

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EIKONEΣ

ΑΡ. 452 19 ΙΟΥΝΙΟΥ 1964 ΔΡ. 5

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΑΖ

Συνδέστε κάθε όμορφη στιγμή κι' ακόμη περισσότερο κάθε δημιουργική ημέρα, κάθε κοινωνική συναναστροφή, μ' ένα σιγαρέττο ΠΑΛΛΑΣ

ΤΟ ΕΥΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΙΓΑΡΕΤΤΟ

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.

"ΑΝΕΚΤΟΡ"

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 452 ΔΡΑΧ. 5
ΕΤΟΣ Θ' 19 ΙΟΥΝΙΟΥ 1964

ΕΚΔΟΣΤΗΣ: «ΕΛΚΗΝ» (Ε.Π.Ε.)
Ελένη Γ. Βλάχου - Η. Γ. Ήλιόπουλος
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Κωνσταντίνος Κ. Ψύχας
(όδός Μονής Πετράκη, αριθ. 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος τυπογραφείου: Δ. Φλώρος
(όδός Αγγιάλου, αριθμός 23, Αθήναι)

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
Όδός Σωκράτους 57 και 40-42, Αθήναι
τηλ.: 523.366 - 535.140 - 537.611
ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ
Όδός Βουλιαγμένης 352 (τηλ. 971.685)

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

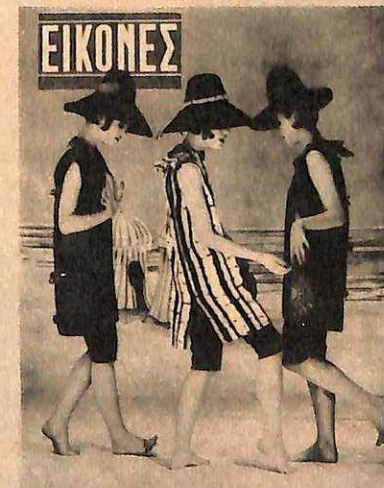
Η συνάντηση των Αθηνών

ΣΤΗΝ ΠΙΝΤΚΑ ΟΙ ΣΟΦΟΙ ΒΛΕΠΟΥΝ
ΤΗΝ ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΟ ΑΠΟ
ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΣΤΥΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗ-
ΜΗΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΧΟΣ
ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΦΕΡΝΟΝ-
ΤΑΣ ΤΟ ΜΗΝΤΜΑ «ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ Α-
ΓΝΩΣΤΟΥ ΘΕΟΥ»

130 ημέρες στη θάλασσα

ΜΟΝΟΣ, ΜΕ ΜΙΑ ΣΧΕΔΙΑ, Ο ΗΛΙ-
ΚΙΑΣ 70 ΕΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΟΥΤ-Ι-Α-
ΛΙΑΜ ΟΥΤ-Ι-ΛΑΙΣ ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΜΕΡΙΚΗ ΜΕ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΚ-
ΠΛΗΚΤΙΚΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΗΝ
ΑΤΣΤΡΑΛΙΑ! ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΣ
CURTIS PUBLISHING - CAMERA
PRESS ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΕΣ, φιλόλογες κι' επι-
θλητικές γυναίκες σιλουέτες θα κα-
ταλύσουν τις κοσμικές πλάζ το φετινό
καλοκαίρι. Από τα βασικά χαρακτηρι-
στικά της τελευταίας μέδας που λαν-
σάρε το Παρίσι, οι μεγάλες ψάθες
καπέλλους και οι μακριές ίσιες μαρι-
νιέρες. (Φωτογραφία: Norman Parkin-
son - Camera Press).

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ. Έσωτερικού: Έξάμηνος δρχ. 130, έτησια δρχ. 260. Έξωτερικού: Έξ-
άμηνος δολάρια 7, έτησια δολάρια 14. Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννόησης •
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ κατά τιμωκατάλογον και συμφωνιών • ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ άρθρων
και φωτογραφιών μόνον κατόπιν άδειας • ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ χειρόγραφα και φω-
τογραφία • ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ Αθήναι • ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑΙ ΕΠΙΤΑΓΑΙ έπ' όνόματι ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
«ΕΛΚΗΝ» (Έταιρία Περιορισμένης Εδδύνης), Βουλιαγμένης 352, Αθήναι (Τ.Τ. 463).

Διατηρήσατε
την επιδερμίδα
της παιδικής σας
ηλικίας

"Όσο περισσότερο δροσιά
έχει ένα δέρμα,
τόσο πιο νεανικό φαίνεται."

SUPER MOIST Βάσις HYDRATANT, διά ξηρά και ευαίσθη-
τα δέρματα. Διατηρεί και επαναφέρει την φυσιολογι-
κή τους υγρασία.
BEAUTY BALM Βάσις HYDRATANT, μη λιπαρά, διά νεα-
νικά δέρματα μικτά ή λιπαρά.
SUPER DAY CREAM

Κρέμα ημέρας HYDRATANT, διά ξηρά αφυδρωμέ-
να δέρματα. Αντιαλλεργική, αναζωογονεί τους ιστούς,
κατάλληλη ακόμη και διά τὰ πλέον λεπτά δέρματα.

Συμβουλευθήτε τις ειδικευμένες DEMONSTRATRICES μας
σε όλα τὰ καλά καταστήματα.

Germaine Monteil

77, Rue du Faubourg Saint-Honoré, PARIS

Αστική

ΑΣΤΗΡ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΠΛΑΤ. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΟΔΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 1 & ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ

Οι άναγνώστες

Οι άνεύθυνοι

Ο Ζάγκας μας κάνει να σκεφθούμε ότι πολλοί ψυχοπαθείς κυκλοφορούν ελεύθερα κι ότι ο καθένας μπορεί να τους συναντήσει στο δρόμο του με χαίρι ή άσπλους, αλλά πάντοτε επικίνδυνους. Ένας νέος που έχει επιτεθεί κατά καιρούς με μπαλτάδες και σουγιάδες σε πάρκα και δασύλλια είναι ένας άριστος εγκληματίας που δεν έπραγματοποίησε ίσως εκ συμπτώσεως ακόμη το άνεπανόρθωτο. Κατά τα άλλα, και εφ' όσον τα συμπτώματα είναι συνεχή και καθ' ύποτροπήν, κάποιος θα έπρεπε να ενδιαφερθεί γι' αυτό το άτυχο πλάσμα που, έρμαιο του πάθους του, τριγυρίζει την νύχτα με το μαχαίρι στην τσέπη... Ο άνεύθυνος άνθρωπος είναι χαρακτηριστικό σημείο της εποχής μας, αλλά περισσότερο άνεύθυνα και αντικειμενικά στοιχεία είναι τα πρόσωπα που είχαν τις ενδείξεις για την ποιότητα και τις πράξεις του νέου και δεν φρόντισαν να τον καταστήσουν ακίνδυνο. Αυτοί πώς θα δικαιωθούν;

Θεσσαλονίκη

ΕΛ. ΚΑΜ.

Απορίες

Με τα διάφορα νέα μέτρα για την παιδεία και τις μεταβολές που έχουν επέλθει, πολλοί γονείς και μαθηταί εύρισκονται σε κάποια σύγχυση για το τί θα ισχύσει εφέτος και πώς θα λυθούν διάφορα θέματα. Καλό θα είναι να εκδοθεί μία λεπτομερής και κατατοπιστική ανακοίνωση, ώστε και τα σχολεία και οι γονείς να ξέρουν σαφώς και υπεύθυνα εκείνο που τους ενδιαφέρει. Είναι, π.χ., μερικές απορίες που καλό θα ήταν να τις ξέρουν οι μαθηταί, ώστε να κανονίσουν τον προσανατολισμό τους. Τι θα ισχύσει, π.χ., εφέτος και εφ' εξής για τα ακαδημαϊκά απολυτήρια, πώς θα γίνει ο διαχωρισμός κατά κλάδο κατευθύνσεως και ποιά κριτήρια θα ισχύσουν για τους μαθητάς των ιδιωτικών σχολείων ή για τα παιδιά που προέρχονται από ιδιωτικά; Επίσης και με τα ζητήματα των εξετάσεων από το δημοτικό προς το γυμνάσιο. Σε ποιά μαθήματα θα εξετασθούν οι μαθηταί των ιδιωτικών, σε ποιές περιπτώσεις ή εισαγωγή γίνεται άνευ εξετάσεων και πότε γίνεται ο διαχωρισμός των κλάδων στο γυμνάσιο; Υπάρχουν πολλά πρακτικής κατευθύνσεως γυμνάσια και ποιά για τα αγόρια και τα κορίτσια; Είναι και πολλές άλλες απορίες που χρειάζονται μία απλή διαφωτιστική διευκρίνιση.

Πειραιεύς

Μ. ΣΤΑΣΙΝ.

Κύριοι και μη

Στις εφημερίδες της 15ης Μαΐου διάβασα:

«Διάπλοστογραφία» κατεδίκασθη υπό του τριμελούς πλημμελειοδικείου ο πρόεδρος του... κ. (άνάγνωθι ΚΥΡΙΟΣ) Α. Α., εις 4μηνον φυλάκισιν».

Ε'ο εισπράκτωρ του υπ' αριθμ. 42. 579 λεωφορείου της γραμμής 'Αθηνών - Πειραιώς Γ. Γεωργόπουλος, έτών 34, προσελθών εις το τμήμα τροχαίας Πειραιώς παρέδωσε χαρτοφύλακα τον όποιον άνευρεν εις το λεωφορείον και ό

γκρέκα

Ανεξάρτητες επιστημονικές έρευνες εις την Άγγλίαν και την Αμερικην απέδειξαν ότι ή παρουσία φθορίου εις τό πόσιμον νερό περιορίζει την σήψιν των δοντιών.

ΤΩΡΑ!

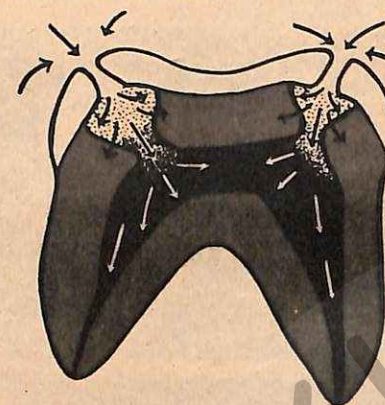
Η ΚΟΛΥΝΟΣ σάς προσφέρει

ΦΘΟΡΙΟΝ με την νέαν

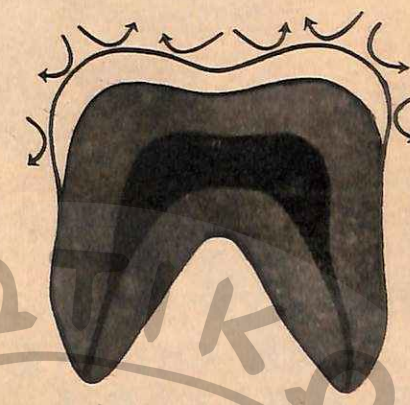
ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑ που

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΙ αποτελεσματικά

ΤΗΝ ΤΕΡΗΔΟΝΑ

Το δόντι αυτό δεν υπέστη την ευεργετικήν επίδρασιν φθορίου. Η άντοχή του σμάλτου είναι ασθενής και το δόντι είναι εύκολοπρόσβλητο. Η μόλυνσις εύκολα άρχίζει και προχωρεί στο έσωτερικό του δοντιού.

Το δόντι αυτό έκαθαρίσθη με την νέαν οδοντόπαστα ΚΟΛΥΝΟΣ ΜΕ ΦΘΟΡΙΟΝ (Fluoride). Το σμάλτο είναι άνθεκτικό στις προσβολές των όξεων του στόματος και ικανό να άποτρέψη την σήψιν.

Οδοντίατροι και επιστήμονες για χρόνια τώρα ξέρουν πώς το φθόριον, μπορεί να μειώσει σημαντικά την σήψιν των δοντιών. Κατά την τελευταίαν δεκαετητεία εις πολλά μέρη του κόσμου οι τοπικοί άρχαι προσθέτουν φθόριον εις τό πόσιμον ύδωρ με αποτέλεσμα να παρατηρηθή σημαντική μείωσις στην σήψιν των δοντιών.

★ ΤΩΡΑ Η ΚΟΛΥΝΟΣ σάς προσφέρει ΦΘΟΡΙΟΝ με την νέαν οδοντόπαστα ΚΟΛΥΝΟΣ ΜΕ ΦΘΟΡΙΟΝ (Φλουοράιντ).

★ ΤΩΡΑ μπορείτε να έχετε δόντια με ηύξημένη άντοχή κατά της σήψεως.

Η ΝΕΑ ΚΟΛΥΝΟΣ ΜΕ ΦΘΟΡΙΟΝ (Fluoride) ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΣΜΑΛΤΟΥ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΟΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ.

Η ΝΕΑ ΚΟΛΥΝΟΣ ΜΕ ΦΘΟΡΙΟΝ (Fluoride) είναι δραστήκη, αύξάνει την άντοχή του σμάλτου στις προσβολές των όξεων του στόματος. Και ή άντοχή αυτή αύξάνει κάθε φορά που πλένετε τα δόντια σας με ΚΟΛΥΝΟΣ ΜΕ ΦΘΟΡΙΟΝ (Fluoride) έτσι που να αύξάνη όλο και περισσότερο ή προστασία κατά της σήψεως. Γι' αυτό φροντίστε τα δόντια σας με την ΝΕΑΝ ΚΟΛΥΝΟΣ ΜΕ ΦΘΟΡΙΟΝ (Fluoride). Προστατεύει τα δόντια σας όσο καμιά άλλη συνήθης οδοντόπαστα.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ
ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ
ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ: ΚΑΘ' ΑΠΑΣΑΝ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΕΙΣ ΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 230-721 (8 ΓΡΑΜΜΑΙ), 228-279, 233-431
ΕΝ ΚΥΠΡΟ: ΕΙΣ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΣΤΕΛΑΤΕΝ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ, ΛΕΜΕΣΣΟΝ & ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ

ΧΩΡΙΣ
ΚΟΡΔΟΝΙ
ΧΩΡΙΣ
ΠΡΙΖΑ

Η ΝΕΑ ΞΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ ΦΙΛΙΠΣ ΜΕ ΜΠΑΤΑΡΙΑ

- ★ Η μόνη με περιστρεφόμενες λεπίδες. Ξυρίζει γρήγορα, θαδεια, ίσια και κόντρα.
- ★ Σε πολυτελή δήκη με καθρέπτη.
- ★ Μελετημένη και κατασκευασμένη για τον σημερινό, μοντέρνο άνδρα.

ΦΙΛΙΠΣ
PHILISHAVE

Αυτή είναι η λύσις!

ΜΙΚΡΗ: Χωράει στην τσέπη, όπως ένα πακέτο τσιγάρα.

ΕΣΥΠΗΡΕΤΙΚΗ: Όπουδήποτε, ακόμη και στο αυτοκίνητό σας, μπορείτε να ξυρισθίτε.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

έποιος περιείχε 28.750 δρχ. εις χαρτονομίσματα».

ΚΥΡΙΟΣ, λοιπόν, ο πλαστογράφος, έπειδή έτυχε να είναι πρόεδρος του... Εισπράκτωρ λεωφορείου (χωρίς κ.) ο έντιμος και σεμνός Γ. Γεωργόπουλος, ο οποίος, για να είναι εισπράκτωρ σημαίνει ότι είναι φτωχός και εργάζεται για να δγάλη το ψωμί της οικογενείας του τίμια και σκληρά.

Γι' αυτό, ως φαίνεται, η λέξη «κύριος» ισχύει μόνο για τον κ. πρόεδρο και όχι για τον έντιμο εισπράκτορα!

Αθήναι ΔΗΜ. Θ. ΚΑΡ.

Επικίνδυνα σημεία

Στο δεξιό διάγραμμα της Λεωφόρου Κηφισού, έπως έρχεσστε για την Αθήνα, υπόσθουν άρισμένα κτίσματα, που κλείνουν ολόκληρη την μία διαδρομή και μπορούν να προκαλέσουν ιδίως την νύκτα, και περισσότερον σε ξένους οδηγούς, φοβερά δυστυχήματα, άσχετως της τουριστικής άσχημίας σε μίαν από τας πλέον πολυσυχνάστους άρτηρίας - εισόδους του άττικού λεκανοπεδίου. Πρέπει αι επικίνδυνοι και κακόγουστοι προέξοχοι να καταφιστούν άμέσως, προτού ερηνήσωμεν άδικαιολογήτως θύματα.

Αθήναι Κ. ΠΑΠΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Μακρινοί φίλοι

Εδιάβασα μερικά τεύχη των «Ε. κ. ο. ν. α. ν.» και τις έλεω πολύ ένδιαφέρουσες. Καταλαβαίνω τα πάντα διότι σπουδάζω άρχαία έλληνικά στο σχολείο. Έπιθυμώ πολύ να άλληλογραφήσω με ανθρώπους όλου του κόσμου. Και έσκέφθηκα ότι θα μπορούσατε ίσως να με βοηθήσετε ν' άποκτήσω στην Ελλάδα φίλους με άλληλογραφία. Θα είμαι πολύ εύτυχής αν με βοηθήσετε κατά κάποιον τρόπο. Είμαι 18 έτών και έπιθυμώ να άλληλογραφώ στα άγγλικά. Ένδιαφέρομαι για την μουσική (κλασική, τζάζ, λαϊκή), για λογοτεχνία, ξένες γλώσσες, ταξίδια, χορό, γραμματόσημα, σινεμά και θέα.

→

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

ΟΔΗΓΟΙ,

Όλοι σας γνωρίζετε τους κινδύνους που δημιουργούνται από την άντικανονική όδήγησιν. Και η πιο άσημαντη παράβαση εκ μέρους σας μπορεί να άποβή μοιραία. Βοηθήστε λοιπόν και σεις στο σημείο αυτό.

— Τη νύκτα χρησιμοποιείτε τα κατάλληλα φώτα. Μικρά φώτα (άσφαλείας) σε καλά φωτισμένους δρόμους. Μεσαία φώτα, σε όχι καλά φωτισμένους δρόμους. Μεγάλα φώτα στους δρόμους που δεν φωτίζονται καθόλου, όταν όμως συναντάτε αντίθετως έρχόμενα όχηματα, άνάβετε τα μεσαία σας φώτα, χωρίς να τα άναβόσβυνετε ή να τα έναλλάσσετε με τα μεγάλα. Το άναβόσβυσμα θαμπώνει και είναι επικίνδυνον.

— Όταν βγαίνετε από πάροδο σε κεντρική άρτηρία, ίδιως όταν βλέπετε πινακίδα ΣΤΟΠ, σταματάτε τελείως πρό της διασταυρώσεως κι' ύστερα συνεχίσετε την πορεία σας με προσοχή, παραχωρώντας προτεραιότητα στα όχηματα που κυκλοφορούν στον μεγάλο δρόμο.

ΜΑΙΡΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ — ΠΑΠΠΑ

Ίατρος

Δερματολόγος - Αισθητικός

Είδικώς έκπαιδευθείσα εις Παρίσιους. Έπιστημονικάί θεραπείαι: Άποτρίχωσις, Άκμή - Τριχόπτωσης - Εύρυαγγεία κλπ. Αισθητική περιποίηση του προσώπου εν συνδυασμώ με τας νεωτέρας έπιτεύξεις της λατρικής.

Λέχεται: 9 - 12, 5 - 7.
Άριστοτέλους 180, τηλ. 870.478.

atom

Πλούσια εμφάνιση, σταθερά χρώματα, μεγάλη άντοχή! Πλένονται εύκολα, και κρεμιώνται άμέσως χωρίς σιδέρωμα.

**Στολίζετε
το σπίτι σας
με κουρτίνες**

Diolen

Diolen Η ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΗ ΙΝΑ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡ

ΠΡΟΪΟΝΤΗΣ VEREINIGTE GLANZSTOFF FABRIKEN A.G. WUPPERTAL-ELBERFELD.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: " ΠΑΝΤΑΛΕΟΝΤΟΣ ΥΙΟΙ " - Π. ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ 7 - ΤΗΛ. 229.817 - 227.745

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΟΥΡΤΙΝΩΝ: ΑΦΟΙ ΣΟΥΡΝΟΠΟΥΛΟΙ & ΣΙΑ Ο.Ε.Β.Ε. - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

με Glo-ahead TOY STEINER

Τόσο γρήγορα, τόσο εύκολα, χρωματίζετε τα μαλλιά σας με ένα λούσιμο μόνο 5 λεπτών. Τό GLO-AHEAD καταργεί κάθε άβεσθαιότητα και είναι μεγάλης διάρκειας. Όμορφαίνει και διατηρεί τα μαλλιά! Προσφέρεται σε πολλές δαυμαστές αποχρώσεις. Πωλείται σε όλα τα φαρμακεία και καταστήματα καλλυντικών.

SMART SET, HI-STYLER, LACQUER SHEEN, SEBOSYN, PEARL FOAM, S-3 CREAM SHAMPOO

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ: GIMET Ε.Π.Ε. - ΧΑΡΗΤΟΣ 1 - ΑΘΗΝΑΙ 139 - ΤΗΛ. 720.291

ΛΕΚΕΔΕΣ ΑΠΟ ΛΑΔΙ, ΤΡΟΦΕΣ, ΓΑΛΑ, ΧΡΩΜΑΤΑ, ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ,

Θα τους καθαρίσει άμέσως το Z14!

Απλώνετε πάνω στο λεκέ λίγο Z14
Αφήνετε να ξεραθεί
...και κατόπιν βουρτσίζετε

Το Z14 καθαρίζει αυτοστιγμεί κάθε είδους λεκέ.

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

TAXYΔΡΟΜΕΙΟ

τρο, ξένες χώρες και λαούς και για ψυχολογία.
Miss BRITT - MARIE SVENSSON
Box 248
Ovanaker, SWEDEN

Το μη όρατο σήμα

Στην πλατεία 'Αγιάμων, μπροστά στο ζαχαροπλαστείο Κανδηλάδου, υπάρχει μία στήλη με φωτεινά σημάτα της τροχαίας. Δίπλα όμως στον σηματοδότη είναι ένα πρατήριο βενζίνης και αρκετά συχνά σταματούν εκεί μεγάλα αυτοκίνητα, φορτηγά, πούλμαν, κλπ. για να ανεφοδιαστούν. Κι όπως είναι φυσικό, κρύβουν τα φανάρια. Οι μὲν πεζοί τα βλέπουν και όταν επιτρέπουν τα φώτα διασχίζουν την ασφάλτο, αλλά τα αυτοκίνητα δεν τα βλέπουν και τρέχουν ανενόχλητα νομίζοντας πως ο δρόμος είναι ελεύθερος. Σας γράφω γιατί μου έτυχε δυο - τρεις φορές να θρεβώ υποψήφιο θύμα και γλύτωνα παρ' όλίγο από βέβαιο διαμελισμό. Καλό θα είναι να μετακινηθεί το σήμα σε σημείο που να είναι ορατό από όλους, χωρίς να παρεμβάλλεται κανένα εμπόδιο.

'Αθήναι

K. ΑΛΕΞ.

Συνηγορία γίλον

Η αναγνώστρια του τεύχους 449, φαίνεται ότι δεν παρακολουθεί τακτικά τον Index. Και, βέβαια, δεν τον παρακολουθεί από παλιά. 'Αλλιώς δεν θα είχε καμμία άπορία. Η χαριτωμένα φιλοσοφημένη δηκτικότητα του Index, πάντα είναι δημιουργική και, ως το που με, ρεαλιστική.

Ίσως, εάν στα σοβαρά έπαιρνε κανείς, δηλαδή, ελπίες, τις περισσότερες σωστές πάντα γνώμες των άρθρων καλάνων, σαν του Index, θα είμαστε διαφορετικά τοποθετημένοι και αξιολογημένοι. (Και δεν θα είχαμε άπορίες, άρνητικά τοποθετημένες).

Ο υπογράφων, παλαιότερα, είχε έλθει σε σύγκρουση με τον Index, υπερασπίζοντας τις... «'Αθηναϊδες». Αυτό όμως, δεν θα πή ότι δεν πρέπει να δεχόμαστε τις σωστές όψεις της αντικειμενικής αλήθειας μήπως, λοιπόν, μάς πειράζει η αλήθεια αυτή;

Και μήπως μέχρι τώρα το γυναικείο φύλο μόνον άρνητική μαρτυρία έχει δώσει; Και ακόμη, δεν είναι ακριβώς «δέγματο ύψιστης στάθμης διανοητικής ηττας» το να θέλη κανείς πάντα κάτι περισσότερο από τους συνανθρώπους του; Αυτό επιδιώκει και ο Index...

'Αθήναι

ΑΗΜ. ΤΣΟΥΜΠΟΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

Βαδίζετε πάντα στα πεζοδρόμια κυ-
στις διαβάσεις κατά τον επιτρεπόμενο
χρόνο. Μην διασχίζετε ποτέ το δρόμο
στο μέσον του οικοδομικού τετραγώνου.
Μην κατεβαίνετε από το πεζοδρόμιο
αν δεν δοθή το σήμα να περάσετε. Η
σφυρίκτρα του τροχονόμου θα σας το
υπενθυμίσει, αν τυχόν δεν προσέξουν
τα μάτια σας.
Στις διαβάσεις που υπάρχουν σηματο-
δοται πεζών, κατεβαίνετε από το πε-
ζοδρόμιο, μόνον όταν ανάψη το πρά-
σινο σύμβολο πεζού, απέναντί σας.
Μην ξεκινάτε ποτέ όταν ανάβη το κό-
κινο σύμβολο πεζού.
Αν ξεκινήσετε κανονικά με πράσινο,
αλλά κατά τη διάρκεια της πορείας
σας ανάψη το κόκκινο, συνεχίστε με βή-
μα γοργό και σταθερό, μέχρι το άπ-
αντι πεζοδρόμιο ή νησίδα ασφαλείας.
Σε πολλές διαβάσεις έχει καθιερωθεί το
πράσινο σύμβολο πεζού που αναβοσβύ-
νει. Όταν το βλέπετε αυτό, μπορείτε
να περάσετε με προσοχή, χωρίς όμως
να παρεμποδίζετε τα οχήματα που περ-
νούν από τη διάβαση και τα οποία έ-
χουν την προτεραιότητα. Αν θέλετε
να περάσετε με πλήρη ασφάλεια, πε-
ριμένετε για λίγο, μέχρις ότου ανάψη
το σταθερό πράσινο σύμβολο πεζού.
Στις διαβάσεις και στα πεζοδρόμια βα-
δίζετε πάντοτε δεξιά, με γρήγορο και
σταθερό βήμα, χωρίς να απασχολήστε
με διάβαση, συζητήσεις κ.λπ.

Disney Land HELLAS

ΚΑΛΑΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Το υποδειγματικό «χωριό» μας -ό παιδικός ΟΗΕ, όπως το ονόμασαν σε άλλες Χώρες-έγκαινιάζεται την 1η Ιουλίου. Είναι αποτέλεσμα πολύμοχθης και παλυδάπονης προσπάθειας ειδικών επιστημόνων και τεχνικών που αγαπούν το παιδί. Η οργάνωσις και λειτουργία των παιδικών κατασκηνώσεων DISNEY LAND HELLAS, στον Κάλαμο 'Αττικής, βασίζονται στο πνεύμα της παιδουπόλεως του μεγάλου DISNEY και φιλοδοξούν να προσφέρουν στο παιδί χαρούμενες διακοπές. Την έπαλήθευσι αυτών των προσδοκιών έγγυώνται:

- Πλήρεις μόνιμες εγκαταστάσεις σε πευκόφυτη περιοχή 35.000 τ. μ. κοντά στη θάλασσα.
- Ειδικευμένο επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό, που ξαίρει να φροντίζει και βοηθά το παιδί στην ανάπτυξη κάθε δημιουργικής του πρωτοβουλίας.
- Τροφή ποικίλη, άφθονη, υγιεινή. Συνεχής Ιατρική επίβλεψη.
- Ψυχαγωγία επιμελημένη, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παιδιού της σύγχρονης εποχής.
- Αθλητισμός, αθλοπαιδιές, παιχνίδια, θαλάσσια σπόρ κλπ.
- Και η συμβίωσις με παιδιά ξένων Χωρών, που θα συμβάλλη στην σύντηξη και χωρίς κόπο ή φροντίδα εκμάθησι ξένων γλωσσών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΙ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΓΓΡΑΦΑΙ: ΣΤΑΔΙΟΥ 46 - ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 229.263 - 227.716

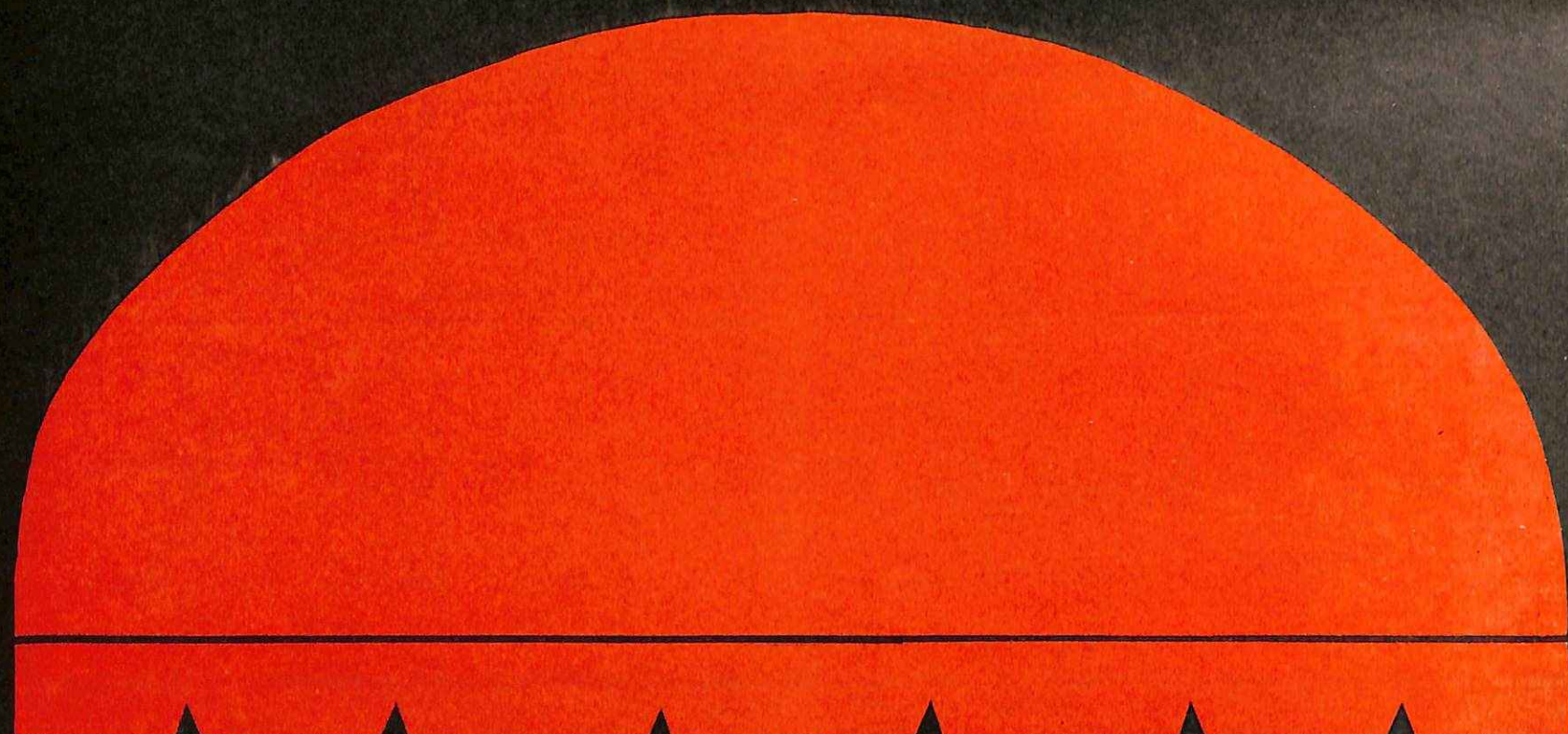
MEN S COLOGNE
AFTER SHAVE LOTION
PRE - ELECTRIC LOTION
SHAVING CREAM
HAIR TONIC WITHOUT OIL
HAIR TONIC WITH OIL

HOLLAND HOUSE

Η πιο ανδρική
από τις ανδρικές κολόνιες

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ: GIMET ΕΠΕ ΧΑΡΗΤΟΣ 1 - ΑΘΗΝΑΙ 139 - ΤΗΛ. 720-291

ολα τα είδη εξοχής
**ΑΚΡΟΝ
ΙΛΙΟΝ
ΚΡΥΣΤΑΛ**

..μέ τα Έλληνικά καλλυντικά **ΠΥΛΛΙΣ**
Πρὶν ἀπὸ τὸ μπάνιο, πρὶν ἀπὸ τὸ
ἡλιόλουτρο μόνο **CREME FHYLLIS**

καὶ γιὰ τὰ
γυαλιὰ ἡλίου
χρειάζεται πείρα
εἰδικευμένου
ὀπτικού

Pantazis
ΝΙΚΗΣ 4 ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΛ. 935.478

Κάθε κενό βαζάκι τοῦ στιγμιαίου καφέ **BRAVO** κοστίζει 2 δρχ.

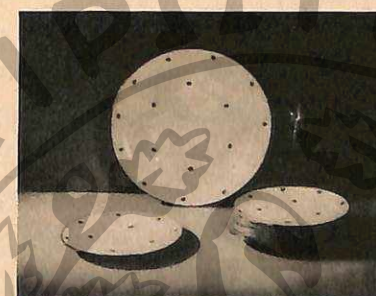
Ἐπιστρέψετε τὰ κενὰ βαζάκια στὸν
παντοπώλη σας ἢ στὰ καταστή-
ματα **BRAVO**. Πέρνετε 2 δρχ. γιὰ
κάθε μικρὸ ἢ 4 γιὰ κάθε μεγάλο.
Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ τὰ ἀνταλλά-
ξετε μὲ τὰ κάτωθι εἶδη ἴσης
ἀξίας.

**Ο ΚΑΦΕΣ
BRAVO**
σὰς προσφέρει...

Εὐρωπαϊκὰ πολύχρωμα ποτήρια γιὰ παγω-
μένο καφέ ἢ πορτοκαλάδα μὲ 3 βαζάκια μι-
κρά ἢ ἀντίστοιχα μεγάλα γιὰ κάθε ποτήρι.
Σέικερ γιὰ παρασκευὴ παγωμένου καφέ φρα-
πέ ἐπίσης μὲ 3 βαζάκια. Θήκη γιὰ 6 ποτή-
ρια μὲ 5 μικρά βαζάκια ἢ ἀντίστοιχα μεγάλα.

Φλυτζάνια ἀμερικάνικου καφέ ἀπὸ πορσε-
λάνη Βαναρίας μὲ 6 μικρά βαζάκια γιὰ κάθε
φλυτζάνι. Ζαχαριέρα μὲ 10 μικρά, Γαλατιέρα
μὲ 6 μικρά καὶ Τσαγιέρα μὲ 20 μικρά ἢ ἀν-
τίστοιχα μεγάλα.

Πιατέλλες βουτημάτων μὲ 15 μικρά. Πιατάκια
πάστας μὲ 5 μικρά ἢ ἀντίστοιχα μεγάλα γιὰ
τὸ καθένα.

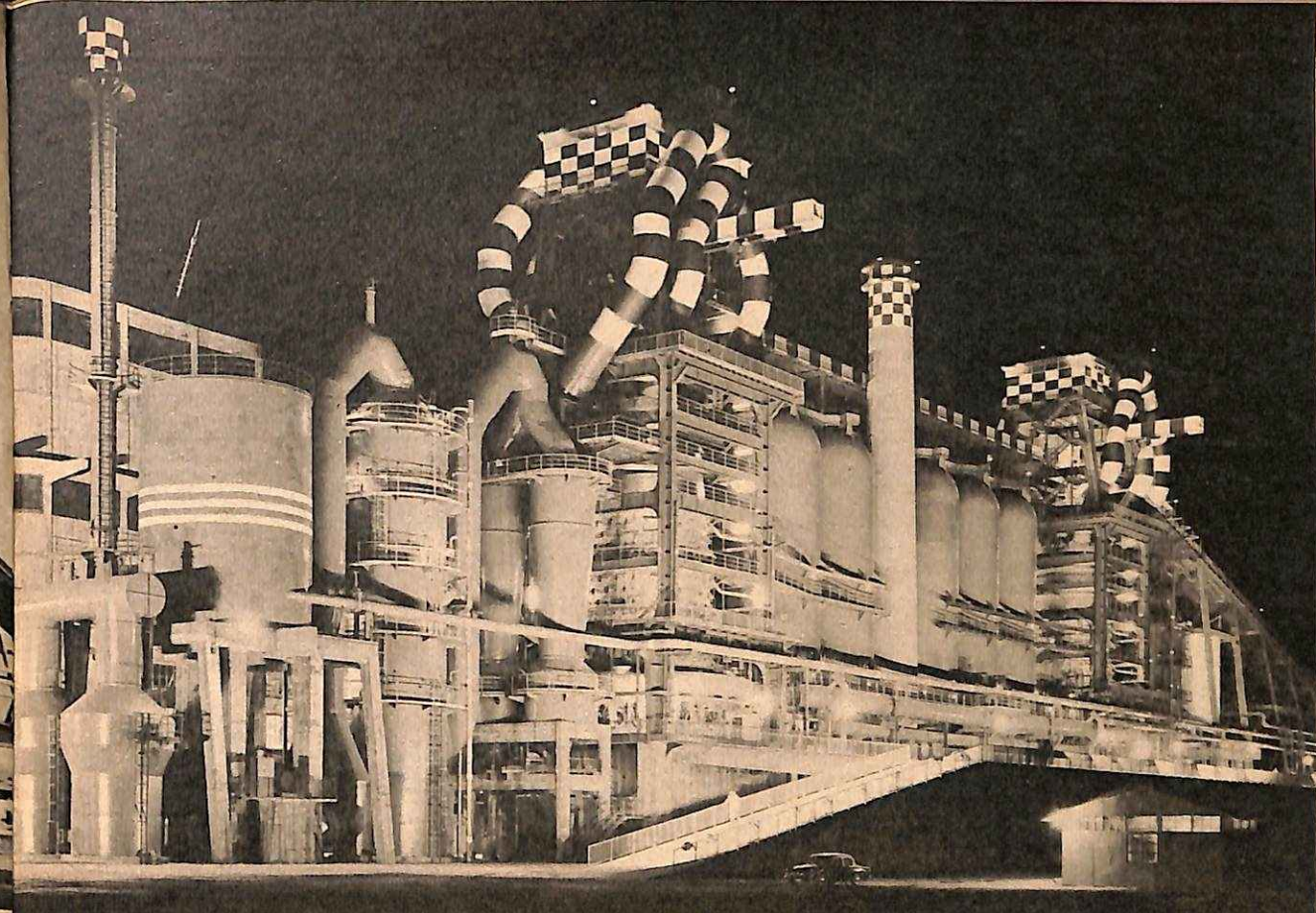
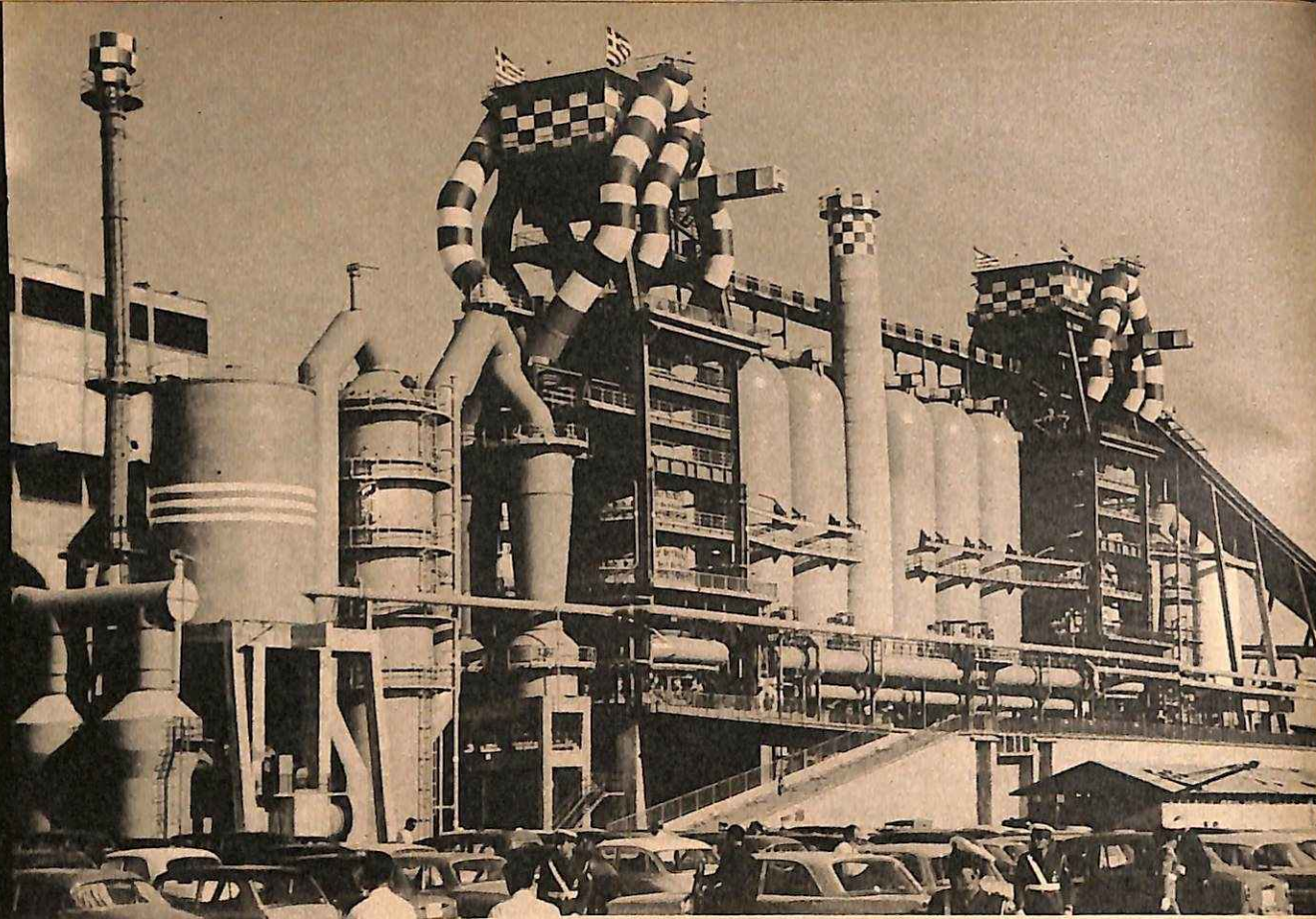
Φλυτζανάκια γιὰ τούρκικο καφέ ἀπὸ πορ-
σελάνη Βαναρίας μὲ 4 βαζάκια μικρά. Ἐπί-
σης ἓνα μεγάλο μεταλλικὸ Δανέζικο δίσκο
μὲ 15 βαζάκια μικρά.

Εὐρωπαϊκὰ ποτήρια κρυστάλλινα σκαλιστὰ
γιὰ νερό, οὐίσκυ - βερμούτ μὲ 4 βαζάκια γιὰ
κάθε ποτήρι.

Τὰ περίφημα ἀθραυστα, ἀκουστα, ἀμετά-
βλητα σκευὴ **MEBEL** ἀπὸ Ἑλβετικὴ Μελα-
μίνη (σὲ διαφόρους χρωματισμοὺς). Πιάτα
φαγητῶν μὲ 10 βαζάκια μικρά, φλυτζάνια μὲ
10 βαζάκια μικρά, ποτήρια μὲ 5 βαζάκια
μικρά, δίσκοι μὲ 10 βαζάκια μικρά ἢ ἀν-
τίστοιχα μεγάλα.

Ζούμε σέ μιά εποχή, όπου
τά περισσότερα από
τά αντίκειμενα
της καθημερινής μας
ζωής είναι από μέταλλα
ή από συνθετικές ύλες.
Ή σιδηρουργία καί
ή χημική βιομηχανία
αποτελούν τίς σπουδαιότερες
βιομηχανίες. Καί όσες
οίκονομίες θέλουν νά
θαδίσουν στόν δρόμο
της προόδου, τοποθετούν
στήν κορυφή τών
βιομηχανικών έργων
τά μεταλλουργικά
καί τά χημικά εργοστάσια.

Καθυστερημένοι καί μείς
ξεκινήσαμε γιά τήν
ανάπτυξη τών δυό
αύτων βιομηχανικών
κλάδων. Παρέοιο σχεδόν
ήταν τό έδαφος πού επάνω του
έπρεπε νά οικοδομήσουμε.
Μέ κάποιον πυρήνα
χημικής βιομηχανίας,
άλλά γιά τήν πάραγωγή
λιπασμάτων μόνο.
Μέ άνύπαρκτα έντελώς τά
σιδηρουργεία πού θά παίρναν
μετάλλευμα ως πρώτη
ύλη γιά ν' άρχίσουν τήν
διαδικασία της παραγωγής
τών πολυτίμων προϊόντων.

Η «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ» - ΑΣΠΡΟ ΚΑΙ ΜΑΥΡΟ

“Ένα από τά άνησυχητικώτερα οίκονομικά φαινόμενα της εποχής μας: Ή παύση της λειτουργίας τών ύψικαμίνων

Τό δυσάρεστο στούς καθυστερημένους δέν είναι ότi ξεκινούν
από τό μηδέν ή σχεδόν άπ' αυτό. Άλλά ότi δέν ξέρουν πώς νά
προχωρήσουν. Ένθουσιάζονται, διστάζουν, παλινδρομούν, άπο-
γοητεύουν καί άπογοητεύονται, καθυστερούν, διαπληκτίζονται
έκεί όπου έπρεπε νά συμφωνούν, καί συμφωνούν όταν ή διατύ-
πωση άντιρρήσεων θά προλάβαινε σφάλματα. Λείπει ή πείρα.
Πληρώνουμε τήν έλλειψη της μέ όλα αυτά — καί μέ πολύ χρή-
μα. Είναι άναπόφευκτο... Τυπική επάλήθευση της δύσκολης αυ-
τής πορείας, ή πρόσφατη ιστορία μέ τήν «Χαλυβουργική»...

Στίς 27 Ιουνίου του 1963, μέ τελετές πού εδι-
καιολογούντο από τήν σημασία τού γεγονότος, ό
αείμνηστος Βασίλειος Παύλος έβλεπε σέ λειτουργία
τήν πρώτη ύψικάμινου πού κατασκευάστηκε στήν Έλ-
λάδα ύστερα από 140 περίπου χρόνια ελευθέρου έ-
θνικού βίου της. Στό τέλος Μαΐου 1964, ύστερα ά-
πό ένδεκα μόνον μήνες, ή ύψικάμινος έπαισε νά λει-
τουργεί. Γιατί; Γιά όλα αυτά πού είπαμε πιο πάνω.
Γιατί δέν μπορούμε άκόμη νά έξοικειωθούμε μέ τήν
ιδέα ότi τόν μηχανισμό, πού ήταν μονταρισμένος γιά
νά εξυπηρετή μιά οικονομία άγροτική καί μέ ύποτυ-
πώη μεταποιητική βιομηχανία, πρέπει νά τόν με-
ταβάλλουμε, γιά νά ή δυνατότητα νά άναπτυχθί καί ή βα-
ρειά βιομηχανία.

Δέν είναι άπληλαγγμένη από δυσκολίες, από προ-
βλήματα, από άντενέργειες καί ή άπλή πρόσθετη κα-
τασκευή καί λειτουργίας ενός φούρνου, π.χ. Ό ύ-
παρχων φούρνος της περιοχής έχει έπιτύχει νά
προστατευθί μέ νόμο ή έκταση τού «ζωτικού» του,
ας πούμε, επιχειρηματικού χώρου. Σέ άπόσταση μι-
κρότερη από πεντακόσια μέτρα δέν έπιτρέπεται νά
εγκατασταθί συναγώνιστής, γιά νά μήν άπειληθί
ό κύκλος τών εργασιών του.

Σκεφθήτε πόσες περισσότερες δυσκολίες άντιμε-
τωπίζει εκείνος πού θά επιχείρησιν νά κατασκευάσιν
μιά ύψικάμινου. Δέν άρχει, φυσικά, καμιά διειθής
άπαγόρευση κατασκευής σέ τούτη ή σ' εκείνη τήν
χώρα σιδηροβιομηχανιών. Υπάρχει, όμως, κάτι χει-
ρότερο: Ή δύσμη τών εγκατεστημένων συμφερόν-
των, πού έκδηλώνεται μέ άσυγκράτητη έπιθετικότη-
τα, όχι μόνο εκ μέρους τών ενδιαφερομένων ιδιωτών,

άλλά καί τών κυβερνήσεών τους, γιά νά ματαιώσουν
τήν εμφάνιση άνταγωνιστών.

Τά δύο τρίτα τού πληθυσμού της Γής πεινούν.
Πολύ περισσότεροι δέν άπολαμβάνουν παρά ύποτυπω-
δώς τά αγαθά πού ή έπιστήμη καί ή πρόοδος έξε-
σαν στήν διάθεση τού άνθρώπου. Έν τούτοις, τά
αγαθά αυτά παράγονται σέ ποσότητες μεγαλύτερες
από εκείνες πού μπορούν νά άπορροφηθούν. Γιατί,
άπλούστατα, είναι λίγοι, συγκοιτικώς, εκείνοι πού
μπορούν νά τά αγοράσουν.

Από εκεί ξεκινάει ό άδύσπητος πόλεμος τών
παραγωγών μεταξύ τους, γιά τό ποιάς θά κατα-
κτήσιν τίς περισσότερες αγορές. Καί, άν γίνεται
πόλεμος μεταξύ εκείνων πού ήσαν ύπαρχον, σκεφθή-
τε πόσο πιο άποφασιστικός αναλαμβάνεται έναντίον
εκείνων πού θέλουν νά ύπάρξουν. Έχει καί τού-
τό τό χειρότερο, σέ σύγκριση μέ τούς άλλους πο-
λέμους: Ότι προσφέρονται ως σύμμαχοι τού έπι-
τιθεμένου αξιόλογες δυνάμεις μέσα από τήν ίδια
τήν «βαλλόμενη» οικονομία. Είναι εκείνοι πού έχουν
συνδέσει τά επιχειρηματικά τους συμφέροντα —δι-
καίως γιά τήν εποχή πού ζούσιν— μέ τήν ξένη πα-
ραγωγή. Είναι ή έγνοια ενός μεγάλου τμήματος της
κοινής γνώμης — πού πιστεύει ότi θά χειροτερέψουν
οι όροι της ζωής της άν χάσουμε τήν δυνατότητα
νά αγοράζουμε από τούς ξένους φθνά. Χωρίς νά
σκέπτονται ότi, όσο φθνά καί άν προσφέρονται
τά ξένα προϊόντα, είναι πανάκριβα γιά κείνους πού
δέν έχουν χρήματα νά τά αγοράσουν. Καί δέν έχει
όποιος είναι μόνον καταναλωτής καί όχι κοπινα-
λωτής καί παραγωγός μαζί.

Τήν άγνοια αυτή εκμεταλλεύονται περισσότεροι
από κάθε άλλο «εύπρόσδλητος» σημείο τού ύπο έκ-
κόλαση άνταγωνισμού τά εγκατεστημένα συμφέρον-
τα. Καί καταφεύγουν σέ ένα πάρα πολύ άποτελε-
σματικό άπλο, γιά νά τήν ύποχρεώσουν νά έκδηλω-
θί ύπέρ αυτών: Στό περίφημο «ντάμπινγκ».

Τί σημαίνει ό όρος; Με άπλά λόγια, τό νά που-
λά ήνας παραγωγός στο έξωτερικό τά προϊόντα
του σέ τιμές πολύ χαμηλότερες από εκείνες πού τά
διαθέτει στήν ίδια του τήν χώρα, άκριβώς γιά νά
έξουτώσιν τόν άνταγωνιστή του, πού, ένδεχομένως,
δέν έχει τήν ίδια άντοχή ύποδιδασμού τών τιμών,
όπως ό πρώτος. Είναι πολλαπλάσια ή άποτελεσμα-
τικότητα τού άπλου όταν στρέφεται έναντίον νεοί-
δρουμένης επιχείρησης. Έξ άντικείμενου, αυτή δέν
έχει τήν εύχέρεια νά ύποδίδασθί τίς τιμές τών προϊ-
όντων της κάτω από τό επίπεδο πού καθορίζουν τό
κόστος μιάς μικρής, στήν άρχή, παραγωγής, ή έλ-
λειψη πείρας, ή άνάγκη άποσβέσεων κλπ. Ό άγο-
ραστής θρόσκειται έτσι υπεραστό σέ δυό ίδια προϊό-
ντα, πού τό ένα από αυτά στοιχίζει φθνότερα από
τό άλλο. Στέκεται σ' αυτό καί μόνον τό ίκανοποιη-
τικό γιά τήν τσέπη τού γεγονός. Δέν προχωρεί πε-
ρισσότερο. Καί στρέφεται έναντίον κάθε μέτρου πού
θά τείνι στόν έξαναγκασμό τού πρώτου προϊόντος
νά διατίθεται στίς ίδιες, τουλάχιστον, τιμές μέ τό
δεύτερο, γιά νά έξασφαλίση τήν επίδιωση της βιο-
μηχανίας πού τό παράγει.

Όλες οι χώρες τού κόσμου, άκόμη καί οι πιο
άνεπτυγμένες, εκείνες πού διαθέτουν βιομηχανικά με-
γαθήρια, τρέμουν τό «ντάμπινγκ» καί έχουν θεσπίσει
νόμους γιά τήν προστασία τους από αυτό. Στίς
Ήνωμένες Πολιτείες, π.χ., όταν ένας βιομηχανός
καταγγείλιν στήν αρμόδια κρατική έπιτροπή ότi, κα-
τά τά στοιχεία του, τό εισαγόμενο αντίστοιχο προϊόν
προσφέρεται σέ τιμές «ντάμπινγκ», ύποχρεούται ή
μέσος ό εισαγωγείς νά καταθέσιν ένα σεβαστό πο-
σόν ως έγγύηση. Αναλαμβάνεται έπίσημη έρευνα.
“Αν άπ' αυτή άποδειχθί ότi οι καταγγελίες ήταν άνα-
κριβείς, ή έγγύηση επιστρέφεται. “Αν όχι, επιβάλ-
λονται στο προϊόν δασμοί καί αντίσταθμιστικοί φό-
ροι, πού άνεβάζουν τήν τιμή σέ επίπεδα όχι κατώ-
τερα από αυτά της έγχώριας παραγωγής. Ή δλη
διαδικασία δέν διαρκεί περισσότερο από ένα μήνα.
Τό άποτέλεσμα είναι ότi ό ξένος παραγωγός στα-
ματάει τό «ντάμπινγκ», αφού πλέον δέν τό προ-
σφέρει τίποτε ως μέσον έξουδετερώσεως τού έγχώριου
άνταγωνισμού. Στίς χώρες της Κοινής Αγοράς
τά 80 εκατομμύρια τόννους τόν χρόνο παραγωγής
χαλυβουργικών προϊόντων, μέ τίς έκσυγχρονισμένες
εγκαταστάσεις, μέ τήν τεράστια έσωτερική —της

Κοινότητας— αγορά τών 170 εκατομμυρίων άνθρώ-
πων, μέ τήν εξαφάνιση, σχεδόν, τών έσωτερικών άν-
ταγωνισμών, έκρίθη πριν από δυό μήνες άναγκαίο
νά αύξήσουν τούς δασμούς στο εισαγόμενα από τό
έξωτερικό είδη (χυτοσίδηρο, χάλυβα), γιά νά προ-
στατευτούν τήν έγχώρια παραγωγή τους. Έπειδή,
μάλιστα, δέν είναι εύκολο νά διαπιστωθί άν οι χώ-
ρες τού άνατολικού συνασπισμού πωλούν σέ τιμές
«ντάμπινγκ», επέβαλαν καί ποσοτικούς περιορι-
σμούς γιά τίς εισαγωγές τους από τήν κατεύθυνση
έκείνη. Καθάρισαν, δηλαδή, ότi κάθε χώρα — μέλος
της Κοινότητας δέν έχει τό δικαίωμα νά εισαγάγιν
τόν χρόνο παρά άρισμένες ποσότητες —καί είναι πο-
λύ μικρές— χαλυβουργικών προϊόντων από τήν Ε.Σ.
Σ.Δ. Τό ίδιο ίσχύει καί γιά πολλά άλλα κράτη πού
έχουν χαλυβουργεία.

Ή «Χαλυβουργική»

Τήν έφαρμογή αυτού τού νόμου, γιά τήν προστα-
σία καί της ίδιας της παραγωγής, έζητήσε ή μο-
ναδική ελληνική εταιρία πού κατασκεύασε καί έβλεπε
σέ λειτουργία εργοστάσιο παραγωγής χυτοσιδήρου
καί χάλυβος. Έζητησε νά επιβληθούν δασμοί στήν
είσαγωγή τών δυό αυτών προϊόντων, πού αποτελούν
τήν πρώτη ύλη γιά τίς μεταποιητικές εργασίες, στίς
όποιες επιδίδονται διάφορες μικρές επιχειρήσεις
στήν Ελλάδα, καί ή όποία εισαγωγή είναι τώρα έν-
τελώς άδασμολόγητη.

Μέ ύπόμνημα, πού υπέβαλε τόν Μάρτιο τού τρέ-
χοντος έτους στήν κυβέρνηση, ή επιχείρηση, προει-
δοποίησε ότi, άν δέν ληφθούν προστατευτικά μέ-
τρα (δασμοί) καί άν τά μέτρα αυτά δέν κατοχυρω-
θούν από τήν έφαρμογή τού νόμου «άντι - ντάμπινγκ»
—έφ' όσον ύπάρχει κίνδυνος ό ξένος προμηθευτής νά
δεναντίσων περαιτέρω τίς τιμές του, γιά νά έξου-
δετερώσουν τήν διαφορά τού δασμού—, στο τέλος
Μαΐου θα έπαυε ή λειτουργία της ύψικάμινου.

Στούς ένδεκα μήνες, πού ή πυρά της ήταν άναμ-
μένη, παράγαγε 165.000 τόννους χυτοσίδηρο, καί ά-
πό αυτών, 145.000 τόννους χάλυβα. Έπεξεργάστηκε
στο δική της εργοστάσιο, γιά τήν παραγωγή δια-
φόρων προϊόντων, 108.000 τόννους. Δέν έπώλησε αυ-
τε ένα χιλιόγραμμο χυτοσιδήρου. Συσταρεύθηκαν ά-
ποθέματα. Μέχρις ότου άπορροφηθούν, ή ύψικάμινος
έπρεπε νά παύσιν νά παράγιν. Κάι έπαυσε...

Ή δυναμικότητα παραγωγής της μιάς ύψικά-
μινου —διαθέτει δύο ύψικάμινους ή επιχείρηση— εί-
ναι 250.000 τόννοι. Έργάστηκε, δηλαδή, μέ τό ή-
μισιο της δυναμικότητάς της. Άναπόφευκτα, ή τιμή

τού προϊόντος ήταν ύψηλή. Θά ήταν μικρότερη, άν
ή παραγωγή έφθανε τούς 250.000 τόννους, άν λει-
τούργουσε καί ή δεύτερη ύψικάμινος, γιά τήν πα-
ραγωγή 50.000 τ. άκόμη. Άλλά, γιά νά γίνην αύ-
τό, έπρεπε ή έσωτερική αγορά, πού οι άνάγκες της
σέ χυτοσίδηρο καί χάλυβα φθάσαν τίς
400.000 τ. τόν χρόνο, νά μήν είναι άσύστα άνοι-
κτη στίς εισαγωγές από τό έξωτερικό.

“Όλες οι έθνικές οικονομίες, όλες χωρίς καμιά
άπολύτως εξαίρεση, φροντίζουν ώστε ή έσωτερική
έθνική αγορά νά διαφυλάσσεται ύπέρ τών έθνικών
βιομηχανιών, γιατί μόνον έτσι άπικτούν οι τελευ-
ταίες αυτές τήν θεμελιώδη προϋπόθεση νά άναπτυ-
χθούν καί νά έξελιχθούν σέ έξαγωγικές. Είναι ήθε-
λμένη πλέον ή ίσχυρισιμος ότi μπορεί μιά βιομη-
χανία —αίτιό τού κλάδου μάλιστα— νά ίδρυθί καί
νά λειτουργήσιν άμέσως ως έξαγωγική. Γίνεται δε
έλεφαντίνον άστέιον ό ίσχυρισμός έταν πρόκειται
γιά νέες βιομηχανίες μιάς χώρας πού βρίσκεται ά-
κόμη στήν ύπανάπτυξη, όταν προσπαθί νά επιτύχιν
συναγωνιστικό κόστος μέσα σέ ένα κλίμα παραγω-
γικής δραστηριότητας, πού τώρα μόλις άρχίζει νά
αντιλαμβάνεται τί σημασία έχει τό χαμηλό κόστος
παραγωγής ως μέσον ύπάρξεως τού παραγωγού.

Ή κυβέρνηση μελετούσε επί όκτώ σχεδόν μήνες
τά αίτήματα πού υπέβαλε ή «Χαλυβουργική» — από
τού παραλόντος Νοεμβρίου. Δέν προχωρούσε στήν
λήψη κανενός άποφασιστικού μέτρου. Ό αρμόδιος
ύπουργός, γιά νά άποτινάξιν τίς εύθύνες από τήν
καθυστέρηση, κατέφυγε σέ επιχειρηματολογία έναν-
τίον τών αίτημάτων, πού προκάλεθί βέας γιά τήν έ-
πιπολαιότητα της. Εύτυχώς ότi από άλλης κυβερ-
νητικής πλευράς «επικυρίσθη» ότi οι δηλώσεις
εκείνης δέν έξεφραζαν τήν έπίσημη κυβερνητική πο-
λιτική στο θέμα της βιομηχανίας καί έτι ή μελέτη
έπερματίσθη. Παρήγορο. Θά ήταν άδιανόητο άν, εξ
αίτίας τών ίδιων μας, έπίσημων, άντιδράσεων, οι
εγκαταστάσεις της «Ελευσίνας» μεταβάλλοντο σέ πα-
λαιοσίδερα, άν άπεδεικνύετο ότi ενδιαφερόμεθα γιά
τήν ξένη καί όχι γιά τήν δική μας βιομηχανική πρό-
οδο.

Πιστών νά διατυπωθί τό έρώτημα: Κατά όλα αυ-
τά, άλλά τί προσφέρει στήν έθνική οικονομία ή χα-
λυβουργία καί γίνεται τόσος θόρυβος προς χάριν
της; Τήν άποαχόληση 1.459 εργατών καί υπαλλή-
λων, αυτών πού άποσχολεί σήμερα ή επιχείρηση ή
έστω 2.000 αύριο;

“Ας μή θανατώσουμε σέ όσα έλέγχσαν στήν άρ-
χή τού σημειώματος, γιά τήν σημασία της σιδηρο-

βιομηχανίας σέ μιά σύγχρονη, ύπο άνάπτυξη ή άνε-
πτυγμένη, οικονομία.

Τήν πλούτοπαραγωγική αυτή πηγή, τά μεταλλ-
εύματα, πού κλείνει τό ελληνικό ύπέδαφος, θα τήν
άφησιν έσσει άνεμετελλευστη, ή θα τήν διαθέτουμε
γιά πενταδεκάετες στο έξωτερικό;

Οι έξαγωγές σιδηρομεταλλευμάτων έφθαναν κά-
ποτε τούς 100 χιλ. τόννους τόν χρόνο. Μηδαινά τά
ποσά πού μας άπέφεραν. Από τότε πού άνεκαλύ-
φθσαν τά πλουσιώτερα σέ περιεκτικότητα σιδήρου
(64 - 68%) μεταλλεύματα της Δυτικής Αφρικής καί
της Νοτίου Αμερικής, τά δικά μας, πού ή περιεκτι-
κότητά τους —τόν γνωστών τουλάχιστον— δέν ύπερ-
βαίνει τά 45%, άρχισαν νά μή ζητούνται.

“Αν ή έγχώρια χαλυβουργία φάσιν νά άπορρο-
φά ένα εκατομμύριο τόννους έγχώρια μεταλλεύματα,
αρχίζοντας άμέσως μέ τήν «Χαλυβουργική» από
τούς 100 - 150.000 τόννους, θα άναπτύχθί ή έξο-
ρυκτική βιομηχανία, θα άναζητηθούν νέα πλουσιώ-
τερα κοιτάσματα, θα ύπάρξουν νέες άποαχολήσεις
άνεργων, θα αύξηθί τό εισόδημα.

Τά ύπάρχοντα σήμερα μεταλλεία άγρούν. Της
Σερφίου —πού τήν παραγωγή του συνεισφέρει, από
τήν γαλλική εταιρία ή όποία τό εκμεταλλεύεται, νά
τήν αγοράζην έλεγκρή ή «Χαλυβουργική»— γιατί έ-
παυσε νά λειτουργή ή ύψικάμινος. Της Θάσου, γιατί
δέν κατάρθεσε άκόμη τό ύπουργείο Βιομηχανίας νά
άποφασισθί τί θα τό κάνει, μετά τήν λήξη της συμ-
βάσεως μέ τόν Κρούπ, ό όποιος τό εκμεταλλεύετο
επί έτη πολλά καί εύτυχί.

Σειρά έλεγχθη από άλλες επιχειρήσεις (άσβε-
στοκάμινου, μεταφορές κλπ.) θα διευρύνουν τήν ά-
ποαχόληση τους, ένας εύρος κύκλος άμέσως καί άμ-
έσως εξηρημένων από τήν σιδηροβιομηχανία. Τίς
αίτιας τών ίδιων μας, έπίσημων, άντιδράσεων, οι
εγκαταστάσεις της «Ελευσίνας» μεταβάλλοντο σέ πα-
λαιοσίδερα, άν άπεδεικνύετο ότi ενδιαφερόμεθα γιά
τήν ξένη καί όχι γιά τήν δική μας βιομηχανική πρό-
οδο.

“Ας έπίστωμε ότi ή ύψικάμινος θα άρχισιν καί
παλι σύντομα νά λειτουργή. Δέν είναι πολλοί οι το-
μείς στούς όποιους μπορούμε νά στηρίξουμε τίς
προσδοκίες μας γιά ένα καλύτερο αύριο. Θά ήμαστε
άσυχώρητοι άν εγκαταλείπαμε τόν σπουδαιότερο ή-
πό αυτούς.

ΑΔΥΝΑΤΙΖΕΤΕ ΕΥΚΟΛΑ ΣΕ ΛΙΓΟ ΧΡΟΝΟ

ΜΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

SALBA

ΣΑΠΟΥΝΙ
ΣΠΡΕΪ

ΑΛΜΑΡ ΜΟΥΣ

Εάν δεν τὰ βρήτε στὰ Φαρμακεία, τηλεφωνήστε ή επίσκεψθίτε τὸ Ἰνστιτούτο SALBA Ἑλλάδος.

ΑΘΗΝΑΙ: Γ' Σεπτεμβρίου 39 - Τηλ. 526.577
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Ν. Παπαζαχαρίου - Μ. Ἀλεξάνδρου 79

Ἡ «ἀπληροφόρητη» Μαριέττα

Ποῦ θὰ πάμε

ΣΚΗΝΟΥΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

Μαριέττα, γύρω ἀπὸ τὰ τριάντα.
Λιλή, νεώτερα.
Ἄρης, ἀγγίζει τὰ σαράντα.

(Στὸ σπίτι τῆς Μαριέττας — ποὺ ἀλλοῦ; Κοινοῦ, χαρούμενο, μὰ κάπως συνωπρωμένο) — Καλησπέρα... Τί τρέχει; Γιατί αὐτὸ τὸ ἔρως;

ΛΙΛΗ (μπαίνει στὸ σαλόνι καὶ θούρα τὴ Μαριέττα κάπως συνωπρωμένη): Καλησπέρα... Τί τρέχει; Γιατί αὐτὸ τὸ ἔρως;

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Σπῶ τὸ κεφάλι μου νὰ ἐρῶ ποῦ θὰ σὰς πᾶω ἀπὸψε...

ΛΙΛΗ (κάποια ἐκπληξι): Συγγνώμη;

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Μαῦρε! Μαῦρε! μὰ δρεῖ! ἀφάνταστη! Ἔτσι ἀξάρνα... Νὰ θυγούμε... Νὰ ξεμυτίσουμε λιγάκι. Νὰ πάρομε δ' ἄρα... Ἐφτάσε καὶ τὸ καλοκαίρι, δὲν τὸ νοιάζει; Βράβηκα πᾶ τὴν κλεισούρα... Ἀ... μὰ δα!

ΛΙΛΗ: Καὶ ποὺς τὴν θέλει τὴν κλεισούρα, φῶς μου; Ἐσὺ εἰς ἐκείνη ποὺ δὲν ἀποχωρεῖσαι τὴν τράπουλα καὶ μὰς ματινῶνεις ἰδῶ μέσα μετὴν ἀπόλαυσι τοῦ θεϊκοῦ κουρκάν!

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Πάει... Τελείωσε... Ἐπανεστάτησα! Διψῶ γιὰ κυκλοφορία, γιὰ λίγη μουσική, γιὰ λίγη ἀίμοσφαιρα, γιὰ λίγο τρελλὸ θράσυ... Ποῦ εἶναι; Ποῦ θὰ σὰς πάω;

ΛΙΛΗ: Ἄ! Μ' ὀλην αὐτὴ τὴν ἐπανάστασι δὲν ἔχεις ἐρῶ ἄκόμα ποῦ θὰ σηκώσης τὴ σημαία τῆς...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Δὲν ξέρω τίποτα, παιδί μου. Τί ὑπάρχει στὴν Ἀθήνα; Ὑπάρχει τίποτα γιὰ νά... ἐξοικειλούμε;

ΛΙΛΗ: Ἐἰ Εἰσαι τρελλή! Τί εἰς οὗς ἐδαφθεράς ἐπιθυμεις;

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Ἐἰ Μ' ἔναν σύζυγο ποῖσα πρέπει νὰ εἶναι κάπως συντηρητική...

ΛΙΛΗ: Διάλεξε, λοιπόν...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Τί νὰ διαλέξω; Ἀπὸ ποῦ;

ΛΙΛΗ: Ἄνοιξε τὴν ἐφημερίδα, φῶς μου... Τρύπωσε στὰ κοινωνικά τῆς, θάλ' τὸ μουσουλίδι σου στὰ πληροφοριακά στοιχεία ποὺ σοῦ δίνει καὶ μὰθε... μὰ θ' εἶ, ἀγάπη μου, πρὶν ἐπαναστατῆς...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Ποιὰ ἐφημερίδα; Γράφουν οἱ ἐφημερίδες τέτοια πράγματα;

ΛΙΛΗ: Ποῦ ζῆς, μωρό μου; Στὴν Πολιτική; «Μεσημβρινή» δὲν διάδασες ποτέ σου;

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Τὴν παύει ὁ ἄντρας μου, ἀλλὰ δὲν τὴν... πορταίει ποτέ ἀπὸ τὰ χεῖρά του, ποῦ εἶτε τὸ ἕνα, εἶτε τὸ ἄλλο ἐλέπω, μὲν κόβεται ἡ δρεῖ νὰ δῶ κι' ἐγὼ τί γράφει...

ΛΙΛΗ: Καὶ εἶται μένεις στὸ σκοτάδι...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Γιατί; Θάβλεπα φῶς ἂν διάβαζα ἐφημερίδα;

ΛΙΛΗ (ἀνοίγει τὴν τσάντα τῆς, θοῦρα μὴ ἐφημερίδα): Πρὸς τὰ ἐξέλεες φῶς γι' αὐτὸ ποὺ σοῦρε ἀπὸψε. Νὰ γλεντήσης... Θάβρ' σκεῖς

μὴ ἰδῶ ποῦ νὰ πᾶς, ποῦ νὰ μὰς πᾶς, ὅπως τὸ εἶπες... Ὅριστε... (Τῆς δίνει τὴν ἐφημερίδα). Ἄνοιξε στὸ «Ἀθηναϊκὸ Ἡμερησίον». Καί-τρεῖ τὸν «Μικρὸ ὁδηγὸ».

Ἄντε, λοιπόν...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ (ἀνοίγει, δειλά καὶ πρῶς, τὴν ἐφημερίδα): Καὶ λείπει τέτοια πράγματα ἐδῶ μέσα; (Διατρέχει τὴν σχετική σελίδα, δαδάει): Ἄνοιχτὸ περιβάλλον. Δροσιά. Δι-οκριντική μουσική... (Στιγμῇ): Μπᾶ; (Συνεχίζει): Μοναδικὴ θέα στὴν Ἀκρόπο-λι. Μοντέρνο στῦλ. (Στιγμῇ): Ἐλα! (Συνεχίζει): Ὁρατότατο πλῆθος, μὲν καὶ σπεσιαλιτέ... (Στιγμῇ): Γιὰ κοίτα... (Συνεχίζει): Στὴν ἀκρὴ τῆς ἀκτῆς. Πολυτελὲς διάκοσμος. Ὁρῶ-στρα. (Στιγμῇ): Σὰν νὰ τὰ παραλένε! (Συνεχίζει): Μπᾶρ. Νεανικὴ ἀτμόσφαιρα. Τραγούδι. (Στιγμῇ): Εἰ δ-γι καὶ ὑπερφύσει! (Συνεχί-ζει): Τραγούδι. Μπουζούκια. Ἄνεξάντλητο κέφι... (Στιγμῇ): Θὰ με τρελλάνης!

ΛΙΛΗ: Βλέπεις, λοιπόν; Τί πὸ ἀπλὸ γιὰ νὰ λυθῇ τὸ... μέγα πρόβλημά σου τῆς θρασύας, ἀπὸ μὴ τὴν δὲ μὰτιὰ σὲ μὴ ἐφημερίδα ποῦ σοῦ τὰ λείπει δα καὶ σὰ μαθαίνει ὅλα...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Τώρα δὲν ξέρω, θρεῖ Λιλή, τί νὰ πρωτοδιαλέξω;

ΛΙΛΗ: Τὸ ρίχνουμε στὸν κλῆρο;

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Ὅχι, ἀδελφέ... Ἐγὼ θ' ὤω δροσιά, θέα μο-ναδική, μοντέρνο στῦλ, πολυ-τελὲς διάκοσμο, νεανικὴ ἀτμό-σφαιρα καὶ... τόσο δα τρα-γούδι. Ὑπάρχει κάτι τέτοιο;

ΛΙΛΗ (τῆς παύει τὴν ἐφημε-ρίδα): Δὲν ζητᾶς πολλὰ... μὰ θὰ τὸ θροῦμε... (Διατρέ-χει τὴν «Μεσημβρινή»): Νὰ το!

ΜΑΡΙΕΤΤΑ (χάσκοντας): Αὐ-τό;

ΛΙΛΗ: Αὐτό!

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Πήγασε... (Τὴν ἴδια στιγμῇ μπαίνει ὁ Ἄρης στὸ σαλόνι. Τῆς προσέλεπει... δύσπιστα):

ΑΡΙΗΣ: Ὁχι! ἡ προφυλακή γιὰ τὸ κουρκάν ἔχει στρατο-πεδεύσει κιόλας...

ΛΙΛΗ: Λάθος...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Σὲ γελάσανε!

ΛΙΛΗ: Βγαίνουμε...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Ξεπορτίζουμε...

ΛΙΛΗ: Γλεντάμε...

ΜΑΡΙΕΤΤΑ: Θὰ τὰ σπᾶσουμε...

ΑΡΙΗΣ (σαστισμένος): Γιὰ... γιὰ σταθῆτε μὴ στιγμῇ... Τί πάσατε; Τί ἔγινε;

ΛΙΛΗ: Ἡ Μαριέττα ἔμαθε πὺς ὑπάρχει καὶ λίγη ζωὴ ἐξὼ ἀπὸ τὸ σπίτι...

ΑΡΙΗΣ: Παραμύθια!

ΛΙΛΗ: Διάδασε τὴν «Μεσημ-βρινή».

ΑΡΙΗΣ: Ἀδύνατον!

ΛΙΛΗ (τοῦ δειχνεῖ ἕνα σημεῖο στὴν ἐφημερίδα): Ἐ! νὰ... ἐκεῖ θὰ πάμε...

ΑΡΙΗΣ: Εἶναι πολὺ ὥραιο γιὰ νὰ νὰναι ἀληθινὸ! (Προετοιμάζε-ται γιὰ νὰ λιποθυμήσῃ, ἀλλὰ τὸν συγκρατεῖ ἡ σκέψις τῆς εὐχάριστης θρασύας): Ἄς δ-ψεται ἡ «Μεσημβρινή»!

«Μ + Μ»

(Ἀνακοίνωσις)

Σ' ΑΥΤΟ ΚΑΤΕΛΗΞΑ!

MUM

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ

Τὰ ἐπιστημονικὰ ἀποσμητικά ΜUM σταμα-
τοῦν ὀριστικὰ τὴν κακοοσμία τοῦ ἰδρώτα. Εἴ-
ναι τὰ μόνα ποὺ σὰς προσφέρουν ἐπιλογὴ
ἀρωμάτων καὶ τύπων. Καὶ τόσο ἀπλὰ στὴ
χρῆσι τους!

MUM ROLLETTE (Ρολέτ): Μὲ περιστρεφομέ-
νη σφαῖρα ἐπαλείφει. Ρυθμίζει τὴν ἐφίδρω-
σι. ἔχει πολὺ οἰκονομικὸ ἀνταλλακτικὸ

MUM *Χαίρειται τὴν ἀνταρξία σας!*

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ & ΑΡΩΜΑΤΟΠΩΛΕΙΑ

BRISTOL MYERS Co. NEW YORK Ἀντιπρόσωποι: Π. Α. Μαρινόπουλος Α. Ε.

Τζών Χιοϋστον Φίνλεϋ

Καθηγητής της ελληνικής φιλολογίας στο Χάρβαρντ και διευθυντής του κολλεγίου Έλιοτ Χάους. Θεωρείται αυθεντία στους ποιητές και τους ιστορικούς του αρχαίου κόσμου. Έκτος της ελληνικής φιλολογίας διδάσκει και τὰ ἔπη τοῦ δυτικού κόσμου. — Οδύσσεια, Αἰνείαδα, Θεία Κωμωδία κλπ. Γεννήθηκε στήν Νέα Υόρκη τὸ 1904 καὶ εἶναι γιὸς τοῦ ἀποθανόντος ἐκδότου τῶν «Τάϊμς».

Ἄρνι Βίλελμ Τιζέλιους

Διάσημος Σουηδὸς διοχημικός, καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Οὐψάλα, βραβεῖο Νόμπελ 1948 τῆς Χημείας. Δημιούργησε μιὰ διεθνῶς γνωστὴ ὁμάδα διοχημικῶν ἐρευνῶν στήν Σουηδία καὶ εἶναι, ἀπὸ τὸ 1950, πρόεδρος τοῦ Ὄργανισμοῦ τοῦ Βραβείου Νόμπελ. Εἶναι ἐπίσης μέλος τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς Στοκχόλμης, ὁμότιμον μέλος 40 περίπου ἀκαδημιῶν, ἰνστιτούτων.

Χιντέκι Γιουκάβα

Καθηγητὴς τῆς φυσικῆς στοῦ πανεπιστημίου τοῦ Κυότο. Ἀπὸ τὶς κορυφές τῆς θεωρητικῆς φυσικῆς, προέβλεψε τὴν ἀνακάλυψη τοῦ μεσονίου, ἀνέπτυξε τὴν σχετικὴ θεωρία καί, ἀπὸ τὸ 1947, ἐργάζεται στήν κατασκευὴ μιᾶς γενικῆς θεωρίας ἐπὶ τῶν στοιχειωδῶν σωματιδίων. Τὸ 1949 πῆρε τὸ Νόμπελ τῆς Φυσικῆς καὶ στοῦ διάστημα 1949 - 53 δίδαξε στοῦ Κολούμπια. Γεννήθηκε τὸ ἔτος 1907.

Ἐντγκαρ Ἀντριαν

Ἐξέχων νευροφυσιολόγος, καθηγητὴς τοῦ Καίμπριτζ, Νόμπελ 1932, συνέβαλε ὅσο ἐλάχιστοι στήν μελέτη τῶν νευρικῶν κυττάρων καὶ τῶν ἀντιδράσεών των στήν σπονδυλικὴ στήλη καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἐγκέφαλο. Βοήθησε ἐπίσης στήν ἀνάπτυξη τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Μπέργκερ, σχετικὰ μὲ τὰ κύματα τοῦ ἀνθρώπινου ἐγκεφάλου. Πολυταξιθεμένος, ἔχει τιμηθῇ μὲ ἐξαιρετικὰς διακρίσεις.

Βέρνερ Χάιζεμπεργκ

Τὸ ὄνομα τοῦ Γερμανοῦ φυσικοῦ ὑπάρχει ἀπὸ χρόνια σὲ ὅλα τὰ λεξικά. Γεννήθηκε στοῦ Βύρτσμπουργκ τὸ ἔτος 1901, ἔγινε καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς στοῦ πανεπιστήμιου τῆς Λειψίας σὲ ἡλικία 26 ἐτῶν καί, ἐκτὸς τῶν ἄλλων βραβείων, τιμήθηκε μὲ τὸ Νόμπελ τὸ 1932. Ἀνέπτυξε τὴν θεωρίαν τῶν κβάντα, ποὺ εἰσήγαγε πρῶτος ὁ Πλάνκ, καὶ ἀσχολήθηκε μὲ τὴ φιλοσοφικὴ θεώρηση τῆς φυσικῆς.

Ἰωάν. Θεοδωρακόπουλος

Γεννήθηκε στήν Σπάρτη τὸ 1900, σπούδασε στήν Βιέννη καὶ Χαϊδελβέργη, ἔγινε καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας στοῦ πανεπιστήμιου τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ἀπὸ τὸ 1939 στοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. ἔχει συμμετάσχει σὲ πολλὰ διεθνῆ συνέδρια, ἰδίως στήν Γερμανία, καὶ ἔχει δημοσιεύσει, ἑλληνικὰ καὶ γερμανικὰ, πολλὰς φιλοσοφικὰς πραγματείας. Ἀπὸ τὸ 1960 μέλος τῆς Ἀκαδημίας.

Ἡ «Συνάντησις τῶν Ἀθηνῶν», — κορυφαῖο πνευματικὸ γεγονός τοῦ ἔτους

Ο ΠΛΗΘΟΣ ΑΚΡΟΑΤΩΝ, ΜΕ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΤΗΝ

«ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ». ΕΠΙ ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ, ΤΟ ΠΑΝΤΕΘΟΥ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΛΟΜΑΘΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ, 7.30 ΩΣ 8.30, ΣΤΗΝ ΠΝΥΚΑ

ΣΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟ ΘΕΟ

Ἡ συνέργατις τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ δ. Λ. ΔΟΥΚΙΔΟΥ ἐπιχειρεῖ νὰ δώσῃ τὸ καταστάλαγμα τῶν θαυμασιῶν ὁμιλιῶν

Ποῖν ἀπὸ δύο χρόνια, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Παῦλος εἶχε μιὰ λαμπρὴν ἰδέαν. Νὰ καλέσῃ μέσῳ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρυματός μερικοὺς ἐξέχουσας φησιγνωμίας τῆς ἐπιστήμης γιὰ νὰ μιλήσουν στήν ἀρχαία Πνύκα. Δὲν ἦταν γοηφτὸ διῶς νὰ παρευρεθῇ σ' αὐτὴ τὴν «Συνάντησιν τῶν Ἀθηνῶν» ποὺ ὁ ἴδιος εἶχε προετοιμάσει. Οἱ σοφοὶ ἤσαν, ἀλλὰ τοὺς ὑποδέχθηκε στὴ θέσιν τοῦ ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ποὺ, μαζί μὲ τὴν Διάδοχον, πριγκίπισσα Εὐθηνίαν, παρηκολούθησε ἀνελλιπῶς ὅλες τὶς ὁμιλίας.

Η ΠΡΩΤΗ βραδιά, Κυριακή, συνεχίστηκε στον Παρθενώνα δίνοντας τους ξένους επιστήμονες και τις συζύγους των, σε μια σεμνή τελετή στην μνήμη του Βασιλέως Παύλου, εμπνευστού της «Συναντήσεως των 'Αθηνών». Από τ' άριστερά, ή κ. και η καθηγήτρια Τιζέλιους, η λαϊκή κι ο λόρδος 'Αντριαν, ο καθηγητής και η κ. Γιουκάβα, ή κ. και η καθηγήτρια Φίνλεϋ. Στην τελετή παρέστησαν ο Βασιλεύς, η Διάδοχος, ο δήμαρχος των 'Αθηνών κ. Τσουκαλάς και οι ύπουργοι κ.κ. Κωστόπουλος και Βασιλειαννίδης. Τους ξένους υποδέχτηκε με όμιλία του ο καθηγητής κ. Θεοδωρακόπουλος.

←

Όταν πριν δυόμισυ χρόνια ο Βασιλεύς Παύλος είχε την ιδέα να καλέσει τους ξένους σοφούς στη συνάντηση των 'Αθηνών μέσω του Βασιλικού 'Ιδρύματος, το γενικό θέμα που τους είχε δοθεί ήταν η κλασική 'Ελλάδα στο φώς της σύγχρονης επιστήμης. Και οι σοφοί ήρθαν και ξεκίνησαν όλοι μιλώντας για την κλασική 'Ελλάδα. Μά, ύστερα, συνεπαρμένοι από μιάν άλλη φλόγα, γύρισαν με στοργή το βλέμμα τους στο άγχος του σύγχρονου κόσμου και προσπάθησαν να του φέρουν το μήνυμα του νέου Θεού: "Ενας καινούργιος Θεός έχει από καιρό εμφανισθή στον κόσμο μας, ακόμη όμως δεν θρήκε τα μέσα να εκφρασθή. Τόν βλέπουν για την ώρα μονάχα οι κάτοχοι των ανωτέρων θεωριών της Φυσικής και των Μαθηματικών. Τόν έχουν χάσει οι καλλιτέχνες οι ποιητές, οι φιλόσοφοι, αυτοί που θα τον εξοικειώσαν με τον κοινό άνθρωπο. Κι αυτοί οι προφήτες του νέου Θεού, οι μόνοι άξιοι ν' αντικρύζουν το φλογερό του πρόσωπο, βασανισμένοι, ήρεμοι και ωραίοι, στάθηκαν στο βήμα και προσπάθησαν με τα πιά απλά τους λόγια να μάς δώσουν να καταλάβουμε την αγωνία τους, αγωνία ασύνειδη όλου του σημερινού κόσμου. 'Η επιστήμη έχει προχωρήσει τόσο, που είναι αδύνατον πιά, έστω και τα γενικά νοήματά της να εκφραστούν στην κοινή γλώσσα. «Κ' εγώ ο ίδιος ακόμη, που είμαι φυσικός, νοιώθω τα τελευταία χρόνια αποξενωμένος από την επιστήμη», είπε ο 'Ιάπων Γιουκάβα σε μια όμολογία που προκαλεί ρίγος. «Δεν ξέρω μήπως στο τέλος θα πρέπει πάλι να καταφύγουμε στη γλώσσα των παραβολών και της ποιήσεως για την περιγραφή του 'Ενός», είπε ο Γερμανός Χάϊνριχ Γερνερ, βαθύτατα συγκλονισμένος από το ίδιο πρόβλημα. «Με λόγια δεν μπορούμε να περιγράψουμε άκριβώς τη λειτουργία του νοῦ. Μονάχα το φυσικό μέρος αυτής της λειτουργίας, όσο έχουμε εξιχνιάσει, αποδίδεται με τα σύμβολα της φυσικής», είπε ο λόρδος 'Αντριαν. «'Η κατεύθυνση της έπισημονικής έρευνας δεν θρίσκει στα χέρια των επιστημόνων, αλλά των κυβερνήσεων που δεν ξέρουν ποιά από την άρμονία του κόσμου, όπως μονάχα οι επιστήμονες την αντικρύζουν σήμερα. Γι' αυτό, η ισορροπία της Ζωής κινδυνεύει από σοβαρές διαταραχές», είπε ο Σουηδός Τιζέλιους. 'Ο 'Αμερικανός Φίνλεϋ προσπάθησε ν' αναλύσει ποιά είναι από τη σημερινή σκοπιά το νόημα του κλασικού: Αυτής της θαυμαστής πλο-

Ο καθ. ΓΙΟΥΚΑΒΑ περιεργάζεται το έγκόπιο του επισκόπου 'Αχαΐας.

κής του μύθου, του λόγου και της αίσθήσεως της υπέρξεως, που δημιούργησε με την ποίηση και την τέχνη μια δύναμη εκφράσεως μοναδική στην ιστορία του κόσμου, μ' ευλυγισία, πλάτος και διαίσθηση τέτοια που ξεπερνάει πολύ τις δυνατότητες της φιλοσοφικής εκφράσεως. 'Αλλά σήμερα, ο κοινός άνθρωπος δεν έχει πιά «πιστεύει». Το παλιό έχει ξεπερασθή από την πρόοδο των γνώσεων. Το καινούργιο δεν είναι δυνατόν να εκφρασθή με τα μέσα που αιώνας τώρα χρησιμοποιούμε. Καί μετά την τελευταία όμιλία του 'Ελληνας καθηγητού Θεοδωρακοπούλου, μια ανάλυση της σχέσεως 'Ελλάδος και Οικουμένης, εξακολουθούσε να μένει στην Πνύκα μετέωρο το έρώτημα: "Αν με τα άθωα μάτια τους οι κλασικοί μπόρεσαν και είδαν αυτή την αλήθεια, έμεις που μεταλάβαμε από τον καρπό της γνώσεως και χάσαμε πιά τον παράδεισο της ψυχής, ποιά γλώσσα θα θρούμε, ποιά Στενή Πύλη, για να περάσουμε στον κόσμο της υπέρτατης άρμονίας;

Ο ΑΓΓΛΟΣ νευροφυσιολόγος λόρδος 'Αντριαν και η σύζυγός του.

‘Ο άνθρωπος και η παιδεία

Κάπως αλλιώς ήταν τότε στην Πνύκα. 'Ανεβασμένος όλος έτοιμος ο λαός έδω πάνω, καθισμένος σε ξύλινες ή πάνινες καρέκλες, ανάλογα με την κοινωνική του ύπσταση, προσπαθεί -άλλος λίγο άλλος πολύ- να αναπαραστήσει μέσα του τη μωρή που είχε τότε ο τόπος. Σ' εκείνον τον σύντομο αιώνα και σε τούτον τον μικρό τόπο, που συντελέστηκε το θαύμα, ένα θαύμα - μυστήριο, που σφιχτόδεσε και δικαίωσε την ζωή ολόκληρη ενός λαού, αιώνας από το παρελθόν του και πολύ περισσότερους αιώνες από το μέλλον του. 'Ετσι πού, ενώ σήμερα τίποτε πιά δεν συμβαίνει, να έρχονται ακόμα οι σοφοί να προσκυνάνε, να έρχονται οι περιεργοί, οι φιλομαθείς, να γίνονται συνέδρια με θέμα «'Η ζώσα κληρονομιά της ελληνικής αρχαιότητας», να έπιδεικνύονται σε λαϊκά πανηγύρια οι «πνευματικοί θησαυροί», που κάποτε ήταν ζωή και σήμερα «ιερά κειμήλια, να γίνεται αυτή έδω η συνάντηση των σοφών από τις πέντε γωνίες του κόσμου. «'Αλλοτε η παιδεία ξεσηδούσε, φύτρωνε σαν ένα δέντρο, από μια περιωρισμένη τοπική περιοχή κι ύψωνόταν σε πανανθρώπινη θέα. Σήμερα ξεκινάει από μια ευρύτερη βάση, διασπώ το φράγμα του τοπικισμού, παίρνει έκταση παγκόσμια και πλουτισμένη μ' αυτή την διεθνή γνώση, έπιτορφέει κατόπιν στον έθνικό τοπικισμό». Τα λόγια αυτά τα είχε πεί λίγες ώρες πριν ο 'Αμερικανός ελληνιστής Τζών Φίνλεϋ, παρηγοριά και παρατήρηση στους ελληνιστές 'Ελληνες.

Στην πρέσ κόνφερενς, που είχαν δώσει οι τέσσερις από τους πέντε προσκεκλημένους σοφούς, και ο δικός μας καθηγητής κ. Ι. Θεοδωρακόπουλος, άκούσαμε και πάλι αυτό που άκουσε όλα τα τέκνα γονέων στις κηδείες και τα μνημόσυνα του πατέρα τους: «'Ενθυμούμαι τον μακαρίτη, τι έκτακτος άνθρωπος που ήτο». Κι αφήσαμε κ' έμεις, όπως πάντα, να ένοησθ' ότι συμφανούμε απόλυτα μ' αυτή την γνώμη κι ότι γνωρίζουμε και σεβόμεθα περισσότερο από κάθε άλλον την ιερήν μνήμην του.

'Αλλά, παράλληλα, μάς έδωσαν και μερικές σκέψεις να παίζουμε σαν κομπολόι ενώ περιμέναμε στον λόφο της Πνυκός ν' αρχίσουν οι όμιλίες. Πρώτα, αυτόν τον χαρακτηρισμό της σύγχρονης παιδείας από τον Φίνλεϋ. 'Επειτα, μερικές άλλες σκέψεις γύρω από το πνεύμα και το σκοπό της συναντήσεως των 'Αθηνών, που άσφαλός έχει άμεση σχέση με την σημερινή παιδεία, τον άνθρωπο, τα προβλήματά του.

"Ήταν η μόνη φορά που βρέθηκαν όλοι μαζί σε μια κοινή συζήτηση. Δυστυχώς, έγινε πριν από τις όμιλίες κι όχι μετά, όποτε θα μπορούσαν ν' ανταλλάξουν πολύ πιο ενδιαφέρουσες γνώμες και να δώσουν μόνοι τους μια σύνθεση των απόψεών τους ή, έστω, τις διαφωνίες τους.

Την έλλειψη μίας τέτοιας κοινής συζητήσεως από το πρόγραμμά παρατήρησαν και οι ίδιοι οι ξένοι, και ιδιαίτερα ο Σουηδός διοχημικός 'Αρνι Τιζέλιους που διακρίνεται από μια ξεχωριστή ανθρωπιά. 'Εβειξε ότι τόν άπασχολούν, περισσότερο ίσως κι από τους άλλους, τα σημερινά κοινωνικά προβλήματα. Τόνισε μάλιστα στην πρέσ κόνφερενς ότι τα προβλήματα αυτά πρέπει οι επιστήμονες να τα πλησιάσουν με άπειρη προσοχή και ταπεινότητα, γιατί υπάρχει κίνδυνος να καταστρέψουν τον άνθρωπο και τον κόσμο του, αν επέμβουν με πολύ άμεσο τρόπο.

"Όλοι γενικά παραδέχτηκαν την σκοπιμότητα τέτοιων συναντήσεων, όπως αυτή των 'Αθηνών, γιατί, όπως το εξέφρασε ο 'Ιάπων φυσικός Γιουκάβα, «ο καθένας μας έχει τόσο περιορισμένο αριθμό γνώσεων, ώστε είναι αδύνατον να προχωρήσει χωρίς τα φώτα του άλλου. Δεν ξεχνούμε ποτέ ότι η επιστήμη είναι μια, και μόνιμη φιλοδοξία μας είναι να επιστρέψουμε σ' αυτή την ενότητα».

«Ποιά είναι τα κοινά χαρακτηριστικά που σάς συνδέουν και κάνουν

δυνατή αυτή την συνάντηση;» είχε ρωτήσει τους ξένους επιστήμονες ένας δημοσιογράφος. Δεν μπορούσαν δέξαστα ν' άπαντήσουν οι ίδιοι σε μια τέτοια έρώτηση.

Το κύριο, όμως, κοινό χαρακτηριστικό, που διέκρινε κανείς με την πρώτη ματιά, όταν τους έβλεπε να μιλούν ή να παρακολουθούν τις όμιλίες των άλλων, ήταν μια υπέροχη ψυχική ευγένεια που καθρεφτιζόταν στα χαρακτηριστικά τους, μια γαλήνη και μια ισορροπία που έρχεται ύστερα από έντονο ψυχικό άγχος.

Γενικά είχε κανείς την εντύπωση πως αν έδινε στους ανθρώπους αυτούς την δυνατότητα να επηρεάσουν κάπως περισσότερο τις τύχες της ανθρωπότητας από ό,τι κάνουν σήμερα άποικειστικά με την καθαρή επιστημονική έρευνα, ο κόσμος ίσως να ήταν άρμονικότερος.

Την ευχή διατύπωσε στην πρέσ κόνφερενς ο 'Ελληνας καθηγητής κ. Θεοδωρακόπουλος:

«'Ας ελπίσουμε ότι η συνάντησις δά αποτελέσει την άπαρχήν ενός μεγάλου διαλόγου μέσα στην σημερινή εποχή, που αν έχει να παρουσιάσει τεραστίαν ανάπτυξιν εις την τεχνικήν και τας θετικές επιστήμας, έχει αφήσει πολύ πίσω τον άνθρωπο και τα προβλήματά του».

Και ο 'Αμερικανός ελληνιστής Φίνλεϋ προχώρησε ακόμα περισσότερο, εκφράζοντας την άποψη ότι η εποχή μας προστοιμάζει από καιρό μια τέτοια πνευματική αναγέννηση.

Είπε ότι: «Κάθε τόσο παρουσιάζεται στον κόσμο μια τάση διευρύνσεως των οριζώντων, ένα είδος εξέρσεως του ανθρώπινου ενδιαφέροντος για ιδέες γενικότερες, φαινόμενο που άπορρέει από μεγάλες κοινωνικές αλλαγές και που χαρακτηρίζει όλες τις μεγάλες εποχές. Μια τέτοια εποχή ζούμε και σήμερα. Το αν η εποχή αυτή θα έχη την κατάληξη των άλλων μεγάλων εποχών, αν η έξοση αυτή του ενδιαφέροντος για γενικότερες ιδέες θα εκφυλισθή, δεν το ξέρουμε. 'Η ιστορία είναι πολύ μικρή για να μπορούμε να άχθουμε σε προβλέψεις για το μέλλον».

Τώρα, καθώς ανεβαίνει κανείς στον τόπο των όμιλιών, στην Πνύκα, του δίνουν ένα κατατοπιστικό φυλλάδιο γραμμένο άγγλικά και όρίσκει τη θέση του άθρογούμενος (την πρώτη τουλάχιστον ήμέρα) από δέλη με άγγλικές έπιγραφές: Κυβέρνηση, Τύπος, Σύνεδροι, Κοινόν. Μόνο τη στιγμή της άφιξεως του Βασιλέως, μερικά νέα παιδιά άρπάζουν τα βέλη αυτά και κρατώντας τα σαν άποχωρούτα πολεμικά λάβαρα, τρέχουν να τα έξαφανίσουν στο βάθος άριστερά.

'Αλλά γιατί τα παίρνουν; Είναι ποτέ δυνατόν να ξεχάσει κανείς την άόρατη, άπειλητική έπιγραφή έξω από την είσοδο, έξω από κάθε είσοδο σε πνευματικό χώρο πιά: «Μηδεις άγνωνών ξένας γλώσσας εισίτω».

Είναι η πιο γαλήνια ώρα της 'Αττικής. 'Η 'Ακρόπολη δεξιά έχει πάρει ένα ξεβόρω χρυσό χρώμα. Μπροστά, το βήμα περιμένει τον όμιλητή, ένα κοινό τραπέζι, σκεπασμένο πολύ προσεκτικά με χαλί τραπεζομάντιλο, το σκούρο ξύλινο αναλόγιο με το μικρόφωνο, το ποτήρι με το νερό, σκεπασμένο με το πιατάκι του καφέ. Στο φόντο πίσω, η πόλη, χωμένη σε μια γκριζορόδη θολάδα, καθώς το φώς του δεινιού διαχέεται στις σκόνες των αυτοκινήτων της, στις εξατμίσεις, στις ύφανσεις, στους βαρείς ίσκιους των άσχημων σπιτιών που συναρμολογούνται γύρω από το νέο παιδί της με την τερατώδη ανάπτυξη, τον ουρανόζυγχο του ΟΤΕ. Τα μακρόστενα μεταλλικά μεγάφωνα γύρω εκπέμπουν ένα δοκιμαστικό σιγανό κι άνατριχιαστικό τάν - τάν. Οι προβολείς είναι έτοιμοι και παραμονεύουν τη νύχτα, σκοπεύοντας τον Παρθενώνα για το «'Ηχος και Φώς». Οι καρέκλες έχουν γεμίσει όλες, οι πάνινες, οι ξύλινες, και έχουν μοιραστή γκριζά μαξιλαράκια άφρολέξ σταύς καθιστημένους. Τα μεγάφωνα άναγγέλλουν τώρα την άφιξη της Αυτού Μεγαλειότητος. "Όλα τα μάτια στρέφονται άριστερά και παρακολουθούν τον Βασιλιά του τόπου, έναν νέο ντυμένο στα λευκά, που χαμογελάει με άγκορδιότητα στο χειροκρότημα, την διάδοχο και άδελφή του ντυμένη στα μαύρα, ένα άλλο φωτεινό χαμόγελο, κ' ύστερα καθόνται, και ο όμιλητής παίρνει τη θέση του στο βήμα.

→

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ Κωνσταντίνος συνάγει τόν διόσημο Σουηδό χημικό ν. 'Αρνι Τιζέλιους, πρόεδρο του 'Οργανισμού Βασιλικών Νόμιμων, μετά την όμιλία των τεσσάρων σοφών και έλλειψές της στην επιστημονική πρόσδο. 'Ανάμεσά τους στο βάθος διακρίνεται η λαϊκή 'Αντριαν. 'Ο Βασιλεύς παρηκολούθησε ένελλικώς και με έξαιρετικό ενδιαφέρον όλες τις όμιλίες και μάλιστα δεν παρέλειψε να έλθη και την Τρίτη, ήμέρα των γενελιών του. Κατά σύμπτωση, κείνη την ήμέρα μίλησε ο 'Αμερικανός ελληνιστής Φίνλεϋ, ο οποίος πρόφερε να του έλθθ' έξ όνόματος όλων των μελών της συναντήσεως έχοντα πολλά ά άπταιστον ελληνική και μάλιστα καθαρεύουσα...

→

΄Εντυγχαρ ΄Αντριαν: «΄Ερευνώντας τὸν νοῦ»

Εἰδῶ σ’ αὐτὸν τὸν τόπο, ὅπου τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα ἀρχισε νὰ ἐξελεύσεται πρὸς τὴν πλήρη ἀνάπτυξή του, ἐδῶ πού οἱ ἄνθρωποι ἔμαθαν νὰ ἀναζητοῦν τὴν ἀλήθειαν χωρὶς νὰ φοβοῦνται τὴ ζήλεια τῶν θεῶν, μῆτкан για πρώτη φορά οἱ κανόνες τῆς σκέψεως ἀπ’ ὅπου ξεκίνησε ἡ δυτική φιλοσοφία καὶ πῆραν σχῆμα μερικὰ ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προβλήματα τῆς. Ἐνὰ ἀπὸ αὐτὰ θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ σήμερα, τὸ πρόβλημα τῆς διαφορᾶς ὕλης καὶ πνεύματος, στὸ ὁποῖο εἶχε δώσει ἐμφαση ὁ Πλάτων με τὴ διδασκαλίαν του.

Ἡ διάκριση αὐτὴ ταυτίστηκε σὲ μεταγενέστερη ἐποχὴ με τὸ θρησκευτικὸ δόγμα, ὅπου τὸ σώμα καὶ ἡ ψυχὴ ἀντικαθίστουσαν τὴν ὕλη καὶ τὸ πνεῦμα.

Ἄλλὰ οἱ φιλόσοφοι δὲν ἔπαψαν νὰ προβλητιμатίζωνται, δίνοντας διαφορτικὰς ἀπαντήσεις ὁ καθένας.

Σήμερα οἱ δικές μας ἀτάξεις ἔχουν ἀλλάξει· μαζί με τὴν πρόσοδον τῶν γνώσεων γύρω ἀπὸ τὰ φυσικὰ φαινόμενα.

Τὸ πρόβλημά μας τώρα ὀφείλεται κυρίως στὴν ἔλλειψη καταλλήλων λέξεων γιὰ νὰ συμβολίσουμε τὰ πνευματικὰ γεγονότα. Μποροῦμε νὰ περιγράψουμε τὸν κόσμον τῆς ὕλης με μαθηματικούς ὁρους, ἀλλὰ, ὅταν καταπιανώμαστε με τὸν κόσμον τοῦ νοῦ, οἱ λέξεις μας ἐκφράζουν πότε περισσότερο καὶ πότε λιγώτερο ἀπὸ κείνο πού θέλουμε.

Ὅσο γιὰ τὸ χάσμα ἀνάμεσα στὸ πνεῦμα καὶ τὴν ὕλη, τὸ ὁποῖο στὸ παρελθὸν γεφυρωνόταν με τὴν ἄρνηση τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου, δὲν μᾶς ἀπασχολεῖ πιά κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο, ἀφοῦ, ὅπως τὸ ἔχει ἐκφράσει ὁ Μπέρτραντ Ράσελ, οὔτε τοῦ ἐνός, οὔτε τοῦ ἄλλου τὴν ὑπαρξὴ μπορούμε νὰ ἀρνηθοῦμε. Τὸ πρόβλημα ἔχει μετατεθῇ ἄλλου: Ἄφορα τὴν σχέσιν τῆς ὕλης πρὸς τὸ συνειδητό, ὅχι πιά πρὸς τὸν λογικὸ νοῦ.

Ἐχομε κατασκευάσει μηχανεὲς πού σκέπτονται λογικὰ καὶ μάλιστα καλύτερα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Μοναδική τους ἔλλειψη ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ ἔλλειψη συνειδητικῆς τῆς πραγματικότητος. Τὸ πρόβλημά μας εἶναι, λοιπόν, νὰ ἐξηγήσουμε τὸ γεγονός πῶς μονάχα ἐμεῖς εἰμαστε ὄντα συνειδητὰ, ἀνάμεσα στ’ ἄλλα ὄντα, καὶ γιὰ τί ἔχομε συνείδηση ἐνὸς μόνο πράγματος καθεστῆγμῃ.

Ἄπο τὴν διανοητικὴ ὁμως σκοπιά τοῦ προβλήματος, τὸ μόνο πού ἔχομε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ ἐξετάζουμε καὶ στοιχεῖα τοῦ συνειδητοῦ με τὴν ἐνδοσκοπήσῃ καὶ νὰ προσπαθοῦμε νὰ τὰ ἐκφράζουμε με κάποια –ὅσο τὸ δυνατόν– ἀκρίβεια, σὲ λέξεις. Ἄπο τὴν ἄλλην πλευρὰ τοῦ χάσματος, τὴν φυσικὴ, ἔχομε πολὺ περισσότερα στοιχεῖα,

Τζὼν Χιούστον Φίνλεϋ: «Οἱ υλασιεῖς»

Εἴμαστε ἐδῶ μιά συγκέντρωσῃ Ἀθηναίων, εἴτε ἀπὸ καταγωγή, εἴτε ἀπὸ ἀντίληψη. Ὁ πολιτισμὸς εἶναι σὰν μιά οἰκογένεια καὶ μεῖς, ἐξάδελφοι ἐν πολιτισμῷ, καταγόμεστε ὅλοι ἐξ ἴσου ἀπὸ τοὺς ἄνδρες πού κάποτε στάθηκαν καὶ συζήτησαν καὶ ἀνέτισαν μακριὰ τῇ θάλασσᾳ καὶ τὰ βουνὰ σὲ τοῦτο τὸν ἀνέρο τόπον. Ἡ ἱστορία, ὁμως, κι ὁ καιρὸς πού πέρασε ἐν τῷ μεταξύ, πρόσθεσε σ’ ἐμᾶς, διπλὰ στὴν γνώσιν τοῦ ἀρχαίου κόσμου καὶ τῆς ἀρχαίας εὐγενείας, τὴν ἀνάσση μίαν νέαν, ἀπόκρημνῃς διαστάσεως, πού οἱ ἀρχαῖοι δὲν εἶχαν ἀκόμα λόγο νὰ ἀισθάνωνται. Αὐτὴ ἡ ἀνάσα τοῦ ἀπείρου πνεῖς μέσα ἀπὸ ὅλες μας τίς σκέψεις καί, τὴν ἴδια καὶ μόνῃ στιγμῇ, φανταζόμεστε ἐδῶ τίς μεγάλες μορφὰς τὸν παρελθόντος, ὅλες μοναδικές, ὅλες μνημειώδεις, αὐτόχρονα ὁμως τίς βλέπουμε καὶ σὰν παιδιὰ τοῦ χρόνου πού κρατοῦν ἕνα μῆνυμα γιὰ τίς ἐπέρχόμενες γενεές, ἕνα μῆνυμα πού τὰ ἴδια δὲν καταλάβαιναν. Τὸ θέμα μου εἶναι τὸ μῆνυμ τοῦ κλασικοῦ γιὰ τὴν δική μας γενιά –ἕνα θέμα αὐρύτατο, βέβαια, πού θὰ παρουσιάσῃ ὁμως διχως ἀπολογισμὸς στὸν τόπον τοῦτο καὶ τὴ συντροφίαν.

Τὸ κλασικὸν τὸ ἀναγνωρίζομε ὅλοι, μ’ ὁποιοσδήποτε λέξεις: Πάνου, ἀλλὰ ὅχι πέρα ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα, ἀκίνητα,ἀλλὰ θαρρεῖς μετέωρον· ἀκόμα ἀπὸ κίνησῃ ζωντανῷ, ἀπλό, ἀλλὰ λυτρωμένον λες ἀπὸ περιπλοκές, ἥρεμο, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἄλλην ὄχθη τοῦ νόου καὶ τοῦ πάθους.

τὸ σύνολο τῆς ἀνθρώπινης συμπεριφορᾶς καὶ τὰ γεγονότα πού συμβαίνουν σ’ ἕνα ἐγκέφαλο με ἐκατομμύρια ἐνεργεῖς μονάδες. Οἱ ἐρευνηταὶ τῆς φυσικῆς πλεονὰς διατείνονται ὅτι τὰ πάντα στὴν ἀλυσίδα τῶν ἀνθρώπινων γεγονότων καθορίζονται ἀπὸ φυσικούς νόμους. Ἵσως ἡ εἰκασία νὰ εἶναι ἀληθινὴ, κι ἂν δὲν εἶναι, ὁμως, μπορούμε νὰ ἐλπίζουμε ὅτι θὰ ὀδηγηθῶμε ὡς τὸ σημεῖο ἐκεῖνο τῆς ἀλυσίδας, ὅπου τελειώνει ἡ φυσικὴ καὶ ἀναλαμβάνει ἡ πνευματικὴ πλευρά.

Ἡ πρόσφατῃ ἔρευνα μᾶς ὡδήγησε ὡς τὰ νευρόνια τοῦ ἐγκεφάλου, τὰ κύτταρα καὶ τίς ἴνες πού μεταφέρουν τὰ μηνύματα. Δὲν βοήκαμε ὁμως ἀκόμα τί γίνεται ὅταν ἡ συνείδηση ἔρχεται ἢ χάνεται, π.χ., ὅταν τὸ ἄτομο κοιμάται ἢ ξυπνά. Τὸ ηλεκτροεγκεφαλογράφημα τοῦ Berger μᾶς φωτίζει σχετικά, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἔχει ἀκόμα φανερώσει τὴ σχέσιν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ρυθμοῦ τῶν ηλεκτρικῶν κυμάτων με τὸ τί συμβαίνει σὰ κύτταρα τοῦ ἐγκεφαλικοῦ φλοιοῦ. Δὲν μπορούμε νὰ εἰμαστε βέβαιοι γιὰ τὸ πῶς σὺνταμα ἡ ἔρευνα θ’ ἀρχίσῃ νὰ πλησιάζῃ τὸν νοῦ. Πρέπει νὰ μελετήσουμε πρῶτα ἕνα σύστημα ἐκατομμυρίων κυττάρων ἀπασχολημένων σὲ μιά ἀπέραντη ποικιλία λειτουργιῶν.

Μιά ἀπὸ τίς ἐπιστημονικὲς ὁμάδες ἐρέυνῃς ἔρχισε νὰ διακρίνῃ κάπως καθαρώτερα τὸ πῶς ἐπεξεργάζεται ὁ ἐγκέφαλος τίς πληροφορίες ἀπὸ τὰ αἰσθητήρια γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου. Μόλις ὁμως τώρα ἀρχίσαμε νὰ ὑποφαιζώμαστε τί γίνονται τὰ μηνύματα αὐτὰ ἀφοῦ φτάσουν στὸν φλοιὸ τοῦ ἐγκεφάλου.

Θὰ ἦταν εὐκόλο, βέβαια, νὰ κατασκευάσουμε μιά μηχανὴ πού νὰ μιλάῃ, σὰν νὰ εἴχε συνείδηση. Θὰ μπορούσαμε νὰ τὴν κάνουμε νὰ κοιμάται καὶ νὰ ξυπνά, καὶ νὰ μᾶς λέῃ τὰ δνεῖρα τῆς. Θὰ μπορούσαμε νὰ τὴν προικίσουμε με ἕνα ἀπόθεμα ἀναμνήσεων, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀναμνήσεις νὰ ἀνασύρῃ καθετὶ ἕνα σὲ τὴν κατάλληλῃ περίστασιν. Θὰ μπορούσαμε νὰ τῆς δώσουμε καὶ Οἰδιπόδεο σύμπλεγμα. Ἄλλὰ δὲν θὰ μᾶς ἐξαπατοῦσε γιὰ πολὺ. Θὰ βλέπαμε πῶς ἡ κατασκευὴ τῆς εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν δική μας καὶ θὰ καταλαβαίναμε ὅτι δὲν εἶναι ζωντανή. Τὸ ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ψυλὴ εἶναι συνειδητὴ ἀποτελεῖ βιολογικὸ γεγονός. Ἡ συνειδητὴ μας κατάστασις καταβυθίζεται ἀπὸ συγκεκριμένους κανόνες, εἶναι δεμένη με τὸν καθημερινὸ κύκλο ζωῆς.

Ἵσως ἀνακαλύψουμε στὸ τέλος ὅτι τὸ ζήτημα φεφυγέει ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ γνωστικοῦ μας συστήματος καὶ θὰ πρέπει καὶ πάλι νὰ περιοριστῇ στὶς διάφορες φιλοσοφικὲς σχολές. Ἡ ἐπιστῆμῃ ὁμως τῆς ζωῆς ἔχει ν’ ἀπαντῇ πρῶτα σὲ πέρα πολλά ἐρωτήματα πρὸ τοῦ ἔρῃ ὁ καιρὸς νὰ θέσῃ τὸ ἐρώτημα· γὰτὶ τὰ ἀνθρώπινα ὄντα εἶναι συνειδητὰ.

τῇ, λόγου χάριν, βοηθώντας τὸν Πάρι ἀποκαλύπτει τὸν χαρακτήρα του) καὶ μεγεθύνουν τίς πράξεις τους.

Οἱ προφῆτες δίνουν νόημα στὸ ἐξωτερικὸ χάος με τὸ ἐσωτερικὸ φῶς. Ὁ Ὁμηρος, κατατάσσοντας σὲ κατηγορίες ἀνθρώπους καὶ γεγονότα, δίνει στὸν ἐσῶτερον νοῦ ἕνα νόημα θγαλμένο ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμον. Ἡ κατεύθυνσις τῶν προφητῶν εἶναι ἀπὸ μέσα πρὸς τὰ ἔξω. Τοῦ Ὁμήρου, ἀπὸ ἔξω πρὸς τὰ μέσα.

Ὑπάρχει στοὺς Ἕλληνας μιά παράδοσις ἀναλυτικῆς σκέψεως πού χάνεται στὰ δάθη τῆς προϊστορίας. Κ’ ἐκείνο πού μεταφέρει αὐτὴ τὴν παράδοσι μετὰ στὸ χρόνον καὶ κάνει τὴν σκέψιν ὁλόενα διαυγέστερη καὶ ἀπλούστερη, εἶναι ἡ συνδυασμένη παράδοσις τριῶν στοιχείων: Τοῦ θρύλου, τοῦ μύθου, τῆς λαϊκῆς φαντασίας.

Πελώριο ὅσο κι ἂν εἶναι τὸ ἀνάστημα τοῦ Ὁμήρου, δὲν εἶναι ἐκεῖνος πού δημιούργησε τὴν παράδοσι αὐτὴ, δὲν εἶναι ἐκεῖνος πού μεταμόρφωσε τὸ στυγνὸ μυκηναϊκὸ καθεστὼς τῶν βασιλέων - γραφειοκρατῶν (ὅπως ἀποδείχθηκε ἀπὸ τίς πινακίδας με γραμμικὴ γραφὴ Β τῆς Πύλου, πού ἀνακαλύφθη ὁ Μπλέγκεν καὶ διάβασε ὁ Βένις), σ’ αὐτὴ τὴν χρυσὴ ἀνάμνησι τῆς ἐποχῆς, ὅπως παρουσιάζεται στὰ ἔπη του. Εἶναι ἡ παράδοσις τῆς ἀναλυτικῆς ἐλληνικῆς σκέψεως πού, ταξινομημένη ἀπὸ τὴν λαϊκὴ φαντασίαν, ἀνέδρασε τὴν ἀνάμνησι τῶν Μυκηνῶν ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τοῦ ἔπεισδίου στὴν σφαῖρα τοῦ οἰκουμηνικοῦ.

Ἄλλὰ ἂς γυρίσουμε στὴν δεύτερῃ ἐρώτησιν – γιὰτὶ ἡ ἀναλυτικὴ σκέψιν ἐκφράσσεται ὡς τὴν ἐποχὴ τοῦ Σωκράτη μέσω τοῦ μύθου καὶ τῶν ἡρωϊκῶν μορφῶν καὶ ὅχι με τὴν λογικὴ ἐννοιολογία;

Πρῶτα γιὰτὶ οἱ βαυμαστὲς αὐτὲς ἱστορίες ὑπῆρχαν – κληρονομιά τοῦ παρελθόντος. Εἶναι κάτι τὸ συνηθισμένον στὰ πρῶτα στάδια τοῦ πολιτισμοῦ ὅταν σχεδόν τῶν πρωτόγονων λαῶν. Τὸ μοναδικὸ στοὺς Ἕλληνας εἶναι ἡ διαύγεια τῶν μυθικῶν κατηγοριῶν τους, ἡ τάξιν κ’ ἡ ὁμορφία τοῦ κόσμου, ὅπως τὸν παρίσταναν. Ἀπὸ τὴν ἀλλῇ μεριά, ὁ μῦθος τους (με τὴν εὐρύτερῃ σημασίᾳ τῆς λέξεως) δὲν εἶχε τὴν ἐννοια τοῦ λογικοῦ κατασκευάσματος, τῆς ἀλληγορίας, πού ἐμφανίστηκε ἀργότερα. Ἡ σκέψιν τῶν γενεῶν πού συνέλαβαν τὴν ἰδέαν τῆς πραγματικότητος πού συνελάμβαν τὸν μῦθον πού λόγον καὶ τῆς γλυπτικῆς ἦταν συγχρόνως πῶς εὐπλάστη καὶ πῶς κεντὰ στὴν ἀλήθεια. Ἡ σκοπία αὐτὴ δὲν ἀποτελοῦσε ἀπλὴ παραποίησι τῶν ἀτόμων, ἔκανε κατὶ περισσότερο: Ἀναζητοῦσε τὸ γενικὸ στὸ ἀτομικὸ, ἀναζητοῦσε ἐπίσης ἐνστικτωδῶς τίς ἀποσταγμένες καταστάσεις τοῦ μύθου γιὰ νὰ δῖνῃ ὅσο τὸ δυνατόν μεγαλύτερη διαύγεια στὶς συγκρούσεις καὶ τίς συμπεριφορὰς τῶν ἀτόμων.

Ἀπὸ τοὺς τρεῖς, λοιπόν, τρόπους, πού ὑπάρχουν γιὰ νὰ μπῇ τάξιν καὶ νὰ γίνῃ καταληπτὴ ἡ πραγματικότης –ἐπιστῆμῃ, θρησκείᾳ καὶ τέχνῃ– οἱ Ἕλληνας αὐτῆς τῆς ἐποχῆς διάλεξαν τὸ τρίτον. Ἡ ἐπιστῆμῃ –ἡ φιλοσοφία– γεννήθηκε μόλις πρὸς τὸ τέλος τῆς κλασικῆς ἐποχῆς, μαζί με τὸν ὀρθολογισμό καὶ τὸν πεζὸ λόγο, πού ὡς τότε τὸν χρησιμοποιοῦσαν μόνο γιὰ πρακτικούς σκοπούς. Καὶ τὸ ἀνθρωπιστικὸ ἐλληνικὸ πνεῦμα ἀντιδρούσε στὴν θρησκευτικὴ ἀπλοποίηση καὶ τὸν δογματισμὸ. Ἐμεῖς, λοιπόν, μόνο ἡ τέχνη –καθρέφτης τῆς πραγματικότητος μέσω τῆς διασηθῆσεως.

Ὁ χρόνος ὁμως προαθεῖ διαρκῶς τίς λογικὰς κατηγορικὰς ἐννοίας τῶν πραγματικῶν καὶ στὸν 5ο αἰῶνα ἀναδιδόναι πολὺ πλησιέστερα στὴν ἐπιφάνεια τοῦ μύθου ἀπὸ ὅτι στὸν Ὁμηρον. Οἱ γυνεὲς ἀντιθέσεις τῆς Ἀντιγόνης δείχνουν μιά μαθηματικὴ σχεδὸν ἀντιπαράστασιν συμπεριφορῶν μέσα στὴν πολιτεία. Ἡ ἱστορία τοῦ ἐλληνικοῦ μύθου μοιάζει με ἕνα τόξον πού λυγίζει ὅλο καὶ περισσότερο κάτω ἀπὸ τὴ δύναμιν τῆς λογικῆς ἐννοίας, ὥσπου στὸ τέλος σπάζει κι ἀπὸ κει καὶ πέρα ἀφήνει τὴν ἐλληνικὴ σκέψιν στὴν καθοδήγησιν τῆς φιλοσοφίας. Κι ὁμως ἡ διαύγεια τοῦ Ὁμήρου ὀδηγεῖ ἀπ’ εὐθείας στὸν Ἀριστοτέλη καὶ ἂν ἡ πρώτη ἐποχὴ δρίσκῃ ἔκφρασι τοῦ μύθου καὶ τὸ σχῆμα, ἡ ὑστερότερη στὸν ἰδεαλισμὸ καὶ τὴν ἐπαγωγή, καὶ οἱ δύο ἐκφράζουν τὴν ἴδια τάξιν.

Παράλληλα με τὴν παραστατικὴ δύναμιν τοῦ μύθου καὶ τῆς μορφῆς, τὸ κλασικὸ κρύβετ κι ἂν μᾶς καὶ ἕνα ἄλλο μῆνυμα: Τὴν ἰδιότητα τῆς ἀποκλειστικῆς ὑπάρξεως. Μπορεῖ νὰ ὑφίστατο πρὶν ἀπὸ τὸν Ὁμηρον ἡ παράδοσις ἐνὸς Ἀχιλλῆα πού ἤρριστευσε στὴ μάχῃ καὶ σκότωσε ἀμέτρητους ἐχθρούς, στὴν Ἰλιάδα, ὁμως, ὅπως μᾶς παραδόθηκε, ἡ δόξα του εἶναι τελείως ἄλλη. Ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι ἥρωες δέχονται τὸν πόλεμον γιὰ τὸ κέρδος ἢ γιὰ τὴν τιμὴ, ὁ Ἀχιλλῆας εἶναι ἱκανὸς ν’ ἀτενίζει μέσα στὸ ἀπόλυτον κενὸ τοῦ θανάτου,

κι ὁμως νὰ τὸν δέχεται ὅχι γι’ ἄλλη δόξα καὶ τιμὴ παρὰ γιὰ κείνον πού ὀφείλει στὸν αὐτὸ τοῦ καὶ στὸν φίλον του. Στὰ χέρια τοῦ Ὁμήρου ὁ θρίαμβος μεταμορφώνεται ἀπὸ φυσικὸ σὲ ἠθικόν. Δὲν εἶναι τόσο ἡ δόξα τῶν ἡρωϊκῶν κατορθωμάτων ὅσο τῆς πίστεως τοῦ ἥρωα στὸν αὐτὸ τοῦ. Μὲ τὸ ἴδιον πνεῦμα ὁ Οἰδῖπτος, ὁ Προμηθεύς, ἡ Ἀντιγόνη, ὁ Αἴας, ἡ Κασσάνδρα, μέτεχουν σ’ αὐτὴν τὴν ἀδιάλλακτὴ ἐντιμότητα τοῦ πνεύματος. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ ὑπέροχες μορφὲς πού ἀνοῦθον στὸ μάρμαρον ἔχουν ὑπάρξῃ κ’ ἐνότητα γιὰτὶ δὲν γίνεται, ὅπως θὰ λέγαμε, νὰ διαιρεθοῦν σὲ δυνάμεις καὶ ἐπιρροὲς πού παράγουν ἕναν ἄνθρωπον, οὔτε παριστάνουν πλοῦτον καὶ περίστασι. Στέκονται ἐκεῖ πρόσφατα αὐτῶπαρκα.

Ἔτσι, τὸ κλασικόν, ἀφοῦ πέρασε διάφορες φάσεις ἐρμηνείας στὴν διάρκεια τῆς ἱστορίας, ἀποκτὰ γιὰ μᾶς ἕνα καινούργιον νόημα – καὶ δὲν εἶναι παράξενον, ἀφοῦ καθετὶ τὸ μεγάλο σὰν αὐτὸ ἀλλάζει σὰν ἐνα ἀπέραντον τοπίον με τίς διαφορὰς ὥρες καὶ ἐποχές. Γιὰ μᾶς πού ἔχομε μελετήσει τὸ παράλογο, τὰ δνεῖρα, τοὺς πρωτόγονους πολιτισμούς, τὸν νυκτερινὸν κόσμον τοῦ δαιμονολατρικοῦ καὶ τοῦ μάγου -γιατροῦ, λάμπει ἀκόμα περισσότερο σὰ φῶς τῆς μέρας τοῦ κλασικοῦ ἢ διαύγεια καὶ ἡ πνευματικὴ ὑγεία. Ἡ σημασία του γιὰ μᾶς ἔγκειται ἐξίσου στὴν ἱκανότητα τῆς ἀλλαγῆς καὶ σ’ αὐτὸ πού μένει σταθερὸ. Ἀν καλῶς δούμε πρὸς τὰ πίσω, ἡ ἀλλαγὴ διατρεῖ στὴν εὐρύτητα τοῦ μύθου ἕναν ὀρθολογισμό πού δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίφασιν με τὴν διαίσθησιν, ἀλλὰ ἐπιστρέφει διαρκῶς σ’ αὐτὴν γιὰ ἀνανέωσιν καὶ διεύρυνσιν. Ἀν τὴν δοῦμε στὴν ὑστερότερῃ ἐξελίξῃ τῆς, ἐπιβεβαιώνει τὴν ἱκανότητά τῆς ἐπικίνδυνης ἰσορροπήσεως.

Τὸ ἥρεμον πρόσωπον τοῦ Ἀπόλλωνα στὴν Ὀλυμπία ἐπιβλέπει ἐνα μεταβαλλόμενον μέλλον με μάτια πολὺ διαφορετικὰ ἀπὸ κείνα πού βλέπουμε στὴ μάσκα τοῦ μάγου - γιατροῦ. Ἐκείνο πού παρσμένει σταθερὸ εἶναι τὸ ἡρωϊκόν, τὴν ἴδια στιγμὴν σὲ μιά μοναδικὴ καὶ σὲ μιά μεταβαλλόμενη ὑπαρξιν. Οἱ μορφὲς τῆς ζωοφόρου τοῦ Πασθενῶνος διατηροῦν καὶ ἀτομικὴ πληρότητα καὶ συνθετικὴ τάξιν, καὶ ἡ ὁμορφία τους, παρ’ ὅλο πού εἶναι πάνω ἀπὸ τὴν κοινὴ ζωὴ, δὲν εἶναι ἀμέτοχῃ τῆς. Τὸ κλασικὸν ἐκφράζει τὴν ἐξουσία μας σ’ ἕναν ὀρθολογισμό, πού εἶναι ταυτόχρονα καὶ τὸλμῃ.

Τιζέλιους: «Ἡ ἰσορροπία υ' ἡ ἔλλειψή τῆς»

Ἦθελαν νὰ μεταφέρω τοὺς ἀκροατάς μου ἀπὸ μιά ἐποχὴ ἁρμονίας καὶ ἰσορροπίας, πού εἶδε τὸ φῶς σ’ αὐτὸ τὸν τόπον πρὶν 2.500 χρόνια, στὴν ἀνθρώπινῃ προσπάθειαν τοῦ καιροῦ μας, γιὰ νὰ τὴν ἐξετάσω κι αὐτὴ ἀπὸ τὴν σχέσιν ὑπάρξεως ἢ ἐλλείψεως ἰσορροπίας στὸν τόμῃ τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου.

Ἐχουν ὑπολογίσει ὅτι ἀπ’ ὅλους τοὺς ἐρευνητάς - ἐπιστήμονας πού ἔζησαν ποτὲ σ’ αὐτὴ τὴν Γῇ, τὰ 80 ἢ τὰ 90% ζοῦν καὶ ἐργάζονται σήμερα. Ταυτόχρονα, οἱ ἐρευνηταὶ αὐτοὶ ἔχουν στὴ διάθεσιν τοὺς ὄργανα καὶ μηχανήματα, ὑπολογιστικὲς μηχανεὲς, ηλεκτρονικὲς ἐγκεφάλους, πού πεπλαημισιάζουν τὴν ἀπεδοτικότητά τους. Ὁ γρηγορὸς ρυθμὸς τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας παρουσιάζει συγκλονιστικὰ ἀποτελέσματα στὸν καιρὸν ἄνθρωπον. Ἄλλὰ ποίεις εἶναι οἱ συνέπειες τῆς ὁλόενα αὐξανόμενης τάσεως τοῦ ἀνθρώπου νὰ γίνῃ κύριος τῆς φύσεως;

Ἡ στάσις μας καὶ οἱ ἀντιδράσεις μας σὲ πολλὰ προβλήματα πού μᾶς ἀφοροῦν σήμερα βασίζονται σὲ ἰδέες –ἢ ἰδεῶν– γιὰ ἕνα εἶδος ἁρμονίας. Ἰδέες πού ἴσως γέννησαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας φιλόσοφοι, πού ὁμως σήμερα εἶναι ἐμπλουτισμένες ἀπὸ πρόσθετες πηγὲς ἐμπνεύσεως. Τέτοια εἶναι ἴσως ἐιδικώτερα ἡ ἐπιπτώσῃ ἐκείνων πού ἔχουν πλησιάζει τὰ τελευταῖα ἐπιτεύγματα τῆς βιολογίας. Ὅσο γνωρίζομε τὸ ζωντανὸ κύτταρον, τόσο ἐντυπωσιζώμαστε ἀπὸ κάτι πού μοιάζει νὰ ἀποτελεῖ μιά τελεία σχεδὸν ἁρμονία. Στὸν ζωντανὸ ὀργανισμό, τὸ καθετὶ τί ἐξαρτᾶται ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα. Στὴν ἀλυσίδα τῶν γεγονότων πού ἐνερμίζει ζωὴ, ὁ καθετὶ κρίκος εἶναι ἀπαραίτητος. Ἐνὰς μόνον κρίκος ἂν πάθῃ κάτι, ἀρκεῖ πολλὰς φορές νὰ προκαλέσῃ τὴν πᾶσιν τῆς ζωῆς, νὰ φέρῃ τὸν θάνατον. Εἶναι τόσο εὐκόλο νὰ σκοτώσωμε, ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπαναφέρωμε τὴν ζωὴ ἀπὸ ἕνα ἔσθω κρίκος στὴν ἀλυσίδα ἔχει κατὰ στραφῇ. Ἡ ἀνθρώπινη κοινωνία, πού ὡς ἕνα σημείον θὰ μπορούσε νὰ συγκριθῇ μ’ ἕναν βιολογικὸν ὀργανισμό, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθεῖ παρόμοιον

Χαίζεμπεργυ: «Ὁ φυσικοὸς νόμος υαὶ ἡ ὕλη»

Στὸν τόπον αὐτὸ, πρὶν 2.500 χρόνια, διατυπώθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ τὰ ἐρωτήματα πού ἀπασχολοῦν ἀκτίην καὶ σήμερα τὴν ἐπιστῆμῃ. Ὁ Λεύκιππος καὶ ὁ Δημόκριτος ἐρεύνησαν τὴν σύνθεσι τῆς ὕλης κι ὁ Πλάτων ἀσχολήθηκε ὀργότερα με τὸ ἴδιον θέμα ἀπὸ φιλοσοφικὴ σκοπία.

Ἡ ἐπιστῆμῃ τοῦ 19ου αἰῶνα, με τὴν ἀνάπτυξιν τῆς χημείας καὶ τῆς θεωρίας τῆς θερμότητος, δικάωσε ἐν μέρει τίς ἀπόψεις τῶν δύο πρώτων, πού πίστευαν τὸ ἄτομον ἀδιαιρετό. Τὰ σωματίδια πού εἶχαν ἀνακαλυφθῇ με τὰ πειράματα –ἄτομα καὶ κατόπιν ἡλεκτρόνια, πρωτόνια, οὐδετερόνια κλπ.– ἔδειχναν ὅτι ἦταν δυνατόν νὰ θεωρηθοῦν «ἄτομα» με τὴν ἐννοια τῆς ὕλιστικῆς φιλοσοφίας.

Οἱ δυσκολίες ἔως τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ατόμου τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων ξαναφάνηκαν καὶ πάλι στὸν 20ο αἰῶνα καὶ κυρίως προέκυψαν διὸ ἐρωτηματικά: 1. Εἶναι δυνατόν ἡ ἐπ’ ἀπείρου διάρκειαν τὸν στοιχειῶδων σωματίδιων; 2. Εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθοῦν τὰ σωματίδια αὐτὰ φυσικὰ ἀντικείμενα;

Στὴν δεύτερῃ ἐρώτησιν ἀπαντὰ ἡ κβαντικὴ θεωρία τῶν 40 τελευταίων χρόνων: Οἱ φυσικὲς ἰδιότητες (θέσις, ταχύτης, χρῶμα κλπ.) δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπεδοθοῦν χωρὶς ἀβεβαιότητα στὰ στοιχειῶδη σωματίδια καὶ μόνο στὴν μαθηματικὴ γλώσσα εἶναι δυνατόν νὰ πεογραφοῦν ἐπακριβῶς.

Ὅσο γιὰ τὴν πρώτην ἐρώτησιν, τὰ πειράματα ἀποδεικνύουν ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν –πρὸς τὸ παρὸν τευχάχιστα– νὰ διαιρεθοῦν περισσότερον τὰ στοιχειῶδη σωματίδια. Κάθε ἀπόπειρα καταλήγει στὸ νὰ τὰ μεταμορφώσῃ σὲ ἄλλα γνωστὰ στοιχειῶδη σωματίδια καὶ φθάνουν στὸ γενικὸ συμπέρασμα ὅτι ἀποτελοῦνται ἀπὸ μιὰ θεμελιώδη ὀντότητα, πού μπορούμε νὰ ὀνομάσωμε «ὕλη» ἢ «ἐνέργεια», καὶ ἡ μετομορφωσῃ τῆς «ἐνέργειας» σὲ «ὕλη» παράγει τὰ στοιχειῶδη σωματίδια. Εἶναι δυνατόν λοιπόν νὰ συνδυάσωμε τίς δύο ἀντιμαχόμενες ἀπόψεις, «ἡ ὕλη εἶναι ἀπείρους διαιρετῇ»

καὶ «ὕψαξι μιά ἐλαχίστη μονάδα ὕλης», χωρὶς νὰ καταλήξωμε σὲ πραγματικὴ ἀντίφασιν.

Ὅσον ἀφορὰ τὴν τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ατόμου, νομίζω ὅτι ἡ σύγχρονη ἐπιστῆμῃ ἔχει ὀριστικὰ ταχθῇ ὑπὲρ τοῦ Πλάτωνος.

Ὅταν ὁ Πλάτων καταπίσθηκε με τὰ προβλήματα πού ἔθεσαν ὁ Λεύκιππος καὶ ὁ Δημόκριτος, δέχθηκε τὴν ἰδέαν τῶν ἐλαχίστων μονάδων ὕλης, ἀλλὰ ἀντιτάχθηκε σοβαρὰ στὴν τάσῃ τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς νὰ θεωρῇ τὰ ἄτομα ὡς τὴν ἴδια τὴν βάση τῆς ὑπάρξεως, ὡς μόνον ὕλικά ἀντικείμενα. Τὰ ἄτομα τοῦ Πλάτωνος δὲν ἦται κατ’ ἀρχὴν ὕλικά ἄσματα, ἀλλὰ γεωμετρικὰ σχήματα. Τὰ ἄσματα αὐτὰ, ἐν ἀπόλυτῷ συμφωνοῦν πρὸς τὴν ἰδεαλιστικὴν φιλοσοφίαν του, ἦταν κατὰ κάποιο τρόπον οἱ ἰδέες - ὑπόβαθρον στὴν σύνθεσιν τῆς ὕλης καὶ χαρακτρίζαν τὴν συμπεριφορὰ τῶν στοιχειῶν στὰ ὁποῖα ἄνηκαν.

Ἡ ὀρσῃ πού διευτυπώθη σὲ μιά πολὺ μεταγενέστερη περίοδον φιλοσοφίας ἐκεῖ ὁ θεὸς ὁ μέγας γεωμετρεῖν ἔχει τίς ρίζες τῆς στὴν φιλοσοφία τοῦ Πλάτωνος.

«Ένα», πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴ πίσω ἀπὸ τὰ φαινόμενα, ἀπ' ἐτέρου. Ἔτσι φανερό πὺς ἡ τελευταία τοῦτ'σχέση ἔξιν μὴ ποῖται καὶ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ περιγραφῇ σὲ μιὰ ἐξαιρετικὰ λεπτολογία γλῶσσα ἀκριβείας, τῆς ὁποίας ἡ ἀντιστοιχία πρὸς τὴν πραγματικότητα πιθανὸν νὰ εἶναι παλὺ περιωρισμένη. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο, ἡ μόνη κατάλληλη εἶναι ἡ κοινὴ γλῶσσα, πού εἶναι σ' ὅλους κατανοητή.

Ἄν θέλῃ κανεὶς νὰ προσεγγίσῃ τὸ «Ένα» μὲ τοὺς ἀκριβεῖς δρους τῆς ἐπιστημονικῆς γλώσσας, τότε πρέπει νὰ ἀναζητήσῃ ἐκεῖνο τὸ κέντρο τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης πού εἶχε κιόλας περιγράψῃ ὁ Πλάτων, ὅπου θὰ ᾤθῃ τίς οὐσιώδεις μαθηματικές συμμετρίες. Σκεπτόμενος σ' αὐτὴ τὴν γλῶσσα θὰ ἔπρεπε νὰ μείνῃ εὐχαριστῆμενος μὲ τὴν ῥῆση ὅτι ὁ θεὸς εἶναι ἑαυτοῦ, γιὰτὶ θεληματικά θὰ εἶχε περιορίσει τὴν σκοπιά του στὸ τμήμα ἐκεῖνο τοῦ Σύμπαντος πού εἶναι κατανοητὸ ὑπὸ τὴν μαθηματικὴ ἔννοια τῆς λέξεως κατανοήσιμη καὶ πού εἶναι δυνατόν νὰ ἐκφρασθῇ μὲ ὀρθολογιστικὰ μέσα.

Ὁ Πλάτων ὁ ἴδιος δὲν εἶχε μείνῃ ἱκανοποιημένος ἀπ' αὐτὸν τὸν περιορισμό. Ἀφοῦ περιέγραψε μὲ ἐξαιρετικὴ διαύγεια τὴς δυνατότητες καὶ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ περὶ λόγου, στράφηκε στὴν γλῶσσα τῶν ποιητῶν, ζυπνώντας στὸν ἀναγνώστη ὁράματα πού τοῦ χαρίζουν ἕνα εἶδος κατανοήσεως.

Δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ ἐδῶ στὸ τί σημαίνει κατὰ βάθος αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς κατανοήσεως. Ἦσως τὰ ὁράματα αὐτὰ νὰ συνδένονται μὲ ὑποσυνείδητα σχήματα στὸ μυαλό μας πού οἱ ψυχολόγοι ὀνομάζουν ἀρχέτυπα, μορφὲς ἰσχυροῦ συναισθηματικοῦ χαρακτῆρος, πού κατὰ κάποιο τρόπο ἀνταναικλῶν τὴν ἐσωτερικὴ σύνθεση τοῦ κόσμου.

Ὅποια ὅμως κι ἂν εἶναι ἡ ἐξήγηση τούτων τῶν ἄλλων μορφῶν τῆς κατανοήσεως, ἡ γλῶσσα τῶν ὁραμάτων, τῶν μεταφορῶν καὶ τῶν παρομοιώσεων εἶναι ἴσως ὁ μόνος τρόπος νὰ προσεγγίσωμε τὸ «Ένα» ἀπὸ εὐρύτερες περιοχές. Ἄν ἡ ἀρμονία σὲ μιὰ κοινωνία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν καταληπτὴ ἐρμηνεία τοῦ «Εἶνός», τῆς ἐκείνου πρὸς τὸ πλῆθος τῶν φαινόμενων, τότε ἡ γλῶσσα τῶν ποιητῶν εἶναι ἴσως σπουδαιότερη ἀπὸ τὴν γλῶσσα τῶν ἐπιστημόνων.

Χιντέι Γιουάβα:

«Διαίσθηση - ἀφαίρεση»

Μεγάλωσα καὶ μορφώθηκα σὲ μιὰ χώρα τόσο ἀπομακρυσμένη ἀπὸ τὸν δυτικὸ κόσμο, πού ἡ ἐπιρροή τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, ἐπιστήμης καὶ τέχνης δὲν ἔγινε αἰσθητὴ παρὰ ἰσὺς τὰ τελευταῖα 100 χρόνια. Ἀντίθετα μὲ τὴν παράδοση τοῦ τόπου, ὁ πατέρας κι ὁ παππούς μου ἀρχισαν νὰ μὲ διδάσκουν σὲ ἡλικία πέντε ἐτῶν Κινέζους κλασικοὺς καὶ σὲ ἡλικία 14 ἐτῶν διδάξαζαν Κομφούκιο καὶ θιβίτια ταισίμου. Ἔτσι, ὅταν μπήκα στὸν κόσμο τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης, πού εἶναι θεμελιωμένος στὴν κληρονομία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, μοῦ γεννήθηκε καὶ μὲ βασανίζει ἀπὸ τότε ἕνα ἐρώτημα: Γιατὶ ἡ ἐπιστὴμη ἐφθάσε στὸ ἀνώτερο αὐτὸ ἐπίπεδο ἐκκινώντας ἀποκλειστικά ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα κι ὄχι ἀπὸ πούθενά ἄλλο;

Δὲν ἔχω βοή ἀκόμη ἐκάθαρση ἀπάντησης, ἀλλὰ εἶμαι σίγουρος ὅτι ἡ ἀπάντηση αὐτὴ θὰ ἔχῃ στενὴ σχέση μὲ τὴν ἀνθρώπινη ἱκανότητα τῆς ἀφαίρεσεως. Γιὰ τὸν ἕνα ἡ τὸν ἄλλο λόγο, ἡ Κίνα δὲν μπόρεσε νὰ παρουσιάσῃ ἕναν τύπο μεγαλοφυΐας σὰν τοῦ Πυθαγόρα ἢ τοῦ Δημοκρίτου. Φυσικά, ἡ ἱκανότης αὐτὴ τῆς ἀφαίρεσεως ἦταν πάντα συνδυασμένη μὲ τὴν δύναμη τῆς διαισθήσεως, μὲ τὴν ὁποία ἦταν ἐξαιρετικὰ προικισμένοι καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες καὶ οἱ Κινέζοι. Τὸ κρίσιμο σημείο ὅμως φαίνεται πὺς εἶναι ἡ ἰσορροπία ἢ συνεργασία μεταξὺ διαισθήσεως καὶ ἀφαίρεσεως.

Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς παρουσιάζεται ἕνα πρόβλημα τῆς σύγχρονης ἐποχῆς, τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐπιστημονικοῦ πολιτισμοῦ: Ἐπικρατεῖ στὴν ἐποχὴ μας ἕνα γενικὸ αἰσθηματικὸ ἀποξενώσεως τῆς ἐπιστήμης ἀπὸ τίς ἄλλες πνευματικὲς δραστηριότητες, ὅπως ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ λογοτεχνία.

Μπορεῖ νὰ φανῇ παράδοξο, ἀλλὰ κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος δοκιμάζω μιὰ ὁλοένα μεγαλύτερη αἴσθηση ἀποξενώσεως τοῦ ρεύματος τῆς σύγχρονης φυσ-

κῆς ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου, παρ' ὅλο ὅτι εἶμαι φυσικός.

Αὐτὸ ἦταν οἱ μεγάλες ἐπαναστάσεις στὴν φυσικὴ ἐπιστὴμη τὰ 300 - 400 τελευταῖα χρόνια. Ἡ πρώτη ἄρχισε μὲ τὸν Γαλιλαῖο καὶ συμπληρώθηκε μὲ τὸν Νεύτωνα τὸν 17ον αἰῶνα. Ἡ δευτέρη ἄρχισε στὸ τέλος τοῦ 19ου αἰῶνα, μὲ τὴν ἀνακάλυψη τῶν ἀκτίνων Χ, τὴν ραδιενέργεια καὶ τὸ ἠλεκτρόνιο, καὶ εἶχε δύο κορυφές: Μία, στὴν ἀρχὴ τοῦ 20ου αἰῶνα, μὲ τὴν κβαντικὴ θεωρία τοῦ Πλάνκ καὶ τὴν θεωρία τῆς σχετικότητας τοῦ Αἰνστάιν. Δεύτερη, τὴν κβαντομηχανικὴ, πού ἀνεπτύχθη τὴν τρίτη δεκαετία τοῦ 20ου αἰῶνα. Ὅσο γιὰ τὸ πότε θὰ ἔλθῃ ἡ τρίτη ἐπανάσταση στὴν φυσικὴ, κανεὶς ἀκόμη δὲν μπορεῖ νὰ τὴν καθορίσῃ.

Ἡ δευτέρη αὐτὴ ἐπανάσταση εἶχε δύο σημαντικὰ ἀποτελέσματα: Πρῶτα, τὴν μεγάλη ἀπομάκρυνση τῶν θεωρητικῶν κατασκευῶν τῆς φυσικῆς ἀπὸ τὴν διαίσθηση καὶ τὴν κοινὴ λογικὴ. Μία τάση μεγάλῆς ἀφαίρεσεως παρατηρεῖται παρᾶλληλα μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς φυσικῆς ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ 20ου αἰῶνα. Ἐτοί στίγμα ἕνα νέο εἶδος αἰσθήσεως—πὺς βασίζεται σ' ἕνα τετραδιάστατο χωρὸς—ἔχει δημιουργηθῇ στὸν νοῦ τῶν φυσικῶν καὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποτελέσῃ τὸ σημεῖο ἐκκινήσεως γιὰ νέες ἀφαίρεσεις.

Τὸ δεύτερο εἶναι ἡ ἐξέλιξη τῆς ἐννοίας τῆς ὕλης. Ἡ σύλληψη μιᾶς τέτοιας ἐννοίας—ὅπως τὸ διαυδέστατο τοῦ φωτός, πού μπορεῖ νὰ εἶναι ἕτερο κῆμα (κάτι πού ἐκτείνεται διαρκῶς μέσα στὸν χώρο), εἴτε σωματίδιο (κάτι πού κατέχει μιὰ μικρὴ, περιορισμένη περιοχή χώρου), ἀλλὰ δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι καὶ τὰ δύο—ἦταν πολὺ δυσκολώτερη ἀπὸ τὴν ἀφαίρεση πού ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ συλλάβωμε τὴν θεωρία τῆς σχετικότητας. Αὐτὴ ἔχει ἤδη ἐξοραστὴ στὸ μυαλό τοῦ ἐπιστήμονος τὴν νέα διαίσθητικὴ εἰκόνα τοῦ χωρὸς-χρόνου. Οἱ δυσκολίες μεγάλωσαν ὅταν ἀνεκαλύφθη ὅτι τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ ἠλεκτρόνιο, πού ἀποτελεῖ τὸν οὐλοδομικὸ λίθο τῆς ὕλης.

Αὐτὴ ἡ τάση τῆς ἀφαίρεσεως, ἔχει προχωρήσει στὸ ἔπακρο τὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια. Ἡ εὐρύτης τῆς πιθανότητας, πού ἐκφράζεται μόνον μ' ἕναν μιγαδικὸ ἀριθμὸ καὶ δὲν ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς σὲ καμμιὰ διαισθητικὴ εἰκόνα, ἔχει γίνει παντοδύναμη.

Δὲν ἄρνούμαι ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἀπαιτηθῇ ὅλο καὶ μεγαλύτερη ἀφαίρεση ἐκ μέρους μας, ὅσο θὰ προχωροῦμε βαθύτερα μέσα στὴν ἐρεύνα τῆς φύσεως. Μὲ ἀνησυχεῖ ὅμως βαθύτατα τὸ γεγονός ὅτι ἡ μονόπλευρη αὐτὴ τάση τῆς ἀφαίρεσεως ὑστερεῖ σὲ κάτι πολὺ σημαντικό γιὰ τὴν δημιουργικὴ σκέψη. Ὅσο κι ἂν ἀπομακρυνόμαστε ἀπὸ τὸν κόσμο τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἡ ἀφαίρεση δὲν μπορεῖ νὰ διαλύῃ μόνη τῆς—πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ δογμάωση ἢ φαντασία.

Ὁ Αἰνστάιν εἶχε μιὰ ὑπέροχη φαντασία γιὰ τὸ χωρὸς-χρόνο τοῦ κόσμου μας, πού τὸν βοήθησε νὰ κατασκευάσῃ μιὰ ἐκπληκτικὴ θεωρία γενικῆς σχετικότητας καὶ βαρύτητας. Ἡ θεωρητικὴ κατασκευὴ του δὲν ἦταν μονάχα ἀπλὴ καὶ ἀραία, ἀλλὰ εἶχε καὶ τὴν δύναμη τῆς προμαντεύσεως. Ἐκεῖνο στὸ ὅποιο ἀπέβλεπε ἦταν ἕνα νέο εἶδος ὁμορφιάς καὶ ἀπλότητας στὴν φύση, πού ἔπρεπε νὰ ναι ἀκαλύφθῃ.

Εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ ἐξηγήσῃ κανεὶς τί σημαίνει ἡ αἴσθηση τῆς ὁμορφιάς γιὰ ἕναν φυσικὸ ἀλλὰ μπορεῖ τοὐλάχιστον νὰ εἰπωθῇ ὅτι μονάχη τῆς ἡ ἀφαίρεση εἶναι ἱκανὴ νὰ φθάσῃ στὴν ἀπλοποίηση, ἀλλὰ μιὰ αἴσθηση ὁμορφιάς φαίνεται πὺς ὀδηγεῖ τὸν φυσικὸ μέσα στὸν λαβύρινθο τῶν ἀφηρημένων συμβόλων. Κάτι πού ὁ ἠλεκτρονικὸς ἐγκέφαλος δύσκολα μπορεῖ νὰ μιμηθῇ.

Ἀντίθετα, τὸ σύστημα τῆς σύγχρονης φυσικῆς τοῦ υποσημειωμένου μας κόσμου εἶναι πολὺ πιδ ἀφηρημένο καὶ συνδεδεμένο μὲ πολὺ ἀνώτερα μαθηματικά, ἀλλὰ δὲν αἰσθανόμαστε τίποτε τὸ ὑπέροχο γι' αὐτὸ, ὅπως νοιώθαμε στὴν γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας. Μὲ ἄλλες λέξεις, ὁ θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς εἰδικῆς θεωρίας τῆς σχετικότητας καὶ τῆς κβαντομηχανικῆς δὲν ἔχουν μεταβληθῇ οὐσιαστικά, ἀλλὰ ἡ ἀφαίρεση ἔχει προχωρήσει.

Βρισκόμαστε στὴν ἐποχὴ πού ἀντιπροσωπεύει καὶ μῆπως εἶναι πιά ἀναπόφευκτο νὰ θεωρηθῇ ἀμετάκλητα γηρασμένος ἕνας κλάδος τῆς ἐπιστήμης; Ἡ ἱστορία τῆς φυσικῆς δίνει εὐτυχῶς ὅρακα παραδείγματα γιὰ τὸ ἀντίθετο. Στὴς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μας ἡ φυσικὴ μπόρεσε νὰ ξαναβροῖ. Ἀλλο ἕνα ξαννάκιμα τῆς εἶναι δυνατόν καὶ τώρα, ἂν δώσωμε μιὰ καλύτερη θέση στὴν διαίσθηση, ὥστε νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἀναπόφευκτο ρεῦμα τῆς ἀφαίρεσεως.

Ἰωάν. Θεοδωραυόπουλος:

«Ἡ Ἑλλὰς καὶ ὁ Κόσμος»

Ἡσχέσις μεταξὺ ἐνὸς κοσμοϊστορικοῦ λαοῦ καὶ τῆς οἰκουμένης εἶναι διαλεκτική. Πρωτεύουσιν ἐξίσιν μεταξὺ τῶν κοσμοϊστορικῶν λαῶν κατέχουν οἱ Ἕλληνες. Καὶ τοῦτο διότι αὐτοὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνέδειξαν ὡς τὴν ὑψίστην ἀξίαν ἐπὶ τῆς Γῆς τὸ πνεῦμα. Διὰ τῶν μορφῶν τοῦ πνεύματος, δηλαδὴ τοῦ μύθου, τῆς τέχνης, τῆς ἐπιστήμης, τῆς τεχνικῆς καὶ τῆς θρησκείας, οἱ Ἕλληνες ἐπέδρασαν καθολικῶς ἐπὶ τῆς οἰκουμένης καὶ ἔλλαξαν τὸν ροῦν τῆς ἱστορίας.

Ἡ προσφορά τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν κόσμον ἔγινε μὲ ὁρισμένους βαθμοὺς τομᾶς, μὲ τὰς ὁποίας οἱ Ἕλληνες ἐπέβαλον τὴν πνευματικὴν τὴν παρυσίαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου.

Τὴν πρώτην βαθεῖαν τομὴν ἀποτελεῖ ὁ χωρισμὸς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, ὁ ὁποῖος ἐγίνετο εἰς τὴν Ἰωνίαν ὑπὸ τῶν πρώτων Ἑλλήνων φιλοσόφων. Οἱ προσωκρατικοὶ φιλόσοφοι πρῶτοι ὑπερνήκησαν τὸν μύθον, ὁ ὁποῖος ἐκυβέονα τὴν Ἀσίαν, καὶ εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀλληγορικῶν, μυθικῶν καὶ ἡλλαζαν τὸν ροῦν τῆς ἱστορίας.

Ἡ κοσμοϊστορικὴ τομὴ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀσίας εἶναι ὁρατὴ εἰς τὴν τέχνην, ἀρχιτεκτονικὴν καὶ γλυπτικὴν. Τὴν τὴν ἀσιατικὴν πολιτισμὸν χαρακτηρίζει ἀκίνησις καὶ ὁμοιομορφία. Τὴν ἑλληνικὴν τέχνην χαρακτηρίζει ἡ κίνησις, τὸ μοναδικὸν καὶ ἀνεπανάληπτον. Ἡ ἀσιατικὴ τέχνη, ἂν καὶ αἰώνια, δὲν εἶναι οἰκουμένη, παρουσιάζει ἀφιλοξενίαν καὶ παρυσίαν πάντοτε συγκεκριμένων, ὑπαρκτοῦ ἀνθρώπου—εἶναι προσωπογραφία. Ἡ ἑλληνικὴ τέχνη εἶναι οἰκουμένη, πλήρης καὶ ἀντιπροσωπευτικὴ—ἐκφράζει τὸ ἀρχέτυπον τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐνῶ εἰς τὴν τέχνην ἡ μεγάλη τομὴ, διὰ τῆς ὁποίας οἱ Ἕλληνες ἐχώρισαν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, εἶναι ὁρατὴ, εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ἐπειδὴ γίνεται διὰ τοῦ νοῦ, εἶναι νοητὴ. Ὁ αὐτεξούσιος νοῦς ἀνακαλύπτει τὸν ἑαυτὸν του καὶ δημιουργεῖ πραγματικὰς ἐννοίας καὶ λογικὰς κατηγορίας. Ὁ μέγας διάλογος τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας δογίζει μὲ τὸν Θαλῆ καὶ τελειώνει μὲ τὸν Πλάτωνα. Δι' αὐτοῦ παγιώνεται ἡ λογικὴ καὶ μεταφυσικὴ εἰκόνα τοῦ κόσμου καὶ φέρονται εἰς φῶς οἱ αἰετοὶ καὶ ἐννοίαι τοῦ πνεύματος, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν βάσιν ὅλων τῶν μετέπειτα κοσμοθεσιῶν. Οὕτω οἱ Ἕλληνες ἐδημιούργησαν ἕν σταθερὸν νόμισμα, τὸ ὁποῖον διέπει τὰς πνευματικὰς συναλλαγὰς τῶν λαῶν μέχρι σήμερον.

Ἀφοῦ τῆς τέχνης τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα προσέφερεν εἰς τὴν οἰκουμένην τὴν ἰδέαν τοῦ καλῶς καὶ διὰ τῆς φιλοσοφίας τὴν ἰδέαν τῆς ἀληθείας, προσέθεσε καὶ ἕν τρίτον ἀγοστὸν, τὸ τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία ὑπῆρξε καὶ εἶναι πάντοτε ἀντικείμενον τῶν ἐπιδιώξεων ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ὅλων τῶν λαῶν. Τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι εὐπαθὲς καὶ διὰ νὰ διατηρηθῇ ἀπαιτεῖ βαθεῖαν γνώσιν τῆς οὐσίας του.

Κύριον γνώρισμα τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας εἶναι ὁ χωρισμὸς τῆς πολιτικῆς ἀπὸ τὴν κοσμοθεσίαν καὶ τὴν θρησκείαν.

Ἡ ἱστορικὴ μοῖρα ἐπέβαλεν εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ νέον πρόβλημα, οἰκουμένην. Ὁ χριστιανισμὸς, ὡς ἀποκάλυψιν καὶ ὡς ἱστορικὸν γεγονός, ἀπετέλεσε τὴν ριζικωτέραν τομὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Δύσεως, μετὰ τὸν χωρισμὸν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν Ἀσίαν.

Ἡ τελευταία σύγχρονη μεγάλη τομὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Δύσεως, ἡ ὁποία ἔφερε ριζικὴν ἐπανάστασιν εἰς τὴν οἰκουμένην, προέρχεται ἀπὸ τὴν νεωτέραν φυσικὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν τεχνικὴν. Ἡ τομὴ αὕτη, ἂν καὶ δημιουργεῖ ἀπιθάνους εὐκαιρίας διὰ τὸν ἄνθρωπον, συνεδεύεται καὶ ἀπὸ κινδύνους, ἂν ἀπεδραμευθῇ ἡ τεχνικὴ ἀπὸ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀνέμισαν Λόγον καὶ Νοῦν. Ἡ ἱστορία σήμερον εἶναι οἰκουμένη. Ἀπαιτεῖται δὲ ἀφομοίωσις τῆς δυτικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς διὰ νὰ ἐπιζῇ ἕνας λαὸς ἱστορικῶς καὶ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν διαιρέσει τῆς οἰκουμένης.

Γνώρισμα τῶν μεγάλων πολιτισμῶν, ὅπως ὁ ἑλληνικὸς καὶ ὁ δυτικὸς, εἶναι ὅτι δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ δογματικοί, ὁ δὲ δυναμισμὸς τῶν πηγάζει ἀπὸ μεγάλας τομᾶς, τὰς ὁποίας ἐπιφέρουν μὲ τὴν παρουσίαν τῶν μεγάλων προσώπων, διὰ νὰ ἀνανεώσουν συνεχῶς τὸ πνεῦμα, νὰ τὸ κινῶν διαρκῶς νέον καὶ νὰ ἀνοίγουν προοπτικὰς εἰς τὸν ὁρίζοντα τῆς οἰκουμένης.

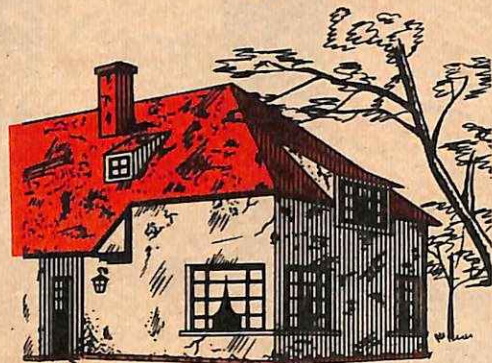
GALERIE

«Έφη»

‘Η
ΧρωΤεχ

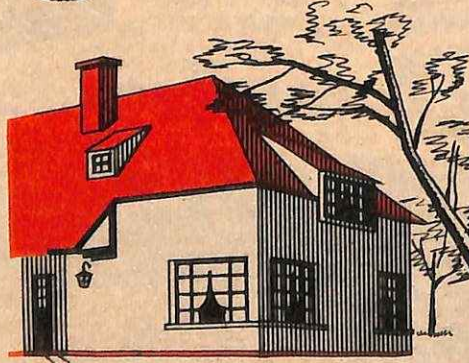
ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ...

ΑΡΧΙΖΟΝΤΑΣ
ΤΟ ΠΡΩΪ...

...ΤΟ ΒΡΑΔΥ
ΕΤΟΙΜΟ!...

ΜΕ ΠΛΑΣΤΙΚΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ

Artext

TERYLENE

ΣΥΝΔΥΑΣΤΕ
ΤΟ ΑΝΕΤΟ ΝΤΥΣΙΜΟ
ΜΕ ΤΟ ΑΨΟΓΟ!

Ένα καλοκαιρινό κοστούμι
από ύφασμα

‘TERYLENE’

είναι δροσερό,
δεν τσαλακώνει
διατηρεί τη γραμμή του.
είναι άντοχης
και το φοράτε
παντού με άνεσι!

Εξαιρετική ποικιλία
σε χρώματα και σχέδια

‘TERYLENE’

Αγγλική **ICI** ίνα

Τα υφάσματα **‘TERYLENE’** (55% **‘TERYLENE’** -
45% εκλεκτό μαλλι) παράγονται από τις πιο φημισμέ-
νες ελληνικές βιομηχανίες υφασμάτων.

T4/34

‘TERYLENE’ είναι σήμα κατατεθέν της ίνας
που παράγεται από την
IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES LTD. ENGLAND

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ:

ΔΙΟΝ. Π. ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 246 & ΛΕΩΚΑΡΟΥΣ 11,
ΤΗΛ. 221.725 - 224.542

Η ηλικία σας δεν έχει πιά και τόσο μεγάλη σημασία. Πρέπει να προσέξετε την καρδιά σας, αδιάφορο αν είστε 25 ή 60 χρόνων. Οί κίνδυνοι που σας απειλούν σε σύντομη ή απώτερη προοπτική είναι πάντα μεγάλοι. Συμμορία έννεα εγκληματιών συνωμοτεί για να σας άποτελειώση πρόωρα, ή να σας θέση έκτος μάχης, άνάπηρο και σχεδόν θάρος στον έαυτο σας και στους άλλους. Οί συνωμότες αυτοί είναι: ‘Η χοληστερόλη, ή πολυφαγία, ό διαβήτης, ή πίεση, τά νεύρα, ή κληρονομικότης, τó κάπνισμα, ή άκίνησία, τó πάχος. Πώς θά τους πολεμήσουμε; Πώς θά αποφύγουμε τόν πρόωρο θάνατο από καρδιά; Πώς θά εξασφαλίσουμε χρήσιμη, άποδοτική μακροβιότητα; Αυτό θά τó δού στην σειρά τών έξη άρθρων, που άπό τó περασμένο φύλλο άρχισαν να δημοσιεύουν οί «Ε ι κ ό ν ε ς». Τó θέμα τού σημερινού άρθρου είναι ή χοληστερόλη, ή ούσία που προκαλεί τó σκούριασμα τών άρτηριών. Πώς θά άντιμετωπίσουμε τόν έπικίνδυνο έχθρό τής υγείας μας;

9 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Β’

Οί κίνδυνοι να προσβληήτε πρόωρα, δηλαδή πριν φθάσετε τα 65, από καρδιά, είναι εύκολο να μετρηθούν. Τó μέτρο υπάρχει και έφαρμόζεται και σ’ έσας, αδιάφορο αν είστε εργάτης ή υπάλληλος, γεωργός ή τραπεζίτης, δάσκαλος ή δικηγόρος ή διευθυντής έπιχειρήσεως. ‘Η έπαγγελματική (άπασχόλησή σας δεν έχει σημασία. Γιατί οί έρευνες από τις όποιες έχει προκύψει τó μέτρο έχουν για βάση τήν καθημερινή ζωή μυριάδων άτόμων τού κάθε έπαγγέλματος, τού κάθε τρόπου ζωής, με τήν κάθε νοητή συνήθεια, με τήν κάθε νοητή κατάσταση υγείας -δών τών πιθανών συντελεστών προσβολών τής καρδιάς.

Ίδού τó μέτρο, ή μάλλον τά μέτρα:

Χοληστερόλη: Άτομα με ύψηλό ποσοστό χοληστερόλης στο αίμα (250 χιλιοστόγραμμα ή περισσότερο) διατρέχουν 3-6 φορές περισσότερους κινδύνους από άτομα χαμηλού ποσοτού.

Πίεση: ‘Υψηλή πίεση τού αίματος σημαίνει όκταπλάσιο κίνδυνο.

Πάχος: Βάρος πάνω από τó κανονικό έπαυξάνει τούς κινδύνους.

Κάπνισμα: Αυτοί που καπνίζουν τσιγάρο έχουν 3-6 φορές περισσότερες πιθανότητες να πάθουν από θάάες τής στεφανιαίας παρά αυτοί που δεν καπνίζουν.

Διαβήτης: Στην μέση ηλικία αύξάνει τούς κινδύνους κατά 2-4 φορές.

Καθιστική ζωή: Κίνδυνοι διπλάσιοι παρά στόν άνθρωπο που άσκεϊ τó σώμα του.

Άπό μία ειδική έρευνα έχει προκύψει ότι άτομα στα όποια συνδυάζονται τρεις από τούς παραπάνω παράγοντες διατρέχουν 30πλάσιους κινδύνους σε σύγκριση με τά κανονικά άτομα. Και δεν σας εξασφαλίζουν άσυλία ούτε τó εισόδημά σας ούτε τó είδος τής εργασίας σας ούτε ή φυλή στην όποια ανήκετε.

‘Η Παγκόσμια ‘Οργάνωση ‘Υγείας αναφέρει ότι οί καρδιακές άσθένειες είναι ή πρώτη από τις δέκα κυριώτερες αίτίες θανάτου σε δώδεκα από τις περισσότερες ανεπτυγμένες βιομηχανικές χώρες: Καναδάς, ‘Ηνωμένες Πολιτείες, Δυτική Γερμανία, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Νορβηγία,

‘Ολλανδία, Βρετανία, Σουηδία, ‘Ελβετία, Αυστραλία

‘Η διαίτα κύριος παράγων

Οί έρευνες όμως προσφέρουν τελευταία παρήγορες ένδείξεις ότι τó «σκούριασμα» τών άρτηριών μπορεί να σταματήσει ή να θεραπευή π.χ. με νέο διαιτολόγιο, που δά περιέχει λιγότερη χοληστερόλη και κεκορεσμένα ή σκληρά λίπη, ώστε να περιορισθί και τó ποσοστό τής χοληστερόλης στο αίμα.

Είναι από παλαιά γνωστό ότι ή χοληστερόλη, φυσικό στοιχείο και άπαραίτητο στη ζωή, είναι ένα από τά συστατικά στο κατακάθισμα ή πλάκες που φράζουν τις άρτηρίες.

‘Αθηρομασκληρωτικές πλάκες έχουν παραχθεί τεχνητά σχεδόν σε κάθε είδους πειραματόζωα: Σκύλους, ποντικούς, χοίρους, κοτόπουλα, χήνες, περιστέρια, ίνδικά χοιρίδια, πθήκους, με τήν παροχή τροφής που περιέχει μεγάλη ποσότητα λίπους, μεγάλη ποσότητα χοληστερόλης. Οί πθήκοι παθαίνουν καρδιακές προσβολές όμοιες με τού ανθρώπου με τροφή που περιέχει έτω και μέτριο ποσοστό λιπών και χοληστερόλης. Σε μερικάς μάλιστα ό θάνατος από καρδιακές προσβολές είναι κεραυνόβολος. ‘Ο κοινός συντελεστής σ’ όλα αυτά τά πειραματόζωα ήταν ή αλλαγή διαίτας και ή παροχή τροφής με μεγάλη άναλογία λίπους και χοληστερόλης.

Άλλα είναι φανερό ότι ή διαίτα τού ανθρώπου ή τού ζώου δεν είναι ή μόνη αίτία τής άρρώστιας τών άρτηριών. ‘Η νοσηρή έπεξεργασία που γίνεται στις άρτηρίες μπορεί να επιδεινωθί από άλλους παράγοντες όπως ή παχυσαρκία, ή καθιστική ζωή, ή πίεση, τó κάπνισμα τσιγάρων και άλλα.

Ψάχνοντας να βρούν τήν κυριώτερη αίτία, οί επιδημιολόγοι ταξίδευσαν σε πολλές χώρες και παρέδωκαν τόν τρόπο ζωής πολλών και διαφόρων λαών. Οί περισσότεροι ‘Αμερικανοί τρώνε τόσο «καλά», ώστε ένισχύονται όλοένα περισσότερο οι όπύνοιες ότι πολλοί οδηγούνται από τó διαιτολόγιο τους κατ’ ευθείαν στην καρδιακή προσβολή. Τό άμερικανικό διαιτολόγιο είναι πλούσιο, νόστιμο, εύχάριστο, με μεγάλη ποικιλία. ‘Ενας τρό-

πος με τόν όποιο πληρώνεται ή απόλαυση αυτή είναι ή ύπολαβάνουσα παχυσαρκία όλοκληρου λαού. ‘Αντί τών στρατιών ύποσιζομένων παιδιών, ή ‘Αμερική έχει τώρα στρατιές παχυσαρκών παιδιών. Τό πρόβλημα για τήν ‘Αμερική είναι τή στιγμή αυτή ό ύπερσιτισμός και ιδιαίτερα σε ώρισμα έδη τροφών.

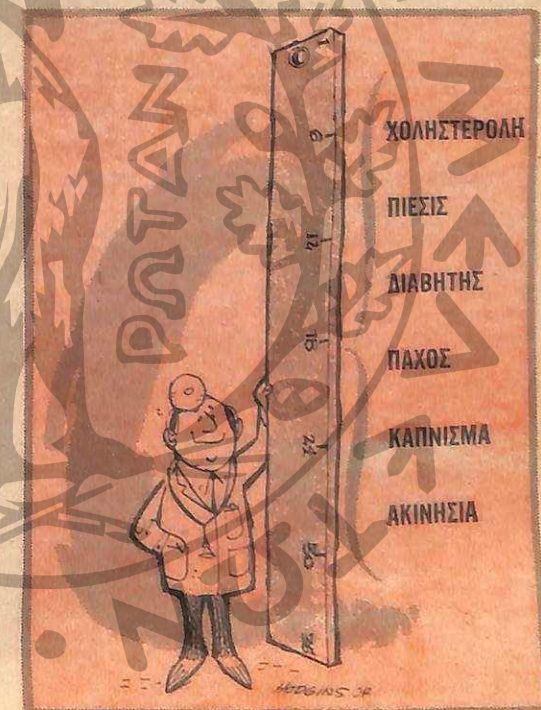
Πριν αλλάξουμε όμως τις διαιτητικές συνήθειές μας πρέπει να μάθωμε αν τó διαιτολόγιο μας είναι μέλος τής συμμορίας τών παραγόντων που προκαλούν καρδιακές άσθένειες.

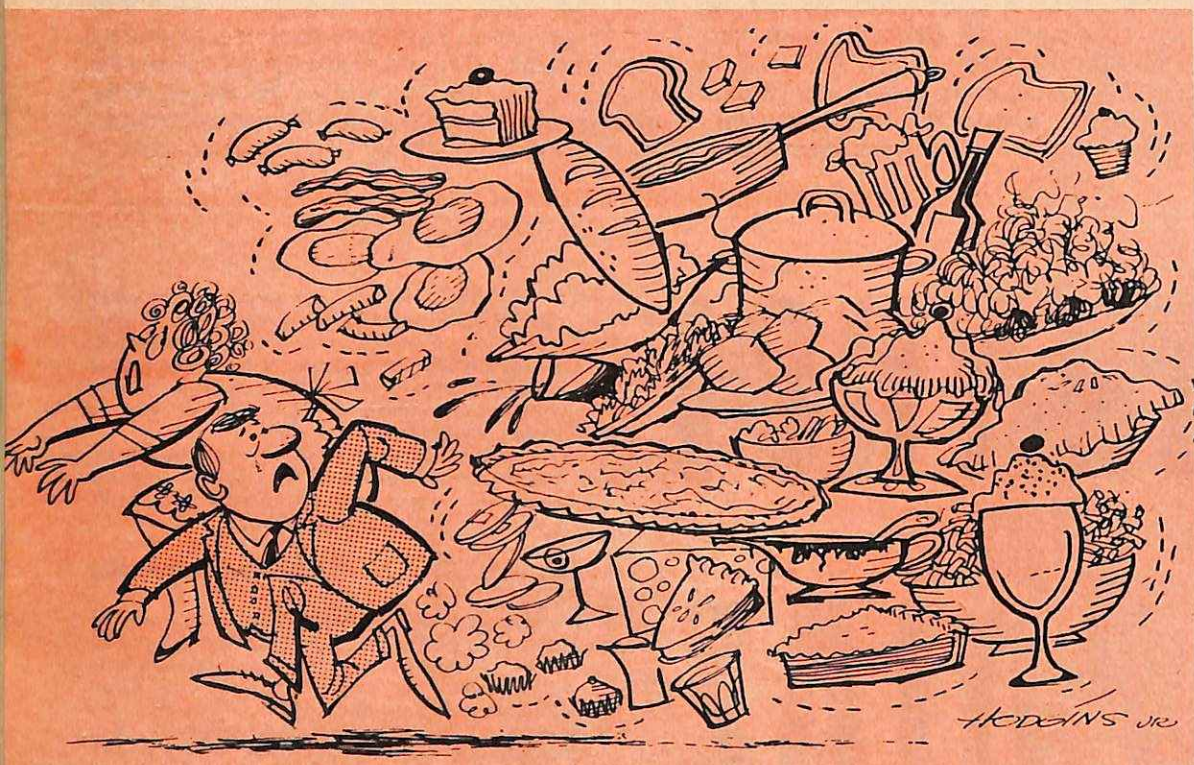
«Προνόμιο» τών πλούσιων χωρών

Η γνώμη ότι οί καρδιακές άσθένειες είναι σε ώριμένη έκταση θλιβερό προνόμιο τών πλούσιων χωρών στηρίζεται στις έρευνες έπιστημόνων που άπορούσαν γιατί οί καρδιακές άσθένειες είναι συνηθέστερες σε ώριμένες χώρες παρά όσο σε άλλες. Και έχει άποδειχθί χωρίς άμφιβολία ότι οί άθηρομασκληρωτικές καρδιακές άσθένειες και τó ύψηλό ποσοστό χοληστερόλης είναι συνηθέστερα στις χώρες με τήν μεγαλύτερη οικονομική άνάπτυξη, όπου τó διαιτολόγιο τείνει να περιέχει περισσότερες θερμίδες, περισσότερα ζωικά και κεκορεσμένα λίπη, περισσότερη χοληστερόλη και περισσότερες «κενές» θερμίδες από διυλισμένες και κατεργασμένες τροφές.

‘Η άθηρομασκληρωτική καρδιακή άσθένεια είναι σπανιότερη και τó ποσοστό χοληστερόλης είναι χαμηλότερο στις ύποανάπτυκτες χώρες όπου τó διαιτολόγιο είναι φτωχό σε συνολικό έριμο θερμίδων, φτωχό σε θερμίδες από ζωικά λίπη, φτωχό σε χοληστερόλη και φτωχό σε «κενές» θερμίδες.

Οί επιδημιολόγοι όρθηκαν άθηρομασκληρώσει σε πολλές χώρες μεταξύ άτόμων που τó διαιτολόγιο τους περιείχε πολλή χοληστερόλη, πολλά λίπη σε αύγα, δούτυρο, γάλα, κρέατα και γενικά ζωί-

κά προϊόντα. Βρήκαν ακόμη διαφορά στα κοινωνικά στρώματα. Οί αρτηριακές ασθένειες είναι σπανιότερες, στους φτωχούς που τον άξονα της διατροφής τους αποτελούν τα δημητριακά και σχετικά συνηθέστερες στα άτομα εκείνα της ίδιας χώρας που είναι σε θέση να αγοράζουν ζωικές τροφές πλουσιότερες σε κεκορεσμένα λίπη και χοληστερόλη.

Η οικονομική κατάσταση και το τί είναι σε θέση να αγοράζουν για την διατροφή τους, αποτελούν στοιχεία διακρίσεως στο προκείμενο μεταξύ ατόμων της ίδιας εθνικής ομάδας και φυλής που ζουν στις ίδιες γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες. Αυτές καθ' εαυτές, η φυλή, η εθνική προέλευση, το κλίμα κ' η γεωγραφική θέση, δεν αποτελούν σημαντικούς παράγοντες. Εκείνο που ενδιαφέρει είναι ο τρόπος ζωής και η διαίτα σε διάστημα έτών. Καί η διαίτα σε πολλές χώρες έχει αλλάξει σημαντικά τα τελευταία πενήντα χρόνια και μάλιστα κατά τρόπο δυσάρεστο για την υγεία μας, κατά τρόπο στον οποίο αποδίδεται το υψηλό ποσοστό χοληστερόλης στο αίμα μας, στο οποίο πάλι αποδίδονται οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι αθηροματοσκλήρωσης και καρδιακών προσβολών.

ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΑ

Με μέτρο το υψηλό ποσοστό χοληστερόλης μπορεί το διαιτολόγιό σας να σας οδηγήσει στις καρδιακές παθήσεις. Πάλι όμως με όργανα τα πηρούνι, το κουτάλι, το μαχαίρι και το ποτήρι μπορείτε να ρίξετε σύντομα το ποσοστό της χοληστερόλης στο αίμα σας και να το κρατήσετε παντοεινὰ σε χαμηλό επίπεδο. Οι θυσίες στις όποιες θα υποβληθήτε δεν είναι μεγάλες. Δεν σας ζητούν να παραιτηθείτε ολοκληρωτικά από τα φαγητά που σας αρέσουν, δεν σας ζητούν καμιά «διαίτα πείνης», δεν σας ζητούν να περιορισθείτε σε λίγες, δύο τρεις, τροφές, όπως συμβαίνει σε πολλές από τις καλούμενες κεραυνόβολες δίαιτες. Εκείνο που θα χρειασθεί κυρίως είναι μια αλλαγή στην ποσότητα και το είδος των λιπών —και την ποσότητα της χοληστερόλης— που περιέχει το διαιτολόγιό σας. Καί η αλλαγή θα φέρη τα αποτελέσματά της, όπως έχουν αποδείξει δεκάδες επιστημονικών έρευνών.

Ένα παράδειγμα προσφέρει η «Λέσχη κατὰ

των 'Ασθενειών της Στεφανιάδας» που ιδρύθηκε στην Νέα Υόρκη με μέλη μεσήλικες που δέχτηκαν να υποβληθούν σε ώριμμένη διαίτα. Στα 80% των ατόμων αυτών, η χοληστερόλη έπεσε σε ασφαλές ποσοστό και περίπου οι μισοί έχασαν βάρος, ενώ στα ίδια άτομα οι περιπτώσεις καρδιακών προσβολών ήταν μόνο το ένα πέμπτο των περιπτώσεων που σύμφωνα με άλλες έρευνες είναι συνηθισμένες σε ανθρώπους της ηλικίας τους.

Είναι κάπως πρόωρο να αποδείξει κανείς τον περιορισμό των καρδιακών προσβολών στην αλλαγή του διαιτολογίου, μπορούμε όμως να είμαστε επιφυλακτικά αισιόδοξοι και να πούμε ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστευτεί ότι ελάττωση κατά 15-20% του ποσοστού της χοληστερόλης σε μεσήλικες μπορεί να περιορίσει τις πιθανότητες καρδιακών προσβολών κατά 25-50%.

Η κυριότερη μεταβολή που χρειάζεται είναι στο είδος των κυρίων και παρεπιόμενων τροφών —ριζικώτερη μεταβολή σε μερικές τροφές, λιγότερο σε άλλες. 'Αλλά δεν σας εξοικονομεί κανείς να εξοικονομήσετε να έσπετε καλοφαγάς.

Οι κανόνες είναι απλοί:

Έσπώστε την μερίδα των θερμίδων ή «καυσίμου ύλης» που προέρχεται από λίπη και αντικαταστήστε τις τροφές αυτές με άλλες που σας αρέσουν.

Καταναλώνετε λιγότερες τροφές που περιέχουν μεγάλη αναλογία κεκορεσμένων λιπών.

Καταναλώνετε σε μεγαλύτερη αναλογία τροφές που περιέχουν μεγάλο ποσοστό μη κεκορεσμένων λιπών.

Καταναλώνετε λιγότερες τροφές με υψηλό ποσοστό χοληστερόλης.

Κανονίστε πόσες θερμίδες πρέπει να παίρνετε συνολικά και κρατηθείτε στο βάρος που είναι επιθυμητό να έχετε, ή μάλλον να μην ξεπερνάτε. Μην περιμένετε πώς αυτό θα γίνει σε μια-δυο εβδομάδες.

Αντικαταστήστε με τροφές που περιέχουν λίγο ή καθόλου λίπος τις τροφές που παίρνετε παλαιότερα, ώστε οι θερμίδες που δίνετε τώρα στον οργανισμό σας από ότι τρώγατε στο σύνολό του να είναι λιγότερες κατά 25-30%.

Αντικαταστήστε τα κεκορεσμένα με μη κεκορεσμένα λίπη, μην αρκестείτε όμως στην προσηλυτική μη κεκορεσμένων λιπών σε ότι τρώγατε ως τώρα. Με τον τρόπο αυτό προσθέτετε απλώς λίπη και θερμίδες στην διαίτα σας.

Τα κεκορεσμένα λίπη που τείνουν να αύξησουν την χοληστερόλη στο αίμα σας είναι συνήθως, αλλά όχι πάντα, ζωικά προϊόντα. Συνήθως στερεοποιούνται στην κανονική θερμοκρασία του δωματίου.

Τα μη κεκορεσμένα λίπη προέρχονται συνήθως, αλλά όχι πάντα, από φυτά ή ψάρια και είναι συνήθως ρευστά στην θερμοκρασία του δωματίου.

Αν περιορίσετε την λήψη κεκορεσμένων λιπών και χοληστερόλης, θα περιορισθεί και η χοληστερόλη στο αίμα σας. Αν αντικαταστήσετε με μη κεκορεσμένα λίπη ένα μέρος των κεκορεσμένων λιπών που παίρνετε, θα πετύχετε μια μικρή ακόμη πτώση της χοληστερόλης σας.

Και τώρα ένας γενικός οδηγός για τα κυριότερα είδη των φαγητών.

Γαλακτοκομικά: Προτιμάτε τα προϊόντα που έχουν μικρό ποσοστό λίπους και χοληστερόλης —όπως το άπαστερωμένο γάλα και τα άπαχα τυριά. Αποφεύγετε την κρέμα, το ξινόγαλο, τα παγωτά, το βούτυρο, τα λιπαρά τυριά.

Αυγά: Αποφεύγετε τον κρόκο, που περιέχει πολλή χοληστερόλη και κεκορεσμένα λίπη. Περιορίστε τα αυγά που καταναλώνετε σε δύο-τρεις κρόκους την εβδομάδα. Ασπράδι που αποτελείται κυρίως από πρωτεΐνες και λεύκιμα μπορεί να τρώτε όσο θέλετε.

Κρέατα: Προτιμάτε το άδύνατο φαχνό. Αφαιρείτε όλο το όρατο λίπος πριν φάτε ή πριν μαγειρέψετε το κρέας. Αφήστε το κρέας να ψηθεί τόσο ώστε να του φύγη το λίπος και... μικρές μερίδες.

Πουλερικά: Προτιμάτε τα άδύνατα κοτόπουλα και ειδικά το λευκό κρέας του κοτόπουλου και της γαλοπούλας. Αποφεύγετε το δέρμα γιατί κάτω από αυτό μαζεύεται το περισσότερο λίπος. Το κρέας της πάπιας είναι συνήθως πολύ λιπαρό.

Ψάρια: Πλουτίστε το διαιτολόγιό σας με ψάρια και θαλασσινά που περιέχουν πολλές πρωτεΐνες, πολύ λιγότερα κεκορεσμένα και πολύ περισσότερα μη κεκορεσμένα λίπη από το κρέας.

Φρούτα - Λαχανικά: Προτιμάτε τα φρούτα και τα λαχανικά. Περιέχουν μικρό ή μέτριο αριθμό θερμίδων και είναι πλούσια σε απαραίτητα θρεπτικά στοιχεία, διταμίνες και μεταλλικές ουσίες. Οι μικρές ποσότητες λίπους που περιέχουν τα λαχανικά είναι συνήθως μη κεκορεσμένα λίπη. Χρησιμοποιείτε λάδι και ξίδι στις σαλάτες σας ή σάλτσες που παρασκευάζονται με μη κεκορεσμένα λίπη ή μαγιονέζες φτωχές σε κεκορεσμένα και πλούσιες σε μη κεκορεσμένα λίπη, όπως ζυμαρικά - Ψωμί: Αποφεύγετε τις πάστες, κέικ κλπ. που είναι πλούσια σε θερμίδες και γίνονται τις περισσότερες φορές από κεκορεσμένα λίπη. Για επιδόρπιο προτιμάτε φρούτα, κομπόστες και φρουτάπιτες. Καμιά αντίρρηση για λευκό και μαύρο ψωμί ή για ψωμί από σικάλη, παξιμάδια, μπισκότα χωρίς πελὺ λίπος ζυμαρικά, πατάτες και ωμά παρασκευάσματα δημητριακών (πόριτζ, φλαΐζ κλπ.). Τα τελευταία αυτά είναι καλύτερα να παίρνονται με αποδουρωμένο γάλα. Στο μαγείρεμα των ζυμαρικών προτιμάτε τα λόδια.

Βούτυρο - Λίπη: Για το πρωί με τις φρυγανιές αποφεύγετε το βούτυρο, τα στερεά λίπη και τις μαργαρίνες που είναι πλούσιες σε κεκορεσμένα λίπη. Υπάρχουν όμως και αλείμματα που παρασκευάζονται από άραβοσιτέλεια και σπορέλεια και που είναι πλουσιότερα σε μη κεκορεσμένα και φτωχά σε κεκορεσμένα λίπη. Και μία λύση: Δοκιμάστε φρυγανιές με μέλι μόνο ή μαρμελάδα. Είναι εύκολο να συνηθίσετε στην απουσία του βουτύρου.

Προτιμάτε να τρώτε πολλές φορές από λίγο παρά μία φορά «καλά» και να πεινάτε την υπόλοιπη μέρα. Το μεγάλο πρόγευμα ή δείπνο όπου συμποσίου τείνει να αύξησει την χοληστερόλη στο αίμα. Να θυμάστε ότι τα περισσότερα λίπη, και ιδίως τα σκληρά λίπη, προέρχονται από πέντε πηγές που είναι δυνατόν να συνυπάρχουν στο ίδιο γεύμα: Κρέατα, γαλακτερά, αυγά, στερεά λίπη, γλυκά του ζαχαροπλαστέιου. Περιορίστε όλα αυτά και έτσι θα περιορίσετε και τους κινδύνους που σας απειλούν.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΑΣ

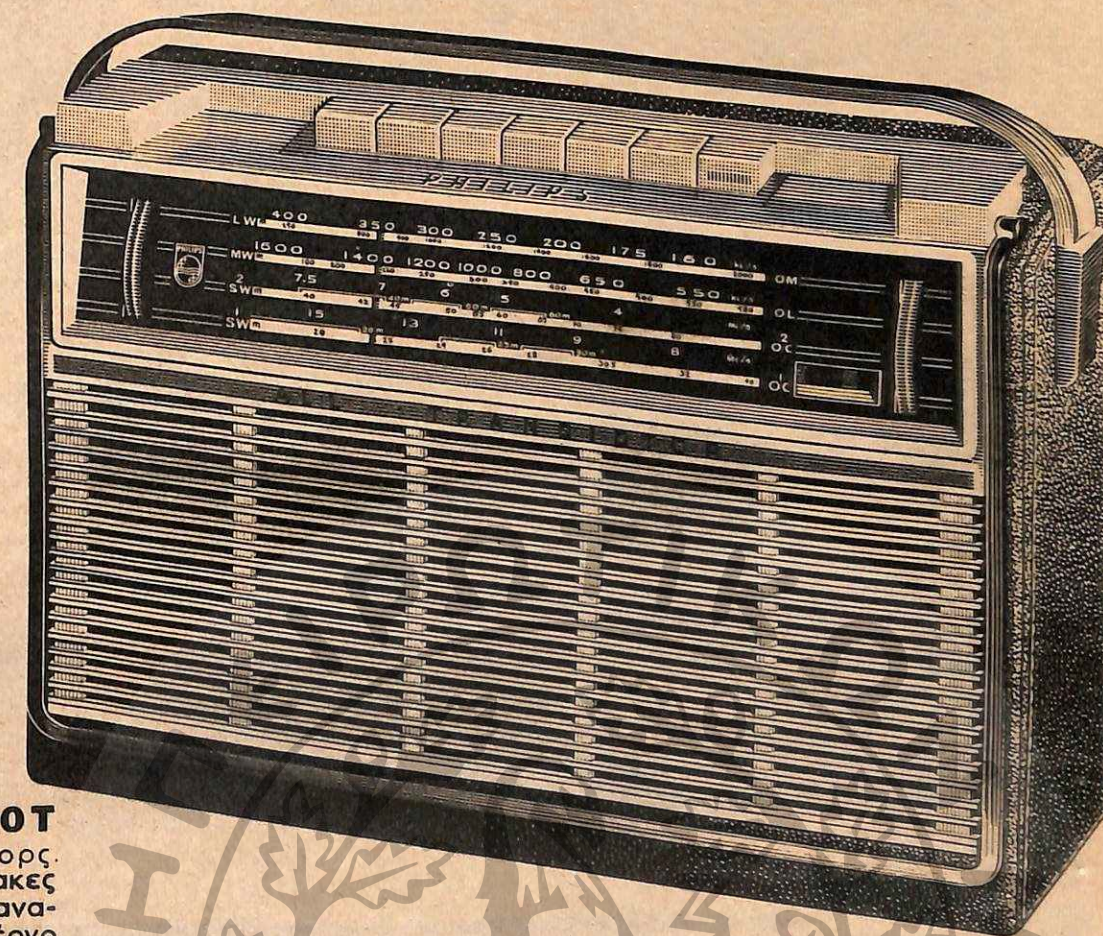
ΚΑΙ ΣΕΙΣ... ...ΟΠΩΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΛΛΟΙ...

...αγοράστε σήμερα τα
ΦΟΡΗΤΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ
ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΝΑ

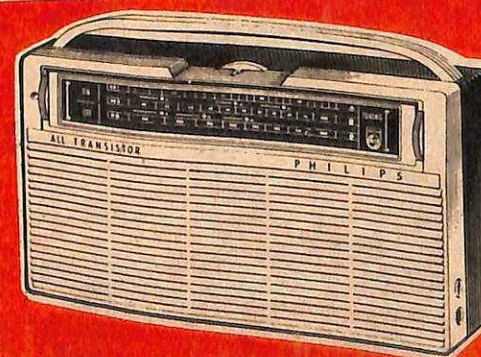
ΦΙΛΙΠΣ

που σας εξασφαλίζουν
την άριστη μουσική απόδοση,
την τέλεια άναμετάδοση
και
τόν καλύτερο
τεχνικό εξοπλισμό
παρακολουθήσεως από τα
ειδικευμένα
έργαστήρια ΦΙΛΙΠΣ.

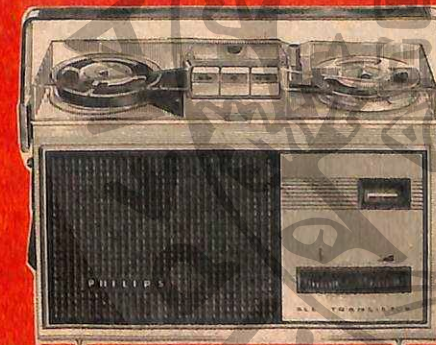
L4X20T

Ραδιόφωνον με τρανζίστορς. Μακρά, μεσαία και 2 κλίμακες βραχεία. Ειδικός δείκτης καταναλώσεως μπαταριών. Μοντέρνο και πολυτελές. Δρχ. 3.150

L3X25T

Ραδιόφωνον με τρανζίστορς. Μεσαία και 2 κλίμακες βραχεία. Θέσεις για εξωτερική κεραία και ακουστικό. Σε 3 χρωματισμούς. Δρχ. 2.250

EL 3586

Μικρό μαγνητόφωνο μπαταριών με τρανζίστορς. Διάρκεια έγχρωμης 1 ώρα. Μεγάλη οικονομία στηλών. Δρχ. 3.800

AG 4000

Ηλεκτρόφωνο μπαταριών, 3 ταχυτήτων. Μικρές διαστάσεις. Ισχυρής και πιστής απόδοσεως. Μεγάλη οικονομία μπαταριών. Δρχ. 1.200

Σε ηλικία 70 ετών, ο ναυτιλός
Ουίλλιαμ Ουίλλις επιχειρεί
ένα αληθινά φανταστικό ταξίδι

Αφού πέρασε πενήντα χρόνια στη θάλασσα, ο Ουίλλιαμ Ουίλλις, ξεκίνησε, σε ηλικία 70 χρόνων, να κάνει ολομόναχος ένα ταξίδι με σχεδία από την Αμερική στην Αυστραλία! Πέρασε αφάνταστες περιπέτειες, έζησε πολύ δύσκολες ώρες, πάλαψε σκληρά, κόντεψε να χαθή και ναυάγησε — αλλά συνέχισε. Σε μιαν εποχή με τόσα μέσα, τόση άνεση και τόση ασφάλεια, γιατί ο θαλασσολόκος αυτός ρίχτηκε στην φαινομενικά παράλογη περιπέτεια; Γιατί ήθελε να δείξει ότι ο άνθρωπος είναι αδάμαστος και ότι μπορεί να αντιμετωπίσει την ηλικία και να υπερνικήσει τις αδυναμίες που εκδηλώνονται με το πέρασμα των χρόνων.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΡΕΜΕΙ

Η θάλασσα τρεμουλιάζει και ακούω τους τρεις ναύτες που βρίσκονται επάνω στην σχεδία μαζί μου και που με την φλυαρία τους καλύπτουν την βοή του ανέμου. "Αν και έχω περισσότερο από 50 χρόνια στη θάλασσα, ποτέ άλλοτε δεν είχα δει κάτι τέτοιο. Το νερό τρέμει κάτω από την σχεδία μου. Ο κόσμος φαίνεται να κομματιάζεται. Μισοκοιμέμουνα ξαπλωμένος στο μικρό καμαράκι του καταστρώματος, λογαριάζοντας τι θα είχα να κάνω κατά το ταξίδι.

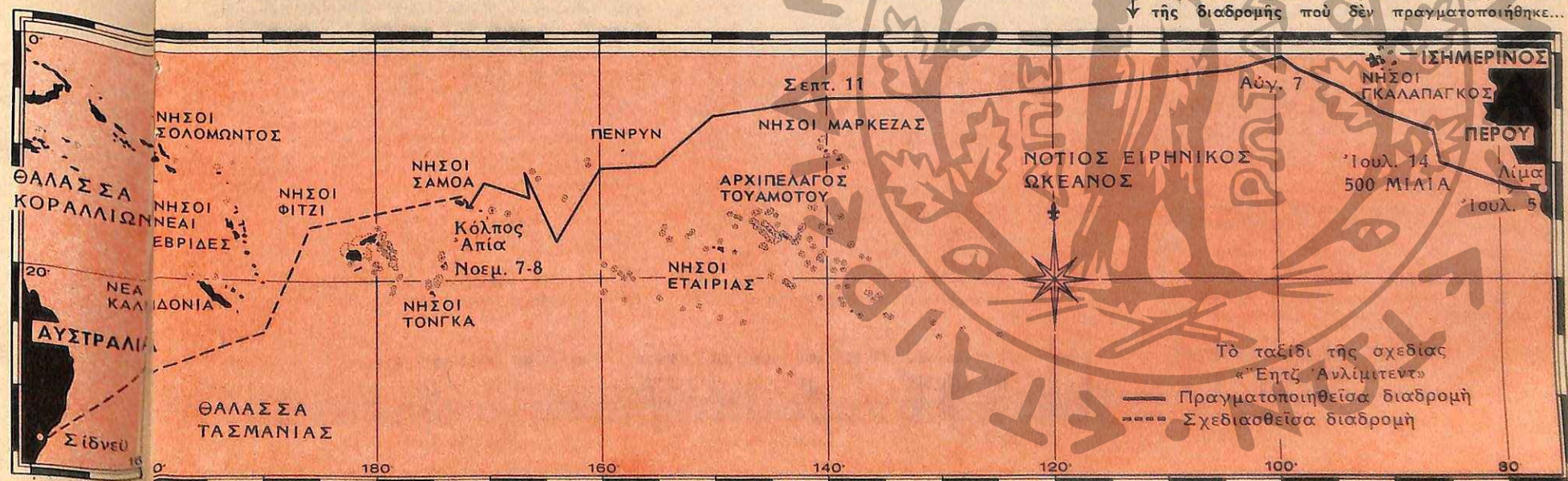
Δεν ήμουν όμως πια ήσυχος. Σηκώθηκα και προχώρησα εκεί όπου ήταν μεζεμένοι και φλυαρούσαν οι νεαροί Περούβιοι. Τα φώτα του μεγάλου ρυμουλκού «Ρίος», που μας ρυμουλκεί από απόσταση 300 μέτρων περίπου, ανάσθαιναν, άλλοτε εξαφανίζονται πίσω από τα κύματα, άλλοτε φέγγουν άβυσσους μέσα στην άγρια νύχτα. "Ήθελα να ρωτήσω τι μήνυσαν με τον ασύρματο από το ρυμουλκό, αλλά, ξαφνικά, κάποια δύναμη αντάραξε κ' έμας και τη θάλασσα και μας σηκωνε συνεχώς ψηλότερα, 7 μέτρα, 15 μέτρα, ακόμη και 25 μέτρα, κ' έτσι, βλέποντας τα φώτα του «Ρίος», είχαμε την εντύπωση πως έμεις θρυσκόμαστε σε κάποια κορυφή κι αυτό σε πεδιάδα.

ΤΟ «ΕΙΤΖ ΑΝΛΙΜΙΤΕΝΤ» ρυμουλκείται στ' ανοιχτά της περουβιανής θάλασσας. Αφού τον οδηγούσαν έτσι 50 μίλια, οι Περούβιοι ναυτικοί, που μερικοί διακρίνονται στην φωτογραφία, αποχαιρέτησαν τον Ουίλλιαμ Ουίλλις, που από μόνος στην μέση του Ειρηνικού Ωκεανού.

ΣΤΙΣ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1963 ξεκίνησε ο θαλασσοπόρος, από την ναυτική βάση του Καλλάο, στο Περού. Στις 7 - 8 Νοεμβρίου σταμάτησε στην Σαμόα. Η συνεχής γραμμή χαράσσει τις περιπλανήσεις στον άγανη ωκεανό. Η διακεκομμένη γραμμή που φθάνει στο Σίδνεϊ — προβλεπόμενο τέρμα του ταξιδιού — σημειώνει το τμήμα εκείνο της διαδρομής που δεν πραγματοποιήθηκε...

**ΑΠ' ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ
ΜΕ ΜΙΑ ΣΧΕΔΙΑ!**

...ΜΕ ΜΙΑ ΣΧΕΔΙΑ!

να τρόφιμα. Είμαι σίγουρος πώς έχω αρκετό νερό —τρία βαρέλια— για 250 μέρες και λογαριάζω ότι το ταξίδι μου δεν θα κρατήσει περισσότερο από 180. Το χαλύβδινο κατάρτι, με την μπάστρα του, τον φλέκο και την μετζάνα, έχει ύψος 11 μέτρα.

Ήθελα να αποδείξω ότι μπορεί κανείς να ταξι-δέψη όπουδήποτε, με μία σχεδία όχι μεγαλύτερη από αυτή και σε οποιαδήποτε ηλικία. Το 1954, που ήμουν 61 χρόνων, ταξίδεψα μόνος με μία άλλη σχεδία από το Περού στις Σαμόες και διήνυσα μέσα σε 115 μέρες 6.700 μίλια. Τώρα, ύστερα από έννια χρόνια, έχω μεγαλύτερες φιλοδοξίες και θέλω να πάω στην Αυστραλία, ταξιδεύοντας 10.000 μίλια. Το ταξίδι αυτό είναι με κάποιο τρόπο το κορύφωμα μιάς ζωής, κατά το διάστημα της οποίας τριγύριζα αναζητώντας πείρα: Σάν ναυτικός, σάν φαρς.

‘Ο καιρός χειροτερεύει...

Περίμενα πολλόν καιρό αυτή την στιγμή και από τα πολλά τρεξίματα αδυνάτισα. Άλλα, όσο κι αν προσπαθούσα, ποτέ δεν θα μπορούσα να τα τακτοποιώ όλα χωρίς την γυναίκα μου Τέντυ, που βρίσκεται στην Λίμα. Δούλευε με όλη της την δύναμη και την ενέργητικότητά. Είμαι τυχερός. Ή Τέντυ έχει πεποίθρηση ότι θα υπερνικήσω όλα τα εμπόδια που θα συναντήσω στην θάλασσα. Τώρα είμαι έτοιμος να ξεκινήσω και είμαι ευχαριστημένος.

Φυσικά, ακολουθώσα κατεύθυνση προς δυσμάς. Προηγούμενες όμως πρέπει να πάω προς βορράν και κατόπιν βορειοδυτικά, γιατί το Ρεύμα Χούμπολτ σαρώνει την ακτή από την Άνταρκτική ως το σημείο που το Κάμπο Μπλάνκο το στρέφει προς δυσμάς, οπότε σχηματίζει το Νότιο Ρεύμα του Ίσμερινού. Ο πρώτος σκοπός μου ήταν να ακολουθήσω το Χούμπολντ, αλλά και να το εγκαταλείψω μόλις 63 μπορούσα.

Από μέρα σε μέρα ο καιρός χειροτέρευε και ήταν πραγματικά κακός σε όλο το ταξίδι. Οι καπετάνιοι που ταξίδευουν στην Αυστραλία μου είπαν ότι η εποχή αυτή ήταν η χειρότερη. Και η σχεδία δημιουργούσε προβλήματα.

Ή σχεδία δεν ήταν καθόλου σταθερή. Ήταν δύσκολο να πih κανείς και ένα φλυτζάνι καφέ. Όταν χάθηκε το ρυμουλκό, κατάλαβα ότι η σχεδία αυτή ήταν για πέντε ανθρώπους και ότι θα έπρεπε να δουλεύω συνεχώς και σκληρά για να τα καταφέρω. Ήξερα, επίσης, ότι θα έπρεπε να κάνω κανείς πρόβες με ένα πλεούμενο σαν κι αυτό επί έναν δώδεκα-χρόνο, αλλά εγώ δεν είχα καιρό. Άφου αποφάσισα να κάνω αυτό το ταξίδι, ήθελα να το κάνω άμεσα. Τα γράμματα που ήταν γραμμένα στην μαϊστρα —AGE UNLIMITED— μου φάνινονταν όμορφα κι άρχισα να συνηθίζω στην μοναξιά.

Οι δυο γάτες μου, η Ώσσι και η Κίκι, δεν έφαιγαν τις δυο πρώτες μέρες, ή δε Κίκι νιαούριζε δυνατά. Ή Ώσσι, μιά γάτα του Περού, τσεσάρων μόλις μηνών, ήταν δίστορπη. Άλλα συνήθισαν και οι δυο γρήγορα, αν και η κράτησα δεμένες ένα μήνα για να μην ξεθαρεύουν γρήγορα και πέσουν από την σχεδία στην θάλασσα.

Ή μοναξιά ναρκώνει

Εγώ άργησα περισσότερο να συνηθίσω, όπως το περίμενα. Αισθάνεται κανείς σαν χανέος στο διάστημα, μέσο σε ένα έντελως νέο περιβάλλον. Στην αρχή αισθάνεται παράξενα. Δεν ξέρει αν θα μπορέσει να συνηθισ, αλλά αργότερα προσαρμόζεται. Πολλοί μου ζήτησαν να έρθουν μαζί μου —πολλοί είναι εκείνοι που αναζητούν μιά περιπέτεια. Άλλα έπρεπε να πάω μόνος. Εκείνος που είναι μόνος αντιμετώπιζει πολύ μεγάλες δυσκολίες.

Ψάρευα κάθε μέρα, όπως είχα αποφασίσει. Στο δωματίκι είχα πολλά τρόφιμα —φασόλια, φρέσκι, ρύζι, άλευρι, γάλα του κοιτιού, φρούτα, αποξηραμένες πατάτες, κρεμμύδια, πατάτες, λάχανα, λεμόνια και, φυσικά, καφέ και τσάι, αλλά όσο για τις πρωτεΐνες που θα μου χρειαζόνταν είχα στερηχθ στην θάλασσα. Ύστερα, όμως, από 11 ή 12 μέρες δεν μπορούσα να πολυψαρέψω, γιατί μου συνέβη κάτι το απροσδόκητο.

Ένα πρωί εξέταζα τον μηχανισμό του τιμονιού —κάτι έχει πάντα να κάνει κανείς σ' ένα πλεούμενο— και έφθασα ως το τιμόνι. Ξαφνιάστηκα. Το τιμόνι δούλευε με δύο καλώδια που περνούσαν από κάτω και τις πλευρές του και που ξεκινούσαν από την ράβα του τιμονιού. Είδα ότι και οι δυο αυτοί σωλήνες είχαν σπάσει κοντά στην ίσαλο. Το μέταλλο ήταν πολύ λεπτό.

Συγκράτησα τον θυμό μου —φρόντιζα πάντα να μην εξάπτωμαι—, μάζεψα κομμάτια από ξύλο και τα έδεσα επάνω στους σωλήνες με πολύ γερή πετο-νιά. Κράτησε για ένα διάστημα, αλλά αναγκάστηκα να κάνω τα ίδια πολλές φορές και ίσως αυτό το χάλασμα να ήταν η αιτία της τραγωδίας.

Ο παλιόκαιρος εξακολουθούσε. Αυτό σήμαινε ότι ήμουν αναγκασμένος να βρίσκωμαι πάντα κοντά στο τιμόνι, προσέχοντας συγχρόνως τα ξάρτια και τα πανιά. Φυσικά, η μπάστρα πρέπει να είναι σπκα-μένη, ως την ώρα που ο καιρός επιβάλλει να κατέβη. Σε περίπτωση θύελλας πρέπει να την μαζεύω κανείς γρήγορα, για να μην την καταστρέψη ο αέρας. Πρέπει να ξέρω ακριβώς ποιά στιγμή πρέπει να την ανέβασω και ποιά να την κατεβάσω. Ήταν ένας συνεχής αγώνας.

Σκέφθηκα πώς αυτό το ταξίδι ήταν μιά πολύ δύσκολη δουλειά. Άν μπορούσα να το κάνω —και θα μπορούσα—, θα αποδείξω ότι ένας άνθρωπος της ηλικίας μου μπορεί να κάνει πολύ δύσκολα πράγματα. Δεν μου αρέσει καθόλου η λέξη γέρο ς. Ο κόσμος την λέει σαν να μιλάει για έναν παρία ή για έναν λεπρό. Δεν πρέπει να αφήνωμ ποτέ την κοινωνία να μάς παραμερίζει.

Σκεπτόμουν ότι ίσως να δοδίζω σε κάποια καταστροφή, αλλά δεν είναι καθόλου του χαρακτήρος μου να φοβόμαι.

Ή θαλασσινή ζωή

Έζησα θαυμάσιες στιγμές στην σχεδία. Την ζωή της θάλασσας μπορεί να την παρακολουθήση κανείς καλύτερα από ένα πλεούμενο που κινείται άδουρβα. Στην αρχή ροδάται κανείς, αλλά στο τέλος γίνεται ένα με την θάλασσα. Ένα σωρό δελφίνια περνούσαν κάτω από την σχεδία μου, για να αποφεύγουν τους κορχαρίες, και με συνόδευαν επί χιλιάδες μίλια. Μερικά δελφίνια ήταν πολύ μικρά. Σε μερικά από αυτά έδωσα ονόματα — π.χ. Τζάκ και Τζίλι.

Τα δελφίνια κυνηγούσαν χελιδονόψαρα — το αγαπημένο τους φαγητό. Αυτά όμως τους ξέφευγαν στον αέρα.

Τα σκυλόψαρα γύριζαν πάντα γύρω από την σχεδία. Οι κορχαρίες έχουν υπομονή και έκαναν πώς δεν έδιναν σημασία στα δελφίνια, που είναι γι' αυτούς ένα θαυμάσιο φαγητό. Άλλα πότε-πότε ένας κορχαρίας άρχιζε την επίθεση και τότε το νερό έβραζε. Τα δελφίνια άρχιζαν την αντίεπιθεση. Όταν ψάρευα δελφίνια, μου τύχαινε να σέρω ένα δελφίνι μισοφαγωμένο από κορχαρία. Τα βράδια οι γάτες παραμόνευαν να πέση επάνω στην σχεδία κανένα χελιδονόψαρο, για να το αρπάξουν.

Σιγά - σιγά όλα έγιναν ρουτίνα. Δεν τα κάνω εύκολα, ούτε φοβόμαι την καταστροφή. Το βράδυ κανένα ζωντανό δν δεν είναι δραστήριο. Νωρίς το πρωί είναι η ώραία ώρα για δλους. Αισθανόμουν πολύ χαρούμενος. Όταν το μυαλό είναι ανοικτό, το σώμα ζή. Το νερό παίρνει ένα σωρό αποχρώσεις, από το μούρο ως το γκρι, το ροζ και το χρυσό. Μου φαινόταν παράξενη η ζωή στην ανοικτή θάλασσα, κι όμως αισθανόμουν άνετα εκεί.

Άργα και με πολλές μεταβολές, με πολλές προσπάθειες, αλλά ακολουθώντας το σχέδιο μου, κρατούσα βορειοδυτική πορεία, που με έφερε 100 μίλια νοικτικά από τα νησιά Καλοπάγκος, που βρίσκονται 600 μίλια δυτικά της ηπείρου και όπου ο Δαρδίνος έκανε πολλές από τις μελέτες του. Για να μη σκουριάση το μυαλό μου, το έβαλα να δουλεύει. Αυτό πρέπει να το κάνει κάθε άνθρωπος που ζή μόνος. Άλλιώτικα παραμένει αδρανής και δεν μπορεί να πάρη μιά απόφαση την στιγμή που θα χρειασθ.

Τραγουδούσα θαλασσινά τραγούδια, γιατί το τραγούδι σε κάνει να αισθάνεσαι καλά.

Αποστήθιζα διάφορα κείμενα και κυρίως από το μεγάλο έγχειρίδιο ναυσιπλοίας του Μπόουιτς.

Επίσης και δικά μου ποιήματα.

Ανάγκαζα το μυαλό μου να μελετά προβλήματα που είχα να σκεφθώ χρόνια και σκεπτεόμουναι και τις παραμικρές λεπτομέρειες σε κάθε λύση.

Με την φαντασία...

Όμωμουν και μελετούσα λεπτομέρειες γεγονότων που είχαν συμβή πριν από πολλά χρόνια. Έβαζα το μυαλό μου να θυμηθ τα χρώματα, τους ήχους, τα πρόσωπα, τις λέξεις, που είχα κάποτε δει ή ακούσει — τα πάντα. Ξανάβλεπα με την φαντασία μου αγάλματα θεών της Ελλάδος, που είχα δει, όταν ήμουν παιδί, στο μουσείο του Άμβούργου. Ήταν η πρώτη φορά που ταξίδευα σ' αυτά τα νερά.

Το 1908 είχα ταξιδέψει με το Ιστιοφόρο «Ε-ριέττα» κάπου 168 μέρες, κυβαλώνοντας κώκ από το Άμβούργο στην Κολιφόρνια.

Πλέαμε με δυτική κατεύθυνση, νοτιώς του Κάιηφ Χόρν. Ο άνεμος μός χτυπούσε συνεχώς δυνατώτερα. Μιά θύελλα έρχοταν από την Άνταρκτική. Ρώτησα έναν ναύτη πώς θα τα δάχαμε πέρα. Αυτός είχε κάνει αυτό το ταξίδι έντεκα φορές προηγουμένως. Ήταν ένας μίζερος άνθρωπος που είχε βάσει στο κρεβάτι του κορτίνες, τις οποίες είχε φτιάξει από ένα ύφασμα που του χάρισε ένα κορίτσι που νόμιζε πώς τον περιμένει. Δεν μου απάντησε. Λίγο αργότερα χτύπησαν οι κορμπάνες. Φωνές, τρεξίματα και η διαταγή του υποπλοίαρχου: «Όλο το πλήρωμα!». Ή μετζάνα και ο κόντρα παπαφίγκος είχαν κατεβή από το γραντί, ανέβηκα στα ξάρτια, χτύπησα πολλές φορές στο κατάρτι και παρά λίγο να πέσω. Πέρασε πολλή ώρα. Ύστερα φάγαμε έναν ακαθόριστο χυλό από άλευρι, που δεν ήξερα τί ήταν. Ίσως όμως αργότερα θα τρώγαμε την σούπα που μου αρέσει, καυμένη από δομάσκηνα, μελάσσα και ζυμάρι.

Να σκουπίσης το καμπούνι, να γυαλίσης τις λάμπες. Τι κρύα και φοβερή που είναι η θάλασσα και πόσο τραγμένη. Δεν ξέρεις πότε θα κοιμηθής. Πάλι «όλο το πλήρωμα!», πάλι τρεξίματα. Ο καπετάνιος δίνει την πρώτη διαταγή που ακούω από το στέμα του: «Σταβέντο!». Ένα άσπρο κύμα είναι: έτοιμο να μάς καταπιή. Ο υποπλοίαρχος ούρλιάζει: «Στιγκρέτε τα πανιά!». Ή θύελλα μάς χτυπά. Πάνομαι από τα ξάρτια. Κάποιος φωνάζει θυμωμένος από ψηλά. Λέει ότι θα με πετάξη επάνω στο κατάρτι. Τέλος οι ζυρλοποι τακτοποιήθηκαν. Τρώμε την ώραία μας σούπα!

Εκείνη την νύχτα, ξεπλωμένοι στις κοκέτες τους, οι άνδρες μιλούσαν για άλλες νύχτες, άλλες θύελλες, όταν ξαφνικά το καμαράκι γέμισε νερό. Έπειτα η κουβέντα συνεχίσθηκε. Τώρα τα θυμάμαι όλα πολύ καθαρά. Θυμάμαι πώς σε κείποιον που τρελάθηκε του πέρασαν ζουρλομανδύα και τον έβγαλαν στο λαζαρέτο.

Έπικίνδυνη εποχή

Συνάντησα την πρώτη γαλήνη 3.000 μίλια ανάμεσα στις Καλοπάγκος και στις Μαρκέζες. Είχε περάσει ένας περίπου μήνας. Ός τότε οι άνεμοι φυσούσαν δυνατοί, αλλά τώρα έγιναν σποραδικοί και φυσούσαν από διάφορες μεριές και κόντρα, έτσι που με πήγαιναν πίσω. Ή έπαισαν έντελως η σχεδία δεν μπορούσε να προχωρήση ή ποτίζαριζε επί μέρες.

Όταν είχε κάλμα, έκανα επίσκευές. Κοιτούσα και ξανακοιτούσα όλα τα σχοινιά. Ή εποχή της γαλήνης είναι η πιο επικίνδυνη για ένα Ιστιοφόρο. Το πλοίο είναι αδύνημο και άκυβερντο. Τα πανιά παραδέρνουν. Ή κάλμα ναρκώνει και έκνευρίζει. Την παλιά εποχή ο λαστρόμος έβαζε τους ναύτες να δουλεύουν περισσότερο — όχι γιατί ήταν κακός, αλλά γιατί ήξερε ότι όταν ήταν κάλμα οι ναύτες νοσταλγούσαν να φθάσουν σε κάποιο λιμάνι. Άλλα δεν υπήρχε κοντά κανένα λιμάνι και οι άνδρες έκνευρίζονταν.

Και όταν φυσούσε λίγο αεράκι, προσπαθούσα να αρπάξω το πανί σαν να ήταν φαγητό και σά να πεινούσα. Ύστερα το αεράκι σταματούσε.

Τι περίμενα λοιπόν; Τα πλάτη αυτά τα λένε «πλάτη του αλόγου», γιατί εκεί ακριβώς έπεφταν

σε γαλήνη τα πλοία που κουβαλούσαν άλλοτε έλογα στην Αυστραλία. Το σκαμπανεδασμα έριχνε τα ζωα στο κατάρτι, τα πόδια τους έσπαζαν και τα πετούσαν στην θάλασσα.

Φυσικά, η κάλμα έφερνε τα μπουρίνια. Ο ούρανός ήταν καθαρός, ο ήλιος έλαμπε, η ζέστη ήταν πολλή — και ύστερα η άσφκτική ζέστη δημιουργούσε ένα σωρό από σύννεφα.

Ή ζέστη μεγάλωνει συνεχώς τα σύννεφα. Και ξεσπάει ο σίφουνας. Το φοβόμουν πάντα. Τον είδα που έρχοταν από τα νοτιοανατολικά. Καί, ξαφνικά, κάποιος άλλος φαινόταν στον βοριά. Κι άλλος προς την δύση κι άλλος κι άλλος, όπως περικυκλώθηκα από τους μαύρους αυτούς δγκους, τους γεμάτους αέρα.

Ή σχεδία σκαμπανεδαζε πάνω στην θάλασσα κι ο ηλεκτρισμός μεγάλωνε στην ατμόσφαιρα, έτσι που νόμιζες ότι ο αέρας θα έπαιρνε φωτιά.

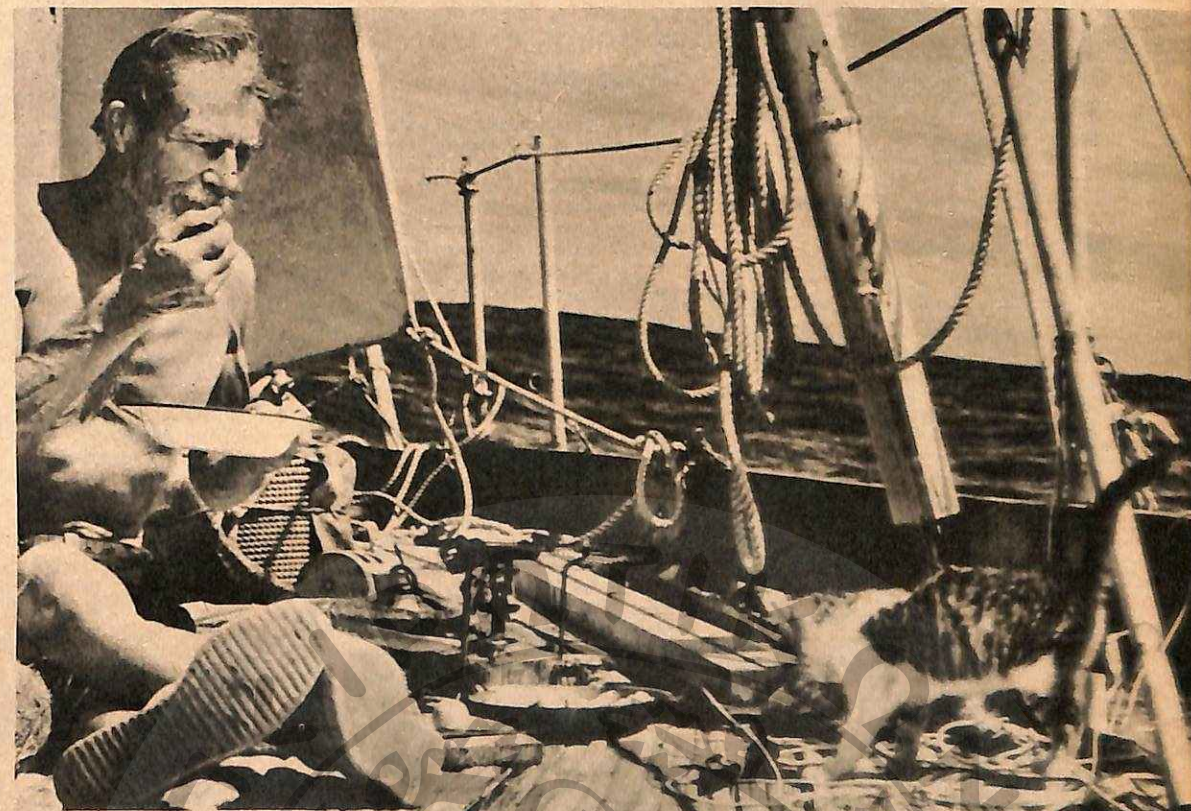
Οι ώρες περνούσαν. Τα μπουρίνια φυσούν την ή-

έλεγα πώς μπορούσα να δουλεύω μόνος μου, αλλά αυτό ήταν πάρα πολύ και με εξαντλούσε.

Το τιμόνι χειροτέρευε. Μπάλωναι τον μηχανισμό του με σχοινιά και συμπατόσχοινα. Καμμία φορά ή έπισκευή κρατούσε μιά εβδομάδα, άλλοτε μιά ώρα.

Κουραζόμουν. Έξασθένιζα από την έλλειψη κατάρτηλης τροφής. Βρισκόμουν σε μιά θάλασσα που είχε πολύ λίγα ψάρια —ούτε χελιδονόψαρα—, σε μιά έρημη θάλασσα. Είχα λογαριάσει ότι θα εξασφάλιζα από την θάλασσα τις πρωτεΐνες που θα μου χρειαζόνταν, αλλά τώρα η θάλασσα δεν μου έδινε τίποτε. Και η άπνία! Καθώς το τιμόνι ήταν χαλασμένο, κοιμόμουν πάντα κοντά του. Λαγοκοιμόμουν και ξυπνούσα, για να μπορώ να προσέχω την πυξίδα.

Πήγαίνα προς τα νοτιοδυτικά, στην περιοχή όπου υπάρχουν πολλά νησιά στον Ειρηνικό — οι Μαρκέζες, οι Σαοσίτις, οι Τόγκας. Τώρα η σχεδία άρχισε να κάνει περιέργους θορύβους — στριγγλίσματα

ΩΡΑ ΤΟΥ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟΥ ΦΑΓΗΤΟΥ. ‘Ο Ούίλλις ξεκουράζεται για λίγο από την επαγρύπνηση. Μοναδική του συντροφιά από άτελειωτο ταξίδι αποτελούσαν οι δυο γάτες του, η Ώσσι και η Κίκι.

μέρα και σταματούν την νύχτα. Πρωί - πρωί ένα μπουρίνι φυσούσε άργα σε μεγάλη απόσταση. Αυτό δεν θα πλησίαση, αλλά κάποιο άλλο θα με διασκέψη. Κάθε πρωί έριχννα στα μάτια μου νερό της θάλασσας, γιατί έτσι δεν καιγόμουν από τον ήλιο. Και ρουφούσα θάλασσα από την γυτή, γιατί αυτό μου έκανε καλό. Πλενόμουν, επίσης, με θάλασσα και ζιμνα και λίγη. Έπειτα, κάθε μέρα, έπινα ένα μεγάλο ποτήρι θάλασσα. Πιστεύτε με, η θάλασσα είναι φάρμακο και με γιάτρεινε άμεσα.

Επίσης, μπορεί κανείς να μάθη πολλά πράγματα, παρακολουθώντας τους σκύλους και ακόμη περισσότερα τις γάτες. Ή Ώσσι και η Κίκι ήταν τώρα πιά θαυμάσιοι ναυτικοί. Τριγυρνούσαν σε όληκληρη την σχεδία, έφταναν ως την άκρη και κατέβαιναν πάντα να αποφεύγουν τα κύματα. Ή ύγεια τους ήταν θαυμάσια. Σε όλο το ταξίδι ήταν πολύ καλά και μου έκαναν εξαιρετική συντροφιά, γιατί ποτέ δεν τους έλειψε το κέφι.

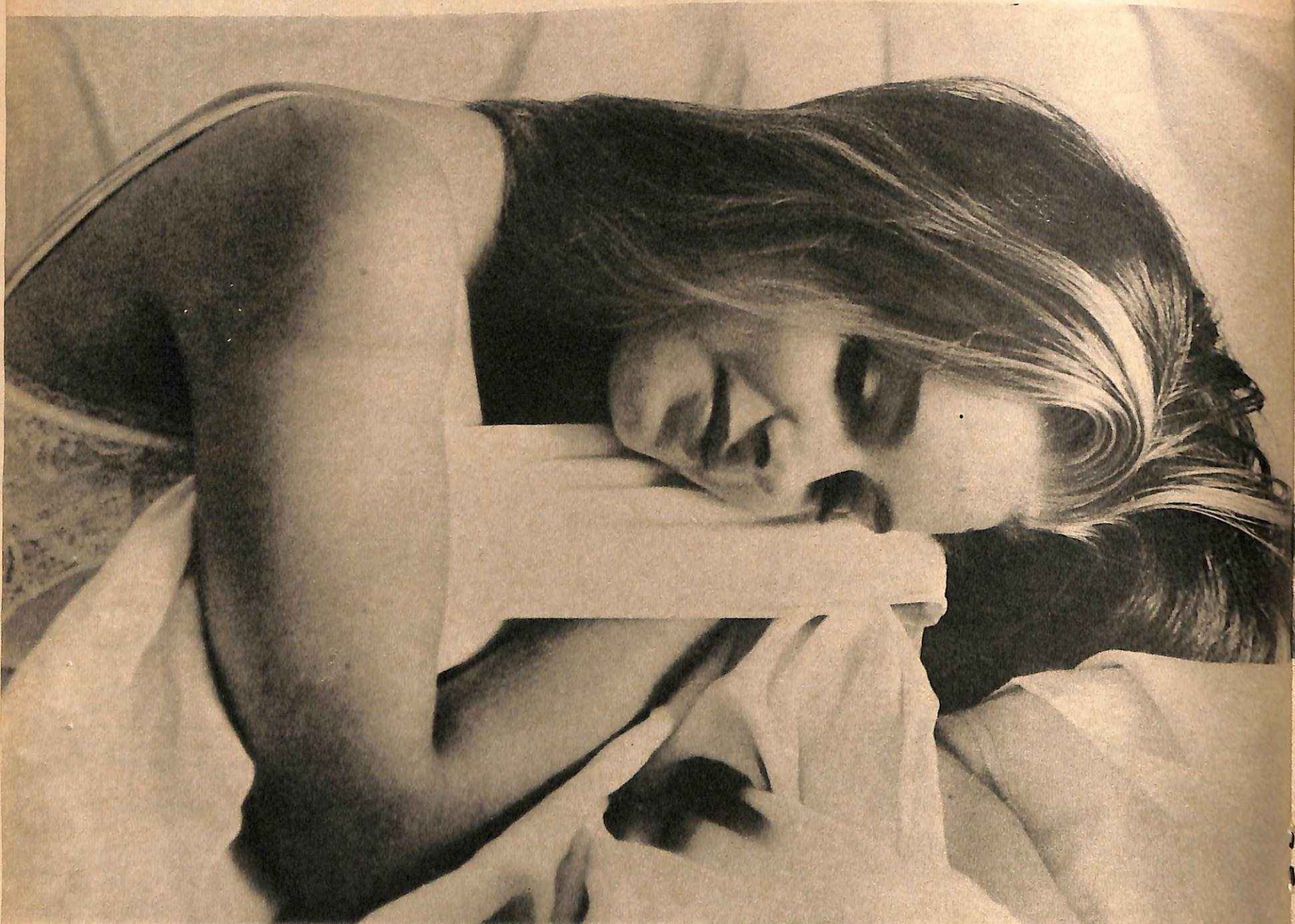
→

Καθώς ανεβουατέβαινε ο ώυεανός, αισθανόμουν σαν χαμένος στο Διάστημα

Η «ΑΘΩΟΤΗΤΑ» ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΣΩΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Η Βαλέρια ανήκει ότ' η

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ εύκολο να αναγνωρίσεις στα χαρακτηριστικά της έλκυστικής νέας, που όνειροπολεί μ' ένα ίχνος πολυσήμαντου χαμόγελου, το κοριτσάκι με την άπεραντη και φωτεινή αφέλεια που στην «Ντόλτσε Βίτα» αντιστάθμισε με την άγνη παρουσία τόν ώκεανό της άμαρτίας

ντόλτσε βίτα

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ της Βαλέρια δεν είναι κατά κυριολεξία ωραίο. Έχει, ωστόσο, ένα άπροσδιόριστο κάτι, που το κάνει να από τα πιο ενδιαφέροντα νεαρά πρόσωπα του Ιταλικού κινηματογράφου.

«ΟΧΙ, όχι! δεν είμαι πια μπεμπέκας». Σωστά. Είναι τώρα 18 χρόνων, έχει πτυχίο, έχει σχέδια. Και έχει ένα πλούσιο κινηματογραφικό παρελθόν και επιθυμεί το μέλλον της να είναι αντίθετο του

ΔΑΓΚΩΝΕΙ το δάκτυλό της και συλλογίζεται. Τί συλλογίζεται; Φυσικά, το μέλλον της, όπως διαγράφεται τώρα που έπαψε να είναι πια κοριτσάκι και πρέπει όλες οι αξιώσεις και οι φιλοδοξίες της να προσαρμοσθούν στις καινούργιες δυνατότητες της ηλικίας της.

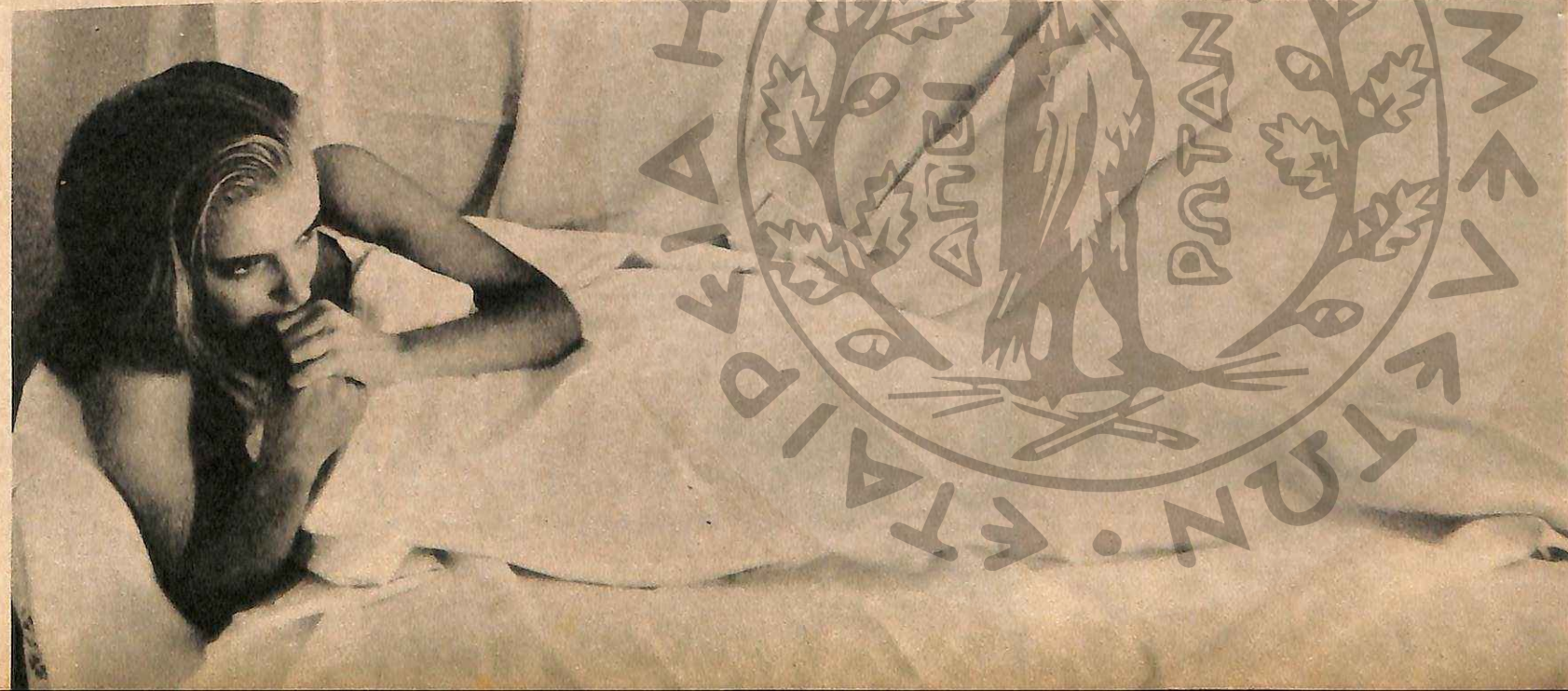
«Οχι, όχι και πάλι όχι. Δεν είμαι και δεν θέλω να είμαι μιά μπεμπέκας, λέει η Βαλέρια και σχεδόν χτυπάει τα πόδια της στο πάτωμα. Από την ταραχή της το πρόσωπό της θυμώνει παιδικά, τα μεγάλα γαλανά μάτια της θυμίζουν τρικυμισμένες λιμνούλες, η μύτη της, που δεν είναι και πολύ κανονική, έχει ρουθούνια που πάλλονται, ενώ το στόμα σφίγγει τα χείλη. Κι αυτό είναι κάτι κέκτος προγράμματος, στο οποίο συνηρίζει σιγά - σιγά η οικογένεια Τσαγκοττίνι από το περυσινό καλοκαίρι, από τότε που η Βαλέρια έκλεισε τα 18, τόν περασμένο Αύγουστο.

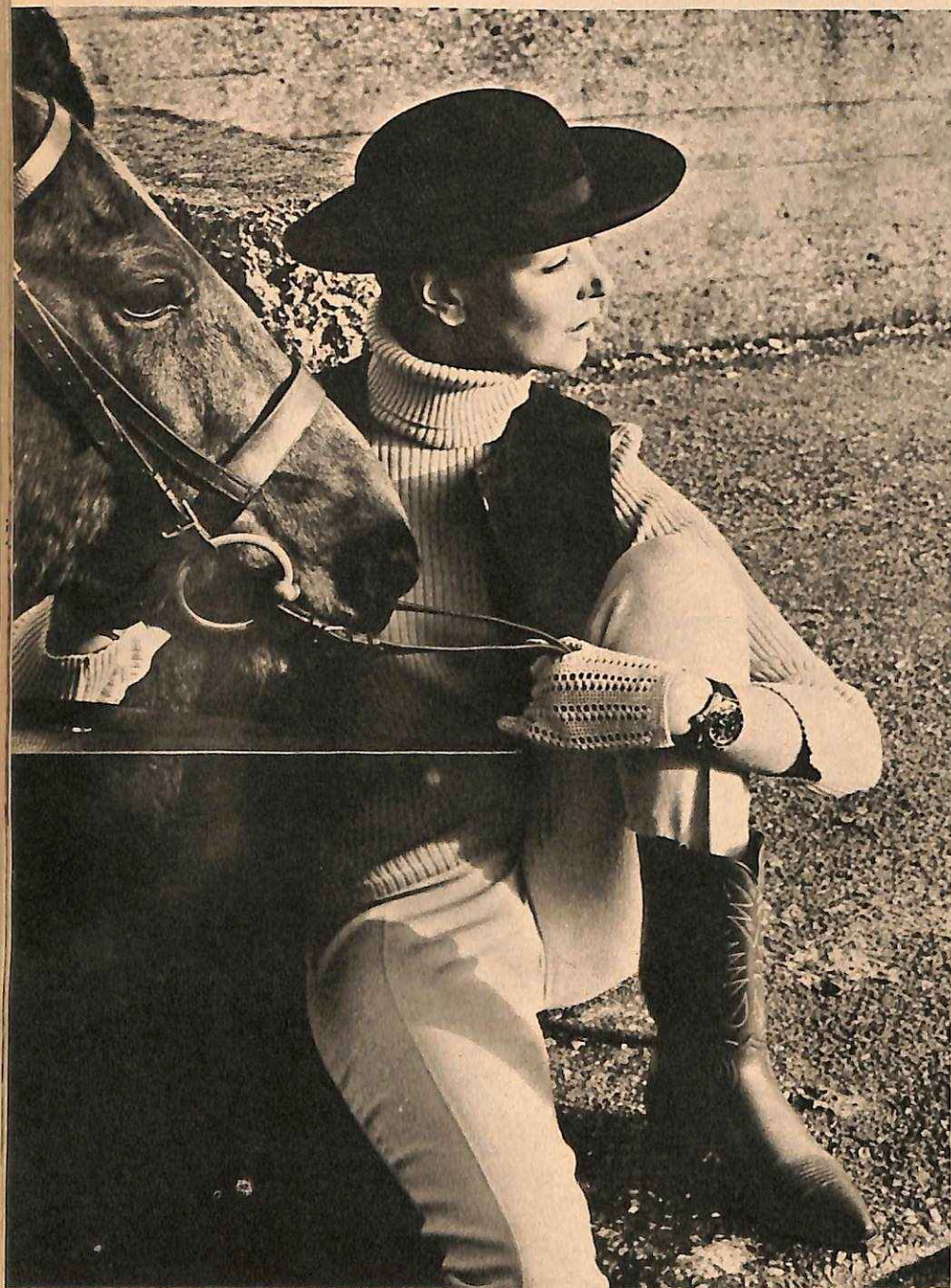
Όλα άρχισαν με την «Ντόλτσε Βίτα». Ο Φεντερίκο Φελλίνι, ο μάγος της θόνης, αφού γύρισε επί πολύ σε χώρες και χωριά, αφού πέρασε βουνά και θάλασσες, ψάχνοντας για την κοπελλίτσα που θα μπορούσε να αντιπροσωπεύσει την απλότητα και την αγνότητα στην καινούργια του ταινία, γύρισε απογοητευμένος στην Ρώμη. Και εκεί, σε ένα από τα περίφημα ρωμαϊκά δειλινά, ενώ ο ήλιος κατεβαίνοντας έβασε τόν ούρανό μαδι, συνάντησε την Βαλέρια. Την είδε καθώς περνούσε, γλυκεία και αδιάφορη, στην ανθισμένη Πιάτσα ντι Σπάνια, γεμάτη αυτοκίνητα και ξένους. Την άγγιξε με το μαγικό ραβδί του - ή με την ισχυρότατη «Τζάγκουαρ» του - και την μεταμόρφωσε σε ήθοποιό.

Μα η Βαλέρια δεν έγινε ήθοποιός, έμεινε το κοριτσάκι της «Ντόλτσε Βίτα». Η «Παράξενη μέρα» του Μάουρο Μπολονίνι, το «Ημερολόγιο ενός άμαρταλού» του Βαλέριο Ζουρλίνι, το «Βίτσιο και η άρετή» του Ροζέ Βαντίμ και όλες οι άλλες ταινίες, στις οποίες έπαιξε για τόν κινηματογράφο ή την τηλεόραση, την είδαν πάντα με τα ξανθά μαλλιά λυμένα στις αδύνατες πλάτες, με τόν ύφος τόν ήρεμο και τόν όνειροπόλο βλέμμα τού κοριτσιού που περιμένει τόν παρομυθένιο πρίγκιπα στο άσπρο όλογο.

Τόν περασμένο Ιούλιο η Βαλέρια τελείωσε τις σπουδές της. Αν αποφάσιζε να χρησιμοποιήσει τόν δίπλωμά της, θα γινόταν πιθανόν μιά εξαιρετική γραμματέας οργανισμού, αλλά η ζωή της δέθηκε με τόν κινηματογράφο. Δεν συναντά πια ούτε τις παλιές της συμμαθήτριες και περνάει την ημέρα της σχεδόν πάντα στο σπίτι. Από τα παράθυρα φαίνονται τα χωράφια που τριγυρίζουν την βία Νομεντάνα: Μακριά ο πύργος τών δουκών Λάντε ντελλά Ρόβερε, χαμηλότερα τα πεύκα όπου συναντώνται τα έρωτευμένα ζευγαράκια.

Όταν δεν κοιμάται, η Βαλέρια είναι συχνά στο παράθυρο και ο «νιτζενιέρε» Τζιόρτζι, ο πατέρας της, και η σινιόρα Λαδίνια, η μητέρα της, της μιλούν πολλά ώρη για να την πείσουν ότι είναι ακόμη παιδί.

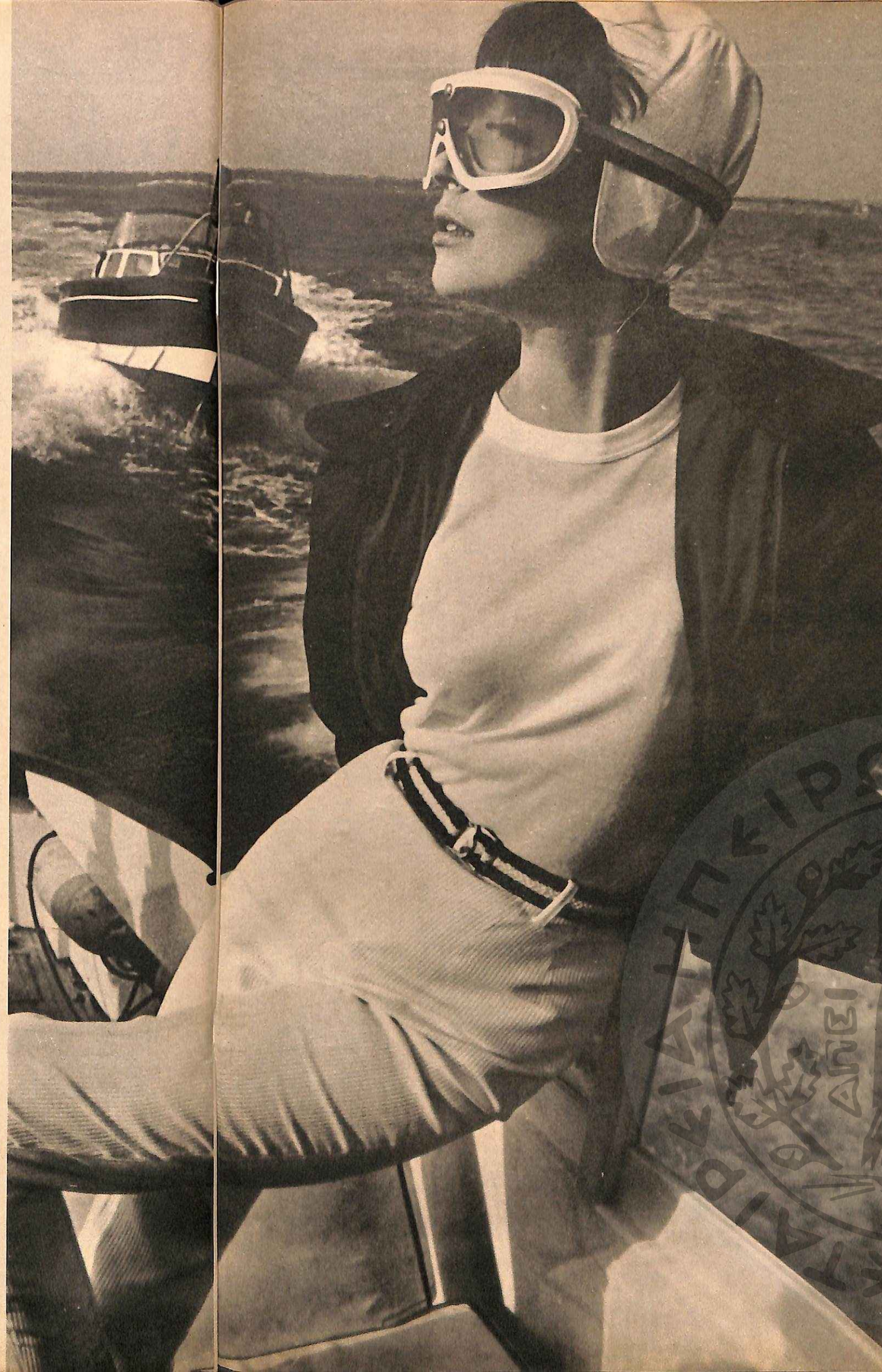

ΜΟΝΤΕΡΝΑ «κίον - γκέρι». Πλατύγυρο καπέλλο, ζέρσεϊ παντελόνι, χωμένο μέσα στις κλασικές μπόττες, ζακέττα δερμάτινη, πουλόβερ μ' ανασπασμένο γιακά και ύφος πεπειραμένης αμαζόνισσας, για μια έντυπωσιακή εμφάνιση στο «αλάμπ».

Ποιές είναι οι απασχολήσεις που μπορούν να καλύψουν σήμερα το είκοσιτετράωρο κάθε κομψής και μοντέρνας νέας; Εκτός από την δουλειά στο γραφείο ή στο σπίτι, εκτός από τον κομμωτή και την μαδίστρα, τα σπόρ είναι εκείνα που συγκεντρώνουν τώρα το γενικό ενδιαφέρον της νεολαίας ή καλύτερα της «χου-σής νεολαίας», που αποτελούν τα «πλαϊύ - γκέρις» της διεθνούς αριστοκρατίας. Όλα τα σπόρ, από τα πιο απίθανα ως τα πιο κοινά, και από τα πιο εύκολα ως τα πιο επικίνδυνα, έχουν τις θαυμασטרίες τους. Η ιππασία και οι ιστιοπλοϊκοί αγώνες, το θαλάσσιο σκι, το υποβρύχιο ψάρεμα, οι αυτοκινητιστικοί αγώνες, το γκολφ, οι αεροπορικές πτήσεις με μικρά σπόρ αεροπλάνα ή ελικόπτερα και το κλασικό τένις ανέδειξαν σαν νέα είδωλα γυναίκες τολμηρές και ριψοκίνδυνες, γεμάτες ένθουςιασμό κι αυτοπεποίθηση. Η φύση των αθροισμών αυτών αθλημάτων ούτε προς στιγμή δεν μπόρεσε ν' αλλάξει ούσιαστικότερα την φύση της γυναίκας. Έτσι οι αθλήτριες, σε οποιαδήποτε εκδήλωσή τους, δεν παραλείπουν ποτέ την περιποίηση της εμφάνισής τους. Αντίθετα, μάλιστα, η νέα μόδα για τα σπόρ ενέπνευσε στους γνωστούς οίκους ειδών σπόρ πρωτότυπες δημιουργίες, για μερικές έντυπωσιακές εμφανίσεις. Ακόμη και τα άξεσουάρ της νέας μόδας συνδυάζονται κι αυτά ωραιότατα, πρακτικά και αισθητικά, με τις ανάγκες των μοντέλων. Είναι τα δερμάτινα γάντια με το μεγάλο άνοιγμα στο επάνω μέρος της παλάμης, το τεράστιο ρολόι χρονομέτρο στο χέρι, το πλατύ-γυρο καπέλλο, οι μπόττες ή τα χοντρά γυαλιά μοτοσυκλετιστού. Εκκεντρική και, φαινομενικά, αντί - σέξυ, η νέα μόδα έχει ξετρελλάνει τις νεαρές Άγγλιδες και, όπως, τουλάχιστον, πιστεύουν οι δημιουργοί της, δεν θ' αργήσει να εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο, γιατί ανταποκρίνεται στο πνεύμα της εποχής, χωρίς να προδίδει, ωστόσο, την φιλαρέσκεια και την ματαιοδοξία.

Η ΜΟΔΑ ΤΩΝ ΠΛΑΪΥ-ΓΚΕΡΑΣ

ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΣ με ναυτική φανέλλα, μακριά στενά παντελόνια και τζάκετ. Απαραίτητο συμπλήρωμα ή σκοτούφα που συγκρατεί τα μαλλιά και συγκρατείται από τα τεράστια γυαλιά μοτοσυκλετιστού. Ένδεικνυται για θαλάσσιες εκδρομές με γρήγορα «κρίκ - κράφτ».

ΕΝΑ κατ' έσοχην γυναικείο αθλημα, το αθλημα του τένις, αποδεσμεύεται από τις κλασικές ένδυμασίες του. Μια σειρά από νέα πρωτότυπα σχέδια σε στύλ μονοκόμματης πουκαμίας αποτελεί την τελευταία λέξη.

ΣΤΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ άπασχολήσεις κάθε κοσμικής νέας συμπεριλαμβάνεται και το γκόλφ. Έκτός από τις μακρινές μπαρολές κάλτσες, το επάνω μέρος δίνει ευκαιρία στις «σπορτοσγούμεν» ν' αυτοσχεδιάζουν το μοντέλο που τους πιγαίνει καλύτερα. Από τα πιο πρακτικά και άνετα θεωρείται το μονοκόμματο ριχτό φόρεμα με ελεύθερη φούστα - κυλότι. Απαλλαγμένο από γιανκά και μανίκια, το κοστούμι επιτρέπει μια άνεση στις κινήσεις, απαραίτητη για τον χειρισμό του μπαστούνιού. ↓

ΓΙΑ τις κούρσες ↑ αυτοκινήτων. 'Η οδηγός, εκτός από επιβλητική κάσκα, που πέφτει σά γυναικίνο θέλο, φοράει ένα σύνολο - φόρεμα.

↑ ΕΝΑ ΝΑΥΤΑΚΙ όχι όπως τα άλλα. Κοντό ριγέ παντελόνι μπλέ με άσπρο, μακρύτερο από τα συνήθη, και μακρύ ναυτική φανέλλα σε χρώμα μπλέ - μαρίν.

ΙΚΑΡΟΣ, αλλά σε ελικόπτερο. Έμφωδιασμένη με ένα γκόλφ παντελόνι ελάνκα, σπόρ μακρινές κάλτσες, άναση-κομένο πουλόβερ και τζάκετ. 'Η κάσκα και τα μεγάλα γυαλιά χαρίζουν μια έξωγήνη γοητεία στο λεπτό γυναικείο πρόσωπο. 'Από τα απαραίτητα άξεσουάρ, το ρολόι χρονόμετρο και τα γάντια με το μεγάλο άνοιγμα στο επάνω μέρος της παλάμης. ←

ΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ σκι έχει κι αυτό τις πιστές του. 'Αλλά χρειάζεται και τον κατάλληλο κομψό εξοπλισμό, δηλαδή, το μονοκόμματο μαγιό, σε στυλ σουηδικής άθλητικής φόρμας, με μια άγκράφα και δυο κουμπιά πάνω στη ζώνη. ↓

Δεν νοείται όμορφιά στην εποχή μας χωρίς προσωπικότητα. Αυτό το ξέρουν καλά οι νέες κοπέλλες και γι' αυτό προσπαθούν να συνδυάζουν πάντα τον τύπο τους με το σύγχρονο πνεύμα, αναζητώντας τα πρότυπά τους, άλλοτε στα σπόρ, και άλλοτε στις εκκεντρικότητες της μόδας. Τα αποτελέσματα βέβαια μπορεί να μην είναι πάντοτε αισθητικά όμοια, άκωσδήποτε, όμως, κλείνουν πολλή δημοσι, νεανικότητα και γοητεία. Μερικές από τις ιδέες των «την Έιτσερς», που θα εξακρατήσουν έφ' όσον το καλοκαιρι είναι τα σπορς «Βερμούντας», τα σύνολα για μετά το μπάνιο, σε στυλ σάκκο, από μαλακό ύφασμα μπουρνούζι, τα μονοκόμματα φορέματα από μεταξωτό ή μουσαλίνα, και φιδόχοι στα μαλλιά και τα ντεκολτέ.

Ο Δειώμενος Ανθρώπος

Άστυνομιό μυθιστόρημα
του ΕΝΤΟΥΑΡΝΤ ΓΚΡΗΣΣΟΝ

10

-Λοιπόν, κύριε Κέννον;
'Ο Κέννον σηκώθηκε μέσα σε ένα θρόισμα μεταξωτού.

—Καλώς την Τζέην Μπίρμαν.

—Τζέην Μπίρμαν! μπορούσες ν' ακούσης να φωνάζουν οι κλητήρες έξω στο διάδρομο.

'Η Τζέην είχε πλήρη επίγνωση της έντυπώσεως που δημιουργήσε η είσοδός της, ή έτσι μου φάνηκε έμένα. Πέρασε σιγά - σιγά το πλήθος, δ- που και χάθηκε από τη θέα μας, κ' έπειτα έμφα- νίστηκε στο μικρό εδώλιο των μαρτύρων, με το εὐαγγέλιο στο χέρι της, κι όλοι ήταν σιωπηλοί σαν τάφος.

'Ηταν ντυμένη στα μαύρα, σοβαρή και κά- πως φοβισμένη. Τπήρχε μεγάλη έντιμότης στα μαύρα γάντια της, στην παλιά μαύρη τσάντα και στο πρόσωπο που ήταν χωρίς κανένα φτια- είδι. 'Αλλά για μένα, από την στιγμή που ά- νέθηκε στο εδώλιο, οι καλές υποψίες ξαναζω- τάνεψαν. Τά μαύρα ρούχα δεν έκρυβαν έντελώς το γεγονός ότι ήταν καλοφτιαγμένη, άδύνατη, σχεδόν κομψή, και, μολοντί ή έπιδερίμίδα της μπορεί να ήταν όμοια με ζύμη και τὰ δόντια της άσχημα, είχε άναμφισβήτητα όμορφα μάτια κ' ένα στόμα που τὰ περιοδικά δικαία τὸ άπο- καλούν «εὐθυμητό». Άποκτούσες την έντύπωση πὼς πρὶν από πέντε χρόνια θά μπορούσε να ή- ταν μιὰ από τις πιο άνησυχητικά όμορφες γυ- ναίκες, πὼς λέγεται ότι κάνουν τις πιο ίκανοποιη- τικές έρωμένες και τις πιο κοιραστικές συζύγους.

—Είναι τύπος, ψιθύρισα στην Μάριον, πὼς κοιτούσε έλθμονα την μάρτυρα, με τὸν τρόπο μάλλον, πὼς ένας ταυρομάχος μελετᾶ έναν και- νούργιο ταύρο.

Κοίνησε τὸ κεφάλι της καταφατικά, αλλά μόρεσα να δῶ ότι τὸ «τύπος» είχε άλλο νόημα γι' αὐτήν και ότι ή μάρτυς ήταν άκριβῶς όπως την περίμενε. Μπορεί να εἶπε κάτι τέτοιο στὸν Κλάιβ, γιατί έσκυψε πίσω και ψιθύρισαν κάτι μαζί, ὡς την στιγμή πὼς ὁ Κέννον τὸς ξριξε ένα διαπεραστικό βλέμμα, φανταζόμενος ίσως ότι αὐτὸ ήταν κάποιο δικηγορικό κὼλοπ για νὰ χαλάσουν την καλή έντύπωση.

—Μίς Τζέην Μπίρμαν; φώναξε με μιὰ φωνή γεμάτη ύποπτισμό.
—Μάλιστα!

Σε μιὰ μικρή πόλη της Άγ- γλίας, σ' ένα δικηγορικό γρα- φείο, έμφανίζεται μιὰ γυναί- κα δικηγόρος — ή Μάριον, πὼς τὸς καταπλήσσει όλους με την ψυχραιμία της και ιδίως με την φοβερή ικανότητά της να πείθω τὸ δικαστήριο ότι μαν- τεύει την ἀλήθεια, ότι λέει την ἀλήθεια... Χάρη σ' αὐτὰ τὰ προσόντα της κερδίζει όλες τις ὑποθέσεις της — πράγμα πὼς την καθιστᾶ στόχο τοῦ άνδρι- κοῦ φθόνου...

—Τὸν ξαναείδατε πάλι;
'Εκείνη δὲν απάντησε, αλλά κοίταξε ἀπλῶς τὸν κρατούμενο. 'Ηταν καταπληκτικά δραματικό. 'Απλῶς σήκωσε τὰ μάτια της, και ὑπήρχε κατη- γορία σ' αὐτά, και τὰ μάτια όλων στὸ δικαστήριο ἀκολούθησαν τὰ δικὰ της.

—Θ' απαντήσετε τυπικά στην ἐρώτησή μου; τῆς ὑπενθύμισε ὁ Κέννον, με την φωνή κάποιου πὼς είναι ὑποχρεωμένος να κάνει αὐτὴ την ἐρώ- τηση.

'Εκείνη γύρισε πίσω πρὸς τὸ μέρος του και εἶπε ψυχρά:

—Αναγνώρισα τὸν άνθρωπο στὶς σκάλες ὡς τὸν κρατούμενο Τζὼν Μόντσελν, τὸν ὁποῖο βλέ- πω τώρα.

—'Αλλά τὸν εἶχατε ξαναδεί πρὶν; ἐπέμεινε ἐ- κείνος.

—Όχι.

—Πῶς μπορέσατε να τὸν ἀναγνωρίσετε;

—'Απὸ τις φωτογραφίες του. Μου ήταν πολὺ γνωστές. 'Ακόμα και με τὸ κεφάλι του μισογυ- ρισμένο, τὸν ἀναγνώρισα καθαρά. Θὰ τὸν ἀνα- γνώριζα όπουδήποτε.

—Όταν τὸν εἶδατε, ρώτησε ὁ Κέννον, τί κά- νετε.

'Η ἀνακάλυψη τοῦ πτώματος μου φάνηκε κα- τὸπιν πεζή, μολοντί τὰ χρώματα με τὰ ὁποῖα την ζωγράφισε ήταν πὼς δυνατό. 'Η μάρτυς φαι- νόταν στενοχωρημένη. Δὲν ἔχω καμμιὰ αἰτία να ἀμφισβᾶλλω ότι ή λύπη της ήταν εἰλικρινής, κι ἀκούστηκαν ἀναστεναγμοὶ στὸ δικαστήριο. Οἱ πολὺ ἀνθρώπινες ἀντιδράσεις πρὸς την βιαιότητα και τὸ θάνατο τιμῶν λιγάκι, νομίζω, ἀκόμη και τὸς χειρότερους ἀπὸ τὸς ἀκροατὰς.

'Ο χειρισμὸς τῆς μάρτυρος ἀπὸ τὸν Κέννον ήταν μαεστρικός — ή εὐαισθησία προσωποποι- μένη. 'Όταν ἔφτασαν στην ἐσάρα πὼς ήταν γύρω ἀπὸ τὸν λαϊκὸ της νεκρῆς και ή μάρτυς σκόντα- φτε πάνω στὶς λέξεις, τὸ βλέμμα τῆς συμπόνιας πὼς τῆς ἔριξε θά μπορούσε να συγκινήσει την

καρδιά κάθε ἐνόρχου — και ἀσφαλῶς αὐτὸ τὸν σκοπὸ είχε. 'Όχι ότι κατηγορῶ τὸν Κέννον, γιατί νομίζω πὼς πίστευε τίμια στην μάρτυρα και είχε ἀπλῶς την ικανότητα τοῦ ἥθοποιου να μεγαλο- ποιή τις συγκινήσεις του σὲ ἡρωϊκὸ μέγεθος. 'Η- ταν καλὸς σὲ ὅλο τὸ διάστημα και τίποτε δὲν τοῦ πήγαινε περισσότερο ἀπὸ τὸ ὕψος πὼς πήρε στὸ τέλος τῆς ἐξετάσεως τῆς μάρτυρος. «Νά την, ή, καμμενούλα, είναι δική σας τώρα», φαινόταν να μᾶς λέη μπροστὰ στὸ ἀκροατήριο τοῦ δικα- στηρίου και σοῦ δημιουργοῦσε την έντύπωση ότι μᾶς ἔδινε κάποιο πολὺτιμο φροτῖο, πὼς θά τὸ κακομεταχειρίζαστε, με κίνδυνὸ μας.

—Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κοίταξε να εἶσαι προ- σεκτική, ψιθύρισα στην Μάριον καθὼς ἐκείνος καθόταν, και μολοντί ήταν ἀνόητο ἐκ μέρους μου κι ἀπερίσκεπτο να τὸ ἐπαναλάβω, δὲν μπο- ρεσα να κρατηθῶ, γιατί ἤξερα πὼς είχαν ἐπηρε- ασθῇ οἱ ἐνόρχοι, και πὼς κάθε ὀξεία ἐπίθεση θά ήταν κατατρεπτική.

Δὲν νομίζω πὼς με ἄκουσε, γιατί ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἀκριβῶς ὁ κύριος Κλάιβ ἔσπρωξε ένα διπλωμένο χαρτί πάνω στὸ τραπέζι μπροστὰ τῆς. 'Εκείνη τὸ άνοιξε, αλλά μου φάνηκε πὼς, ὅτι κι ἂν ήταν, δὲν τῆς ἔκανε έντύπωση. Ξέρω πὼς ἐνοιοθε: Τὴν παράλυση πὼς μπορεί να σοῦ συμ- βῇ σὲ στιγμές μεγάλης έντάσεως τοῦ κοινού, όταν τὸ μυαλὸ φαίνεται να είναι χαμένο, σάν κάποιο δύστυχο πλάσμα τῆς ξηρᾶς, μέσα στὰ παράξενα ὄντα τῆς θάλασσας.

Γιὰ ένα φρικτὸ δευτερόλεπτο νόμιζα πὼς θά τὸσάκιζε, και πρέπει να πῶ με ντροπή πὼς ή πρῶ- τη σκέψη πὼς πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου ήταν πὼς θάρρεπε να ἀναλάβω ἐγὼ τὴν μάρτυρα. Νομίζω μάλιστα πὼς μισοσηκώθηκα. Εἶχα ἐπίγνωση ότι ὁ Κέννον μᾶς κοιτοῦσε κι ότι τὸ πρόσωπο τοῦ Στέιν ήταν ξαφνιασμένο. Μου φάνηκε σάν να πέρασε ένας αἰώνας. Κ' ἔπειτα ὁ Λόρν φώναξε «Ναί!» με λάνυπόμονη φωνή, και νομίζω πὼς

ήταν τὸ πιο εὐγενικὸ πράγμα πὼς ἔκανε σὲ ὅλη τὴν δίκη.

—Μίς Μπίρμαν, εἶπε ή Μάριον, πὼςον καιρὸ ἤσαστε στὸν «Πύργο»;

—Δυὸ μῆνες περίπου, απάντησε ή μάρτυς, ἀλ- λά μόλις και άκουσα την φωνή της ἀπὸ τὸν δυνα- τὸ ἀναστεναγμὸ ἀνακουφίσεως πὼς ἄφησε ὁ κύ- ριος Κλάιβ.

'Αλλά ή Μάριον φαινόταν τώρα ἀρκετὰ φυσι- κή και γεμάτη αὐτοπεποίθηση καθὼς ἀντιμετώπιζε την μάρτυρα.

—Προσπαθεῖτε να εἰσατε δίκαιη σ' αὐτὸ τὸ ζῆ- τημα, δὲν εἶν' ἔτσι; Μᾶς εἶπατε πὼς σ' αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν εἶδατε ποτὲ τὸν κατηγορούμενο...

—Στὶς σκάλες μόνο.

—Ναί, θά ἔρθωμε σ' αὐτό. Εἶδατε την φωτο- γραφία του. Μιὰ φωτογραφία του ήταν πάνω στὸ πιάνο, στὸ σαλόνι, δὲν εἶν' ἔτσι; Μιὰ ὀλοπρόσω- πη φωτογραφία, δὲν ήταν;

—Πιστεύω.

—Καί ὑπήρχε μιὰ ἀκόμη στην κρεβατοκάμαρα τῆς μίς Μόντσελν;

—Ναί.

—Τὴν ὁποία κράτησε ἐκεῖ ἀκόμη και με- τὰ την φιλονεικία πὼς ἀκούσαμε ν' ἀναφερετε;

—Μάλιστα.

—'Ηταν κι αὐτὴ ὀλοπρόσωπη φωτογραφία;

—'Ηταν.

—Αὐτὲς οἱ φωτογραφίες ἀποτελοῦσαν μιὰ κα- λὴ ἀναπαράσταση τοῦ κατηγορουμένου;

—'Ηταν ἀκριβῶς σάν κι αὐτὸν.

—Θὰ εἶχατε την καλωσύνη να τὸν κοιτάξετε; 'Η μάρτυς τὸν κοιτάξε. 'Ο Μόντσελν τῆς ἀν- ταπέδωσε τὸ βλέμμα της με ἀναιδῆ τρόπο κι ἂν μπορούσες να τοῦς ἀπομονώσης ἐγκαίρως και νὰ ξεχάσις τὴ νεκρὴ πὼς ὑπῆρχε ἀνάμεσά τους και τὴν κατηγορία, θά ἔλεγες ότι τὴν ἔδρισκε τοῦ γοῦστου του...

—Τώρα θὰ συγκρίνετε αὐτὲς τις δυὸ φωτο- γραφίες τοῦ κρατουμένου, εἶπε ή Μάριον.

μου. 'Η μίς Μόντσελν ήταν ἰδιότροπη, πρόσθεσε μ' ένα ὥχρὸ χαμόγελο.

'Ο Κέννον συγκატένευσε, φανερά ένθουσια- σμένος με αὐτὴ την μάρτυρα πὼς ἀπαντοῦσε με τόσο ἀκρίβεια και με τόσο εὐχάριστη και γεμάτη σεβασμὸ φωνή. Εἶναι ἀνόητο να περιμένεις ότι οἱ δικηγόροι είναι μηχανές. Μπορεῖ να είναι τὰ ὄγκματα τῆς δικαιοσύνης, πὼς τὸ κοινὸ περιμένει να ἰδῇ, αλλά μποροῦν ἐπίσης να είναι ή ἡχώ τῆς ἐμπαθοῦς ἀπολογίας τοῦ Σάβιου στὸ δικαστήριο τῆς Βενετίας, γιατί ὑπάρχουν μάρτυρες πὼς τοῦς μισοῦν και μάρτυρες πὼς σχεδὸν τοῦς ἀγαποῦν. Καί πὼς είναι δυνατόν, στὸ δράμα μίς δίκης, να παραμένουν ἀδιάφοροι στὶς ἐπιδράσεις και στὰ πάθη γύρω τους;

—Πέστε μας με δικὰ σας λόγια τί συνέβη τότε, εἶπε ὁ Κέννον, ἀκοιμπώντας πίσω, ὅπως ἔκανε πάντα όταν ήταν ἥρεμος και εὐτυχής.

'Εξακολούθησε την κατάθεσή της πιστά. 'Αλ- λά, φυσικά, ή ένταση τοῦ δικαστηρίου τῆς ἔδω- σε πολὺ μεγαλύτερη σημασία. Δὲν μεταχειρίζο- ταν ποτὲ τὰ έντεχνα κὼλοπ πὼς μεταχειρίζονται μερικοὶ μάρτυρες, ἀλλά όταν εἶπε για τὰ θήμα- τα πάνω στὸ χαλί τοῦ κεφαλίσκαλου πὼς φαινό- ταν πὼς τ' ἄκουγες και μπορούσες να νοιώσις την περιέργειά της καθὼς πήγε στην πόρτα και την άνοιξε και προχώρησε πρὸς τὴ σκάλα, μέσα στὸ γκριζὸ φῶς πὼς ἔμπαινε ἀπὸ τὸ παράθυρο...

Δὲν ἀκουγόταν ὁ παροικισμὸς θόρυβος στὸ δικαστήριο, ἔξω ἀπὸ την φωνή της. Κοίταζε τὸν δικαστὴ και τὸν εἶδα πὼς ἄκουγε παρακολουθών- ταν την τόσο έντονα, ὅσο κι ὁ πιο νεοφερμένος στην γαλαρία. Γιὰ μιὰ στιγμή ἐνοίωσα συμπά-θεια για την μάρτυρα. Δὲν μπορούσε να ήταν εὐχάριστο να εἶσαι τὸ ἀντικείμενο μίς τόσο ψυ- χρῆς ἐξετάσεως, αλλά ἐκείνη δὲν φαινόταν να τὸ προσέχει. Τοῦ ἔρχιχνε κανένα βλέμμα πότε - πότε, ἀπὸ καθῆκον, αλλά την περισσότερη ὥρα κοιτοῦσε τὸν Κέννον πὼς στεκόταν ἐκεῖ κουνών- τας τὸ κεφάλι του σάν να καλοῦσε την προσο- χή όλων.

—Εἶδατε αὐτὸ τὸν άνθρωπο στὶς σκάλες, δὲν εἶν' ἔτσι;

—Μάλιστα.

—Τὸν ἀναγνωρίσατε;

—Μάλιστα.

ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ

ντύνει, στολίζει, νοιουουρεύει!

Φέτος
ή ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ
σας παρουσιάζει τὸ ὕφασμα
δίπνο
EVERGLAZE
σὲ χίλιες ιδέες, χίλια σχέδια,
χίλια χρώματα κι ἀπειρες ἀποχρώσεις!

Τὸ ὕφασμα πὼς δὲν τσαλακώνει,
με την στιλπνὴ ἐπιφάνεια,
τὰ ἀμετάβλητα χρώματα,
τὸ εὐκόλο πλῆσιμο,
τὴν ἐξαιρετικὴ ἀντοχή,
τὴ φθονὴ τιμὴ.

Γιὰ όλες τις ὥρες,
γιὰ όλες τις ἡλικίες.

ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ
ντύνει, στολίζει, νοιουουρεύει!

'Απαιτῆστε να σας δείξουν στην οὐγία τὸ ὄνομα
ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ
μόνον αὐτὸ σας ἐγγυᾶται ἀνωτάτη ποιότητα.

ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΚΗ-ΠΑΤΡΑΙΚΗ

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ Προβελ-
λέγγιος, 1850 - 1936.
Μιά έρευνα στην γενέτε-
ρά του, στην Σίφνο, έφερε
σε φώς κάποιους ανέκδο-
τους στίχους του, τούς τε-
λευταίους της ζωής του.

Νά καί τ' αγαπημένο
μου κελλί,
πού ακόμη μέσ' στη
σιγαλιά του θενά κλή...

Καί μπαίνω
στό κελλί τὸ ταπεινὸ
μὲ βῆμα σιγανό.
Πάλλ' ἡ καρδιά μου,
λυγούσ τὰ γόνατά μου...

Καί στή θαθειά σιγή
πού μέσα βασιλεύει,
ἀπὸ τὸ βῆμα μου ἀνεβαίνει
μιά ἁρμονία μαγεμένη
καί μὲ μαγεύει.

"Ὅλα τὰ βρίσκω
ὅπως τ' ἀφήνα.

Σὲ μιὰ γωνιά
ἢ ράβδος μου ἢ δυνατή,
μὲ τὴ λαβὴ της τὴν κυρτή.
Καὶ τὸ πλατύγυρο
καπέλλο μου ἐκεῖ!
"Ἀχ! τί ἀναμνήσεις,
τί συγκινήσεις!
Σ' αὐτὴ τὴ σιωπὴ τὴ μυστικὴ.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ
(Ἄνεκδοτοι στίχοι)

Στὴν καρδιά τοῦ Αἰγαίου

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ τοῦ ποιητῆ, στὸ ἀρχοντικό τῆς Σίφνου. Ἐδῶ πέρασε τὰ
περισσότερα χρόνια τῆς ζωῆς του, ἐδῶ γράφτηκαν οἱ καλύτεροι στίχοι του.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

Ὁδοιπορικὸ διτὴν γενέτειρά του

Μὲ ἀποστολὴ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν βρέθηκε στὴν Σίφνο γιὰ τὴν μελέτῃ τοῦ τόσο ἐνδιαφέροντος γλωσσικοῦ τῆς ἰδιώματος καὶ τῆς συγκέντρωσης σχετικῶν ὁλικῶν γιὰ τὴς ἀνάγκες τοῦ μνημειώδους «Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς», πού συντάσσει ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια τὸ ἀνώτατο πνευματικὸ ἴδρυμα τῆς χώρας. Πρὶν φύγῃ ἀπὸ τὸ νησί, ἓνα κυριακάτικο πρωῒν, θεώρησα ὑποχρέωση καὶ χαρὰ μου νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ σπίτι ὅπου ἔζησε πολλὰ χρόνια τῆς ζωῆς του καὶ ἀγάπησε ὁ τρυφερὸς τραγουδιστὴς τῶν νησιῶν μας καὶ ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως Ἀριστομένης Προβελέγγιος. Κ' ἓνας πρόσθετος λόγος μὲ ὠδήγησε ἐκεῖ, ὅχι μόνο σὰν Κυκλαδίτη, μὰ καὶ σὰν

συντάκτη τοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας: Τὸ γεγονός ὅτι ὁ ποιητὴς ὑπῆρξε ἓνας ἀπὸ τοὺς πρώτους, μὲ τὸ ἀνοιγμὰ τῆς, διορισθέντες ἀκαδημαϊκούς.

Τὸ σπίτι αὐτὸ βρίσκεται στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ, στὸ χωριὸ Ἐξάμπελα, πού οὐσιαστικὰ εἶναι ἐνωμένο μὲ τὴν πρωτεύουσά του τὴν Ἀπολλωνία (κοινῶς Σταυρί, ἀπὸ τοὺς Σιφνιοὺς). Ἐνα παλιὸ μονόροφο ἀρχοντικὸ σὲ σχῆμα Γ, μὲ κήπο στὴν ἐσωτερικὴ του γωνιά, ὅπου κυριαρχοῦν οἱ φοιντοκλαδὲς ἀγριοπιπεριές, τὸ κυριώτερο δένδρο τοῦ νησιοῦ. Χτισμένο σ' ἓνα πλάτωμα τοῦ χωριοῦ, ἔχει μεσημερινὰ τὸν κεντρικὸ πλακόστρωτο δρόμο του καὶ στὸ βάθος τὸ χωριὸ Καταβατὴ, πού τὸ

στεφανώνει τὸ ψηλὸ δουνό τ' Αἰ-Λιά, μὲ τὴν ὀλέκενη ἐκκλησοῦλά του στὴν κορυφή. Βορεινὰ, τὴν μοναστηριακὴν θέαν τῶν χωριῶν Ἀπολλωνία, Ἁγίου Λευκά καὶ Ἀρτεμώνα, πού ὑψώνονται φωτάλευκα στὶς πλαγιές καὶ στὶς κορφές καταπράσινων λόφων, ἀμφιθεατρικά. Διττικὰ τοῦ ἀπλώνεται τὸ ὑπόλοιπο χωριὸ, κατάλευκο κι αὐτό, καὶ ἀνατολικά, σὲ κάποια ἀπέσπασή, πίσω ἀπὸ λιγοστά δένδρα, ἡ μικρὴ ἐκκλησοῦλά, ὅπου ἀναπαύονται τὰ κόκκαλα τοῦ ποιητῆ. Κάποιος ἀναεὸς ἀκούει κοντὰ καὶ τὸ ἀγαλμα τοῦ ποιητῆ στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ, στὸ μεγάλο δημοτικὸ σχολεῖο, συμπληρώνουν τὸν περίγυρο τοῦ σπιτιοῦ, σὰν ἓνα μοναδικὸ πλαίσιο γιὰ ὄνειροπόληση καὶ ποιητικὴ δημιουργία.

↑ Τὸ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ τῆς Παναγίας τῆς Χρυσοπηγῆς. Στὴν γαλήνη καὶ στὴν μοναξιά του περνοῦσε τὰ καλοκαίρια τοῦ ὁ ποιητῆς. Ἡ αὐλὴ του εἶναι σὰν κατάστρωμα πλοίου. Ἐδῶ βρίσκεται τὸ κελλί του, πού τραγουδαίει στὸ τελευταῖο τοῦ ποιήμα.

←
ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΣ. Όλογυρα από το πάλαιον εκκλησάκι βρίσκεται το ταπεινό κοιμητήρι. Ανάμεσα στους άλλους τάφους των απλών νησιωτών κι ο τάφος του Προβελέγγιου.

Δύο - τρεις γέριες άμυγδαλιές ακόμα σκιάζουν τη βορεινή του είσοδο. Μπαίνοντας από τη μεσημβρινή, το κήπου, με την πλακόστρωτη άνετη αλλη, αντικρύζεις πάνω από την πόρτα έντειχισμένο κάποιο ανάγλυφο σε μαλτέσιπετρα περιστέρι - έργο του μακαρίτη πια συζύγου της κυρίας Σουλιάτη, Άθανασίου - με την επιγραφή:

Η ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
ΣΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟ
ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
14/9/1958

Έκει είχα τη συγκίνηση να γνωρίσω την κόρη του ποιητή, Κα Σοφία Σουλιάτη, χήρα του γνωστού Μακεδονομάχου αξιωματικού και συνεργάτη του Ιονα Δραγούμη στην «Όργανωση Κωνσταντινουπόλεως», και για την άλλη του δράση γνωστό στην κατάληψη της Θεσσαλονίκης από τον ελληνικό στρατό, κλπ., Άθανασίου Σουλιάτη - Νικολαΐδη, που με πολλή της χαρά και φιλόξενη διάθεση, σαν γνήσια Σιφνιά, μου γνώρισε μαζί με το σπίτι και την παλιά ιδιαίτερη ζωή του πατέρα της και κατά παράκλησή μου και τη δική της κοντά του.

Αιφνίδιος επισκέπτης, δεν είχα την απαίτηση να περιεργαστώ όλα τα δωμάτια του σπιτιού, αλλά ώδηγήθηκα άμέσως στο εύρωστο ψηλοτάβανο δωμάτιο του γραφείου του, που πιάνει την ανατολική - μεσημβρινή του γωνία και με τα μεγάλα του παράθυρα δεχόταν εκείνη την ώρα όλο το ανέλετο φως ενός πυρπολούμενου κυκαδικού ουρανού και τ' άρωμα των αθέτων αγριολούδων των τριγυρινών χωραφιών.

Ένα βαρύ τραπέζι στον πρώτο στενό τοίχο του ορθογώνιου δωματίου με τα καθημερινά γραφικά του αντικείμενα πάνω, την αναπαιτική πολυθρόνα, τη μεγάλη στενωπήλη βιβλιοθήκη, στη ράχη, την εξαέρα πλάι της με βιβλία κι αυτή φορτωμένη, το λουσάτο παλιό τζάκι στη γωνιά, άλλες παλιές σκαλιστές πολυθρόνες, τραπέζια - όλα χαϊδεμένα με το χέρι και το βλέμμα του ποιητή, στέκονταν σήμερα άπεναντί από τα πάμφωτα παράθυρα κι αντικρύζουμε με θλίψη το ίδιο τοιότοπι με τα δολοφονικά ταπεινά σπιτάκια του χωριού του, χωρίς έλπίδα να ξαναδοούν το παλιό τους αφεντί... Στον άλλο μακρύ τοίχο, δεξιά καθώς βλέπεις από το γραφείο, άλλες δυοιές, κατ'αφορμές από βιβλία, πιάνουν όλη την έκτασή του, αντικρύζοντας κι αυτά το δικό τους θέαμα από τ' άλλα παράθυρα, με όριζοντα το μοναχικό του κοιμητήρι και τη θάλασσα.

Άρκετά κόντρα στους τοίχους, που ανάμεσά τους ξεχωρίζει ένα καράβι του Άγωνα, ο «Άρης» του Υβραίου πλοίαρχου Άναστάσιου Τσαμαδού, «εναυπηγηθέν εις Γένοβαν», κατά την επιγραφή του, «εσσαρωμένον πλέον κατά το 1921 έδουθισθόν εις Ναύσταθμον μετά τινων ναυτικών τιμών». Το κόντρα αυτό χαρίζεται στον ποιητή από τον ναύαρχο Άντώνη Κριεζή.

Ένα πρόχειρο κοίταγμα των καλαίσθητα δεμένων τόμων της βιβλιοθήκης του δείχνει και την αγάπη του για τη μόρφωση και τις προτιμήσεις του. Οι πόλοι του: Όλοι οι αρχαίοι Έλληνες κλασικοί σε έκδοσεις Λειψίας, οι μεγάλοι Γερμανοί ποιητές Γκαίτε, Σίλλερ, Λέσκιγκ και οι φιλόσοφοι, οι Γάλλοι κλασικοί του 17ου αιώνα και

οι φιλόσοφοι Ρουσό, Μοντεσκιέ κλπ. - όλοι στη γλώσσα τους. Και λεξικά, πολλά και ποικίλα λεξικά.

Ανάμεσα στο γλυκό και στέν καφέ, ή κυρία Σουλιάτη μου άνοίγει ένα μεγάλο ξύλινο κουτί, σκεπασμένο με ένα κέντημα των χεριών της και της δελφής της Κας Αικατερίνης Πετροπούλου, άκουμπισμένο σε κάποιο πλαινό τραπέζι, κάτω από το κόντρο του «Άρη». Το πολύτιμο αυτό κιβώτιο περιέχει τα χειρόγραφα του ποιητή, έργα εκδομένα και μη - ποιήματα και ποιητικά δράματα. Με ιδιαίτερη συγκίνηση άνοίγει ή κόρη του αυτό το κειμήλιο, χαρισμένο από τις δυο άδελφές στον Πατέρα την Πρωτοχρονιά του 1910, και με άπεριγραπτη χαρά ξεχωρίζω ανάμεσά τους το ποίημα που μ' άπασχολεί σ' αυτό μου το σημείωμα.

Περιπέτειες γνώρισε το σπίτι στα χρόνια της κατοχής που, κλειδωμένο, το παραβίσαν οι Ιταλοί το 1942 και πήραν ό,τι βρήκανε σε άσημικά και ρουχισμό. Εύτυχως, με πρωτοβουλία του άστυνόμου και με τη βοήθεια του παπά και του μαργακού του χωριού, οι συγγενείς πήγαν νύχτα και ξεκουδάλισαν τα υπόλοιπα. Μαζί μ' αυτά και τα χειρόγραφα. Τα βιβλία του δεν τα πείραξαν.

Μου διηγήθηκαν ακόμα ή κυρία Σουλιάτη πρόχειρα τη ζωή με τον Πατέρα, στην Άθήνα και στο νησί, ζωή που την παρακάλεσα να μου γράψω με το ίδιο της το χέρι -καθώς άποδείο χιτκή, με τρόπο τόσο ποιητικό και συγκινητικό στην απλότητά του - και μου χάρισε το ποίημα που παραθέτω και που ξεχώρισα σαν το τελειότερο από τα λιγστά ανέκδοτα του.

Στην πραγματικότητα δεν πρόκειται για ένα άλκυονίδιο, άρτιο δημιούργημα, μη για ένα σχεδίασμα με μικρές παραλλαγές, που ο ποιητής έσκόπευε σφαλώς να συγχωνεύσει σε ένα ενιαίο οργανικό σύνολο, που τελικά δεν πούκαυε. Γιατί τα σχέδια τούτα γίνανε την τελευταία φορά που ο ποιητής, πολύ γέρος και μισούτοφλος, επισκέφτηκε το «Κελλί» του, ένα πραγματικό κελλί του μοναστηριού της Παναγίας της Χρυσοπηγής, όπου πηγαινε και περνούσε τα καλοκαίρια του. Όμως, κ' έτσι όπως έμεινε, μάς δίνει κομματοστές στιγμές μιάς βαθύνης κομματοστικής στον άναλογισμό του μοιραίου τέλους που θά τον χώριζε από τον άγαπημένο του τόπο και μαζί από τις όμορφες και τις χαρές της ερηνικής ποιητικής του ζωής.

Είναι γραμμένο άτσκα και με μεγάλα άνισα γράμματα σε δέκα φύλλα χαρτί (έξη μονόφυλλα, δυο δίφυλλα και δυο μισόφυλλα), άλλα από τη μία όψη και άλλα κι από τις δυο, μερικές φορές με άνάποδη αφετηρία μεταξύ τους. Ως και το μελάνι είναι άλλοτο, πιο σκούρο κι άλλου άνοιχτότερο, θαρρείς νερωμένο σε κάποια στιγμή που βάδλεπε να του τελειώνει. Σ' ένα από αυτά τα φύλλα ύπάρχει στη μέση ο τίτλος ύπογραμμισμένος σε δυο σειρές:

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΣΤΟ ΚΕΛΛΙ ΜΟΥ

Και πάνω:
Ευδαμονία!
Όνειρον! της φαντασίας
πλάσμα!

Κάτω δέ:

Τρέμει το θήμα μου
πυρ σέ πατεί και πάλι.

Σ' άλλο χαρτί, μόνον ο τίτλος:

Στο Κελλί μου

Σ' άλλο φύλλο κάποιοι στίχοι που δεν φαίνονται να άνήκουν στο ίδιο ποίημα:

Ό,τι παθαίνω τελευταίον
ποτέ παρόμοιον δεν μου συνέη.
Έχω ακόμη κάτι περιλέον
στο έργο μου να γράψω το ποιητικό.
Άλλ' ένα φασματώδες, ένα έξωτικό
άλλόκοτο συναίσθημα με κυριεύει.
Κι όλα τα έλεω άχαρα ως
και πρόσωπα πολυσυγμημένα.

Χοντρικά, το κύριο ποίημα άποτελείται από παραλλαγές δυο κύκλων: Ό ένας, στον όποιο περιγράφει την άποψη του να επισκεφθώ το κελλί του άστρα από καιρό πού, γέρος πιά... για να τ' άφήσω το έχε γεία, κι ο άλλος, στον όποιο περιγράφει τα συναισθήματά του, καθώς αντικρύζει τα παλιά κι άγαπημένα του μέρη και προσωπικά του αντικείμενα.

Δεν συζητώ την ποιητική αξία των στίχων τ' άφηνω στους ειδικούς. Έκείνο μόνο που ξέρω να πω είναι ό,τι ο ποιητής, με τη συνθησισμένη του άπλότητα και τον λιτό, σύντομο, ζωηρό, τρεχούμενο στίχο του, με την ελκρινεία του συναισθήματος, κατορθώνει να με συνταράξει με τον αιώσιο άνθρωπο πού μπρος στο σήσιμο όλων αυτών των άραιών στιγμών που συνταίριαζουμε την πρόσκαιρη, μα τόσο άμορφη ζωή μας. Πόσο καμώ άποπνών αυτοί οι άπλοι στίχοι όπου ο ποιητής άποκαιρετά «τη ράβδο του τη βιοτής» και το «πλατύγυρο καπέλλο» του, που τον συνάδευαν σ' όλες τις έξορμώσεις στη μαγευτική φύση του νησιού του και μάλιστα από κελλί της Χρυσοπηγής!

Ίδου οι παραλλαγές:

Α'

Ύστερ' από καιρό πολύ
γέρος πιά
Πήγα ν' άφήσω γεία
στ' άγαπημένο μου κελλί.
Κι όταν από του λόγου
τά γυριώματα
άντικρυστά το γραφικό
περγύδι
Κι άκουσα τάν κυμάτων τα
φλιφλιώματα.

Β'

Ύστερ' από καιρό
πολύ
- γέρος πιά -
Πήγα ν' άφήσω γεία
στ' άγαπημένο μου
Κελλί.
Πού είναι κτισμένο έκει
στο γραφικό παραθαλάσσι
Και κάτω από τη στέγη του
(και πού έχω κάτω από τη
στέγη την ερηνική.)

Γ'

Ν' άφήσω γεία
και στο κελλί
πυρ τόσο καλοκαίρια
έχω περάσει έκει,
κάτω από τη στέγη του
τη φτωχική.

Δ'

Πηγαινω για
στερνή φορά
ν' άφήσω γεία
στα μέρη εκείνα

Άπθοί, θιτοί, άληθινοί, οι στίχοι του ποιητή έχουν κάτι από τα άσπρα όπίτια και τη γαλήνια θάλασσα

τά Ιερά,
στη γραφική
ποιητική άκρογιαλιά,
στ' άγαπημένα μου
Και οι άλλες στροφές:
Νά και τ' άγαπημένο
μου κελλί,
πυρ άκόμη μέσ' στη
σιγαλιά του θενά κλη...
Και μπαίνω
στο κελλί το ταπεινό
με θήμα σιγανό.
Πάλλ' ή καρδιά μου,
λυγούν τα γονάτά μου.

Και στη θαθεία σιγή
που μέσα βασίλειει,
άπ' το θήμα μου άνεβαίνει
μιάν άρμονια μαγεμένη
και με μαγεύει.
Όλα τα έρσιω
όπως τ' άφήκα.

Σε μία γωνιά
ή ράβδος μου ή δυνατή
με τη λαλή της την κυρή,
Και το πλατύγυρο
καπέλλο μου έκει!
Άχ! τι άναμνήσεις,
τι συνκινησεις!
Σ' αυτή τη σιωπή τη μυστική.

Έδώ, που έπέρασα
τόσα και τόσα καλοκαίρια,
έδώ που έγέγρασα
με τόσο άνερα αϊθέρια
μέσ' στον πνευματών
τούς περυσισμούς,
(μέσ' στον πνευματών
τούς ψιθυρισμούς),
πυρ με τη μυστική των
γλώσσα
μου έλέγαμε τόσα και τόσα
μ' άνάρπαξαν σε σφαίρα άλλη,
στη γή μας άγνωστα κάλλη...

Ό τής ζωής μου
άουλο Ιερό
ύστερ' από χρόνια
απ' καιρό
τά πνεύματα με τριγυρνούν
με συγκίνου!
Έστάθη από τα νέα μου χρόνια
τόν ποιητή τον τότε νέο,
άχ! γέρο τώρα χαίρετάτε!
Πνεύματ' άθάνατα, αϊώνια!
(πνεύματ' άθάνατα, αϊώνια!)
πνεύματ, σεις αϊώνια...

Ό ποθητά μου
και Ιερά λημέρια,
που της ζωής μου
τά χρυσά τα καλοκαίρια
Στερνή φορά σάς αντικρύζω
και βαρκύζω!

Σας έλέω για στερνή φορά
της νιότης μου λημέρια Ιερά.
Πού της ζωής μου
έχω περάσει
τά πιό μωρφα
τά καλοκαίρια.

Κάθε μέρα πηγαινε στην λειτουργία.
Στεκόταν με τους γάλλες στο άναλόγιο
και καμιά φορά διάβαζε τον Άπόστολο.
Δεν έβρω άν είχε ποτέ άκλόνητη, είχε
δυο: βαθύ θρησκευτικό αίσθημα, λάτρειο
το Χριστό και, σαν ποιητής που ήταν, ά-
παλάβαινε τα Εδάγγελια, τους Ψαλμούς
του Δαυίδ, τα τραπάρια.

Η άνοιξη δεν ήταν μόνο ή άνοιξη για
μάς έκει κάτω στο νησί. Ήταν κάτι πολύ
πικραστότερο. Ζούσαμε σε μία κατανύξη
ευλαβείας, έγκρασίας, δοξολογίας. Οι έ-
σπερινοί, οι Χαιρετισμοί, ή Μεγάλη Ε-
σπερινός, οι Χαιρετισμοί, ή Μεγάλη Ε-
σπερινός... Πως να ξεχάσω το ξεκινάω
μας τα βράδια για τους Χαιρετισμούς, για
μας τα βράδια της Μεγάλης Εβδομάδας,
κάτω από όλα τ' άστρα, μέσα στις άνοι-
ξιακές μυρωδιές που άνέβαιναν τα σπα-
μένα χωράφια, τα άγρια αινουλίματα, τα
άσπρα - Ένα θημάκι κι αυτό. Τότε έ-
βγαίνα από την βιβλιοθήκη στα τραπέζια
μας κ' ή Καινή Διαθήκη. Διάβαζε κατά
πορείηση το Εγγάγγελο το Κατά Ιωάν-
νην και το Κατά Ματθαίον και τριγυρνάε
το σπίτι μισογύλλοντας.

Στο τέλος της άνοιξης έρχομασε για
λίγο στην Άθήνα, όπου μας φιλοξενούσαν
ή νεώτερη άδελφή μου Αικατερίνη και ο
σύζυγός της στρατηγός Γεώργιος Πετρο-
πούλος. Μετά την έπιστροφή μας στην Σί-
φνο, τον Ιούλιο, κατεβαίναμε στη θάλα-
σα, στο μοναστηριό της Χρυσοπηγής.

Η μέρα του Πατέρα άρχιζε με έναν πε-
ρίπατο ποινών στα γύρω λαγκάδια της

αισθάνθηκε την άνάγκη να γράψω για
τόν γέροντα όμότεχνό του, κάτω στο
λιμάνι, στis Καμάρες, φεύγοντας, για
να τον εύχριστίστη για την έγκάρδια
φιλοξενία του στο σπίτι του. Και το
ποίημα τούτο θάβει ο άναγνώστης
παρακάτω.

ΣΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟ

Η τύχη που δοθαίει τον έρμωπίτη
μ' έφερε, Προβελέγγι, στο νησί σου.
Σ' πύρα λευκών, έναρετο πρεσβύτη
καθώς σε μία γωνιά του παραδείσου.

Δίνεσαι, πλούσιος ως και σε μία σκήτη,
στη φύση και στον άνθρωπον έξίσου'
κ' ενώ είχα φτάσει μ' άστασία άλλη,
θέλω να μείω πλάι σου, σαν παιδί σου.

Μοιάζεις μ' έναν σφοδρό άρχοντα πρσά
όπ' άγναντεύει πέρ' άπ' το περδάκι
κι ερηνικά τη χώρα έξουσιάζει.

Σ' τον φαύλον το βασίλειο ξαναπάω,
άλλά με παίρνει άλλωτίωτικον το πλοίο,
με κάτι άπ' το δικό σου μεγαλείο.

Σίφνος 1933

Γ. Κοτζιούλας

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΝΕΣΗΣ

Η κόρη του ποιητή γράφει για την ζωή με τον πατέρα

Μέσα, την έπενοίσε ολόκληρη στην έξοχή.
Έβρινε νύχτες το ποί με το καλαθάκι
του. Έπαινε μαζί τον άνά, τον, τον, τον,
λίγα ποσοκάκια και μία μικρή μπουκία
καρά. Ήτανε τότε στ' άκρογιαλιά και
ποτέ στή της Παναγίας: Ό καλόγερος,
ο άπτερο Άντωνίου, άδωνάτος, φίλος, με
το μάτρο σκουφάκι του, οι παραθερί-
τες στα άλλα κελιά του μοναστηριού και
ο γεωργός που είχαν κτηματία κοντά
στο μοναστήρι και κατέβαιναν το δρόμο
ν' άναψουν ένα κού στην Παναγιά, να
ξεκουραστούν και να μιλήσουν με τον
αίριο Άριστομήνη. Τότε άρεσε να διη-
γούταν ιστορίες με χάρη νησιώτικη.

Την Κυριακή πηγαινε στην λειτουργία.
Στεκόταν με τους γάλλες στο άναλόγιο
και καμιά φορά διάβαζε τον Άπόστολο.
Δεν έβρω άν είχε ποτέ άκλόνητη, είχε
δυο: βαθύ θρησκευτικό αίσθημα, λάτρειο
το Χριστό και, σαν ποιητής που ήταν, ά-
παλάβαινε τα Εδάγγελια, τους Ψαλμούς
του Δαυίδ, τα τραπάρια.

Η άνοιξη δεν ήταν μόνο ή άνοιξη για
μάς έκει κάτω στο νησί. Ήταν κάτι πολύ
πικραστότερο. Ζούσαμε σε μία κατανύξη
ευλαβείας, έγκρασίας, δοξολογίας. Οι έ-
σπερινοί, οι Χαιρετισμοί, ή Μεγάλη Ε-
σπερινός, οι Χαιρετισμοί, ή Μεγάλη Ε-
σπερινός... Πως να ξεχάσω το ξεκινάω
μας τα βράδια για τους Χαιρετισμούς, για
μας τα βράδια της Μεγάλης Εβδομάδας,
κάτω από όλα τ' άστρα, μέσα στις άνοι-
ξιακές μυρωδιές που άνέβαιναν τα σπα-
μένα χωράφια, τα άγρια αινουλίματα, τα
άσπρα - Ένα θημάκι κι αυτό. Τότε έ-
βγαίνα από την βιβλιοθήκη στα τραπέζια
μας κ' ή Καινή Διαθήκη. Διάβαζε κατά
πορείηση το Εγγάγγελο το Κατά Ιωάν-
νην και το Κατά Ματθαίον και τριγυρνάε
το σπίτι μισογύλλοντας.

Στο τέλος της άνοιξης έρχομασε για
λίγο στην Άθήνα, όπου μας φιλοξενούσαν
ή νεώτερη άδελφή μου Αικατερίνη και ο
σύζυγός της στρατηγός Γεώργιος Πετρο-
πούλος. Μετά την έπιστροφή μας στην Σί-
φνο, τον Ιούλιο, κατεβαίναμε στη θάλα-
σα, στο μοναστηριό της Χρυσοπηγής.

Η μέρα του Πατέρα άρχιζε με έναν πε-
ρίπατο ποινών στα γύρω λαγκάδια της

Χρυσοπηγής, στον Άσπρο Πέγγο, στο Φά-
ρο, όπου πηγαινε με το καλαθάκι του
πάντα. Το έφερε στην έπιστροφή γεμάτο
έντευσιότατα σόκα τα όποια έπεραγαπού-
σε. Συχνά μου διηγούταν σκετικά κάποια
ιστορία (από τον Πλούταρχο, νομίζω) για
τά σόκα του Τεσσακλάνου, μα δεν τη θυ-
μάμαι καλά.

Όλα τα καλοκαίρια έκανε θάλασσα
λουτρά και μόνο το τελευταίο καλοκαίρι
της ζωής του δεν πήγε στην Χρυσοπηγή
και δεν έκανε λουτρά. Ήταν καλός κο-
ληκτής. Κατά το μεσημέρι, λοιπόν, έ-
παινε για το μπάνιο του. Νομίζω πως
τον βλέπω, σ'λουέττα κομψή και γοαφική,
με το άσπρο του καπέλλο, περασμένα στο
μπράστο του το μπουνούκι και έναν πα-
λιό μπεντί με Κινέζους, που έστρεφνε
στα δόξασα, γιατί έκαίαν εκείνη την ώ-
ρα.

Οι θραυότερες ώρες της Χρυσοπηγής
ήταν οι νυχτερινές. Μετά το δείνιο έδναί-
ναμε και καθόμαστε στη μεγάλη αλλη της
Παναγίας. Είχε πλέον σκοτεινάσει έντε-
λως. Έλαμπαν οι άστερισμοί και μου φαί-
νονταν σαν φίλοι, σαν να περιέμεναν την
συντροφιά μας. Ό Σκορπιός, ή Μεγάλη
Άρκτος, ή Κασσιόπεια, ο Βόρειος Στέ-
φανος. Και ενώ χαμήλωνε προς τη δύση ή
λαμπρή αλήτη συντροφιά, από την ανατολή
άργα - άργα, μέσα από την αμύλη του δ-
ρίοντα, έδβαιαν άλλοι άστερισμοί. Θυ-
μάμαι τώρα την Καπέλλα και την Πούλια.

Η αλήτη της Παναγίας της Χρυσοπηγής
είναι σαν κατάστρωμα πλοίου, άνοιχτή
γύρω προς τη θάλασσα και προς τους χα-
μηλούς λόφους δυτικά, και έτσι, άσυναί-
σθητα, άν και κουδεντάριζε, παρακολου-
θούσαμε με κάποια άμυδρά κρυφή συγκί-
νηση τις τροχιές των άστρων, τον άμο-
νικό χορό των άστερισμών στο στερέωμα.

Άλλα μάς περιέμεναν και άλλοι φίλοι
στην αλήτη της Παναγίας: Ό καλόγερος,
ο άπτερο Άντωνίου, άδωνάτος, φίλος, με
το μάτρο σκουφάκι του, οι παραθερί-
τες στα άλλα κελιά του μοναστηριού και
ο γεωργός που είχαν κτηματία κοντά
στο μοναστήρι και κατέβαιναν το δρόμο
ν' άναψουν ένα κού στην Παναγιά, να
ξεκουραστούν και να μιλήσουν με τον
αίριο Άριστομήνη. Τότε άρεσε να διη-
γούταν ιστορίες με χάρη νησιώτικη.

Την Κυριακή πηγαινε στην λειτουργία.
Στεκόταν με τους γάλλες στο άναλόγιο
και καμιά φορά διάβαζε τον Άπόστολο.
Δεν έβρω άν είχε ποτέ άκλόνητη, είχε
δυο: βαθύ θρησκευτικό αίσθημα, λάτρειο
το Χριστό και, σαν ποιητής που ήταν, ά-
παλάβαινε τα Εδάγγελια, τους Ψαλμούς
του Δαυίδ, τα τραπάρια.

Η άνοιξη δεν ήταν μόνο ή άνοιξη για
μάς έκει κάτω στο νησί. Ήταν κάτι πολύ
πικραστότερο. Ζούσαμε σε μία κατανύξη
ευλαβείας, έγκρασίας, δοξολογίας. Οι έ-
σπερινοί, οι Χαιρετισμοί, ή Μεγάλη Ε-
σπερινός, οι Χαιρετισμοί, ή Μεγάλη Ε-
σπερινός... Πως να ξεχάσω το ξεκινάω
μας τα βράδια για τους Χαιρετισμούς, για
μας τα βράδια της Μεγάλης Εβδομάδας,
κάτω από όλα τ' άστρα, μέσα στις άνοι-
ξιακές μυρωδιές που άνέβαιναν τα σπα-
μένα χωράφια, τα άγρια αινουλίματα, τα
άσπρα - Ένα θημάκι κι αυτό. Τότε έ-
βγαίνα από την βιβλιοθήκη στα τραπέζια
μας κ' ή Καινή Διαθήκη. Διάβαζε κατά
πορείηση το Εγγάγγελο το Κατά Ιωάν-
νην και το Κατά Ματθαίον και τριγυρνάε
το σπίτι μισογύλλοντας.

Στο τέλος της άνοιξης έρχομασε για
λίγο στην Άθήνα, όπου μας φιλοξενούσαν
ή νεώτερη άδελφή μου Αικατερίνη και ο
σύζυγός της στρατηγός Γεώργιος Πετρο-
πούλος. Μετά την έπιστροφή μας στην Σί-
φνο, τον Ιούλιο, κατεβαίναμε στη θάλα-
σα, στο μοναστηριό της Χρυσοπηγής.

Η μέρα του Πατέρα άρχιζε με έναν πε-
ρίπατο ποινών στα γύρω λαγκάδια της

Και κλειει ή καρδιά σαν ξανασητνεται
μπρός με εκείνη ή μέρα που δεν έχει
αίριο...

ΣΟΦΙΑ ΣΟΥΛΙΑΤΗ - ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

ΜΕ ΕΠΙΣΗΜΟΤΗΤΑ: ΑΠΛΩΣ ΚΥΡΙΑ!..

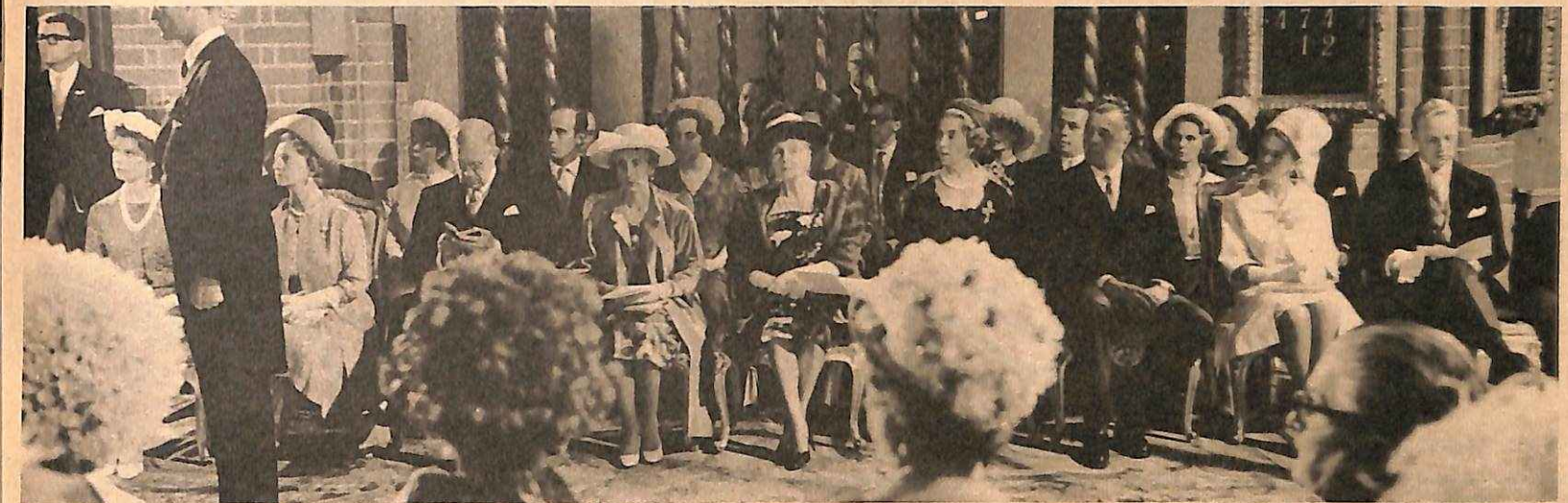
Ωρα 11 π.μ. Στην εκκλησία των βασιλικών ανακτόρων της Στοκχόλμης. Οί παριστάμενοι σχετικά λίγοι — ή βασιλική οικογένεια της Σουηδίας και μερικοί ακόμη προσκεκλημένοι. Και μπροστά στο θωμό ή πριγκίπισσα Ντεζιρέ και ο βαρὼνος Νίκλας Σιλβερσιολντ. "Ενα ακόμη ύψηλο ειδύλλιο έρίσκει εύτυχισμένη κατάληξη.

ΣΤΟ ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΟ αὐτεκίνητο, οί νεόνυμφοι χαιρετοῦν τὰ πλήθη.

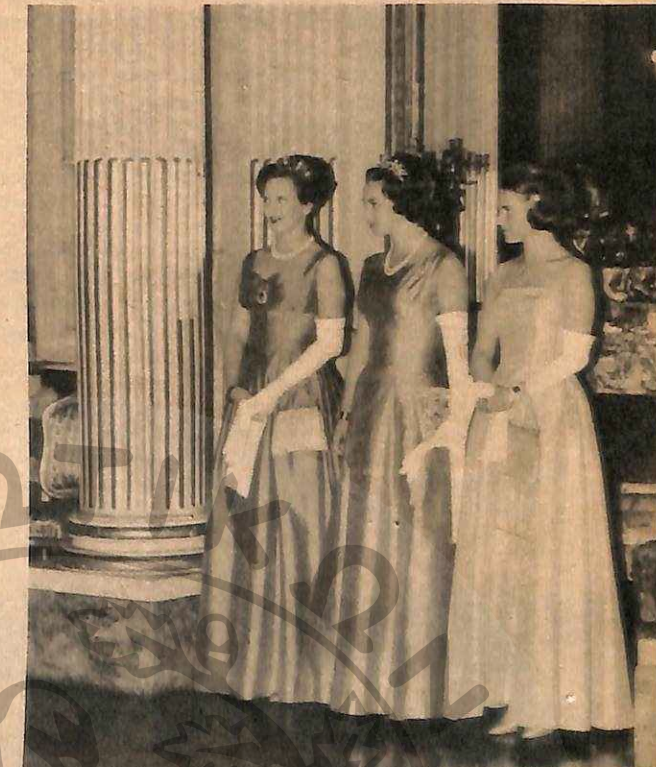
Εκείνη είναι πριγκίπισσα, 26 ετών, έγγονη βασιλέως και αδελφή διαδόχου. Έκείνος, αν και βαρὼνος, απόγονος παλιάς αριστοκρατικής οικογενείας, λόγω της καταργήσεως των τίτλων ευγενείας στη Σουηδία, είναι σήμερα κοινός θνητός, 29 ετών και ζάπλουτος γαιοκτήμων, ιδιοκτήτης του Πύργου Κέμπεργκ. Τώρα ή αδελφή του μέλλοντος βασιλέως έα λέγεται απλώς κυρία Σιλβερσιολντ, άλλ' αυτό δεν μειώνει δέβαια την εύτυχία της. 'Ο γάμος των δύο νέων έγινε σε περιωρισμένο κύκλο, αλλά όλη ή λαμπρότης της περιστάσεως εξαντλήθηκε την παραμονή το βράδυ στον μεγάλο ανακτορικό χορό που δόθηκε προς τιμήν τους και που συγκέντρωσε 1.250 πρόσωπα. Οί δύο μνηστευμένοι έλαμπαν από χαρά μέσα σε ένα περιβάλλον όπου άστραφταν τὰ βαρύτιμα κοσμήματα και εθάρπωναν οί τουσάλετες. Την έπαιμένη το πρωί με συγκίνηση που την έκδήλωνε ένα πλατύ χαμόγελο (άοιστερά) ο κ. Σιλβερσιολντ περνούσε τὸ δακτυλίδι που θα τους ένωσε διά βίου.

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ της Σουηδίας, κατά τον γάμο. 'Από τ' άριστερά: Οί πριγκίπισσες Μαργαρίτα και Σίδυλλα, ή βασίλεις της Σουηδίας, ή βασίλισσα, ή πριγκίπισσα 'Αλίκη, ή βασίλισσα της Δανίας, ή πρίγκιψ Σεργκούλ, ή πριγκίπισσα Μπριγκίττε, ή πρίγκιψ Χοεντζόλλερν.

Η ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ ΕΤΕΛΕΙΩΣΕ. 'Ο γαμβρός κοιτάζει με αγάπη την από μερικών στιγμών Κρ Σιλβερσιολντ, ενώ οί παριστάμενοι βασιλείς και οί πρίγκιπες έτοιμάζονται νά τους συγχαρούν.

ΤΡΕΙΣ πριγκίπισσες: Βενεδίκτη, Μπριγκίττε, 'Αννα-Μαρία, στον ανακτορικό χορό, πρό γάμου.

ΟΙ ΔΥΟ ΝΕΟΙ —μνηστευμένοι ακόμη— άνοίγουν, την παραμονή του γάμου, τον χορό στα ανάκτορα της Στοκχόλμης.

ΟΛΗ Η ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΑ της σουηδικής πρωτεύουσας προσκελήθη στα άνάκτορα. Στις τεράστιες περίλαμπρες αίθουσες δόθηκε τὸ επίσημο γεύμα.

ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ της Αναργυρείου και Κορυαλει-
νείου Σχολής Σπετατών προσέρχεται ο Βασιλεύς Κων-
σταντίνος (άριστερά), για να παρακολούθησι τις εγω-
νιστικές επιδείξεις τῶν μαθητῶν καὶ νὰ ἀπονεύμῃ ἰδιοχειρῶς
τὰ ἐπαιθὰ στους νικητὰς τῶν ἀγωνισμάτων. Οἱ ἐπιδεί-
ξεις ἦταν θεαματικώτατες καὶ ἐπιτυχίμως (ἔνω) καὶ
ἐνθουσίασαν τὸν Βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὴν εὐαρέ-
σκειά του. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Βασιλεύς ἐπιθεώρησε τὰ κτίρια
τῆς σχολῆς καὶ συνωμίλισε μετὰ τοὺς μαθητὰς, πρὶν ἀνα-
χωρῆσαι μετὰ τὸ ἐλκικότερον, ἐπιστρέφοντας στὴν Ἀθήνα.

'Εδω κι' 'Εκει

Δείγμα τρυφερότητας...

...έπεδειξε δημοσία η Σίρλεϊ Μάκ Λέην, δίνοντας έναν ήπιο ασπασμό (άνω) στον σύζυγό της Στήβ Πάρκερ, σ' ένα κοσμικό νυχτερινό κέντρο του Χόλλυγουντ. Η δι-
άσημη «στέρα», που δίκαια θεωρείται σαν ένα από τα σπουδαιότερα ταλέντα της (άλλοτε) πρωτεύουσας του κινηματογράφου, διασκεδάζει εκεί με μια μικρή συντρο-
φιά δημοτών, ανάμεσα στους οποίους ήταν και η Ντέμπι Ρέινολντς, τέως σύζυγος του Έντνι Φίσερ. Μετά το ξέσπασμα της τρυφερότητας, η Σίρλεϊ συνέ-
χισε την κουβέντα της με την Ντέμπι (δεξιά), σαν να μη συνέβη τίποτε. Και οι παριστάμενοι επεκρότησαν...

7 Όργανωμένοι... περισσότερο από κάθε άλλη φορά έ-
φάνιζονται φέτος οι 'Αθηναίοι που πρόκειται να περάσουν το
θέρος ή μέρος του θέρους στην πρωτεύουσα. Τα μεσημέρια, ή λε-
ωφόρος Συγγρού είναι σχεδόν αδιάβατη από την κάθοδο μυρίων
αυτοκινήτων, που κατευθύνονται προς την θάλασσα, και ή κυ-
ριακάτικη έξοδος προς άκρογιάλια και όρη, με τα καλωργανω-
μένα καλαθάρια του «πικ - νίκ», είναι πλέον καθεστώς. Συμ-
πληρωματικά, για τα θερμά θράδνα —ας λένε πώς κοί
νύχτες του καλκαιριού είναι σύντομες σαν τις νύχτες της αγά-
πης—, θερινοί κινηματογράφοι, θέατρα, ρεστωράν και «ανάιτ
κλάμπ». Εκεί που ό θρύλος τοποθετεί την δροσιά, προσφέρουν
στην πραγματικότητα ή δι' αύθυποβολής τις υπηρέσιές τους...

7 Η Μαρίνα Βλαντύ... έρθηκε, επιτέλους, νταντά για
τα τρία παιδιά της, το μικρότερο των οποίων είναι μόλις τεσ-
σάρων μηνών. Έλεύθερη τώρα, έτοιμάζεται να εγκαταλείψει το
Σαιν Τροπέζ, για να χαρή, όπως τόσοι και τόσοι διάσημοι καλ-
λιτέχνες και «κοσμικοί», το φώς και την θάλασσα του Αιγαίου...

7 Στο Πήλιο... στον Άγιο Γιάννη, ή κατασκήνωσι αγιο-
ριών της ΧΑΝ γιορτάζει τα σαράντα χρόνια της με πρωτότυπο
τρόπο. Οι παλιοί, προπολεμικοί, κατασκηνωταί, που σήμερα εί-
ναι άνδρες ώριμοι με γκριζα μαλλιά και αρκετά περιττά κιλά
θα πάνε να περάσουν δυο νεανικές ήμέρες μέσα στις αγριοκα-
στανιές και δίπλα στο γαλανό Αιγαίο...

7 Στα Έπτάνησα... άλλη μια πρωτοβουλία τοπικών έ-
ορτών παίνει καλό δρόμο. Οι «Όδυσειακές εορτές» της 'Ιθά-
κης αναγγέλλουν φέτος παραστάσεις του θιάσου «Άρμα Θεά-
τρου» και του «Ελληνικού Χοροδράματος» της Ραλλούς Μάνου...

7 Ανέκδοτο... Σ' ένα χωριό, ένας γάιδαρος, με μια κλω-
τσιά, σκοτώνει την περεσά του Κόλια. Σχεδόν όλοι οι κάτοικοι
πήγαν στην κηδεία της. «Είναι συγκινητικό να βλέπν κανείς πό-
σο ή πεθερά σου ήταν αγαπητή στους συγχωριανούς», λέει ό
παπάς στον Κόλια. «Μπα, ποιπά μου, μην το πιστεύεις αυτό.
Ήρθαν για να αγοράσουν το γαϊδούρι!»...

7 Η Στατιστική... μέτρησε 51.965.000 ψυχές στην 'Ιτα-
λία, στο τέλος του έφετεινού Μαρτίου...

777

■ Η ΖΑΖΑ Γκαμπρό έχει το αίσθη-
μα της οικογενείας. Έφθασε στο Λον-
δίνο με την 15τάχρονη κόρη της και
τον τέταρτο άνδρα της Χέρμπερτ
Χάτνερ και κατέλυσε στο «Χίλτον»,
ιδιεκτησία του δευτέρου συζύγου της
Κόνραντ Χίλτον. Πεονώντας το κα-
τάφι του ξενοδοχείου ή Ζαζά δήλω-
σε: «Αισθάνομαι εδώ σαν στο σπίτι
μου».

■ Ο ΛΟΥΙ· Μάλ εγκατέλειψε προ-
ωρινά την κινηματογραφική μηχανή για
να σκηνοθετήσει την όπερα του Ρί-
χαρντ Στράους «Ο 'Ιππότης με το
ρέσο», ένορκτήριο έργο του Φεστι-
βάλ τού Σπολέτου.

■ Η ΚΟΛΑΣΗ, ή νέα ταινία του
Κλουζώ, ή αρχίση να γυρίζεται, τέ-
λος 'Ιουνίου, στην κεντρική Γαλλία
με μια πλειάδα γνωστών πρωταγωνι-
στών: Ρόμν Σνάνιτερ, Σέρς Ρετζιάνι,
Κλωντ Μπρασέρ, Άντρέ Λυγκέ και
Ντόνν Καρρέλ.

■ ΟΙ ΕΠΙΒΑΤΕΣ των αεροπλάνων
μιάς αμερικανικής εταιρίας βρίσκουν
μέσα στη ζώνη τους ασφάλειας μια
μικροσκοπική φωτογραφική μηχανή τε-
λευταίου τύπου. Με την χαρά που κα-
ένας φαντάζεται την παίρνουν και
αρχίζουν να τραβάνε αναμνηστικές φω-
τογραφίες από την πτήση τους. 'Η

χαρά όμως δεν κρατάει πολύ. Μετά
την προσγείωση του αεροπλάνου, οι
αεροσυνοδοί τους παίρνουν πίσω τις
μηχανές και δεν τους αφήνουν παρά
το φίλμ για ανάμνηση.

■ Ο ΤΖΟΝΝΥ Χάλλνυταιν, το «εί-
δαλο των νέων», θά φορέση οριστικά
το χαλί στις 15 Μαΐου. Έν άναμονή
του γεγονότος, τραγούδησε έν τώ με-
ταξύ στο «Παλάι Σαγιώ» ύπέρ των
παλαιών πολεμιστών και στο «Γκα-
λά» ύπέρ κοινοφελών σκοπών. Τώρα
κάνει μια τουρνέ σε διάφορες πόλεις
της Γαλλίας για ν' αποχαιρετήσει τους
θαυμαστάς και τις θαυμάστριές του.

■ ΣΗΜΕΙΑ ύφέσεως: Ο 'Αμερικα-
νός πιανίστας Μπάμπρον Γιάνις θά εγ-
καινιάση το πρώτο Φεστιβάλ «Ζωρζ
Ένέσκο» που θά γίνει το φθινόπωρο
στο Βουκουρέστι.

■ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ χαμολέων. Οι 'Α-
μερικανοί μισούν την μονοτονία. Έτσι
έφευραν ένα προϊόν που επιτρέπει το
βάψιμο των παπουτσιών σε ό,τι όποιο
τε χρώμα. Υπάρχουν 26 βασικοί χρω-
ματισμοί, αλλά με την ανάμιξη τους
επιτυγχάνονται περίπου έκαστο. Μαζί
με το χρώμα, προσφέρεται και ένα
άλλο προϊόν που επιτρέπει την επά-
νοδο στον αρχικό χρωματισμό, σε πε-
ρίπτωση «τύψεων».

Με έσοθτα...

...βασιλική και στέμμα έμφανίζεται ή βαρώνη Μπίνα
ντέ Ρότσιλντ, έχι για να προσέλθη σε κομμιά δεξίω-
ση της οικογενείας, αλλά γιατί έτσι το απαιτεί ό ρό-
λος της κομπάρσας, που δέχθηκε να παίξη στο «μιο-
ζικαλ» «Όραία μου κυρία». Η βαρώνη, το πρώτο μέ-
λος των Ρότσιλντ που δγαίνει στην όδόνη, υποδύεται
την βασίλισσα της Ταγκανίκας, σε μια σκηνή χορού.

ΦΡ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Το μεγάλο όχι

Είναι λίγο σαν ένα κοριτσάκι, όπως κυκλοφορεί μέσα στο σπίτι της, έχοντας τα μαλλιά της δεμένα πίσω, φορώντας ένα πράσινο τσίτι. Και λίγο σαν ηρωίδα κάποιου αρχαίου δράματος: Σαν Ίφιγένεια ή σαν Αντιγόνη.

Η ίδια λέει, χαμογελώντας, απλά: — Πάντα αναρωτιόμουν αν θα μπορούσα σε μια κρίσιμη στιγμή της ζωής μου να πω το μεγάλο Όχι: Σαν τις γυναίκες αυτές. Και πάντα το έλιπα, πάντα το περίμενα.

Και το είπε στην κρίσιμη στιγμή: Το Σάββατο, 6 Ιουνίου, μια βόμβα έσκασε στον ελληνικόν ορίζοντα. Η Άννα Συνοδινού εγκατέλειπε το Έθνικ Θέατρο. Μετά την παραίτηση του κ. Καραμανλή, η σημαντικότερη παραίτηση στην ελληνική ζωή, έγραψε ένας ξένος ανταποκριτής.

Την στιγμή που γράφονται οι γραμμές αυτές δεν είναι γνωστές οι νεώτερες εξελίξεις της μεγάλης μάχης γύρω από το Έθνικ Θέατρο: Είναι δυο - τρεις διαστικές πινελιές, από μια επίσκεψη στο Απλό και ζεστό σπίτι της Άννας Συνοδινού, απέναντι στο Στάδιο, λίγες ώρες πριν από την εμφάνισή της μπροστά στην Έπιτροπή Αδείας.

Η Άννα Συνοδινού ήταν ήρεμη, μετρημένη, απλή. Δεν έκανε κανένα χαρακτηρισμό, δεν ύψωσε καθόλου τη φωνή της. Κρατούσε σφιχτά τα χαλινάρια του πάθους της, ενός πάθους που ήταν φυσικό να καίει μέσα της. Όταν έρχόταν ο λόγος στην αντίθετη όχθη έλεγε: «Η κυρία Παξινοῦ», «Ο κύριος Μινωτής». Τίποτε περισσότερο - τίποτε λιγότερο. Και η φωτογραφία του Άλέξη Μινωτή είναι πάντα στον τοίχο του σαλονιού της, ανάμεσα στις φωτογραφίες των δασκάλων της, των φίλων της.

Είπε σε κάποια στιγμή: — Ο κύριος Μινωτής είναι ένας προικισμένος άνθρωπος. Και έχει προσφέρει στο θέατρο. Άλλα δεν του αναγνωρίζω το δικαίωμα να είναι ο διευθυντής του Έθνικου Θεάτρου. Δεν πιστεύω ότι είναι ο καταλληλότερος για την θέση αυτή. Έφυγα γιατί ήθελα να είμαι συνεπής με τον εαυτό μου.

Κάποιος είπε ότι τώρα με την απουσία του Μινωτή, της Συνοδινού και της Παξινοῦ από την Επίδραση, το Θεατρικό θα ματαιωθεί. Και τότε η Άννα Συνοδινού έβωσε τα χέρια της και φώναξε αθόρυχα: — Α, όχι! Δεν πρέπει να γίνη αυτό! Δεν πρέπει...

Ήταν η μόνη φορά που φώναξε σε όλη την συζήτηση. Και την ώρα εκείνη δεν ήταν ούτε η Ίφιγένεια, ούτε η Αντιγόνη: Ήταν η Άννα Συνοδινού...

''Ελάμγε καὶ ἐφέτος σὶν «'Ελβετία τῆς λέος 'Ανατολῆς

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Κυριακή βράδυ, λίγες μέρες πριν από την κρίσιμη συνάντηση: Τα ευρωπαϊκά καλλιστεία της Βηρυττού. Δεκαεπτά κοπέλλες, υποψήφιες του τίτλου, που τελικά πήρε η μίς Όλλανδία, φθάναν ή μια μετά την άλλη στο αεροδρόμιο. Η επίθεση από το λιβανέζικο εδσησεαγρατε δημοσιογράφοι. Καμιά όμως δεν θα τους ξεφύγη. Όσες δεν έφθασαν στο αεροδρόμιο, τις βρίσκουν στα ξενοδοχεία τους ή στις διάφορες δεξιώσεις. Ο καρπός: Ένα δροσερό, σπαρταριστό ρεπορτάζ.

↑ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΕΙ από εύτυχία η Έλλυ Κότ, η Όλλανδη ξανθή καλλονή που κατέκτησε πιά τον τίτλο της ωραιότερης κοπέλλας της ήπειρού μας. Η νέα «Μίς Εύρώπη» γεννήθηκε τον Νοέμβριο του 1943, εργάζεται ως μανικέν και έχει γκριζογάλανα μάτια. Τα κύρια όμως προσόντα της είναι οι τρείς ζωτικές διαστάσεις: 90 - 60 - 90.

←

ΟΝΕΙΡΑ ΓΛΥΚΑ! Άλλα οι καλλονές, στην προκειμένη περίπτωση, μόνον όνειρα για το μέλλον τους βλέπουν, γιατί θέβαια δεν κοιμούνται στο γρασίδι, όπου ξάπλωσαν μόνο και μόνο για να προσφέρουν την ευκαιρία στους πολιορκητές φωτορεπόρτερς να επιτύχουν έντυπωσιακές πόζες.

← ΕΝΑ μπουκέτο ζωντανής ομορφιάς στις αρχαιότερες της Μπασιμπέκι. Την επομένη της εκλογής, οι καλλονές επισκέφθηκαν διάφορα αρχαιολογικά σημεία που είναι γύρω στην λιβανέζικη πρωτεύουσα

Οι Λιβανέζοι ξετρέλαιναν τις «μίς» και περισσότερο εκείνες που ήλθαν από τα βορειότερα πλάτη. Οι πιο σοβαρές, οι πιο συγκρατημένες απέδειχον οι Νότιες.

Μα αυτή δεν είναι η μόνη έκπληξη από τις συνεντεύξεις που έδωσαν απροετοίμαστες οι «Μίς Ευρωπαϊκές Χώρες». Η κάθε μια μπόρεσε να προκαλέσει ένδιαφέρον ή να ξαφνίσει με τον τρόπο της. Έχουν, παρά την μικρή ηλικία τους, τις ιδέες τους για όλα, ακόμη και για την πολιτική.

Και μια παρατήρηση: Φάνηκαν όλες πολύ λιχούδες.

Σ' ένα γεύμα, κοντά στα έρεπια της Βύζλου, η «Μίς Όλλανδία» δοκίμασε όλα τα λιβανέζικα φαγητά και για επιδόρπιο καταβρόχισε μόνο τρία αχλάδια, δυο μπανάνες και τρία περτοκάλια. Η «Μίς Ίσλανδία», αφού τέλειωσε, άπαισιμμήθηκε στο τραπέζι, πράγμα που σημαίνει πως έφαγε περισσότερο από την «Μίς Όλλανδία».

Η «Μίς Ίσλανδία»

Η «Μίς Ίσλανδία», Σόνια Έγκιλστοντίρ, είναι η πρώτη με την οποία μιλήσαμε. Είναι 20 χρόνων και αρραβωνιασμένη.

— Ο αρραβωνιαστικός μου μούδωσε θάρρος να πάρω μέρος στα καλλιστεία και νάρω στον Λίβανο, για να πραγματοποιήσω ένα από τα όνειρά μου: Να δω τους τόπους των Χιλιών και Μιάς Νεκτών... Θέλω πολύ να δω μια καμήλα ή δλέκληρο караβάνι από καμήλες.

Ο αρραβωνιαστικός της Σόνιας, Λάρις Τζόνσον, εργάζεται σε κάποια αεροπορική εταιρία.

Η Σόνια όνειρεύεται μια ήσυχη οικογενειακή ζωή και πολλά παιδιά, τουλάχιστον τέσσερα - πέντε.

Όταν την ρώτησαν αν θα έλαζε γνώμη στην περίπτωση που θα βόρισε έναν καινούριο έραστή στον Λίβανο, έγινε... θηρίο:

— Άδύνατον!... Άγαπώ τρελλά τον Λάρις... Δεν υπάρχει θέμα αλλαγής.

Η Σόνια άρχισε να θαυμάζει τον πρόεδρο Κένεντυ περισσότερο από τότε που τον σκότωσαν:

— Καλός και τίμιος άνθρωπος. Δεν μπορώ να πω το ίδιο και για τον Κρούσσεφ.

Η «Μίς Όλλανδία»

Την ώρα που μιλούσαμε για την διεθνή πολιτική μπήκε στη μέση η «Μίς Όλλανδία» — Έλλυ Κότ, 21 χρόνων:

— Εγώ βρήκα χαριτωμένο τον πρόεδρο Νάσερ. Άλλα δεν μου άρεσε καθόλου ο Κρούσσεφ. Τί ήταν αυτό να δγάλη το παπούτσι του και να χτυπά το αναλόγιό του στα Ήνωμένα Έθνη;

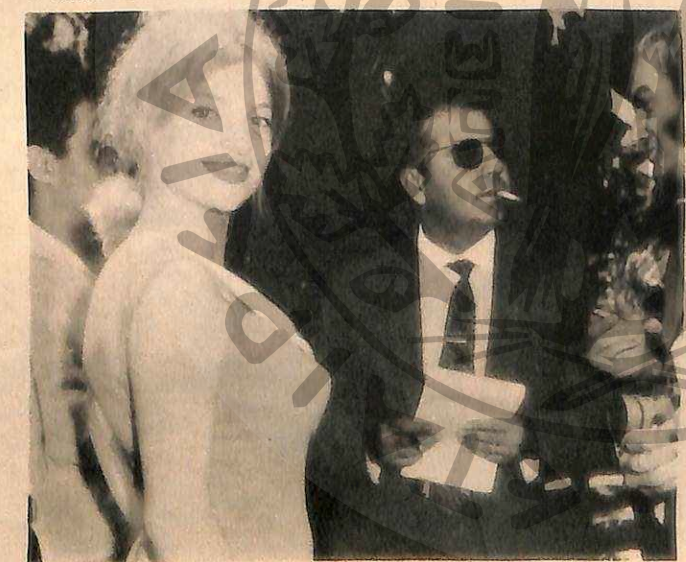
Η «Μίς Όλλανδία» είναι σε όλα διαστική. Ακόμη και στην διάλυση των αρραβώνων της. Για τον πρώην αρραβωνιαστικό της λέει πως ήταν θεότρολλος...

Πώς όνειρεύεται τον σύζυγό;

— Θέλω έναν άντρα δραστήριο, γρήγορο, μελαχροινό και με πράσινα μάτια. Δεν με μέλλει αν είναι Ευρωπαίος, Ανατολίτης ή Λιβανέζος. Αρκεί να έχει τα προσόντα που σας είπα, να ναι συμπαθητικός και να με λατρεύει.

Η «ΜΙΣ ΕΛΛΑΣ» ΑΠΑΝΤΑ Σ' ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

ΜΕ ΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

Οι Λιβανέζοι δημοσιογράφοι ἀποκαλύπτουν τὰ μικρὰ μυθικὰ τῶν καλλῶν

ΟΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΕΣ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΚΑΝ ΕΠΙΣΗΣ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΤΖΙΜΠΕ-ΙΛ, ΣΤΟΝ ΟΡΕΙΝΟ ΛΙΒΑΝΟ

Τὴν μάγεψε ἡ σύγχρονη καὶ παλιά ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ Λιβάνου, ἡ διασταύρωση ἀνατολίτικων καὶ εὐρωπαϊκῶν ρυθμῶν.

Ἡ «Μίς Νορβηγία»

Ἡ πρώτη ἐκπληξὴ τῆς «Μίς Νορβηγίας», Γιορουν Νύστεντ, 19 χρόνων, ἦταν οἱ μελαχροinoὶ Λιβανέζοι. Συνηθισμένη στοὺς κάτασπρους συμπατριώτες τῆς, δὲν τοὺς περίμενε τόσο μελαχροinoὺς.

—Λατρεῦν τοὺς Ἀραβες... ἰδιαίτερα ὅπως τοὺς ἔχω δεῖ στὸν κινηματογράφο... Τί σπουδαία αὐτὴ ἡ

ταινία τοῦ Ἀλῶρεν τῆς Ἀραβίας. Δὲν μπορῶ νὰ ξεχάσω τὸν Πήτερ Ο' Τούλ καὶ τὸν Ὀμάρ Γαρίφ.

Παίρνοντας θάρρος ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τῆς τὴν ρωτήσαμε ἂν εἶθελε νὰ παντρευτὴ ἓνα Λιβανέζο.

Ἡ «Μίς Ἀγγλία»

Ἡ «Μίς Ἀγγλία», Μπερέντα Μπλάκλερ, εἶναι ἓνα χαριτωμένο κορίτσι 21 χρόνων, μὲ ὑπέροχο χαμόγελο, μὲ δειροπόλα μάτια. Θάθελε νὰ μείνῃ ὅλη τὴν ζωὴ τῆς στὸ Λίβανο. Τῆς ἀρέσει πολὺ τὸ κλίμα. Εἶναι μαννεκέν, φοιτήτρια ἱεραματικῆς σχολῆς καὶ θέλει νὰ γίνῃ ἀστέρων στὴν τηλεόραση. Κάνει παρέα τοὺς Μπήτλς. Μία φιλενάδα τῆς πληρώνει γιὰ τὶς σπουδές τῆς. Ἐνδιαφέρεται πολὺ γιὰ τὴν πολιτικὴ.

—Μὰ ὅχι πολιτικὴ σὰν τῆς Κρίστιν Κήλερ.

Ἡ «Μίς Ἰταλία»

Μὲ τὴν Μαρίλα Περίνι, τὸ πολὺ μελαχροινὸ κορίτσι ἀπὸ τὴν Ἰταλία μὲ τὰ καστανὰ μάτια καὶ μαλλιά, μιλήσαμε γιὰ τὶς τέχνες, τὴν ὁμορφιά καὶ φυσικὰ γιὰ τὸν ἔρωτα. Ταξιδεύει γιὰ πρώτη φορὰ ἐξω ἀπὸ τὴν πατρίδα τῆς. Ὀνειρεύεται νὰ ταξιδεύῃ στὴν Ἰαπωνία, στὴν Ἀμερικὴ, στὴν Ρωσία.

Ἡ φιλοδοξία τῆς εἶναι νὰ γίνῃ περίφημο μαννεκέν καὶ νὰ ἀποκτήσῃ οἰκογένεια, νὰ κάμῃ πολλὰ παιδιά, πού νὰ παίξουν γύρω τῆς.

Ἡ «Μίς Ἑλλάς»

Ἡ «Μίς Ἑλλάς», Κία Λυμπέρη, 19 χρόνων, στεκόταν ἐυπρόλητη στὸ χορτάρι τοῦ ἀερεσμοῦ. Τῆς ἀρέσει πόσα πελὺ νὰ περπατᾷ ἐυπρόλητη στὸ χορτάρι. Λατρεῖ ὅμως καὶ τὰ ἄσπρα τῆς παπούτσι, πού κρατοῦσε στὸ δεξὶ τῆς χέρι. Ἦταν δώρο ἀπὸ τὰ καλλιστεία, μαζί μ' ἓνα ὥραιο ρολόι, ἓνα φόρεμα κοκταίηλ καὶ πολλὰ ἄλλα.

Μοιάζει μὲ καλλονὴ παλιάς «κάρτ-παστόλ». Οἱ γονεῖς τῆς ἔχουν πεθάνει καὶ μένει μὲ τὴν γιαιγιά τῆς. Εἶναι ἡθοποιὸς καὶ ἐλπίζει νὰ γίνῃ σπουδαῖος ἀστέρων, ἂν καὶ τὰ δυὸ ὁδὲλφια τῆς δὲν θέλουν νὰ ἐργάζονται στὸν κινηματογράφο.

Ἡ «Μίς Γερμανία»

Ἀνόμωσα στὶς τέσσερις ψηλότερες καλλονές, ἡ ψηλότερη εἶναι ἡ «Μίς Γερμανία» —1.75 μ.—, Μάριον Τσότα. Ἐρχεται γιὰ πρώτη φορὰ στὸν Λίβανο καὶ σὲ ἀραβικὴ χώρα.

Δὲν θέλει νὰ παντρευθῇ, τουλάχιστον γρήγορα. Δὲν εἶναι νὰ ἐργασθῇ στὸν κινηματογράφο. Οἱ γερμανικὲς ταινίες εἶναι πολὺ μέτριες. Ἐνδιαφέρεται νὰ δῇ τὰ ἱστορικὰ μνημεῖα τῆς Αἰγύπτου. Ἐχει ἐμφανισθῇ πολλές φορές στὴν γερμανικὴ τηλεόραση, σὰν μαννεκέν.

Ἡ «Μίς Σουηδία»

Νὰ μὴ ἀκέμῃ Σκανδιναβὴ, πού ἔχει ἐστρελλασθῇ μὲ τοὺς μελαχροinoὺς Λιβανέζους. Εἶναι ἡ Σίβ Ἀμπεργκ, 22 χρόνων, δεύτερη ἀπὸ τὶς ψηλότερες, «Μίς Σουηδίας». Τὰ ἔχασε μὲ τὴν ὑποδοχὴ πού τῆς ἔκαναν στὸν Λίβανο.

«Σκέπτομαι νὰ παντρευθῶ ἓνα Λιβανέζο καὶ νὰ μείνω ἐδῶ γιὰ τὰ καλά. Οἱ Σουηδοὶ ἄντρες...».

Ἡ «Μίς Αὐστρία»

Ἡ Ροζίτα Νέβακς ἔχει πολλοὺς Λιβανέζους φίλους. Τοὺς γνώρισε φοιτητὴς στὴν πατρίδα τῆς τὴν Αὐστρία καὶ ἔξω: πολλὰ γιὰ τὸν Λίβανο. Ἐργάζεται σὲ οἶκο αἰσθητικῆς κι αὐτὸ τὴν φέρνει σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν κόσμο τοῦ θεάτρου. Ὅταν γυρίσῃ στὴν Αὐστρία θὰ ἀρραβωνισθῇ μ' ἓνα διάσημο Αὐστριακὸ ἡθοποιό. Μὰ δὲν θέλει νὰ πῇ τὸ δνομά του γιὰτὶ εἶναι πελὺ γνωστὸς καὶ μπορεῖ νὰ ἔχῃ σκοτούρες.

Πῆρε τὸν τίτλο τῆς «Μίς Αὐστρία» στὶς 30 Μαΐου. Οἱ γονεῖς τῆς δὲν ἔχουν ἰδέα γι' αὐτὸ, οὔτε καὶ γιὰ τὸ ὅτι βρίσκεται στὸν Λίβανο. Παραθερίζουν στὴν Ἰταλία.

Ἡ «Μίς Λουξεμβούργο»

Ἀντιθέτα μὲ τὴν Σουηδέζα συνάδελφό τῆς, ἡ «Μίς Λουξεμβούργο»,

Μαριέττα Στεφάνο, 21 χρόνων, δὲν εὐχαριστεῖται μὲ τὸ νὰ τὴν χαζεύουν στὸν δρόμο. Δὲν τῆς χρειάζεται, ἄλλωστε, αὐτό, δὲν τὸ ἔχει ἀνάγκη. Εἶναι ἐδῶ καὶ χρόνια γνωστὴ ἀπὸ τὶς ἐμφανίσεις τῆς στὴν τηλεόραση καὶ σὰν μαννεκέν. Παλαιότερα ἦταν ἱππομένη συνδεῖς, σὲ μὴ ὁμιλικανική ἐταιρία. Φεύγοντας ἀπὸ τὸν Λίβανο, θὰ παίξῃ στὸ θέατρο.

Ἀπὸ τοὺς πελτικῶς προτιμᾷ τὸν Ντέ Γκῶλ, ὅλῃ καὶ τὸν Κρούσσεφ πού ἔχει κάνει πελὰ γιὰ τὴν χώρα τους.

Ἡ «Μίς Βέλγιο»

Ἡ «Μίς Βέλγιο», Ντανὲλ Ντεφρέρ, συμπλήρωσε τὸν Μάη τοὺς 20 Μαΐου τῆς. Καλυμπα, παίζει τένις, λατρεῖ τὸ θαλάσσιο σκί, ἔχει ταξιδέψῃ στὴν Ὀλλανδία, στὴν Γαλλία, στὸ Καγκό, στὴν Ἀμερικὴ καὶ στὰς Καναρίους. Εἶναι μὴ κοπέλα μὲ ἥρεμο παρουσιαστικὸ πού, ὅπως εὐολογεῖ, τὸ χρωστᾷ στὴν ἐργασία τῆς σὰν μαννεκέν. Κερδίζει ἀκατὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες ἐπιδείξεις φορεμάτων.

Δὲν ῥέλησε νὰ μιλήσῃ καθόλου γιὰ πολιτικὴ. «Οἱ δουλειές αὐτές εἶναι γιὰ τὰ μεγάλα κεφάλια... Τὸ δικό μου εἶναι πελὺ μικρό».

Ἡ «Μίς Ἰσπανία»

Χάρις στὴν ἀνατελίτικη καλλονὴ τῆς, ἡ «Μίς Ἰσπανία», Ρόσα Μαρία Ρουῖθ, συγκέντρωσε τὴν προσοχὴ ὅχι μόνο τῶν ντόπιων, ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων, πού εἶχαν μαζευθῇ στὴν Βηρυττὸ γιὰ τὰ καλλιστεία. Τὸ πρῶτο τῆς θυμίζει τὴν ἐποχὴ τῶν ἀραβικῶν κατακτήσεων. Πρὶν ἔλθῃ στὴν Βηρυττὸ, ἡ Ρόσα ἔμεινε γιὰ λίγο στὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἐπόμενο ταξιδιωτικὸ ὄνειρό τῆς: Χόγκ - Κόγκ. Θαυμάζει τὴν Σοφία Λῶρεν καὶ θέλει νὰ τῆς μοιάσῃ. Ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς, ὁ ἀγαπημένος τῆς εἶναι ὁ Τσάρλτον Ἦστον. Τῆς ἀρέσουν τὸ γκόλφ καὶ τὸ κολύμπι.

Ἡ «Μίς Ἱρλανδία»

Ἡ «Μίς Ἱρλανδία», Τζῶαν Πάουερ, 19 χρόνων, ἐρέθηκε ξαφνικὰ ἀπὸ τὰ σχολικὰ θρανία στὴν ἐγέφυρα τῆς ὁμορφιάς. Δὲν χάνει τὸ θάρρος τῆς πού δὲν ἐξελέγη «Μίς Εὐρώπης». Σκοπεύει νὰ διεκδικήσῃ τὸν τίτλο τῆς «Μίς Ο.Η.Ε.» καὶ τῆς «Μίς Ὑφήλιος».

Ἡ «Μίς Γαλλία»

Τὸς Παριζιάνος, ἡ «Μίς Γαλλία», Ἐντὶτ Νοέλ, 19 χρόνων, Μιλεὶ θαυμάσια ἀγγλικά καὶ γαλλικά... 14ου αἰῶνος. Ἐλπίζει σὲ δόξες στὸ θέατρο.

Ὅσο γιὰ τὸν ἔρωτα, ἔχει τὶς δικές τῆς γνώμες. Δὲν πιστεύει στὸν πρῶτο ἔρωτα καὶ δὲν νομίζει ὅτι μὴ γυναῖκα πρέπει νὰ γερᾷ μιλώντας μόνο γι' αὐτόν. Ἡ ζωὴ εἶναι ἔμπορη καὶ πολυχρόνη, κι ὅσο ἓνα κορίτσι γνωρίζεται μὲ τὰ διάφορα χρώματά τῆς, τόσο περισσότερη πείρα ἀποκτᾷ.

Ἡ «Μίς Ἑλβετία»

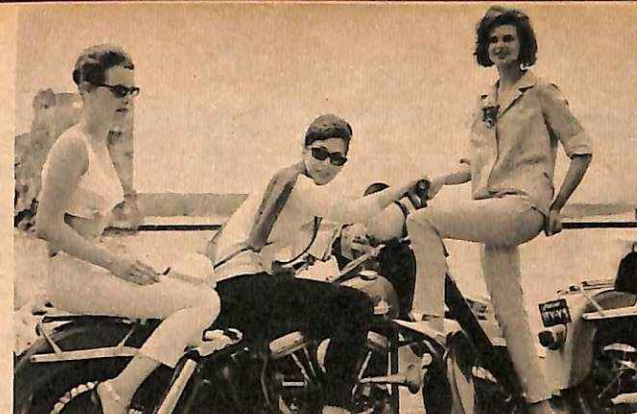
Παράξενες πού σοῦ εἶναι αὐτές οἱ Ἑλβετίδες. Μάλιστα ἔφθασε στὴν Βηρυττὸ, Ἰούλιο μῆνα, ἡ Σάντρα Ζούλερ, 23 χρόνων, τὸ πρῶτο πρᾶγμα πού ρώτησε ἦταν ἂν ὑπάρχει χιόνι στὰ βουνὰ τοῦ Λιβάνου, γιὰ νὰ πάῃ γιὰ σκί. Καί, ἀφοῦ ἡ ἀπάντησή τῆς ἔδωσαν ἦταν ἀπογοητευτικὴ, ἔπεμπε νὰ τρέξῃ ἀμέσως

στὴν ἀκροθαλασσιὰ γιὰ θαλάσσιο σκί.

Ἡ «Μίς Φινλανδία»

Ἡ Σίρπα Σουσιμάα, 18 χρόνων, εἶναι ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὸν Λίβανο. Δὲν τὸν ὀρεκε ὅπως τὸν φανταζόταν: Ὅλο ἐρήμους, παλιά παλᾶτια, καραβάνια ἀπὸ κοιμήλες. Αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνειρο δλων τῶν Φινλανδῶν.

Δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν κινηματογράφο. Τῆς φθάνει πού εἶναι, παρὰ τὴν μικρὴ ἡλικία τῆς, ἓνα ἀπὸ τὰ γνωστότερα μαννεκέν τοῦ Ἑλσίνκι.

ΣΥΝΘΕΣΗ — ΤΡΙΕΙΣ ΚΑΛΛΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΤΑ

Ἐπισκεφθῆτε τὴν ΙΤΑΛΙΑ

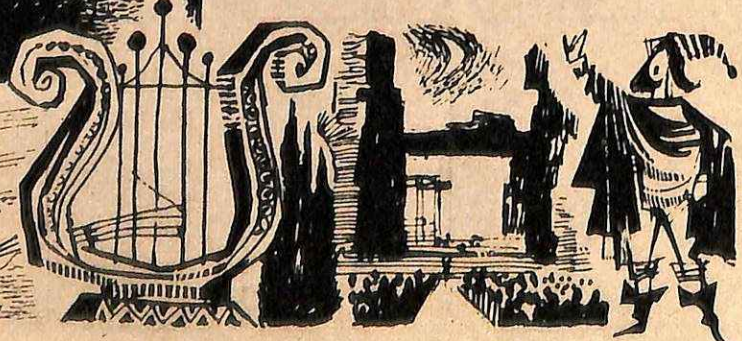
Τὴν Πατρίδα τῆς μουσικῆς.

Ὅπερα, Κοντσέρτα, Κλασσικὸς Χορὸς, Θέατρο, ἀπὸ τὴν ἀνοίξι ὡς τὸ φθινόπωρο.

Ἐκπτώσεις στοὺς σιδηροδρόμους. Δελτία βενζίνης σὲ τιμὴ μειωμένη (Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ: ΕΝΙΤ

Ἐθνικὸς Ἰταλικὸς Ὀργανισμὸς Τουρισμοῦ (Σταδίου 3 τηλ. 229.344) καὶ σὲ ὅλα τὰ Γραφεῖα Ταξιδίων.

Ντελες
ΥΠΕΡΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
KING-SIZE

ΔΡΧ. 10

«Μὲ τὴν ἐκλεκτὴ ποιότητα τῶν καπνῶν πού συνθέτουν τὸ χαρμάνι, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ εἰδικὸ φίλτρο τοῦ συναρπάζει πραγματικὰ ὅλους τοὺς ἐκλεκτικούς καπνιστὰς»

ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΤΣΑΠΠΟΥ

ΟΙ "ΟΡΝΙΘΕΣ", ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΥΝ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗ

Το ένα μετά το άλλο, τα θερινά θέατρα ανοίγουν. Η κυριολεξία, μάλιστα, είναι ότι τώρα φθάνουμε πιά στο τέρμα. Γιατί δεν μένουν ακόμη παρά 2 - 3 συγκροτήματα, για να ολοκληρωθεί η λειτουργία όλων των εφετεινών υπαίθριων σκηνών. Έχουμε ήδη μιλήσει για μερικούς από τους θιάσους που εμφανίζονται στην πρωτεύουσα, και σήμερα θα μάς άσασχολήση ένα τρίπτυχο θιάσων, που υπηρετούν το ίδιο είδος. Πρόκειται για τους τρεις θιάσους που παίζουν επιθεωρήσεις. Συγκεκριμένα, οι θιάσοι αυτοί είναι της Σοφίας Βέμπο, το συγκρότημα του «Μετροπόλιταν» και το συγκρότημα Κώστα Χατζηχρήστου, που εμφανίζεται στο θέατρο «Πάρκ». Πριν όμως μιλήσουμε γι' αυτούς, θα μάς άσασχολήση κάτι άλλο: Το καινούργιο καλλιτεχνικό «παρών», που δίνει ο Κάρολος Κούν.

Ο Κάρολος Κούν δίνει και πάλι ένα εξαιρετικό καλλιτεχνικό «παρών», παρουσιάζοντας με το συγκρότημά του στο θέατρο «Πορεία» τους «Ορνίθες» του Άριστοφάνη, που τόσο άρεσαν πριν δυο χρόνια στο Παρίσι και έφέτος στο Λονδίνο. Η παράσταση έχει έντονο παλμό, ξεχωριστό μπρίο και όλα σχεδόν τα στελέχη του «Θεάτρου Τέχνης» είναι αυτό που πρέπει, αυτό που χρειάζεται, αυτό που αξίζει το κείμενο. Το μόνο κακό είναι ότι ο Μάνος Χατζιδάκις

ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ

ζητεί επίμονα να άσασχρή την μουσική του, μουσική που έκανε έντυπωση όπου και αν έξετελέσθη. Έγινε μάλιστα και δίκη...άλλ' αυτά, φαντάζομαι, θα τα έχετε διαβάσει στις εφημερίδες. Έδώ θα σημειώσω, θα ύπογραμμίσω και θα τονίσω ότι το «Θέατρο Τέχνης», παρουσιάζοντας τους «Ορνίθες» στο θέατρο «Πορεία», συνεχίζει με τον ίδιο παλμό και την ίδια ξεχωριστή ποιότητα στάθμης το ζωντανό της αρχαίας αυτής κομωδίας, που άρσσει ιδιαίτερα. Ο Κούν -παράδοση, άλλωστε, για το «Θέατρο Τέχνης»- δίνει και πάλι μια παράσταση με ξεχωριστή καλλιτεχνική στάθμη και παρουσιάζει ένα θέαμα που προσελκύει άθροισμα το κοινό των ιδιαίτερων καλλιτεχνικών αξιώσεων. Άπτεμένε μόνο το κοινό αυτό, με πληθωρική παρουσία, να επιτρέψη στον Κούν να συνεχίση την παρουσίαση της λαμπρής αυτής παραστάσεως για αρκετό καιρό. Για να την χαρούν τελικά και όσοι δεν έχουν την προδιάθεση να ίδουν αρχαία έργα σε σύγχρονη απόδοση.

Τα μουσικά θέατρα

Ερχόμαστε τώρα στην κίνηση των μουσικών θεάτρων της Αθήνας. Θα μιλήσουμε πρώτα για τον θίασο και το έργο του θεάτρου «Βέμπο». Έφέτος η Σοφία συμπληρώνει 30 χρόνια δημιουργικής θεατρικής ζωής και δράσεως και, με την ευκαιρία αυτή, όταν γυαίνει στο φινάλε της επιθεωρήσεως «Άλλος για το Καστρί», θυμίζει μερικά ρεφραίν παλαιών τραγουδιών της επιτυχίας. Οι θεαταί -και ιδιαίτερα όσοι έχουν ζήσει και χαρή τις θαυμάσιες περασμένες επιτεύξεις της- δοκιμάζουν έντονη συγκίνηση και της επιφυλάσσουν θερμότερες εκδηλώσεις. Γενικότερα, όμως, η επιθεώρηση αυτή του Τραϊφόρου και των συνεργατών του δεν λέει μεγάλα πράγματα. Δεν είναι, βέβαια, δυσάρεστη, άλλ' εν τούτοις δεν συνδέει κάτι το ιδιαίτερο. Έν πάση περιπτώσει, ξεχωρίζουν μερικά νούμερα, που έχουν υπέβραθα δημιουργικής απόδοσης. Ιδιαίτερα άρεσαν και χειροκροτούνται οι σκηνές που άποδίδουν η Ρένα Ντόρ και ο Άλκος Λειβαδίτης. Παράλληλα, προσελκύει η Άννα Μαντζουράνη, άπτεχνη τα χορευτικά του Φώτη Μεταξόπουλου και της Βίκυ Τζινιέρη και έχουν επίσης θέση στο ένεργητικό της παραστάσεως η Έρικα και η Μαργαρίτα. Ενδιαφέρουσα η μουσική του Ζάκ Ιακωβίδη, ικανοποιητική η χορογραφική εργασία της Άλκης Βέμπο και συνολικά άπαιτητή η σκηνογραφική παραγωγή του Μάριου Άγγελόπουλου. Όπως είπαμε, όμως, υπάρχουν σκηνές που δεν λένε μεγάλα πράγματα και το θέαμα συνολικά, χωρίς να δυσάρεστη, δεν προσφέρει στον θεατή κάτι που να του κάνει ιδιαίτερη έντυπωση. Μεταφερόμαστε τώρα στο έργο του θεάτρου «Πάρκ». Είναι η επιθεώρηση:

«Παριζιάνες»

Το έργο αυτό το έχει γράψει ο Κώστας Νικολαΐδης. Συνθέτης της μουσικής του ο Κατσάρος. Σκηνογράφος και ένδυματολόγος ο Γιώργος Άνεμογιάννης, που δίνει και

στο θέατρο αυτό της λεωφόρου Άλεξάνδρας εξαιρετικά δείγματα του δυναμικού ταλέντου του. Κι αυτό το έργο δεν λέει μεγάλα πράγματα. Όμως το θαυμάσιο ξένο χορευτικό και τραγουδιστικό συγκρότημα του «Καζινό ντε Παρί», με επικεφαλής τον Φερνάνδο Ρέκο, άποζημιώνει και προσελκύει έντονα. Όλες του οι εμφανίσεις, τόσο οι χορευτικές, όσο και οι τραγουδιστικές, συνθέτουν κάτι που ικανοποιεί άπτελута, κάτι που το χαίρεσαι, κάτι που δικαιολογεί τα θερμάτα χειροκροτήματα του κοινού. Από πλευράς ελληνικών πραγματοποιήσεων, εκτός από τον δημοφιλή θιάσο, που προσελκύει ακόμη κι όταν φθάνη στην υπερβολή -έχει μια χάρη κ' ένα μπρίο που εντυπωσιάζουν-, θα πρέπει να άναφερθούν η Καίτη Ντιριντάου, ο Κώστας Δούκας, ο Ν. Φέρμας, ο Κώστας Μεντής, η Νέλη Παπά, ο Γιάννης Φέρμας, η Τζίνα Βούλγαρη, η Σόφη Λαμπράκη, ο Γιώργος Βελέντζας και το τραγουδιστικό ζευγάρι Κλειώ Δανάδου και Τέρης Χρυσός. Άλλα περισσότερο άπ' όλα στην παράσταση αυτή ξεχωρίζουν -το ξαναλέω- τα στελέχη του «Καζινό ντε Παρί» και ο δημοφιλής θιάσος, που και οι υπερβολές του άκόμη είναι θεμιτές, γιατί προκαλούν πλούσιο γέλιο. Ερχόμαστε τώρα στην τρίτη επιθεώρηση. Στο έργο του θεάτρου «Μετροπόλιταν», που η τίτλος του είναι:

«Η Άθηναία του 64»

Συγγραφέας ο Γιώργος Γιαννακόπουλος, συνθέτης ο Μουζάκης, χορογράφος η Άννα Καλουτά και επικεφαλής του θιάσου η Άννα και η Μαρία Καλουτά, ο Νίκος Σταυρίδης, ο Γιάννης Γκιωνάκης, ο Τάκης Μηλιάδης και μαζί ένα πλήθος από άλλα στελέχη του είδους. Το έργο έχει αρκετά αξιόλογα σημεία και άκόμη διαθέτει σαν παράσταση έναν έντονο ρυθμό και έναν αξιόλογο παλμό, εκτός του ότι ο Μουζάκης το έχει επενδύσει και με ενδιαφέρουσα μουσική. Βέβαια, υπάρχουν και εδώ μερικά μέτρια πράγματα, αλλά αυτά δεν επηρεάζουν την συνολικά ευμενή έντυπωση. Εκτός από τους βασικούς έρμηνευτές, θα πρέπει άκόμη να άναφερθούν ο Σειλνός και η Προκοπίου, που πραγματοποιούν πολύ ικανοποιητικές χορευτικές εμφανίσεις, καθώς επίσης ο Άνδρεας Ντούζος, ο γνωστός καλλιτέχνης της πράξης, που συνθέτει μια έκπληξη με το τόσο μπρίο του και τις χορευτικές εμφανίσεις του. Άλλα και γενικότερα το όλο θέαμα έχει ενδιαφέροντα σημεία, έτσι που συνολικά το κοινό φεύγει ικανοποιημένο. Σημαντικό στοιχείο για την δημιουργία αυτής της έντυπώσεως είναι και το αισθητικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κυλά η παράσταση, και ο έλος τρόπος με τον οποίο ο θιάσος παρουσιάζει την παράσταση. Βέβαια, υπάρχουν και σ' αυτό το έργο μερι-

κές σκηνές μέτριες, όπως συμβαίνει έφέτος με όλες τις επιθεωρήσεις.

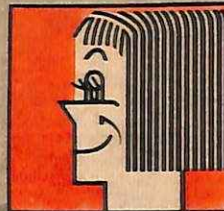
Η κρίση συνεχίζεται

Αυτά για τα μουσικά θέατρα που άνοιξαν. Έν τω μεταξύ, όμως, συνολικά, η θεατρική κρίση συνεχίζεται. Συνεχίζεται σε ρυθμό που καταντά πιά άνεξηγτος. Οι θεαταί -εκτός άρισμένων δακτυλόμετρούμενων εξαιρέσεων- δεν είναι συνήθως πολλοί. Και ιδιαίτερα στις άπογευματινές. Τι συμβαίνει; Προφανώς το κοινό έχει άρχει να έχη μεγαλύτερες αξιώσεις και οι παραστάσεις που του προσφέρονται, εκτός έλαχιστων εξαιρέσεων, δεν συνθέτουν κάτι το ιδιαίτερο, ούτε άσπε να ύπάρχη πληθωρική προσέλευση. Μοιραία, λοιπόν, η κίνηση είναι περιορισμένη και οι θεατρόφιλοι με λύπη και άνησυχία βλέπουν το πόσο δυσάρεστα εξελίσσονται τα πράγματα. Κάτι, φυσικά, πρέπει να γίνει. Κάτι, για να επανέλθη η θεατρική ζωή σε μια άτημόσφαιρα και σε μια στάθμη πιο σημαντική και πιο αξιόλογη. Κάτι που να επιτρέψη στα πράγματα του θεάτρου μας να πάρουν έναν δημιουργικότερο δρόμο. Τον δρόμο της αξιόλογης ποιότητας στάθμης.

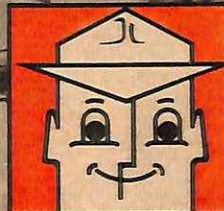
ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗΣ

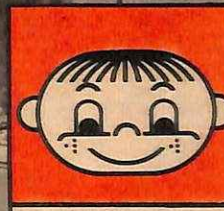
Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Χατζημάρκος θα εμφανίζεται και πάλι στο ρόλο του Πεισθαίρου, στους «Ορνίθες» του Άριστοφάνη, που άνέβασε ο Κάρολος Κούν στο θέατρο της «Πορείας»...

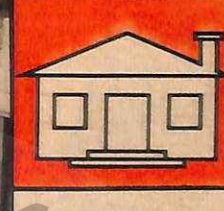
ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΓΙΑ ΔΩΡΑ

Στα καταστήματα Self Service εξυπηρετείσθε μόνοι σας.

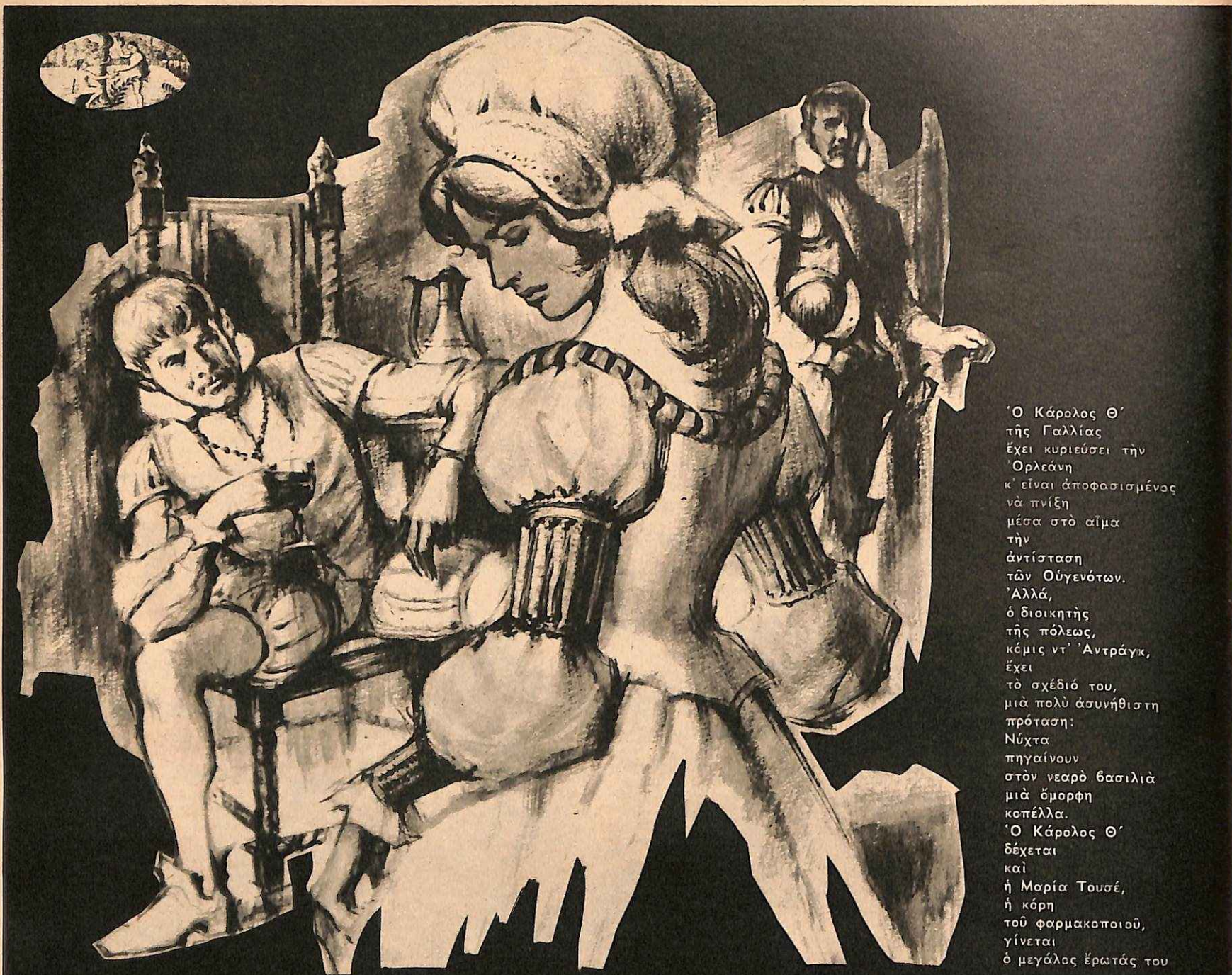
Έτσι συνδυάζετε με τον πιο ιδανικό τρόπο την επιτυχημένη άγορά με οικονομία χρόνου και χρήματος. Τα καταστήματα Self Service είναι πολλά καταστήματα κάτω από την ίδια στέγη, έχουν τα είδη που ξέρετε και πολλά που δεν ξέρετε, έγγυώνται σταθερή ποιότητα, ποικιλία, φθηνές τιμές, σε περιβάλλον σύγχρονο κι ευχάριστο!

Καλλυντικά, Κολώνιες, Παιχνίδια, ΒΕΒΕ CONFORT, Ρουχισμός, Λευκά είδη, Τρόφιμα, Ποτά, Σχολικά είδη, Κορσέδες, Είδη νοικοκυριού, Οικιακές συσκευές.

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ SELF SERVICE ΚΟΛΩΝΑΚΙ: ΚΑΝΑΡΗ - ΜΗΛΙΩΝΗ 2
ΠΛΑΤ. ΑΓΑΜΩΝ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 171 ΑΜΠΕΛΟΚΗΤΟΙ: Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 20

«Ο Κάρολος Θ' της Γαλλίας έχει κυριεύσει την Όρλεάνη κ' είναι αποφασισμένος να πνίξη μέσα στο αίμα την αντίσταση των Ουγενότων. Άλλά, ο διοικητής της πόλεως, κόμης ντ' Αντράγκ, έχει το σχέδιό του, μια πολύ άσυνήθιστη πρόταση: Νύχτα πηγαίνουν στον νεαρό βασιλιά μια όμορφη κοπέλλα. Ο Κάρολος Θ' δέχεται και η Μαρία Τουσέ, ή κόρη του φαρμακοποιού, γίνεται ο μεγάλος έρωτάς του»

Μια παρθενική θυσία

Ο Κάρολος Θ' έγινε βασιλιάς σε ηλικία 10 ετών και άνηκε σε ηλικία 19 ετών. Το στέμμα του το χρωστάει στον πρόωγο θάνατο του άτεκνου αδελφού του Φραγκίσκου Β' της Γαλλίας και τον ανδρισμό του στην θυσία μιας γλυκιάς κόρης φαρμακοποιού, της Μαρίας Τουσέ. Ο Κάρολος Θ' δεν ήταν ιδιαίτερα προικισμένος για τον έρωτα. Είχε μεγάλα αυτιά και μικρά μάτια, τα χείλη του ήταν στενά και η μύτη του πλατιά. Η όψη του δεν γοήτευε καζόλου τις γυναίκες. Εκτός από αυτό, είχε την συνήθεια, στους περιπάτους του, να άπκεφαλίξει με το σπαθί του όλα τα ζώα που συναντούσε, πράγμα που άναστώνανε πάντα τις κυρίες της ακολουθίας του.

Ο Κάρολος υπέφερε από την επιφυλακτικότητα που είχαν οι γυναίκες απέναντί του. Γιατί, ως βασιλιάς της Γαλλίας, έννοούσε να έ-

πιερά κεραυνόβολα πάνω στο γυναικείο φύλο.

Η συνάντησή του έμως με την Μαρία Τουσέ τον έκανε να αλλάξει πολύ.

Αυτή η συνάντηση έγινε το καλοκαίρι του 1569, με πολύ άσυνήθιστες συνθήκες, στην Όρλεάνη.

Ήταν η εποχή που η Γαλλία μαστιζόταν από αματηρούς θρησκευτικούς πολέμους. Οι καθολικοί, που είχαν την πλειοψηφία, πολέμουσαν με τους ουγενότους, τους όπισθους του Κολδίνου.

Ένα βράδυ εκείνου του καλοκαιριού εμφανίσθηκαν στο σπίτι του κυρίου Τουσέ, που είχε ένα καλό φαρμακείο στην Όρλεάνη, δυο αξιωματικοί και ζήτησαν να μιλήσουν με την δεσποινίδα Μαρία Τουσέ.

Η Μαρία ήταν μια ξανθή κοπέλλα, 19 ετών, πολύ ωραία, με καλή ανατροφή και τόσο σεμνή, ώστε κοιμιά κακή γλώσσα της πόλεως δεν

τολμούσε να άμφόβλλη για την άεωρότητά της.

Οι αξιωματικοί ύποκλιθηκαν κι ο ένας από τους δυο της είπε ότι ο κυβερνήτης της Όρλεάνης, ο κόμης ντ' Αντράγκ, ήθελε να μιλήσει μαζί της στον πύργο.

Η Μαρία κοίταξε φοβισμένη τον πατέρα της, μα εκείνος της έγενεσε καταφατικά, και η νέα είπε:

—Πολύ καλά, έρχομαι μαζί σας. Οι αξιωματικοί την ώδηγησαν στον πύργο και εκεί, από μεγάλους διαδρόμους, έφθασαν σε μια μεγάλη, ψηλόταθνη αίθουσα με πολλά παράθυρα.

Εκεί καθόταν ο κυβερνήτης άνάμεσα σε μερικούς μαυροντυμένους κυρίους, που φαίνονταν γεμάτοι άμηχανία. Ο ντ' Αντράγκ σηκώθηκε δίμέσως και παρακάλεσε την Μαρία να καθήσει. Έπειτα είπε στους άλλους να φύγουν και, όταν έμεινε μό-

νος με την Μαρία, της είπε:

—Σας εύχαριστώ, δεσποινίς, που έξερω με ποιά λόγια να σας πω αυτό που πρέπει να σας πώ...

Την κοίταξε στενωχωρημένος. Θά ήταν κοιμιά δεκαοά χρόνια μεγαλύτερος από αυτή και είχε τρόπους ευγενείς και άρρενωπούς.

Άφου επί κάμπαση ώρα προσπάθουσε μάτια να έοη τα κατάλληλα λόγια, ο κόμης ντ' Αντράγκ είπε τέ-

λος:

—Δεσποινίς, η πόλη μας Όρλεάνη έχει έπισύρει την δυσμένεια του βασιλέως, έπεδ ή έδω πολλοί άνθρωποι έγκατέλειψαν την παλαιά πίστη και προσηλυτίσθηκαν από την καινούργια.

Η Μαρία άνατρίχισε. Και οι δυο κοίτες της γονείς είχαν άσπαρδή την καινούργια πίστη. Ήταν και η ίδια ουγενότισσα.

—Ο βασιλιάς ήλθε στην πόλη με ισχυρές δυνάμεις, εξακολουθήσε

ο κόμης ντ' Αντράγκ. Ζήτησε έναν κατάλογο των σπουδαιότερων ουγενότων και είναι άπαφασισμένος να συγκροτήσει ένα ποινικό δικαστήριο. Πρέπει να μάς βοηθήσετε να σώσωμε τους δυστυχισμένους, που τα κεφάλια τους μπορεί να πέσουν στις προσεχείς ώρες...

Η Μαρία άναπήδησε:

—Τί μπορώ να κάνω; ρώτησε με πνιγμένη φωνή.

Ο ντ' Αντράγκ δυσκολεύθηκε να συνεχίσει:

—Έκανα μια πρόταση στον βασιλιά, δεσποινίς. Του είπα: «Τί προτιμάτε, Μεγαλειότατε, τα κεφάλια μερικών ήλικιωμένων ανθρώπων ή την καρδιά μιας κοπέλλας; Δεν έξω αν έκανα καλά να τον έσω μπροστά σε μια τέτοια έκλογή, αλλά την είδα σαν την μόνη δυνατότητα να άποφύγετε μια μεγάλη άματςχυσία...

Η Μαρία έσφιξε τόσο δυνατά τα χέρια της, ώστε οι άσθρόσεις της έγιναν άσπρες.

—Ο βασιλιάς το πήρε σαν χωρατό, είπε ο Αντράγκ, μα νομίζω πως είναι άπαφασισμένος να δεχθή την προσφορά μου, αν ή κοπέλλα μπορεί να τον κάνει να δεχάση το αίματρώ του σχέδιο.

Πήρε μια βαθείά άναπνοή και έξακολουθήσε:

—Δεν θέλω να σας πείσω, δεσποινίς. Πρέπει μόνη σας να άποφασίσετε, αν θά κάνετε την θυσία. Δεν είναι άνάγκη να άπαντήσετε άμέσως. Οι άξιωματικοί μου θά σας πάνε τώρα στο σπίτι των γονέων σας. Αν είσθε έτοιμη να άναπακριθήτε στην παράκλησή μου, θά σας περιμένω άπόψε το βράδυ έδω στον πύργο.

Η Μαρία έμεινε καθισμένη στην θέση της. Δάκρυα φάνηκαν στα μάτια της. Σε λίγο ρώτησε:

—Και γιατί διαλέξατε έμένα; Υπάρχουν τόσα κορίτσια στην Όρλεάνη!

Ο κόμης ντ' Αντράγκ άπέφυγε να την κοιτάξει.

—Σας έξω, δεσποινίς, είπε. Σας έξω δεί συχνά και έξω πως μόνο μια κοπέλλα στην Όρλεάνη είναι αντίξια ενός βασιλιά. Αυτή ή κοπέλλα είσθε σεις! Είναι άδύνατο να εξαγοράσω τα κεφάλια των ουγενότων με φθινότερο νόμισμα!

Χτύπησε το κουδούνι του γραφείου του. Οι δυο αξιωματικοί έξαναπήκαν και συνέδεψαν την Μαρία Τουσέ στο σπίτι της.

Σαν νευρόσπαστο...

Το βράδυ ή Μαρία Τουσέ άφανίσθηκε στον πύργο.

Ο κόμης ντ' Αντράγκ την δέχθηκε με άυστηρή τυπικότητα και την ώδηγησε σιωπηλά στον βασιλιά.

Μπροστά στην πόρτα, πίσω από το σπίτι όπου βρισκόταν ο Κάρολος Θ', ο ντ' Αντράγκ σταμάτησε. Πήρε το χέρι της Μαρίας και το φίλησε. Έβδινε την έντύπωση πως το θυμά ήταν ο ίδιος.

Έπειτα χτύπησε την πόρτα και μια φωνή είπε:

—Έμπρός!

Ο ντ' Αντράγκ άνοιξε την πόρτα και ή Μαρία μπήκε διστακτικά.

Ο Κάρολος Θ' την ύποδέχθηκε με ζωρότητα και ευθυμία. Ήταν πτωμένος.

Η Μαρία έπεσε γονατιστή μπροστά του. Την άναστήκωσε και έκανε νόημα στον κόμια να άπειμακρυνθή.

Ο κόμης έφυγε άμυήτως.

Μια όρχήστρα άρχισε να παίζει πίσω από μια κουρτίνα.

—Χρεώσε; την ρώτησε ο βα-

σιλιάς. Μου άόσει τόσο πολύ ο χορός!

Έδωσε το χέρι του στην Μαρία και έκανε μερικά τρελλά πηδήματα.

Η Μαρία προσπάθησε να χορέψει, αλλά πήγαινε σαν νευρόσπαστο. Όλα μέσα της ήταν νεκρά.

Μετά από ένα χρόνο το παιδί θυμά και είχαν τελειώσει και ή ζωή της και τα όνειρά της.

Σε λίγο ο βασιλιάς διέταξε τους μουσικούς να φύγουν. Έμειναν τώρα μόνο οι δυο τους.

Πίνουμε λιγάκι; είπε ο βασιλιάς. Κρατούσε μια καράφα και ποτήρι:

—Πιείτε, δεσποινίς μου, πιείτε! Το πιστό φέρονει κέφι!

Η Μαρία ήπια πειθήνια μια γουλιά.

Ο βασιλιάς ήμμιζε το ποτήρι του άδιόκοπα και φώναζε:

—Άς πιούμε! Άς πιούμε!

Ξαφικά έγινε ήσυχος, άκούμπησε το ποτήρι του και είπε:

—Συνήζωσ δεν πίνω πολύ...

Και κοίταξε την Μαρία με όμηχανία.

Στεκόταν εκεί μπροστά της, με την πλατιά μύτη του, τα μεγάλα αυτιά του κ' ένα χουζι στα μάγουλά του. Τα μικρά ματάκια του έδειχναν την έμμηχανία του.

Η Μαρία Τουσέ άισθάνθηκε όκτο για τον βασιλιά Κάρολο.

Δεν είμαι γοητευτικός στις γυναίκες, ψιθύρισε ο βασιλιάς και κούνησε μελαγχολικά το κεφάλι του. Είσαε τόσο ωραία, δεσποινίς! Ποτέ μου δεν έχω δει τόσο ωραία κοπέλλα, όπως εσείς!

Ο χωρισμός...

Η Μαρία Τουσέ δεν γύρισε στο πατρικό της σπίτι. Έμεινε κοντά στον βασιλιά κι όταν χρειάστηκε να χωρισθ ή από αυτόν, το πράγμα δεν ήταν εύκολο.

Έπρεπε, έμως, να χωρισθ ή από αυτόν, γιατί περίμενε παιδί κι ο βασιλιάς δεν ήθελε να είναι έκτεθειμένη στα περίεργα βλέμματα των αλλόκων.

Την έστειλε στην Σαβοΐα μ' έναν έμπιστο ήλικιωμένο. Εκεί ύπήρχαν ήσυχες κοιλάδες και μοναχικοί ύψογοι. Μπορούσε να φέρη άνευόχλητα το παιδί της στον κόσμο.

Η ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ των Μεδίκων άργάνωσε την «Νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου», κατά την οποία σκοτώθηκαν στο Παρίσι πάνω από 2.000 Ουγενότοι. Έξη μέρες προηγουμένως —στις 18 Αυγούστου 1572— είχε παντρευτεί την κόρη της Μαργαρίτα με τον Ουγενότο, Έρρίκο της Ναβάρρας.

Το βράδυ, καθώς περνούσε μόνος από έναν ποταμινό δρόμο, είδε μια κοπέλλα πίσω από το παράθυρο ενός μικρού σπιτιού.

Γύρισε πίσω το άλογό του. Ήταν ή Μαρία Τουσέ!

Καθόταν στο παράθυρο και τον κοιτούσε. Ήταν χλωμή και σοβαρή —Μαρία! φώναξε ο Κάρολος.

Εκείνη προσπάθησε να χαμογελάσει.

Ο βασιλιάς κατέδρε από τ' άλογό του και μπήκε στο σπίτι.

—Μαρία! φώναξε πάλι.

Η Μαρία φάνηκε στην πόρτα ενός βασιλείου κι ο Κάρολος την τράβηξε κοντά του.

Η Μαρία έμεινε κοντά στον βασιλιά ως τον θάνατό του, που δεν άργησε πολύ. Ο Κάρολος Θ' πέθανε σε ηλικία 24 μόλις ετών. Η παρουσία της Μαρίας άνακούρισε κάπως την άβυσσο ζωής του, μα οι τύψεις και το πιστό των ώδηγησαν γρήγορα στον τάφο.

Ήταν ένα άσγράκι.

Η Μαρία το έγραψε στον βασιλιά κ' εκείνος της άπάντησε. Φαίνονταν πολύ ευτυχισμένος. Της έγραψε συχνά μεγάλα, τρυφερά γράμματα και φρόντιζε να ζή καλά.

Μετά από ένα χρόνο το παιδί πέθανε. Η Μαρία το έγραψε στον βασιλιά κι από τότε δεν ξαναπήρε ποτέ γράμμα του.

Βασιλιάς ζούσε στο Παρίσι και τα καθήκοντά του τον είχαν τελείως άπασροφθήσει.

Στα καθήκοντά του περιλαμβανόταν κι ο γάμος. Παντρεύθηκε την Έλισάβετ, κόρη του άυτοκράτορος Μαξιμιλιανού Β'.

Δεν μπορούσε να άγοπήση τον Κάρολο και δεν τον άγάπησε. Ο γάμος τους έμεινε άγονος.

Ο Κάρολος Β' ήταν βασιλιάς της Γαλλίας, αλλά την έξουσία του την μοιραζόταν με την φιλόδοξη μητέρα του Αικατερίνη των Μεδίκων και πολλές αντίπαλες αλλικές φατίες.

Για να προκαλέσει κατευνασμό στα πάθη που λυμαινόταν την χώρα, ο Κάρολος πάντρεψε την αδελφή του Μαργαρίτα με τον νεαρό βασιλιά Έρρίκο της Ναβάρρας. Η Μαργαρίτα ήταν καθελική, ο Έρρίκος ουγενότος.

Η Μαργαρίτα είχε άδυναμία για τους άνδρες. Δημιουργούσε με ζήλο καινούργιες γνωριμίες και διατηρούσε προσεκτικά τις παλιές.

Αν και έάλεγε πάντα νέους και ρωμαλέους άνδρες, ή δνησιμότητά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

Ήταν ωραία και γεμάτη κέφι και ζωή και έβαζε στους έραστάς της έναν μόνο όρο: Να της κληροδοτήσουν την καρδιά τους. Όταν πέθαιναν, έβαζε και θαλασμά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί οι σχέσεις με την Μαργαρίτα ήταν πολύ κουραστικές.

πολύ βαρύ για να το κουβαλή μαζί της. Το έβαλε, λοιπόν, σε μια διτρίνα και από καιρό σε καιρό το έβγαζε για να το χαϊδέψει.

Ο γάμος της με τον Έρρίκο της Ναβάρρας ήταν το μεγάλο κοινωνικό γεγονός εκείνης της χρονιάς.

Λίγο μετά την άφιξη της στο Παρίσι, ή Ιωάννα της Ναβάρρας, ή μητέρα του γαμπρού, έλαβε ως δώρο από την Αικατερίνη, την μητέρα του Καρόλου Θ', ένα ζευγάρι κοιμψά γάντια, όραία άρωματισμένα. Η Ιωάννα φέρεσε τα γάντια με χαρά, αλλά δυο μέρες άόγότερα πέθανε.

Έπισήμως, έπλαν ότι πέθανε από πλευριτίδα, αλλά στην πραγματικότητα το άσωμα των γαντιών το είχε φτιάξει ο Ρενέ, ο άρωματοπώλης της Αικατερίνης, και του είχε βάλει μέσα ένα δασατικό δηλητήριο. Η Αικατερίνη είχε βρή έτσι τον τρόπο να σκοτώσει μια ουγενότισσα!

Παρά τον θάνατο της Ιωάννας, ο γάμος έγινε στις 18 Αυγούστου του 1572.

Όλη ή άριστοκρατία του Παρισιού παραβρέθηκε στις γιορτές, και το σχέδιο του βασιλιά, να συμφιλίωση τους καθολικούς με τους ουγενότους, φάνηκε να πετυχαίνει.

Τότε έμως ή βασιλομήτωρ πήρε μια φοβερή άπόφαση: Με ένα χτύπημα θά εξόντωνε όλους τους αίρετικούς.

Ο Κάρολος Θ' είχε αντίρρησης αλλά ή ισχυρή θέληση της μητέρας του έπικράτησε και την νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου, στις 24 Αυγούστου 1572, σκοτώθηκαν στο Παρίσι πάνω από 2.000 άνοποπτοι ουγενότοι και σ' όλη την Γαλλία πάνω άπό 20.000. Ο γαμπρός πάντως έμεινε άθικτος.

Ο Κάρολος Θ' δεν μπόρεσε να ύποφέρει τον κλονισμό αυτού του ματωμένου γάμου. Τα λογικά του σάλεσαν κι άρχισε να βλέπει φοβερά όράματα.

Το ξαναήλθε τότε στο νο ή Μαρία Τουσέ, ή κοπέλλα που είχε μείνει μαζί του παρά την θέλησή της, μα που τον είχε καταλάβει και συμποθήσει.

Έστειλε να την ζητήσουν στην Σαβοΐα και έμασε πως είχε φύγει, άγνωστο για πού.

Οι γονείς της δεν ήξεραν πού βρισκόταν ή κόρη τους.

Ο βασιλιάς έμεινε μόνος, με την γυναίκα του, που τον άντιπαθούσε, και την φιλόδοξη μητέρα του, που τον περιφρονούσε. Μόνος, με τα φρικαστικά του όράματα. Κάθε νύχτα έβλεπε έφιδότες — πτώματα ουγενότων στους δρόμους, κραυγές και σκοτωμούς.

Ένα βράδυ, καθώς περνούσε μόνος από έναν ποταμινό δρόμο, είδε μια κοπέλλα πίσω από το παράθυρο ενός μικρού σπιτιού.

Γύρισε πίσω το άλογό του. Ήταν ή Μαρία Τουσέ!

Καθόταν στο παράθυρο και τον κοιτούσε. Ήταν χλωμή και σοβαρή —Μαρία! φώναξε ο Κάρολος.

Εκείνη προσπάθησε να χαμογελάσει.

Ο βασιλιάς κατέδρε από τ' άλογό του και μπήκε στο σπίτι.

—Μαρία! φώναξε πάλι.

Η Μαρία φάνηκε στην πόρτα ενός βασιλείου κι ο Κάρολος την τράβηξε κοντά του.

Η Μαρία έμεινε κοντά στον βασιλιά ως τον θάνατό του, που δεν άργησε πολύ. Ο Κάρολος Θ' πέθανε σε ηλικία 24 μόλις ετών. Η παρουσία της Μαρίας άνακούρισε κάπως την άβυσσο ζωής του, μα οι τύψεις και το πιστό των ώδηγησαν γρήγορα στον τάφο.

Η Άριστη ολή χώρα των δανυμάλων

Το χρυσάφειο φως του ήλιου δίνει μια ξεχωριστή λάμψη στην έσοχη. Καλοκαίριασε! Γαλάζιες πινελιές, ο αέρανος και το άφρισμένο κύμα, σπάνε τη μονοτονία της χρυσής ανταύγειας. Τί όμορφα! Το τραγούδι του τζίτζικου, το φύσημα του άνεμου στο φύλλωμα του πεύ-

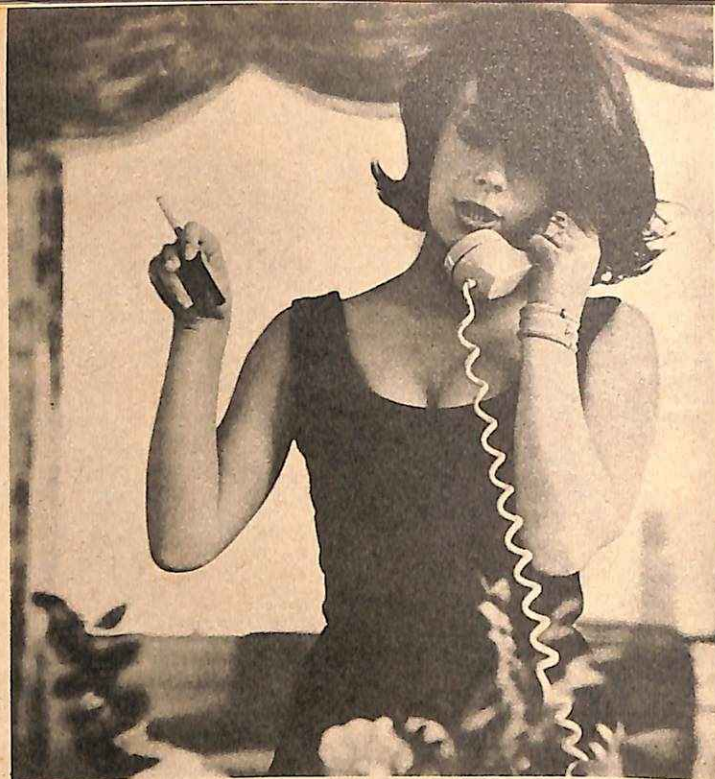
κου, το βερσιμένο χωράφι, τα λαμπερά από την ζέση του καλοκαιριού βότσαλα της άκρογαλιάς, δίνουν φως, χρώμα, γοητεία στην φύση. Καλοκαίρι! Μιά ξεγνοιασιά, μία απομάκρυνση από τη ρουτίνα, μία αλλαγή αρχίζει. Κάθε ζωντανή ύπαρξη απελασθάνει έντονα τις λίγες εβδομάδες του καλοκαιριού. Οί διακοπές πλησιάζουν. Κι όλα μπορεί να τα παραμελήσετε. Άλλα όχι την όμορφη των μαλλιών σας! Το ζωηρό φως που υπάρχει τριγύρω δεν αφήνει την παραμικρή ατέλεια να περάσει απαρατήρητη. Wellaton 1+1! Ένα χρωματισμο-πουάν ισχυρά αποδόσεις. που θα σας σώσει! Wellaton 1+1! Καλύπτει ολοκληρωτικά τις λευκές τρίχες και δίνει στο μαλλί μια ανταύγεια όμορφιάς και γοητείας! Wellaton 1+1! Μιά ακόμη προσφορά της παγκόσμιας άναγνωρισμένης φίρμας Wella, που δίνει στα μαλλιά ένα χρώμα γεμάτο φυσικότητα κι απλότητα. Εύκολο στην χρήση, γρήγορο κι άφάνταστα αποτελεσματικό, το περίφημο αυτό χρωματισμο-πουάν σε μορφή κρέμας, όχι μόνο χρωματίζει το μαλλί, αλλά παράλληλα το τρέφει, το δυναμώνει, το απαλύνει. Wellaton 1+1! Ένα χρωματισμο-πουάν που θα αγαπήσετε με όλη σας την ψυχή. Το μυστικό της παντοτεινής όμορφιάς έκατομυρίων γυναικών σε κάθε γωνιά της Γης. Βελλατόν 1+1! Θα σας χαρίσει υπέροχα μαλλιά!...

Είδατε πόσο χρειάζεται η συμβολή σας. Άν δεν βοηθήσετε λίγο με παρακινήσεις δεν πρόκειται να γίνετε τίποτα. Τους ξερετε τους άνδρες. Θέλουν σπρώξιμο για να απελασθάνουν. Δεν είναι σαν εμάς τις γυναίκες που πριν φτάσει καλά καλά το καλοκαίρι αρχίζουμε να σκεπτόμαστε τα ψώνια. Άνόμενα στις τόσες υποχρεώσεις μας πρέπει να προσθέσουμε και την παρακίνηση του συζύγου να πάει στα μαγαζιά. Σας διαβεβαιώ όμως πως δεν πρόκειται να άρνηθώ αν του πείτε ότι ο γνωστός αθηναϊκός οίκος άνδρικής μόδας «Κωνσταντάρας» της οδού Σταδίου 25 έχει φροντίσει για το καλοκαιρινό του ντύσιμο. Θαυμάσια ποικιλία με κοντό μανίκι, που αντικαθιστούν το σακάκι τώρα το καλοκαίρι, ψάθινα καπέλλα, παπούτσια για την άκρογαλιά, υπέροχα μαγεί από τα πιο φημισμένα εργοστάσια του κόσμου, πεσέτες μπάνιου και άπειρες μικρολεπτομέρειες που θα δώσουν στο ντύσιμό του τη φινέτσα και την έλεγαντική διάθεση της φετινής άνδρικής μόδας. «Κωνσταντάρας!» Ένα όνομα που έχει συνδεθεί με το καλό γούστο, με τις πρωτότυπες άνδρικές επιτεύξεις, με τις απαιτήσεις του σύγχρονου έκπασσάπου του ισχυρού φύλου. «Κωνσταντάρας!... Πάντα θα ροή κάτι που θα του άρεση!

«Κωνσταντάρας!» Ένας οίκος άνδρικής μόδας με πολυετή πείρα, με ξεχωριστές δημιουργίες, με άναμφισβήτητη ικανότητα. Σίγουρα ο άντρας σας, ο γιός σας, ο πατέρας σας θα βοηθήσει στις καλοκαιρινές του επιτεύξεις πολλές έμμεσες ιδέες για να ολοκληρώσει το καλοκαιρινό του ντύσιμο.

(Άνακοίνωσης)

ΝΑΤΑΛΙ ΓΟΥΝΤ: «ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΝΑ ΡΑΒΕΣΑΙ ΣΤΟΥ ΜΠΑΛΜΑΙΝ!»

ΓΕΝΝΗΜΕΝΗ «ΣΤΑΡ»

Η Νάταλι Γούντ έχει κομμάτι που θυμίζει νεράιδα, όμορφο πρόσωπο με μεγάλη φωτογένεια και μεγάλα σκούρα μάτια. Κερδίζει χρήματα από μικρό παιδί. Ός σήμερα, στα είκοσιτέσσερά της, έχει παίξει σε τριανταπέντε ταινίες, έχει δική της κινηματογραφική εταιρία, έχει μαζέψει οικονομίες ένα εκατομμύριο δολάρια και πριν από λίγο διέλυσε τους άρραβώνες της με τον κληρονόμο της «Μέτρο Γκάλντουιν» Άρθουρ Λαίβ. Όταν ήταν οκτώ χρόνων, η Νάταλι κέρδιζε χίλια δολάρια την εβδομάδα. Τώρα οι απολαβές της από κάθε ταινία είναι 250.000 δολάρια. Στα έφηβα χρόνια δεν ζούσε με τους περιορισμούς παιδιών των χωρών. Την έβλεπαν στα κέντρα με κυρίους που μπορούσε να νάνει πατεράδες της («Δεν ήξελα να χάνω τον καιρό μου με μαθητοδία»), με εξαιρετικά τολμηρά μακιγιάζ, με πολλά κοσμήματα. Ο γάμος της, στα δεκαεννιά της, με τον ήθοποιό Ρέμπερτ Βάγκερ δεν την γιάτρεψε από την νοσηρότητα του παραχαϊδεμένου παιδιού. Την ίδια εποχή βρήκε «τον δάσκαλό της» στο

πρόσωπο του παραγωγού Καζάν. Ύστερα χώρισε και την έβλεπαν τακτικά με τον συμπρωταγωνιστή της στην ταινία «Σπλέντορ» (Ύψιψη). Η μικρή κοπέλλα που επαναστατεί κατά της οίκογενειακής τυραννίας, Γουόρεν Μπρίττυ. Από την εποχή εκείνη η Νάταλι δεν γνωρίζει παρά επιτυχίες. —Μεγάλα, λέει, στο περιβάλλον του κινηματογράφου. Δεν έγινε ήθοποιός από την μία μέρα στην άλλη. Ξέρω τις ικανότητες και τις άδυναμίες μου. Ξέρω πως δεν είμαι πλασμένη για να παίζω Λαίδη Μάρκεθ και δεν έχω καμιά φιλοδοξία γι' ατό. Πηγαίνει τακτικά στον κινηματογράφο και εργάζεται σκληρά. Οί παραγωγοί του Χόλλυγουντ βλέπουν στο πρόσωπό της την διάθεση της α-παίσιος προφητείας ότι η Λίζ Τάι-ηλορ θα είναι η τελευταία μεγάλη στάρ. Στην ζωή η Νάταλι μοιάζει να αντιπροσωπεύει τον τύπο της γυναίκας που έχει την άνάγκη της άνδρικής προστασίας, στην δουλειά της όμως ξέρει τί θέλει.

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 7 σημεία. Μπορείτε να τα βρήτε;

Οί λύσεις στην σελ. 64

Σταυρόλεξο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Χαρακτηριστική των αγώνων περιοχών κατάστασις. — Πρωτεύουσα του γαλλικού νομού Γκάρ (προφερ. μαζί).
- Με αυτήν άπεικονίζεται η Άρτεμις εις το Λούβρον. — Δερματική πάθησις, προκαλούσα έντονον κνησμόν.
- Καλλονή... με περγαμηνή. — Δηλοί υπόθεσιν.
- Δίδει, διπλάσιαζόμενον, γνωστήν παρά την Λαζάνην πολίχνην. — Μία μυστική παλαιά δρησκευτική αίρεσις στην Ρωσία (1772).
- «...ξέρεις και κατέχεις, τόσο πρέπει να προσέχης» (παροιμ.). — Τραπεζίτης διατελέσας και πρόεδρος του Ε.Ο.Τ.
- Στρατηγός επί Ίουστίνου Β' και Τιβερίου Β', καταδικασθείς εις τον διά πυρός θάνατον υπό του αυτοκράτορος Φωκά.
- Ο του Νείλου μετεβλήθη με τον νέον φράγμα του Άσσουάν. — Το σοβαρό δράμα εις την Ιαπωνικήν θεατρικήν τέχνην, που εξυμνεί τους θεούς και μυθολογικούς ήρωες. — Έτος καταλογισμού εύθυνων...
- Και χωρίς το πρώτο... δαγάζει μάτι. — Συνδυεί ονομασίες γαλλικών άκρωτηρίων.
- Προσφιλέστατον πόσσωπον. — Γνωστή όπερα του Μπελλίνι.
- Κάτοικοι μεσογειακής χώρας (δημοτ.). — Είναι το πένταλτο στο ποδόσφαιρο (προφ. μαζί).
- Αυτοί είναι συντηρητικής ιδεολογίας (αίτ.). — Πηλινον άγγειον.
- Περιοχή της Άδριασνίας (γεν.). — Είναι, άριθμητικώς, τα δόντια των δύο σιαγόνων μας. — Άρθρον.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Άρσένου πολύ εις τον Βασιλέα μας (αίτ.).
- Δεν λείπουν από το τραπέζι των πτωχών. — Αποτελούν ένιοτε και ιερά κειμήλια (άντιστρ.).
- Την ώμλουν οι Ίωες. — Εις

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

- την όχρωρικήν ύπανοσύν τα χαρακώματα.
- Πρόθεσις πρό φωνήεντος δασυνομένου. — Διαβρέχει τας τροφάς.
- Μεγάλος βασίλικος οίκος της Άγγλιας (αίτ.). — Άντιστροφή διφθόγγου.
- Διακριτικά τροχοφόρων ζένων ύπηκων. — Το όνομά του συνδέεται στενώς με μεγάλην διομηχανίαν της Ναούσης, έναρθρος.
- Γνωστή σε πολλούς παλαιούς στρατιωτικούς μας πόλιν της Γιουγκοσλαβίας.
- Συρακούσιος πυθαγόρειος φιλόσοφος, καταστάς περιώνυμος ως διδάσας την περί τον άξονα αυτής στροφής της Γης. — Από αυτήν άνομάσθη ένα πέλμας μας (γεν.).
- Τα φιλανθρωπικά της έργα εξετίμησε πολύ ο λαός μας (γεν.). — Τελώ έν γνώσει, αρχαίσι.
- Καλοκαιρινή μαστίξ (άντιστρ.) — Αποτελεί οικονομικήν δέσμευσιν (προφ. μαζί).
- Συγγενής εξ άγχιστείας. — Άριθμός, όπτικώς. — Προκαλεί μεγίστας καταστροφάς εις την γεωργίαν (δημ.).
- Χρονική περίοδος. — Σκαπτικά εργαλεία.

Ζιγκ Ζαγκ

Ο σκοπός του ενδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, αλλά και όμαδικού παιχνιδιού, είναι να έπιτύχη κανείς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Άρχιστε λοιπόν από οποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήστε από το τετράγωνο αυτό σε οποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο όριζοντίως, καθέτως ή διαγώνως, προσπαθώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη που μπορείτε να βρήτε. Σημειώσετε τώρα τη λέξη, που βρήκατε και σβήστε στα τετράγωνα τα γράμματα που μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μίαν άλλη λέξη και συνεχίστε έως ότου δεν μπορέιται να βρητε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξη των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό. Για κάθε λέξη των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς. Για κάθε λέξη των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς. Για κάθε λέξη των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς. Για κάθε λέξη των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς. Για κάθε λέξη των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς. Για κάθε λέξη των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς. Για κάθε λέξη των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Υ	Ε	Σ	Α	Ο	Τ
Π	Ο	Τ	Μ	Α	Σ
Τ	Α	Π	Α	Σ	Ι
Ε	Ι	Ρ	Ι	Λ	Κ
Σ	Τ	Α	Σ	Η	Ε
Ε	Ν	Λ	Ο	Μ	Σ

Και ούτω καθ' εξής, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα. Προσθέστε τώρα το σύνολο των βαθμών που μόρείσατε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ». Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

Όμορφα
και γερά
σαν το διαμάντι!

swish

νέο επαναστατικό προϊόν της
HELLEN NEUSHAEFER

Το βερνίκι βάφει τα νύχια. Το Nail Hardener τα δυναμώνει. Το νέο όμως πρωτοποριακό προϊόν SWISH εξασφαλίζει και τα δύο: "Όμορφα και γερά νύχια με μιά μόνον επάλειψη. Γιατί αποτελεί τον ιδεώδη συνδυασμό: βερνίκι, Hardener και επί πλέον Silicone που τρέφει τα νύχια

Το SWISH, μοναδικό σ' όλο τον κόσμο, κυκλοφορεί τώρα και στην Ελλάδα σε μεγάλη ποικιλία μοντέρνων χρωματισμών από την παγκόσμια φίρμα:

Helen Neushaefer

U.S.A.

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΟΝ ΙΜΣΙ

γρήγορο · αποτελεσματικό · ασφαλές

Το νέο IMSHI AEROSOL εξαφανίζει άμεσα όλα τα έντομα, προφυλάσσει τα ρούχα από το σκώρο και δίνει στο σπίτι μία εύχρηστη ατμόσφαιρα με άρωμα γαρύφαλλου. Ζητήστε το από τα καταστήματα τροφίμων, ειδών οικιακής χρήσεως, φιλικών και από όλα τα πρατήρια της BP

BP ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΙΡΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΣ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΟΔΟΥ

B.148

Οικοτροφείο
ΑΘΗΝΑΣ ΧΙΩΤΕΛΛΗ - ΛΕΡΤΑ
Πρίγκηπος Κωνσταντίνου 23 - Παλαιόν Ψυχικόν
Τηλ. 672.136 - 674.471

Αΐδουσαι εύρύχωροι, φωτεινά, υγιεινά. Άτмосφαιρα οικογενειακή σε σχολικών περιβάλλον. Μέσα εις δενδρόφυτον περιοχήν έκτασεως 9.000 τετρ. πήχ.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΚΑΘ' ΟΛΟΝ ΤΟ ΕΤΟΣ
ΤΟ ΘΕΡΙΝΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, ΜΕ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΠΑΝΙΑ
ΕΚΔΡΟΜΕΣ Κ.Α.Π. ΑΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ 1ης ΙΟΥΛΙΟΥ
ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ — ΝΜ (ΝΙΜΗ)
2. ΕΛΑΦΟΣ — ΚΝΗΦΗ. 3. ΜΙΣ
— ΕΑΝ. 4. ΒΕ — ΣΚΟΠΤΣΟΙ. 5.
ΟΣΟ — ΗΛΙΑΣΚΟΣ. 6. ΝΑΡ-
ΣΗΣ. 7. ΡΟΥΣ — ΝΟ — ΚΑ'
(21). 8. ΓΙΝΑΤΙ. 9. ΚΑΠ. 9. ΜΑ-
ΜΑ — ΝΟΡΜΑ. 10. ΙΤΑΛΙΑΝΟΙ
— ΠΗ (ΠΟΙΝΗ). 11. ΑΣΤΟΥΣ —
ΥΔΡΙΑ. 12. ΣΟΑΣ — ΙΣΑ — ΑΙ.
ΚΑΘΕΩΣ.

1. ΛΕΜΒΟΔΡΟΜΙΑΣ. 2. ΕΛΙ-
ΕΣ — ΟΣΤΑ. 3. ΙΑΣ — ΟΡΥ-
ΓΜΑΤΑ. 4. ΥΦ — ΣΙΑΛΟΣ. 5.
ΥΟΡΚΗΝ — ΥΙ. 6. Δ.Σ. — Ο
«ΛΑΝΑΡΑΣ». 7. ΠΙΡΟΤ. 8. ΙΚΕ-
ΤΑΣ — ΙΝΟΥΣ. 9. ΑΝΑΣΣΗΣ —
ΟΙΔΑ. 10. ΣΚΟΝΗ — ΚΡ (ΚΑ.
ΠΑΡΟ). 11. ΝΦ (ΝΥΦΗ) — ΙΟ
(10) — ΚΑΜΠΙΑ. 12. ΜΗΝ —
ΣΚΑΠΑΝΑΙ.

Ο είδ.κος συνεργάτης μας επέτε-
χε με τόν παραβασμό τών λέξεων:
ΣΗΜ — ΠΑΡΑΠΑΣΜΑΤΟΣ —
ΤΕΣΤ — ΣΙΚΕΛΙΑΝ, σύνολον 46
δαξμλν.

Κοιυτέρους ίσως συνδυασμούς να
επιτύχουν αναγνώσται μας με δο-
κίμας λέξεων σάν: ΜΑΣΚΕ — Υ-
ΠΟΤΑΣΙΣ — ΜΕΛΙΣΣΑ — ΥΠΟ-
ΤΙΤΛΟΣ — ΕΝΤΑΣΙΣ — ΠΑΡΑ-
ΛΗΣ κλπ.

1. Ο τεπές τού καπέλλου είναι
κονύτερος. 2. Η πρώρα είναι πιό
ψηλή. 3. Στο ένομα της δάρκας το
πρώτο γρόνιμα «Λ» μετετρέπη σέ
«Ν». 4. Η ούά τού ψαρού διαφέ-
ρει. 5. Κάτω όριστερά ή πύχωση
στή θάλασσα ένώνεται πιό ψηλά.
6. Το άοιστερό σύννεφο διαφέρει στο
κάτω μέρος. 7. Ο δεξιός γλάρος
πετά διαφρετικά.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΩΣΤΗ ΜΑΜΑ

♦ Όταν μου έκαναν, τις προάλλες, την τιμή να με καλέσουν να μι-
λήσω στο Κέντρο Κομψότητας, έρχισα με μία ρήση που φώτισε με έκ-
πληξη τα ματάκια των μικρών δεσποινίδων. «Δέν υπάρχει καλύτερο
καλλυντικό (τους είπα) από το διάδασμα στίχων. Είναι σωτήριο για
την επιδερμίδα!».

♦ Τούτο είναι που τους διάδασα:

«Από το πάрко πέρασε ή ώριμη κυρία, — μέσα στους όρθιους
των δεντρών, όλόρθη, τους κορούς,
φύλλα νεκρά της έρριξε ή χρυσή δενδροστοιχία, — και μεις τούς
μαραμένους μας συλλογισμούς...»

»Θάνα ή γυναίκα που έκλαψε πολύ. Στα βλέφαρά της — ή σκιά

των τρισευγενικών κατέβη μαρσμών,
Τή λύπη εξέδισαν τά δάκρυά της — και την ύδρία της γέμισε
στη δρύση των λυγμών».

♦ Μελαγχόλησαν, οι ώραιές μας, αλλά ή παράθεση αυτή, από την
«Γυναίκα στο πάрко» τού Ζαχαρία Παπαντωνίου, είχε άλλο σκοπό:
Νά θυμίση το σωστό, το καλό, το έμορφο λιβάμι, πρós το όποιο πο-
ρεύεται μία σωστή γυναίκα.

«Γλυκό χινόπωρο της ζωής, σαφή κι άτάραχη ώρα, — ξέρεις τά
φίλτρα πίνοντας της λύπης να εύτυχεις
και να γευτείς τόν έρωτα σάν τή χρυσήν όπώρα — βαρεία άπ' τó
μέλι τών χυμών στά ρίγη της βροχής...».

♦ Έλπίζω να τó βάλουν αυτό κάποτε σάν οικόσημο, στο Κέντρο:
«Χρυσή άπώρα, βαρεία άπ' τó μέλι τών χυμών στά ρίγη της βροχής»!

Μία τέτοια άλήθεια προσπάθησα να έμφυσήσω στις μαθήτριες: Μία
γυναίκα, στα είκοσι, δέν μπορεί ποτέ να είναι ώραιά, άν δέν βλεπή
ταυτόχρονα τόν εαυτό της στόν καθέρση της ήλικίας τών 40 και τών
50 ετών, κι άν δέν ξέρη από σήμερα πώς θά είναι τότε, κι άν δέν προσ-
παθή από σήμερα να είναι τότε ώραιότερη από ό,τι είναι τώρα!

♦ Φυσικά, έξήγησα στις κοπέλλες την διαφορά άνάμεσα στο «ώραιό-
τερη» και τó «εύμορφότερη», δηλαδή στην πρέσκαιρη και στην μονιμό-
τερη, άς πούμε, μορφή τού κάλλους. Κ' ύστερα, με κάθε προσοχή, έα-
νοιχίκαμε στην άνακάλυψη εκείνων τών στοιχείων που διασφαλίζουν
την γυναικεία σαγήνη.

♦ Άλλήμονο, και οι τρείς βασικοί όροι είναι ξενοικοί: «Σοφιστικεί-
σιον», «φινέτσα», «έλάν», σ' όποια σειρά προτιμάτε.

♦ Δέν ξέρω άν συμφωνή ή φίλος κ. Πατρίδης, που κι αυτός, σάν κ'
έμένα, έχει περί πολλού την «σοφιστικείσιον», πώς ένας πρόσφορος
όρος θά ήταν τó «επίπλαστον», υπό την προϋπόθεση να συμφωνήσωμε
πως κάθε τί τó «επίπλαστο» δέν είναι κατ' ανάγκη και καταδικαστέο.

♦ Τά όρια, καθώς ξέρομε, άνάμεσα στην φυσικότητα και στόν πρω-
τογονισμό είναι άσαφη, και με κάτι τέτοια «επίπλαστα» προσόντα κα-
τάρθωσαν οι άνθρωποι να μη δαγκώνουν ό ένας τόν άλλο και να μην
άποσταύν όπου όλα τ' άλλα ζωντανά.

♦ Η Φροντισμένη Σαγήνη είναι, σάν την παιδεία, επίκτητη. Όσο
περισσότερος καιρός άφιρώνεται σ' αυτή, τόσο καλύτερα είναι τά α-
ποτελέσματα.

♦ Τό ίδιο όμως ισχύει και για τó δεύτερο στοιχείο, την φινέτσα.
Φινίρισμα είναι κι αυτό, καλλιέργεια, χάσιμο καιρού είτε σε διδλι-
οθήκες, είτε σε πινακοθήκες, είτε σε αίθουσες έκθέσεων, είτε στόν Ζώρξ,
είτε στόν Κρίτσα, είτε στόν Ντεσσέ. Τό ντύσιμο και τó χτένισμα,
στις γυναίκες, είναι μία έρμηνεία τού έσωτερικού τους κόσμου. Γι'
αυτό και είναι άπαραίτητο ν' αποβάλλουν κάθε τόσο αυτό που συμφο-
νήσαμε να λάμε «ψυχικό λίπος».

♦ Κάθε φτήνια κ' έγνοια και σκοτούρα περιττή, που μπορεί να ά-
μαυρώνη τόν νου, να κουράξη τόν νωτιαίο μυαλό και συνεπώς να επι-
δρά στό βάδισμα, στην κίνηση, στην όμιλία και, γενικά, στην έξωτε-
ρική συμπεριφορά.

♦ Μας μένει λίγος χώρος για τó τρίτο στοιχείο — τó «έλάν». «Άλ-
κή», τó προτιμάτε; Όρμη; Κέφι; Ένθουσιασμό; Ό,τι κι άν είναι,
τούτο τó «έλάν» είναι που ξεχωρίζει τις σαγηνευτικές γυναίκες από
τις άλλες, που είναι ώραιες μέν, αλλά όχι και έλκυστικές. Άνεφερα
σ' αυτή την περίπτωση τó ιδανικό της Άμερικάνας καλής νοικοκυράς,
τó «σεξέλες σέξ»(!), στο όποιο είναι υποχρεωμένοι να υπακούουν οι
διαφημιζόμενοι, στα γυναικεία ιδίως περιοδικά. Οι γυναίκες που βλέ-
πομε στις φωτογραφίες είναι από εκείνες που κανένas άρσενικόος δέν
θά καταδείξει με πάθος. Είναι έτοι φτιαγμένες, με άλλα λόγια, ώστε να
μην άποτελούν πρό κληση για τις λιγώτερο έμφανίσιμες άναγνώ-
στριες.

♦ Έ, κάπου εκεί θα πρέπει να βρεθί τó μέτρο άνάμεσα στα επίδο-
φα μανικέν τού τύπου Κορίνας και στις κοπέλλες που άργά ή γρήγο-
ρά θα πρέπει να στήσουν σπιτικό και να γίνουν κάποτε μαμάδες και
νοικοκυρές.

♦ Άλλά ώραιές μαμάδες! Καί, κυρίως, ώραιές γιαγιάδες!
Μόνον δέν όνουν από τώρα τόν εαυτό τους έτσι, θα μπορέσουν πάντα να
πορεύονται σωστά...

Index

ΡΙΠ ΚΙΡΜΠΥ

Ο Ρίπ Κίρμπυ, χωρίς να έχη διάθεση, φθάνει βαρύθυμος σε μία δεξίωση
του άνωτέρου κύκλου της Νέας Όρκης. Για να έπιτειν ήν κακοεφία του
ένas μεθυσμένος, ό Τζάκ Χάλλερτ. άρχίζει να τόν προσβάλλει με δηκτικά
πειράγματα για τó αστυνομικό του δαιμόνιο.

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΡΑ

ΚΡΙΟΣ: (Άπό 21)3 έ-
ως 20)4). Θά ελτε εν-
διδθετοι και θά απολα-
σετε πολλές χαρές με φι-
λική συντροφιά. Θά κά-
ντε εξαιρετικά σημαντικές νέες γνωρι-
μίες. Εξοοούναι οι καλλιτεχνικές άποχο-
λίες. Άδιαθεσία. Εξοοική ήμερα: Πα-
ρασκευή. Άριθμός: 4. Χρώμα: Κόκκινο.

ΤΑΥΡΟΣ: (Άπό 21)4
έως 20)5). Μεγάλη εβ-
νοια τών άστρων. Τά οι-
κονομικά ζητήματα προσ-
τατείνονται από τόν Έο-
μή. Μεγάλη χαρά για τούς έρωτευμένους.
Στήν οικογένεια: Εξοοούναι οι μεταμνή-
σεις. Πρόσκληση. Εξοοική ήμερα: Κυρι-
ακή. Άριθμός: 67. Χρώμα: Πορτοκαλί.

ΔΙΑΤΜΟΙ: (Άπό 21)5
έως 21)6). Η Άρσολή
τη κ' ό "Ηλιος σας προσ-
φέρουν έννοια και προσ-
τασία. Βελτιώνεται τó
κέρυ σας και ή καλή σας διάθεση. Δεχθή-
τε μία πρόσκληση σε φιλική συντροφιά.
Κάνετε μία έκδρομή. Εξοοική ήμερα: Τε-
τάρτη. Άριθμός: 31. Χρώμα: Καφέ όλε.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ: (Άπό 22)
6 έως 22)7). Τά αλσθη-
ματικά σας ζητήματα θά
τακτοποιηθούν μόνα τους
και θά σας δώσουν ικα-
νοποιήσεις. Έπιτυχίες κυρίως για όσους
γεννήθηκαν τó πρώτο δεκαήμερο. Στήν
έργασία σας: Άνοδος. Εξοοική ήμερα:
Δευτέρα. Άριθμός: 28. Χρώμα: Λευκό.

ΛΕΩΝ: (Άπό 23)7
έως 22)8). Νέες γνωριμίες θά
σας προσφέρουν μεγάλη
έξυμνέση στην ζωή
ποδ σας βασανίζει. Θά
κερδίσετε την γενική συμπάθεια. Ένα
αλσθηματικό ζήτημα τακτοποιείται ικα-
νοποιητικά για σας. Εξοοική ήμερα: Σάβ-
βατο. Άριθμός: 17. Χρώμα: Πράσινο.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ: (Άπό 23)
8 έως 22)9). Τά άστρα
σας βοηθούν να βελτιώ-
σετε ή θέση σας σε ό-
λους τούς τομείς. Τά οι-
κονομικά σας ζητήματα δύνανται πολλές
ευκαιρίες βελτιώσεως. Στήν οικογένεια:
Γάμος. Ένα γράμμα. Εξοοική ήμερα: Πα-
ρασκευή. Άριθμός: 12. Χρώμα: Κίτρινο.

ΖΥΓΟΣ: (Άπό 23)9
έως 22)10). Ημέρες έ-
ξαιρετικά ένδοξες για
κάθε διάδμη και σοβα-
ρή άπασχόληση. Ένα αλ-
σθηματικό θέμα παρουσιάζει δυσκολίες. Τά
οικονομικά θέματα σε καλό δρόμο. Στήν
οικογένεια: Πρόσκληση. Εξοοική ήμερα:
Πέμπτη. Άριθμός: 101. Χρώμα: Βιολέ.

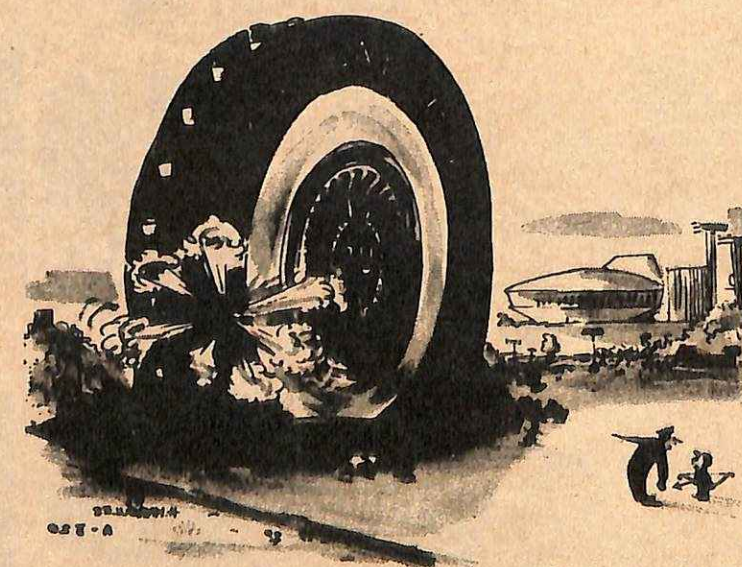
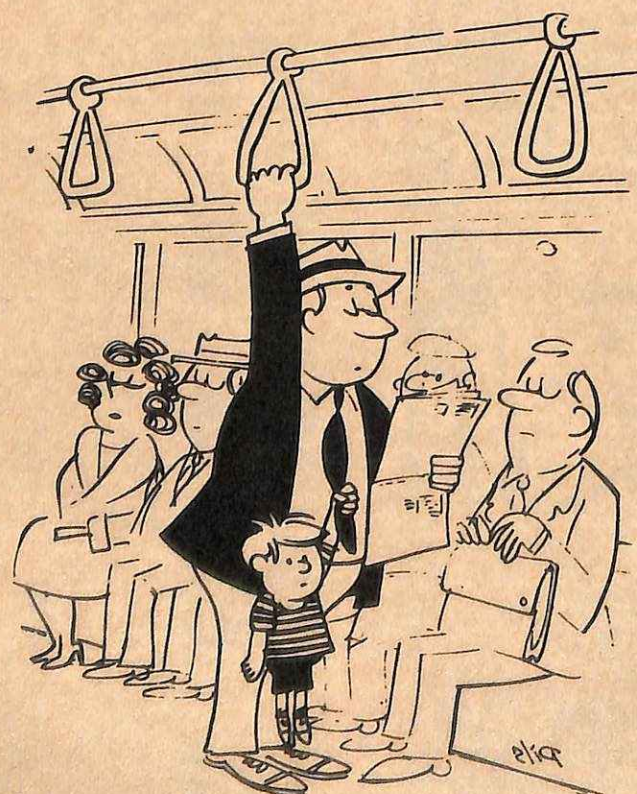
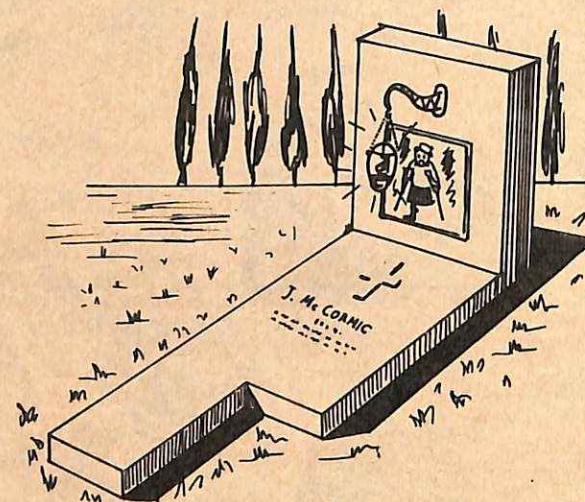
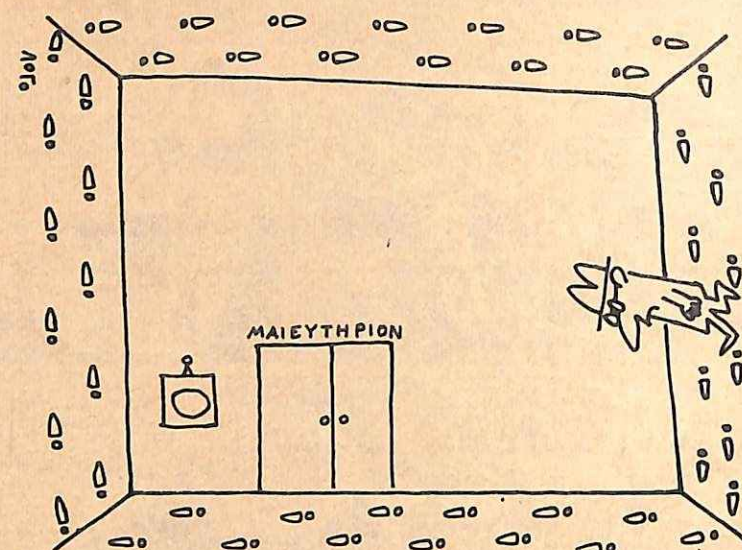
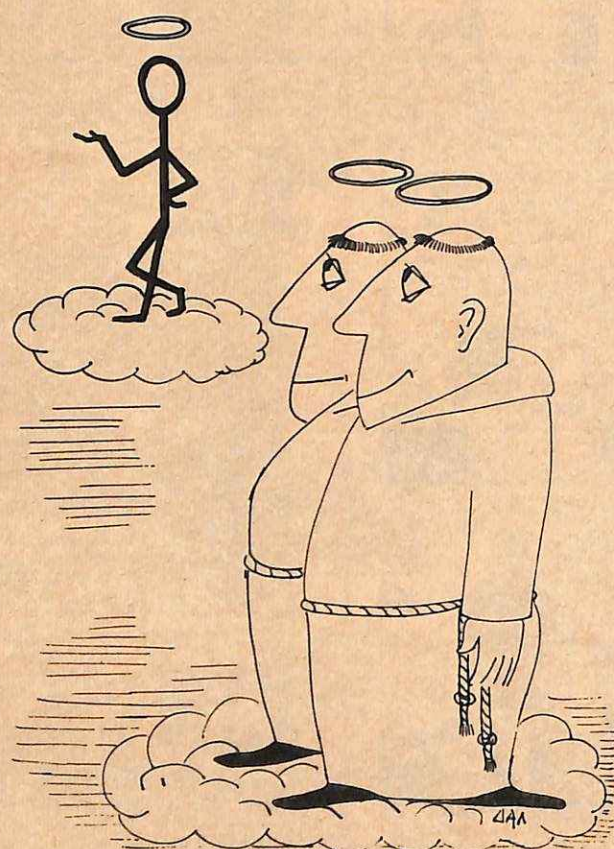
ΣΚΟΡΠΙΟΣ: (Άπό 23)
10 έως 22)11). Οι κα-
λές σας ιδέες θά σας
βοηθήσουν να κερδίσετε
την έκτιμηση σοβαρών
προσώπων. Για τούς έρωτευμένους: Μικρή
άναβολή που άνεμνεί. Εξοοούναι τά
τιμωρά παιχνίδια. Εξοοική ήμερα: Δευ-
τέρα. Άριθμός: 106. Χρώμα: Παστέλ.

ΤΟΞΟΤΗΣ: (Άπό 23)11
έως 21)12). Μία νέα
γνωριμία θά κάνει ση-
μαντικό ρόλο στην ζωή
σας. Εξοοούναι οι κοσμη-
τές συνεντεύξεις. Περιορίστε
όμως τά πειράτά έξω. Στόν έρωτα: Δι-
άλυση μία παρεξήγηση. Εξοοική ήμερα:
Τετάρτη. Άριθμός: 18. Χρώμα: Κόκκινο.

ΤΑΥΡΟΚΟΟΣ: (Άπό 20)
έως 18)9). Ένα έ-
ξαιρετικά άγέρσιμο γε-
γονός θά δώσει νέο άν-
δραφόν στην ζωή σας.
Δεχθήτε την πρόταση που θά σας κάνουν
χωρίς πολλές άντιρρήσεις. Άπρεσάσονται
κέρδη. Εξοοική ή ήμερα: Εξοοική ήμερα:
Τετάρτη. Άριθμός: 1. Χρώμα: Μώβ.

ΙΧΘΥΣ: (Άπό 19)2
έως 20)3). Μία άλλαγή
θα σας γνήσει χαρά και
ικανοποίηση. Εξαιρετικές
ελπίδες από μικρά θά
εξοοούν άύτοια. Στήν έργασία σας: Μι-
κρές δυσκολίες. Στόν αλσθηματικό τομέα:
Η ήλεια σας βασανίζει. Εξοοική ήμερα:
Πέμπτη. Άριθμός: 95. Χρώμα: Ροζέτο.

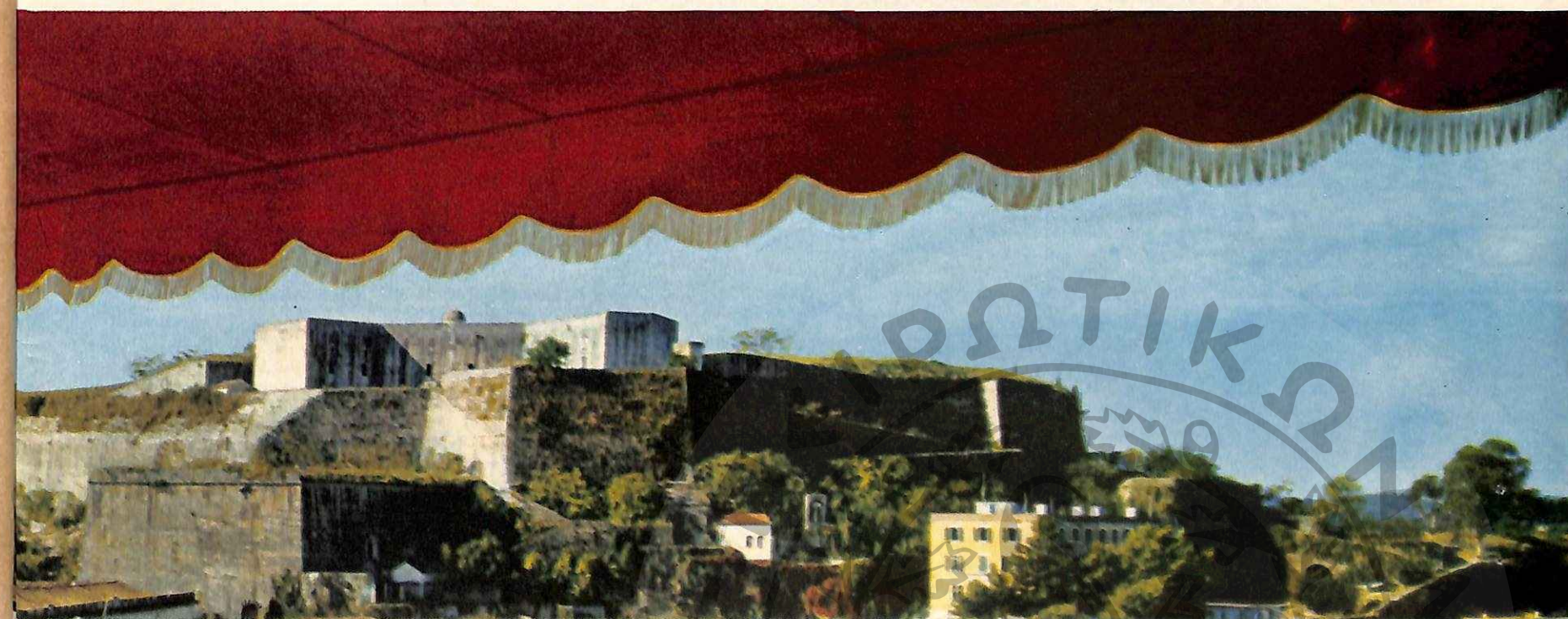
Χιούμορ

ΓΛΥΦΑΔΑ
ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ
ΚΡΗΤΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

ἄστὴρ

Στὴ Γλυφάδα καὶ στὴ Βουλιαγμένη
στὴν Κρήτη καὶ στὴν Κέρκυρα
θὰ βρῆτε στὰ ξενοδοχεῖα Ἄστὴρ
ξεκούραση σὲ χαρούμενο περιβάλλον

"Γνώμη"
Γ.Β.

Γίνεσθε
δαυματοποιός

ΜΕ ΤΟ

ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΡΟΜΠΟΤ

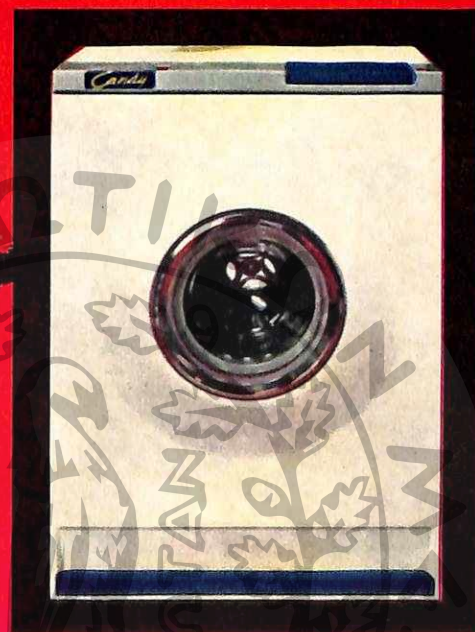
Candy

ΔΙΟΤΙ:

Τοποθετώντας τόν διακόπτη σ' ένα από τὰ 8 προγράμματα πλυσίματος πού ταιριάζει στά ρούχα σας, μπορείτε νά φύγετε γιά τή δουλειά σας. Τό CANDY **μόνο του** σᾶς παραδίδει τὰ ρούχα πεντακάδαρα έτοιμα γιά σιδέρωμα.

Γι' αυτό όνομάστηκε πλυντήριο Ρομπότ.

ΠΡΩΤΟ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙ

PA/5/64

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

ΡΑΔΙΟ ΑΘΗΝΑΙ

ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

ΑΘΗΝΑΙ: Α*. ΣΤΑΔΙΟΥ - ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ - Β*. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ - Γ*. ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 11 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΤΣΙΜΙΣΚΗ 35 ΚΑΙ ΣΕ 50 ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ: ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ ΛΕΠΙΩΤΗ - ΕΛΚΑ Α.Ε.
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΣΠ. ΜΠΟΝΤΑΣ ΓΡΑΦ. ΤΕΧΝΑΙ Ε.Π.Ε.